

ATSIZ

DELİ KURT

www.atsizcilar.com

ESRARLI KADIN

Üstü örtülü bir kağı, gecenin karanlığı içinde ağır ağır ilerliyordu. 1403 yılının sonlarıydı ve dondurucu bir rüzgâr ortalığı kasıp kavuruyordu. Genç ve gülbüz bir atlı, kağının önünden, ardından, yanından giderek öküzleri idare ediyor, arada sırada kırbacını sırtlarında şaklatıyordu.

Kuşkulu bir hali vardı. İkide bir arkasına bakınarak gözlerini zifiri karanlığa dikmesi bir şeyden çekindiğini gösteriyordu. Yol bir karış çamurdu ve durmadan sulu kar yağıyordu. Kalın kepenegine sarılmış olan atlı, bu ağır gidişten huylanıyordu. At üstünde her zaman hızlı gitmeye alışmış, diz boyu karda bile, çabuk yürümenin yolunu bulmuş bir insan olarak böyle yavaş gidişten bunaldığı belliydi. Fakat onu asıl bunaltan, gidişin yavaşlığı, gecenin karanlığı ve soğuğu, ömründe ilk defa bir kağıyı götürüşteki acemiliği değildi. Geriden gelecek birilerinden çekindiği anlaşıyordu. Kepeneğine sarınmasında kendisini korumaktan çok, aralıksız yağan sulusepken altında yay kirişinin gevşememesine çalışan bir mana vardı. Sadağını ve yayını, kepenek altında dik-katle tutuyordu.

Bir aralık, geriden sesler işitir gibi oldu. Kağı tekerleklerinin gıcirtısı iyi dinlemeye engel olmasın diye arabayı durdurdu. Gerileri dinledi. Ses yoktu. Geniş bir soluk aldı. Aynı zamanda kağının içinden bir kadın sesi duyuldu.

- Çakır Ağa!

Atlı büyük bir saygı ile karşılık verdi:

- Buyur sultanım!

- Neden durduk?

Çakır bir saniye düşündü. 'Ses duyar gibi oldum' demedi. Tehlike ihtimalinden bahsetmek istemediği anlaşıyordu. Gür sesiyle:

- Atımın üzengi kayışını düzelttim sultanım, diye cevap verdi. Arada bir susma oldu. Sonra içerden tekrar kadın sesi geldi:

- Daha çok gidecek miyiz?

Çakır, gözlerini gökyüzünde dolaştırarak şunları söyledi:

- Gecenin yarısını geçtik. Gün doğmadan varırız sultanım!

Kağıdaki kadının, çok düzgün bir konuşması ve ahenkli bir sesi vardı. Çakır, birkaç saniye bekledi. Yeniden ses gelmeyince kağıyı yürüttü, fakat bir defa daha arkasına bakmadan da kendini alamadı...

Bu genç atlının, bir eşkıya saldırısından çekindiği belliydi. Böyle bir kış gününde bu yörelerde eşkıya dolaşmazdı. Onun daha büyük bir tehlikeden endişe ettiği anlaşıyordu. Bu sonsuz yollarda, gecenin bu vaktinde, kağıdaki kadınla tek başına giden atlının, karşısına çıkacak veya ardından yetişecek olanlar kaç kişi olursa olsun, onlarla bir ölüm dirim çarpışmasına girmekten çekinmeyeceği belliydi. Kendisini değil kağıdaki kadını düşünüyordu.

Arabanın dört ucundaki ikişer arşınlık direklerin yanları ve tepesi kalın keçelerle sımsıkı kapatılmıştı. İçerdeki kadın, keçe duvarlı küçücük oda da oturuyor ve bu odaya dışarıdan kar ve soğuk sızmiyordu. Kağının döşemesine kalın şilteler konmuş, üzerine halılar yerleştirilmişti. Kadın, sırtında ve yanlarında yastıklar olduğu halde bu soğuk gece de meçhulden gelip, meçhule doğru gidiyordu.

Omuzlarında ve dizlerinde de yün örtüler vardı. Bu şekilde üç kişinin sıkışık olarak oturabileceği kağı odasının kalanını bir iki sandıkla bir iki yiyecek torbası dolduruyordu.

Zaman ilerledikçe rüzgâr artıyordu. Biraz önceki sulusepken şimdi kuşbaşı kar olmuştu. Öğleden beri aralıksız yürüyen öküzlerde yorgunluk belirtisi başlamıştı. Çakır, ömründe ilk defa bir kağı yürütüyor, öküz yediyordu. Hayvanlar yavaşladıkça, yahut ona, yavaşladılar gibi geldikçe kamçısını indiriyor, hattâ bazan atının üstünden onları tekmeliyordu. Fakat öküzler bildiklerinden şaşmıyor, ezeli ve ebedi ağırlıklarıyla battal battal yol almakta devam ediyordu.

Çakır'ın gözleri, bir aralık ileride hafif bir ışık görür gibi oldu. O zaman kepeneğinin altındaki yayına el attı. Sadağından bir ok çekerek gözlerini ışığa dikti. Işık kaybolmuştu.

Sonra tekrar, fakat bu sefer başka bir noktadan gözüksü. Çakır, kaşları çatılarak bakıyordu. Işık tekrar yok oldu. Üçüncü seferinde bir değil, birçok ışık birden peyda oldu. Bir ikisi parlarken ötekiler sönüyor, bazan hepsi birden parlıyor, sonra birlikte kayboluyor, tekrar yanıyorlardı.

Çakır, gülümsedi. Anlamıştı, karşıda ışık falan yoktu. Uykusuzluktan gözüne ışıklar gözüküyordu. Uykusuz ve yorgun savaş günlerinde de birkaç defa böyle olduğunu hatırladı.

Şimdi de yorgun ve uykusuzdu. Bir gün önce hiç uyumamıştı. Bu ikinci gece de sabaha yaklaşıyordu. Yorgunluk ve kağıdaki kadını düşünmekten doğan üzüntünün ağırlığı ile bir türlü hızlı yürümeyen öküzlerin verdiği öfke kendisini bitirmişti.

İşte şimdi demin ki ışıklardan eser yoktu. Bütün ovayı kar bürümüşü. Sonsuz bir beyazın içinden gidiyorlardı. Yol iz kaybolmuştu ama yolu şaşımalarına imkân yoktu. Karış karış bildiği bu yerlerde yolu kendisi şaşırsa bile at şaşırmazdı. Bu düşünceyle can yoldaşı olan sevgili atının ıslak yelesini okşadı.

Havada henüz bir ağarma olmadığı halde Çakır, sabahın yaklaştığını anladı. Biraz önce, yanından geçtikleri bir tümsekle üstündeki üç ağaç da köy'e varmak üzere olduklarını bildiriyordu. Kağıdaki kadına bu müjdeyi vermek aklından geçtiyse de hemen bundan caydı. Uyumuş olabilirdi. Yahut kendi seslenmesinden heyecanlanabilirdi.

Çakır, şimdi öküzlerin daha yavaş yürümelerine müsaade ediyordu. Çünkü yavaş hareket edilirse tekerlekler gıcırdamıyordu. Çakır'ın köy'e gürültüsüzce varmak istediği anlaşılıyordu. Herhalde üç bin, bilemedin dört bin adım sonra, varmak istedikleri yere erişeceklerdi.

Sona yaklaşmakta olanların sabırsızlığı Çakır'ın da yüreğini sarmaya başlamıştı. İçinden bine kadar saymaya karar verdi... Saydı.

Bir bin daha... Fakat bu sefer beş yüze gelmeden sayıyı şaşırdı. Beyni düşüncelerle dolup taşıyordu. Göğ ve ufuklara baktı. Belli belirsiz bir ağartı başlamıştı. Birden canlandı ve gülümsedi. Çevik bir hareketle atından atladı. Arabanın önüne geçti. Bir eliyle öküzlerin boynuzlarından tuttu. Şimdi onları daha ağır yürütüyor, hiç ses çıkarmamasına çalışıyordu. At, kendi kendine ve uysal adımlarla sahibini takip ediyordu. Bu sırada, kağıdaki kadın, yavaşça seslendi:

- Geldik mi Çakır Ağa?

Çakır gözleri bir köy evine çevrilmiş olduğu halde cevap verdi:

- Geldik sultanım!

Bu "sultanım" kelimesi gayet yavaş söylenmişti. Önünde durdukları ev tek başına, köyün en kıyısındaki evdi. En yakın evden bile elli adım uzaktaydı. Asıl köy daha biraz ilerde başlıyordu. Kırk evlik bir köydü.

Çakır, kağnıyı kapıya kadar yaklaştırmak istiyordu. Çevresine şöyle bir baktıktan sonra kapıyı tıkırdattı. Bekledi.

Bütün köyde, derin bir sessizlik vardı. Sabırsızlıkla yeniden ve daha kuvvetle vurdu, dinledi. İçerde bir kıpırdama vardı. Bir daha vurdu. Yürüyen birinin ayak sesleri yaklaştı ve bir kadın sesi duyuldu.

- Kim o?

Çakır, ağzını kapıya yaklaştırmak istiyordu:

- Aç, ana benim...

- Çakır! Sen misin?

Kapı açıldı ve orta yaşlı bir kadın, hayretle genç adama baktıktan sonra kağnıyı görerek sordu:

- Konuk mu var Çakır? Bu zamanda niye geldin?

Çakır, elini dudaklarına götürerek, sus işareti verdikten sonra yavaşça:

"Işığı yakıp yardıma gel" dedi

Kadın, eve girerken kendisi de kağnıya yaklaşarak arkadaki keçe perdeyi araladı. Sırtındaki kepenegi çıkararak karların üzerine attıktan sonra kağnıdaki sandıklardan birini kavrayarak kepenegin üzerine oturttu:

- Eve girelim sultanım! dedi.

İçerideki kadın, yavaş hareketlerle şiltenin üzerinden keçe perdeye kadar yaklaştı. Çakır, elinin uzatmıştı:

- Sandığa basarsanız sultanım... dedi.

Sandığı bir merdiven gibi kullanan kadın ağır ve ihtiyatlı hareketlerle, Çakır'ın elinden tutmuş olduğu halde indi. Üç dört adımda kapıdan girdi. Yaktığı mumu tutarak ortalığı aydınlatan ev sahibinin kılavuzluğu ile yürüyüp sedire oturdu. Gülümseyen bir yüzle 'Hoş geldin konuk' diyen ev sahibine 'Hoş bulduk bacım' cevabını verdikten sonra kimsenin duymayacağı kadar yavaş bir sesle 'Allah'a hamdolsun' diye söylendi.

Çakır, bu sırada büyük bir çabuklukla iş görüyordu. İlk önce kağnıdaki sandıklarla torbaları, sedirin yanına taşıdı. Sonra öküzlerle atını ahıra çekti.

Bu evde Satı Kadın, iki yaşındaki oğlu ile birlikte oturuyordu. Çakır'ın sütanası olan ve onun tarafından sahici bir ana kadar sevilen Satı Kadın komşu Türkmen oymağından bu köye otuz yıl önce gelin gelmişti. Şimdi kırk beş yaşında, sağlam, dinç ve iyi yürekli bir kadındı. Büyük oğlu Niğbolu savaşında, kocası da Ankara Savaşında şehit olmuşlardı. İki kızını evlendirip gurbete göndermiş, bu evde iki yaşındaki küçük oğlu Evren'le yalnız kalmıştı. Bir dileği Evren'i sipahi yapmaktı. Kocası ve büyük oğlu

azap olarak orduya gitmişler, azap olarak ölmüşlerdi. Ama sipahilik başkaydı. Bu bakımdan sutoğlu Çakır'a bayılırdı.

Satı Kadın, bunları düşünürken Çakır'ın sesini duydu:

- Ana! Yiyeceğimiz vardı ama iki gündür sıcak bir yemeğe hasret kaldık. Bize bir tarhana çorbası yapar mısın?

Çakır bu sıcak yemeği kendisi için değil, konuk için istiyordu. O itiraz etmesin diye böyle konuşuyordu. Kadın zaten ocağı yakmaya hazırlanıyordu. Kucağında odunlar ve çıra vardı.

Çakır, yaklaşarak yavaşça, 'Ana hem işini gör, hem de biraz beni dinle' dedikten sonra yavaşça bir şeyler fısıldadı. Satı Kadın'ın gözleri açılmıştı.

- Ne diyorsun Çakır ?, diye mırıldandı.

Çakır yine yavaşça bir şeyler söyledikten sonra 'Ana ' Bana Kuran üzerine and ver' dedi ve koynundan bir Kuran çıkardı. Sütana, onu alıp öperek başına koydu. Evin en uzak köşesine, konunun gözünden tamamıyla saklı bir yerine gittiler. Kadın, Kuran'a el basarak yemin etti.

Çakır, yeniden bir şeyler söyledi ve 'İşte bunun için kalamam. Çorbayı dahi içemeyeceğim. Köy uyanmadan gitmeliyim', dedi.

Birlikte konunun yanına döndüler. Çakır, saygılı bir durum almıştı:

- Sultanım, dedi. 'Bana izin ver. Her şeyin gizli kalması için hemen gitmem lazım. Anamın ağzı sıkıdır. Güvenilecek kadındır. Kuran'a el basarak da and verdi. Her emrini yerine getirecektir. Ben ilk fırsatta yine geleceğim. Allaha ısmarladık.

Bunları söyleyerek ilerledi. 'Sultanım' diye söz ettiği kadının eteğini öptü ve 'Bir emrin var mı ?' diye sordu.

Mumun titrek ışığında yüzü solgun görünen ve asil bir çehre taşıyan bu güzel ve çok genç kadın, yanındaki deri torbanın içinden küçük bir kese çıkararak uzattı.

- Bunu al Çakır Ağa! Lazım olur dedi. İyiliğini ve sadakatini unutmam. Allah yardımcın olsun. Üzerimizdeki büyük hakkını helal et.

Bu sözler o kadar büyük bir vakar ve hüznün içinde söylenmişti ki, Satı Kadın'ın gözleri yaşardı. Çakır da üzgündü. Uzatılan keseyi alarak onun arzusunu yerine getirdi. 'Helal olsun' dedi. Tekrar eteğini öptükten sonra hızla evden çıktı. Çakır evden çıkarken yalnız küçük bir yiyecek torbası almıştı. Çabuk adımlarla ahıra yürüdü. Deminden beri biraz samanla oyalanmış olan atına bir avuç arpa verdikten sonra dışarı çıktı. Sipahi atı öyle bol yem yiyemezdi. Gün ağarıyor, lapa lapa kar yağıyordu. Bir sıçrayışla atına atladı. Geldiği yola yöneldi, uzaklaştı. Biraz sonra sonsuz ovada kayboldu.

BALA HATUN

Çakır'ın, gizlice sultanasının evine getirdiği genç kadın, bir tehlikeyi önlemek için böyle saklanıyordu. Amasya Beği Şad geldi Paşa'nın küçük yeğeni olan Bala Hatun, Yıldırım Bayazıd'ın oğullarından İsa Beğ'in haremeydi. Sel gibi kahraman kanının aktığı, Türk'ün Türk'ü kırdığı o korkunç Ankara Savaşından sonra Yıldırım Bayazıd tutsak düşüp kendi canına kıyınca, oğulları Osmanogulları'nın göreneğine uyararak beğlik davasına kalkmışlar, birbirlerine karşı gelmişlerdi. Büyük şehzade Süleyman Beğ Edirne'de, ortanca şehzade İsa Beğ Bursa'daydı.

Osmanlı ülkesinde Bursa ve Edirne iki başkent olduğu için devletin başına ancak bu şehirleri elde etmekle geçebilirdi. İsa Beğ böyle düşünüyordu. Ancak şu var ki, kendisini tanımamışlardı. Çaresiz vuruşacaklardı.

İsa Çelebi de öyle yapmış, vuruşmuştu. Fakat talih kendisine hiç yar olmuyordu. Sipahisi pek az olduğu gibi, babasının en değerli devlet adamlarından hayatta olanlar da kardeşlerinin yanında kalmışlardı. Bir iki çarpışmanın yenilmeyle bitmesi, hemen tek başına denilecek şekilde dağdan dağa kaçışlar, İsa Beğ'de bir kaygı yaratmıştı. Talihin kendisine güler yüz göstermeyeceğini bir önsezi ile anlıyordu. Nihayet emanetini verir, ebedi sükûna kavuşurdu. Bir Osmanoğlu olarak bundan hiçte çekinmiyordu. Onu düşündüren şey başkaydı. Büyük bir aşkla sevdiği Bala Hatun üç dört ay sonra dünyaya bir çocuk getirecekti. Bu çocuk erkek olur ve kendisi de davayı kaybederse kardeşleri bu çocuğu sağ bırakmazlardı. Bu değişmez, merhametsiz bir kanundu.

İsa Beğ, işte bu doğmamış çocuğu ve onun öldürülmesiyle sevgili evdeşi Bala Hatun'un duyacağı korkunç kederi düşünüyordu. Onu sakla-malı, emniyete almalıydı. Bunu yaparsa hem daha kıyasıya dövüşebilecek, hem de ölürse gözü arkada kalmayacaktı.

İsa Beğ, günün birinde padişah olması muhtemel bir şehzade olduğu için siyasi ve tedbirli düşünmeye daha çocukluğundan beri alıştı. Bala Hatun'u öyle birisine emanet etmeliydi ki, hem ağzı sıkı, hem gözü pek olmalı, üstelikte dikkati kendi üzerine çekmeyecek durumda bulunmalıydı. Kendi adamları arasında bu kıratla ancak Çakır vardı. Henüz çok gençti ama sadakatin ve fedakârlığın örneği bir yığitti, fakat tanınmış değildi. Karası Sancağında tımarlı bir sipahiydi. Ankara Savaşındaki binlerce bilinmedik kahramandan birisi de oydu. Havadaki mevhum noktaları bile vuran keskin nişancı Çağataylılara karşı kalkanı ile kendisini koruduğu gibi savaşın harman edildiği kanlı bir yerinde de bir defa kılıcıyla İsa Beğ'i kurtarmıştı. Hele Aksak Temür Beğ'in Türkistan'a dönüşünden sonra Yıldırım'ın oğulları birbirine düştüğü zamanki kavgalar... İşte Çakır ne özü mert olduğunu bu sırada ortaya dökmüştü. Yıldırım Bayazıt'ın oğlu Mehmed Beğ'le yapılan o talihsiz vuruşmada Çakır olmasaydı belki de İsa Beğ şimdi yaşamayacaktı.

Onun, bir tahta köprü başında durarak Mehmet Çelebi askerleriyle tek başına bir vuruşması vardı ki, destanlara geçse yeriye. İsa Beğ yaralı, yorgun atı ile Çakır'ın kazandığı zaman sayesinde uzaklaşıp kurtulabilmiş, Çakır da, kendisini suya atarak akıntının yardımıyla selamete ulaşmıştı. Çakır, güvenilir bir adamdı.

Çarpışmaların durulduğu, Mehmed Beğ ordusunun çekildiği günlerin birinde İsa Beğ, Çakır'ın yanına çağırılmış, mahzun bir yüzle şöyle demişti:

- Çakır! Şimdilik tehlikeden uzak gibi görünüyoruz. Fakat benim içime doğuyor. Sonum iyi olmayacak. Kendimi değil, hatunumu düşünüyorum. Yüklüdür. Birkaç ay sonra bir çocuğumuz doğacak. Osmanlı'nın töresini biliyorsun. Benim başıma bir şey gelir, sonra da bu çocuk erkek doğarsa onu yaşatmazlar. O zaman Bala Hatun perişan olur. Bunu önlemek lazım. Bu da Bala Hatun'un hiç kimsenin bilmediği bir yere saklanmasıyla olur. Benim böyle bir yerim yok. Osmanoğlu olduğum için nereye gitsem tanınırım. Acaba sen onu emniyetli bir yere saklayamaz mısın? Senin tımarının bulunduğu köyde bir ev sağlayamaz mıyız?

Çakır, biraz düşünmüş, sonra:

- Bu bakımdan benim köyüm o kadar emniyetli sayılmaz beğ, demişti. Çünkü ben de köyün tımarlısı olduğum için orada tanınırım. Fakat sütanamın köyü oldukça sapadır. Evi köyün kıyısında, kendisi de Türkmen'dir. Biraz sıkıştı mı, aşirete sığınır. Hem de sütanam ağzı sıkı kadındır. Bala Hatun'u oraya götürelim.

İsa Beğ, biraz düşünmüş, sonra bu teklifi kabul etmişti. İki baş başa verip Bala Hatun'u nasıl kaçırıp saklayacaklarını tasarlamışlardı. Bu işi ikisinden başka kimse bilmeyecekti. İsa Beğ, dikkati başka yere çekmek için bir askeri yürüyüş gösterisi yapacak, kendi buyruğundaki yerlere bu şekilde fermanlar, buyrultular gönderecekti.

Mevsim güzdü. Yağmurların başladığı, soğğun arttığı böyle bir zamanda yüklü olduğu için fazla korkuya kapılmaması gereken bir kadını tehlikeler arasından sıyrarak uzak bir köye götürmek güç işti. Fakat güç, müç bu iş yapılacaktı.

Çakır, eşkin altına atladığı zaman, yanında İsa Beğ'in verdiği keskin ve benzersiz kılıç, koynunda da bir fermanla bir mektup vardı. Ferman yine aldatmaca idi. Çakır'ın sözde ulak vazifesi gördüğüne halkı inandırmak için yazılmış bulunuyordu. Mektup ise Bala Hatun'a idi. Birkaç satırla durum anlatılıyor ve Çakır'ın kendisini selamete ulaştıracağı söyleniyordu. Evet, yalnız birkaç satır....En tehlikeli maceraya atılırken, ölüme giderken veya veda ederken bile birkaç satır... Osmanoğulları çok konuşmasını sevmedikleri gibi, uzun yazmaktan da hoşlanmazlardı. Osmanoğulları büyük iş yaparlar, fakat bundan bahsetmezlerdi.

Çakır, İsa Beğ'in verdiği keseden harcayarak bir köyden aldığı kağının üstünü başka bir köyde kalın keçelerle örttü. Üçüncü bir köyde İsa beğ içinmiş gibi kağına un, bulgur, elma doldurdu. Dördüncü bir köye giderken un torbalarını bir dereye attı ve köyden bir kaç temiz şilte ve yastık alarak kağına yerleştirdi. Köylerden akşam olurken yola çıkıyor, gece karanlığında yol değiştirerek gayesine doğru ilerliyordu.

Bala Hatun'un oturduğu köye varmadan bir gün önce, tam öğle vakti bir orman kıyısında üç dervişe rastladı... Acayip suratlı, acayip kılıklı adamlardı. Bu soğukta göğüs bağı açık geziyorlardı. İkisinde de saç sakal birbirine karışmıştı. Hele bir tanesi iri yarı ve korkunç bir şeydi.

Kalın sopasını kaldırarak:

- Dur, Sipahi diye bağırdı.

Çakır, durdu. Aynı zamanda:

- Ben Sipahi değilim, diye cevap verdi.

İri derviş, ormanda uğuldayan bir sesle:

- Sipahisin, dedi. Saklama! Bozlak Baba'dan sır saklanmaz.

Çakır, bir belaya çatmak üzere olduğunu anlamıştı. Çevresine bakındı. Kağına bir zarar gelmesinden korkuyordu. Derviş, sanki Çakır'ın aklından geçenleri anlamış gibi tekrar gürledi:

- Sipahi! Kağına ne var, söyle! Bozlak Baba'dan sır saklanmaz.

Çakır'ın gözü kızıverdi:

-Bozlak Baba kim? diye sordu.

Derviş, elini çıplak göğsüne gayet sert bir vuruşla vurarak:

- Benim, ben dedi.

- Anladık. Ne istiyorsun?

Derviş, sopasını kaldırarak kağına uzattı:

- Kağıda ne var?

- Azık!

- Mektubu ver!...

Damdan düşercesine söylenen bu söz Çakır'ı bir hoplattı:

- Bre aptal! Sen aklını mı kaçırdın? Sana azık var diyorum, mektup istiyorsun. Yoksa azıkla değil de kâğıt yemekle mi doyuyorsun?

Derviş bu sözleri işitmemiş gibiydi. Çakır'ı iyice korkutan şu sözleri bağırarak söyledi:

- Koynundaki mektubu ver!

İş sarpa sarmıştı. Derviş keramet sahibiydi. Yoksa Çakır'ın koynundaki gizli mektubu nereden bilecekti? Çakır, atın üzerinde dizlerinin titrediğini hissetti. Bala Hatun'u içine yerleştirip sütanasının köyüne götürüleceği kağı olmasa hemen mahmuz vurup dörtlale kaçardı. Fakat şu kağı o kadar mühimdi ki, onu bırakmaktansa ölüme razıydı. Bu düşünceyle kendisini toparlayarak bağırıldı:

- Yıkıl önümden, uğru kılıklı herif!

Derviş yine oralı değildi. Sopasını tehditkâr bir şekilde sallayarak yeniden gürledi:

- İsa Beğ'in çaşıtı sipahi...Koynundaki mektubu ver !...

Bu sözler üzerine Çakır'ın beyinde bir şimşek çaktı. Bu dervişler Yıldırım Bayazıd oğlu Mehmed Beğ'in adamlarıydı. Mehmed Beğ, bütün Osmanlı ülkesine, ta Edirne'ye kadar her çeşitten insanlar yollayarak propagandaya giriştiği gibi, demek ki İsa Beğ ülkesinin göbeğine kadar da adam sokmuştu. Bu düşünce Bozlak Baba'nın kerametinden doğan korkuyu Çakır'ın yüreğinden sildi. Aynı zamanda derviş, atın gemini tutarak cümlesini tekrarlardı:

- Mektubu ver!

Öteki iki derviş üç dört adım geride taş gibi hareketsiz duruyorlardı. Çakır, kafası iyice kızmış olduğu halde bir hamlede atından atlayarak dervişin kolunu tuttu:

- Atımı bırak, diye bağırıldı.

Derviş çok uzun boylu ve iri yarı idi. Çakır'ın başı ancak omzuna geliyordu. O zaman derviş, elini Çakır'ın göğsüne dayayarak şiddetli itti ve Çakır bir kaç adım geriye gittikten sonra sırt üstü yere düştü. Zebella kılıklı dervişin zebani gibi de kuvvetli olduğu anlaşılıyordu.

Artık ok yaydan çıkmıştı. Top gibi zıplayarak ayağa kalkan Çakır, çevik bir hareketle kepenegini sırtından attı. Yıldırım hızıyla kılıcını sıyırdı. Kaplan gibi ileri atılarak kılıcını savurdu. Bu tam bir sipahi vuruşuydu. O kadar ustaca ve öyle hızla vurmuştu ki, derviş yere bir kütük gibi düştükten sonradır ki, başı gövdesinden ayrılarak yuvarlandı, bir kaç adım ötede kaldı.

O zaman umulmadık bir şey oldu. Ölen dervişin arkadaşlarından biri ve geride duranı da aynı çeviklikle sırtından abasını attı. Derviş abasının altından da başka bir sipahi çıkmıştı. O da şimşek hızıyla kılıcını çekti ve:

- Davran bre İsa Beğ çerisi! diye haykırarak Çakır'ın üzerine atıldı. Kılıçlar havada bir çarpıştı. Ayrıldı, yine çarpıştı.

Artık işin gizli kapaklı tarafı kalmamıştı. Vuruşan iki sipahi de bunu bildiklerini haykırılarıyla belli ediyorlardı. Çakır, kılıç savururken Al! İsa Beğ aşkına... diye bağırıyor, karşısındaki hamle yaparken Al! Mehmed Beğ aşkına! diye karşılık veriyordu. Ormanın kıyısından vuruşan sanki iki tımarlı değil de iki ordu idi. Öyle bir gayret ve istekle kılıç savuruyor, öyle bir inatla çarpışıyorlardı ki, gören bir meydan savaşının sonucu bu iki kişinin dövüşüne bağlı sanırdı.

Vuruş uzadıkça iki sipahi övünmeye ve birbirini kızdırmaya da başladılar. Çakır havada döndürdüğü kılıcını düşmanına indirirken:

- "Bana Barakoğlu Çakır derler! " diye haykırdı. Beriki onun hamlesini çeldikten sonra kendisi saldırdı ve:

- Bana da Çapanoğlu Çakır derler! diye bağırıldı.

Demek ki vuruşanlar adaştı.

Barakoğlu Çakır yeniden bir vuruş yaptı ve:

- Senin gibi adaş olmaz olsun! diye gürledi.

Öteki hemen karşılık verdi:

- Beğenmediysen adını değiştir!

Fakat ad değiştirmeye lüzum kalmadı. İsa Beğ'in Çakır, kılıcını Mehmed Beğ'in Çakırına değdirmesini bildi. Boynu ile omuzu arasına kılıç yiyen Çapanoğlu, önce dimdik durdu. Sonra yüzünü hafifçe göğsüne kaldırdı. Daha sonra, kılıcını sımsıkı kavramış olduğu halde devrildi.

Çakır, düşen adaşına bakmaya vakit bulamadan acı bir at kişnemesiyle gözlerini atına çevirdi. Gördüğü manzara şuydu. Öteki derviş, Çakır'ın atına binmişti. Usta bir binici sürüşü ile oradan uzaklaşmaya çalışıyor fakat sadık at gitmek istemeyerek şahlanıyor ve kişniyordu. Derviş, dizginle yürütemediği atı, kalın sopasıyla sürmek için habire vuruyordu. Canı yanan at, beş on adım koşuyor sonra durarak yeniden dönüyor, kişniyor, direniyordu.

Çakır çok düşünmedi. Kılıcını atarak bir kaç adım koştu. Sadağından çektiği oku yayına yerleştirip gezledi, atın nal sesi ve kişnemeleri arasında bir ok vınlayışı duyuldu. Arkasından okla delinmiş dervişin kaskatı yere yuvarlandığı görüldü.

Sadık hayvan koşarak sahibinin yanına geldi. Çakır yorgun, soluyordu. Bir dakika atına dayanarak geniş geniş nefes aldı. Sonra onu okşayarak ölen sipahiye yaklaştı. Silahlarını topladı. Üstünü aradı. Cepkeninin içindeki boynuna bağlı deri torbada dürülmüş bir kâğıt buldu. Bu Mehmed Beğ'in bir buyrultusu idi. Kâğıdın verildiği Çakır'ın kendi adamı olduğunu, istediklerinin yapılmasını bildiriyordu. Üstünde tuğrası, altında imzası vardı. 'Çakır' adının buyrultuda yazılı olması Çakır'ı sevindirdi. Öteki Çakır için verilen kâğıt kendi işine yarayabilirdi. Bunu koynuna yerleştirdi.

İki dervişle sipahi'nin ölülerine baktıktan sonra 'İsa Beğ uğruna...' diye mırıldandı. Atına atlayarak kağınyı yürütmeye başladı ve hedefine doğru ilerledi.

BARAKOĞLU ÇAKIR

Çakır yirmi yaşında, Karasılı bir sipahiydi. Küçük bir tımarı vardı. Tımarın geliri kendisinden başka iki cebeli'nin de savaşa hazır bulundurulmasını sağlayacak kadardı.

Tımar sahibi olalı ancak iki yıl olmuştu. Babası şehit düştüğü zaman kendisi küçük olduğu için tımar amcasına kalmış, amcası ölünce de kendisine geçmişti. Babasıyla amcası Osmanoğulların'ın, dedeleri de Karasioğulları'nın ordusunda hizmet etmişlerdi. Barakoğlu ailesi çok eski, küçük bir beğ ailesiydi. Selçuk padişahları zamanından beri sipahi oldukları söylenirdi.

Anası kendisini doğururken öldüğü için onu Satı Kadın emzirmiş, gür sütüyle Çakır'ı gürbüz bir çocuk olarak yetiştirmişti. Bu Türkmen sûtana ne temiz yürekli kadındı! Bilgisiz, fakat görgülü, saf fakat akıllı, gözü pek, becerikli bir anaydı. Çakır'ı öz oğlu gibi bağrına basmış, Çakır da onu öz ana gibi sevip saymıştı.

Çakır, baba ve amcasından sipahi terbiyesi, sûtanasından Türkmen terbiyesi olarak tam bir yiğit gibi yetişmişti. Çelik - çomak oynayarak başlayan hayat, daha sonra güreş, binicilik ve ciritle devam etmiş, bunun arkasından da okla nişancılık ve değnek kılıç idmanları gelmişti. Hocadan okuyup yazma ve Kur'an dersleri almış, kış gecele-rinde kahramanlık ve Battal Gazi hikâyeleri dinlemişti.

On iki yaşındayken kışın korkunç oyunlar oynarlardı. Ortada kazan kaynardı. Oyunun esası rakibinin elini kaynar suya batırmak, kendi eli batarsa bağdırmamaktı.

Kaç defa arkadaşlarının elini kaynar suya daldırmış, kaç defa kendi eli daldırılmıştı. Orada hazır yoğurt durur, eli kaynar suya batıp haşlananların yanıklarına hemen yoğurt sürülürdü. Gık demezlerdi. Haşlanan el ilk gecesi sabaha kadar yanardı da yılmazlardı. Bir defa içlerinden biri eli haşlandığı zaman acıdan bağdırdığı için darılmışlar, erkeklige sığdıramadıkları bu hareketten ötürü aylarca yüzüne bakmamışlardı.

Bir kere de güçlü bir arkadaşıyla kapışırken ikisinin birden eli kazana dalmıştı. Hele bir keresinde kazan devrilmiş, aksi tarafta itişmeyi seyreden arkadaşlarının birçoğunun bacakları haşlanmıştı.

Bunlar korkunç oyunlardı. Ama bu korkunç oyunlarla acıya dayanmayı, çevik davranmayı öğreniyorlar, iradelerini keskinleştiriyorlardı. Rum oğlanları gibi yalnız yiyip içip eğlenecek değillerdi ya...

Amcası tımarlı sipahi iken Çakır'a Türk usulü silme tokat atmasını öğretmişti. Hasminin yüzüne şiddetle indikten sonra onu silerek ayrılan bu tokat yaman şeydi. Ağaç gövdelerine tokat atarak idman yaparken onun yamanlığını pek anlamamış, fakat bir gün, yakınındaki Rum köyünden üç çocukla kavgaya ederken nasıl nesne olduğunu görmüştü. Öyle ki, içlerinden biri ve en irisi tokatı yiyip

devrilince öteki ikisi tabana kuvvet kaçmış, yaşlıları arasında en hızlı çocuk olan Çakır onlara yetişememişti. Doğrusu kaçan Rum'a yetişmeye imkân yoktu. Bu onlara Tanrı vergisiydi.

Çakır'ın silme tokat hakkındaki düşüncesi daha sonra başka bir sipahi çocuğu ile dövüşürken olgunlaşmıştı. Bu sefer tokadı yiyen kendisiydi.

Önce birbirlerine bir iki tokat ve yumruk savurmuşlar, fakat tam konduramamışlardı. Çok geçmeden silme tokat Çakır'ın yüzünde patlamış, gözünün kamaşması geçtiği zaman kendisini yerde bulmuştu. Her halde bu tokat tam tarifine uygun atılmış olacak ki, yalnız kendisini devirmekle kalmamış, dudağının ucunu da şişirip kanatmıştı. İşte Çakır, böyle büyüdü.

On beş, on altı yaşlarında iken başından geçen bir olay, daha doğrusu atlattığı bir tehlike onu İsa Beğ'le tanıştırmıştı:

Çakır bir gün ormana bal almaya gitmişti. Ormanın bir yerinde arılar büyük bir yarığın içine alışımlar, bal yapıyorlardı. Değneğini, bal kabını, yüz örtüsünü ve arıları kaçırarak tütsüyü alarak ormana dalan Çakır, yarık ağacın biraz uzağında uzun zaman bekleyip arıların uzaklaştığını gördükten sonra yüzünü örterek usulca ağaca yaklaşmış, tütsüyü yakarak son arıları da kaçırmış ve çiçek kokulu balı bıçağıyla çabuk çabuk keserek uzaklaşmıştı. Arılar küme halinde gelip ballarını azalmış görürlerse yanındakilere saldırıyorlardı. Çakır bunu bildiği için süratli adımlar atıyordu.

Birden bire karşısında beş kişinin dikildiğini gördü. Suratsız ve kılıksız kimselerdi. Fakat tepeden tırnağa pusatlı idiler. İçlerinden biri sıska, uzun boylu ve çok esmer olanı iğrenç bir sırtma ve çirkin bir sesle sordu:

- O kazanda ne var delikanlı?

Çakır, bıçağı yanında oldukça kimseden korkmazdı. Meydan okurcasına cevap verdi:

- Sana ne! Kim oluyorsun da soruyorsun?

Uğru kılıklı herif büsbütün sırttı:

- Bu ne kabadayılık böyle beğzade! Cellat Mıstık'ı tanımadın mı?

Cellat Mıstık diyince Çakır, işi anladı. Bu herif yol kesip adam öldüren Çingene Mıstık olacaktı.

Pervasızca sordu:

- Yoksa sen Çingene Mıstık mısın?

Öteki kakhaha attı:

- Nasıl da bildin! Bunu bildiğin gibi elindeki kazanı, kemerindeki akçayı isteyeceğimi de elbet bilirsin.

- Ben elin pis çingenesine kazan mazan vermem!

Mıstık alaya başladı:

- Vay beğzadem... Sen de mi çingeneyi hor görüyorsun? Çingene adam değil mi?

Sonra birden suratı değişti. Korkunç bir hal aldı. Yanındakilerden birine çingene edasıyla buyurdu:

- Ulan İbo! Şu deli Türk'ün elinden kazanı alıp dersini ver de dünyanın kaç bucak olduğunu anlatsın!

İbo, bir elini bıçağına atarak Çakır'a doğru yürüdü. 'Dersini ver ' demek, bu çingene eşkıyaların dilinde öldür demektir. Fakat umulmadık bir şey oldu.

Deli Türk'ün silme tokadı yıldırım hızıyla İbo'nun suratına indi ve tokadın şaklayışı koca ormanda bir kaç kere yankılandı. Çakır bu işi yaparken, değneğine geçirerek omzuna vurduğu kazanı sopadan kaydırıp yere atmış ve sopasını sol eliyle kavramıştı.

Çingene uğrusu yerde baygın yatıyordu. Bir anlık şaşırma ve susmadan sonra Cellat Mıstık'ın bed sesi havada çınladı:

- Gebertin!

Bu söz üzerine en yakındaki çingenenin, saldırmasını havada parlatarak atıldığı görüldü.

Çakır, sol elindeki değneğini sağına geçirdi. Değnek boşlukta bir döndükten sonra çingenenin başına inip tok bir ses çıkardı. Bu vuruş dağda, bayırda saldıran kurt ve ayılardan korunmak için yapılan vuruştı. En azgın aç kurt bile bu vuruşu başına yiyince ölürdü. Tabiidir ki, çingene eşkıyası kurt kadar dayanıklı değildi. Çakır'ın yedi yaşından beri değnekle vuruş talimi yaptığından da habersizdi. Deminki silme tokadı yiyen İbo, belki bir kaç dakika sonra kendine gelebildi. Ama ikinci çingene o anda cehennemi boylamıştı.

Cellat Mıstık, üst üste iki adamının bu toy oğlan tarafından yere serildiğini görünce durumun ciddiliğini anladı ve çılgına döndü. Uğursuz baykuş sesiyle haykırıp adamlarını da kışkırtarak Çakır'a saldırdı. Pala ve saldırılarını çekmişlerdi.

Çakır'ın değneği şaşmaz inişlerle hedefini buluyordu. Fakat deminki kadar tesirli değildi. Çingeneler o sopanın tılsımlı olduğunu anlamışlardı. Pala ile değneği düşürmeye çalışıyorlar, fakat başaramıyorlardı.

Çakır, fırlıdak gibi dönüyor, üç Çingene tarafından sarılmamaya uğraşıyordu. Bir iki vuruş yapmış, hatta birisinin palasını bile düşürmüştü ama herif bu hengâmede onu yerden tekrar almaya muvaffak olmuştu.

Yorulmaya başlamıştı. İri kıyımdı ama ne de olsa çocuktı. Teke tek gelseler iş kolaydı ama çevrilmemek için bir ona, bir ötekine koşarak vuruş yapmak, kuşatılır gibi olunca beş on adım seğirterek kendisini emniyete almak az yorucu değildi.

Geniş geniş soluyordu. Üstelik Cellat Mıstık'ın palası, yanağında bir yara açmış, ılık kan boynundan içeri sızmaya başlamıştı.

Bir aralık yine koşarak eşkıyalardan uzaklaştıktan sonra geriye döndü ve Mıstık'ın ötekilerden biraz açılmış olduğunu gördü. Fırsat bu fırsattı. Öldürücü bir vuruşla herifi çökertirse yamakları ya kaçar ya yenilirdi. Değneği atadan gördüğü biçimde döndürerek savurdu. Hızından havada ısıklık sesi, ardından bir çatırtı işitildi. Yazık!... Değnek, pala ile çarpışarak kırılmış, Çakır'ın elinde üç karışık güdük bir parça kalmıştı. Aynı zamanda bıçağına el atmış fakat daha çekmeden Çingene'nin palası omzuna inmişti.

Çakır, bir adım geri fırlayarak bıçağını sıyırdı ve omzundaki yaranın acısıyla gözleri şimşeklenerek karşısındakilere baktı. Gözlerine inanamıyordu: Önünde bir bölük Osmanlı atlısı duruyordu ve bir ses: - Tutun melûnları, diye gürliyordu.

Bakışlarını gezdirince durumu kavradı. Yirmi kadar atlı vardı... Bir kaç yere inerek üç çingeneyi yakalamıştı. Geniş bir soluk aldı. Acısını unuttu. Kurtulmuştu.

Çingenelerin tutulması için buyruk veren adam, çok genç, yakışıklı birisi, her halde bir beğdi. Giyimi ve pusatları alımlı idi. Atından inmiş olanlardan biri, yaralarını görmek için Çakır'a yaklaşıırken yavaşça:

- Bu gördüğün bey, padişahımız Yıldırım Bayazıd'ın oğlu İsa Beğ'dir demişti.

İsa Beğ, çok hafif, belli belirsiz gülümseyerek sordu:

- Nasıl yiğitçe dövüştüğünü gördüm. Kimsin?

Çakır, elini bağrına basarak baş eğip selamladı:

- Adım Barakoğlu Çakır. Sipahi oğluyum, beğ!

İsa Beğ, başıyla Çingeneleri işaret etti:

- Ya bunlarla davan nedir?

- Bunlarla devam yok. Bunlar Çingene uğrusudur. Başları da işte şu Cellat Mıstık...

- Bunlar seni soymak mı istediler?

- Evet beğ!

- Şu yerdekileri sen mi hakladın?

- Evet beğ!

İsa Beğ Mıstık'a döndü. Kaşları çatılmıştı:

- Bre melûn ! Çingeneliğine bakmayıp da Türk Sipahisinin oğlunu soymaya mı kalkarsın?

Mıstık'ta cevap verecek hal kalmamıştı. Omzundan yakalamış olan askerin pençesi altında titriyordu.

Şehzade, bir yerde yatan çingenelere, bir de yakalanmış olanlara baktıktan sonra buyruğunu verdi:

- Melûnların ölüsünü de, dirisini de şu ağaçlara asın da sipahi oğluna kastetmenin ne demek olduğunu cümle alem görsün.

Buyruk yerine getirildi.

İsa Beğ, Çakır'a döndü:

- Barakoğlu ! Nasıl olsa günün birinde sipahi olacaksın. Tımarın boşalınca kadar benim adamlarım arasına girmek ister misin?

Çakır, bir dizini yere vurarak, elini bağrına bastı:

- Canımı kurtardın Beğ ! Senin kullarından olmayı cana minnet bilirim, diye cevap verdi.

İşte Çakır, İsa Beğ'le böyle tanıştı ve onun maiyetine böyle girdi. Doğrusu yediği ekmeği hak edecek kadar fedakârlık gösterdi. Amcası ölüp tımar kendisine kaldığı zaman gene İsa Beğ'in yanından ayrılmadı. Onun yalnız kulu değil, en yakın arkadaşı da oldu.

Çakır denenmiş, sınanmış kişiydi. Birinci sınıf bir asker, vefalı bir yoldaşı. Tam bir Türk'tü. Belki zamanında hiç bir yasa, töre tanımaz fakat inanarak bağlandığı İsa Beğ'in bir buyruğunu en büyük yasa sayarak bu uğurda ölebilirdi. Kendisine gösterilen güven onu şımartmıyordu. Aradaki sınırı hiç bir zaman aşmıyordu. Karşı karşıya şarap içip dünyayı dumanlı gördükleri günler de olmuş, fakat o zamanlarda bile ne İsa Beğ onun gönlünü kırmış ne de Çakır, İsa Beğ'de en küçük bir hoşnutsuzluk uyandırmıştı. Şehzade terbiyesi ile sipahi terbiyesi hiç aksamadan bağdaşıp gidiyordu.

Bu yakınlık Ankara Savaşında en yüksek noktasına varmıştı. O can pazarında, o ölüm - dirim kargaşasında, insan kanının sudan ucuz olduğu o kahramanlık meydanında onlar yine birbirlerinden ayrılmamışlardı. Çakır, İsa Beğ sayesinde hayatta olduğunu unutmuyor, gerekirse onu kurtarmak için

ölümü göze almaya hazır ve hevesli bulunuyordu. İsa Beğ ise bu kadar sadık ve candan bir arkadaşı kaybetmenin ölümden beter olduğunu düşünerek kendisinden çok onu koruyordu.

O benzeri görülmemiş savaşta ayrı ayrı kaç kere ölümün veya tutsaklığın eşiğine kadar gelmişler, fakat sıyrılmamanın yolunu bulmuşlardı.

İşte Çakır, bu Çakır'dı ve şimdi kardeşleriyle taht davasına kalkan İsa Beğ'in güvendiği adam olduğunu gösteriyordu. Daha yirmi yaşında idi ama yaşadığı hayat, geçirdiği savaşlar onu güngörmüş, yaşlı bir kişi kadar pişirmiş, olgunlaştırmıştı.

Şimdi Bala Hatun'u emniyete almış olmanın verdiği gönül rahatlığı ile karlı yollarda at sürerken ne yorgunluğunu, ne açlığını duyuyor, başka hiç bir istek kendisini ilgilendirmiyordu.

DELİ KURT

Aradan on yıl geçti...

Çakır, bu on yılda kendi köyüne ve tımarına ancak beş on kere uğrayabildi. Öyle dünya kavgalarına girdi, başından öyle işler geçti ki, nasıl olup da yaşadığına kendisi bile şaşıyordu.

İsa Beğ öldükten sonra işler sarpa sardı. Birkaç yol ölüm tehlikesi geçirdi. İşte o zaman öteki Çakır'ın üstünde bulunduğu buyrultu, Mehmed Beğ'in buyrultusu ile canını kurtardı. Demek ki Allah böyle takdir etmişti. Kardeşlerin en küçüğü olan Mehmed Beğ, Osmanlı ülkesine beğ olmuş, öteki kardeşler bu dünyadan el etek çekmişlerdi.

Artık memlekette iç kavgası kalmamış, düzen kurulmuş, kendisi de Osmanlı Padişahı Mehmed Beğ'in sipahileri arasına girmişti.

Bütün bu kargaşalıklar, vuruşmalar, tehlikeler arasında da Bilecikli bir kızı sevmiş, onunla evlenmiş, iki kız çocuğu olmuştu. Şimdi Ayşe beş, Fatma üç yaşındaydı.

Çakır, on yıl sonra ilk defa sütanasının evine gidiyordu.

Bala Hatun'u bulup bir dileği varsa yerine getirmek, İsa Beğ'in çocuğunu görmek, içinde dayanılmaz bir istek haline gelmişti. Bu on yılda ancak iki defa sütanasına para ve haber yollayabilmiş, fakat kendisi ondan haber alamamıştı. Ara sıra içine bir ürperti geliyordu. Bu ürpertiye doğuran sebep Satı Kadın'ın ölmüş olması ihtimaliydi. O zaman Bala

Hatun ne yapardı?

Sütanası öyle çabuk ölecek insanlardan değildi ama her insana gelen kazalardan biri ona da gelmiş olamaz mıydı?

Çakır, beynine yerleşmek isteyen kötü düşünceleri geride bırakmak için atını mahmuzladı. On yıl önce, gece karanlığında bir türlü ilerlemek bilmeyen kağı ile uğru gibi gizlice geldiği bu köye bahar güneşinin ışığı altında salına salına girdi.

Evin önünde bir at durunca Satı Kadın kapıdan göründü. Elli beşine gelmişti. Fakat hâlâ dinç ve yakışıklıydı. Yüzü hâlâ kırışmamıştı. Boru değil, Türkmen kızıydı.

Evinin önüne gelen atlıyı şöyle bir süzdü. Kaşlarının çatıklığı, bakışlarının sertliği geçti. Gülümseyerek:

- Çakır, sen misin? diye bağırdı.

Çakır, atından atlamıştı.

- Benim ya !... Az kalsın oğlunu tanımayacaktın...

Sarıldılar. Sütanasının elini öptü. Kadın hasretle sütoğluna bakıyordu.

- Tanımam ya. On yıl önce yirmi yaşında, adeta çocuktun. Şimdi koca adam olmuşsun...

- Sadece koca adam değil, baba da oldum. Yakında torunların el öpmeye gelir.

Satı Kadın'ın sevinçten gözleri yaşarmıştı:

- Hey Allahım hey! Kaç torunum var?

- İki torunun var. Ayşe ile Fatma. Ama oğlum olmadı.

- Allah ömür versin. O da olur.

Sustular. On yıllık hasret bu üç beş sözle dinmiş olamazdı. Ama ikisi de başka bir konunun akıllarına gelmesiyle sözü burada, sanki sözleşmiş gibi kestiler ve önlerine baktılar.

İlk konuşan, Satı Kadın oldu:

- Atını ahıra çekte içeri gel.

Bunu söyleyerek eve girdi.

Çakır, hüznülediğinin farkındaydı. On yıl önce ölen İsa Beğ için on yıl sonra Bala Hatun'a 'Başın sağ olsun' demek, onun yeniden akacağı muhakkak olan gözyaşlarını seyretmek güç olacaktı. Bu düşünceyle elini mümkün olduğu kadar ağır tutarak atını bağladı. Takımlarını çıkararak önüne biraz saman koydu. Yavaş adımlarla yürüyerek kapıya geldi. Bir iki saniye durduktan sonra içeri girdi. Satı Kadın ayakta kendisini bekliyordu. Bu deminki gülümseyen, tatlı bakan kadın değildi. Tuhaf bir hali vardı.

Çakır, çevresine bakınarak yavaş sesle sordu:

- Hatun nerde?

- Hatun yok!

Bu cevap pek acı bir sesle verilmişti. Çakır'ın gözleri açıldı:

-Gitti mi?

- Hayır!

- Ne oldu?

Satı Kadın başını yana, bu eve ilk geldiği gün Bala Hatun'un oturduğu sedire çevirdi. Yavaş sesle:

- Hatun sizlere ömür.... dedi.

Yüzünde ve gövdesinde ölüm yoklamalarının kaç izini taşıyan, Azrail'e yüz göz olan Çakır, boğazına bir yumrunun tıkanıp, içinde bir yerin burkulduğu duydu. Mırıldandı:

- Allah rahmet eylesin...

Bir tımar sipahinin iki gün aç veya uykusuz kalmadan yorulması görülmüş, işitilmiş değildi. Fakat işte Çakır şimdi ne aç veya susuz ne de uykusuz olduğu halde yorgunluk duyuyordu. Bitkin adımlarla yürüyerek sedirin öteki ucuna oturdu. Beride sanki Bala Hatun varmış gibi saygılı bir duruşla yerleşerek sütanasının yüzüne baktı:

- Hatun ne zaman öldü?

- İsa beğ'in haberini aldıktan beş altı ay sonra...

- Çocuk ne oldu?

Satı Kadın, evin açık kapısından, bir şey arıyormuş gibi kırlara baka baka cevap verdi:

- Çocuğu doğdu. Adını Murad koydu. Dört ay sonra İsa Beğ'in ölümünü öğrendi. Birden sütü kesildi, kendisi de durgunlaştı. Bizim aşiretten bir sûtana buldum. İki ay burada kalarak çocuğu emzirdi. Hatun'un gözü artık çocuğunu da görmüyor, yalnız gözlerini yere dikerek düşünüyor, arada sırada ağlıyordu. O kadar yalvardığım halde yiyip içmiyordu. Günden güne soluyordu. Bir akşam oğluyla beraber yatmak istedi. Yeniden kendine geliyor diye sevinmişim. Çünkü çocuğu büsbütün bana bırakmıştı. O gece oğlunu sevdi, öptü. Onunla konuştu. Ertesi sabah kalktığı zaman Bala Hatun'u ölmüş buldum. Muradcık Hatun'un uzatmış olduğu koluna başını yaslamış, öylece yanında yatıyor, anasının yanaklarını ve saçlarını okşayarak 'Ana, ana' diye sesleniyordu. Gözleri yaşlıydı. Hatun'un da gözleri yaşlıydı. Belli ki ana oğul ağlaşıyorlardı. Murad, o zaman bir yaşındaydı. Kucağıma aldığı zaman yüzünü ana-sına döndürmüş, eliyle onu göstererek hazin hazin ağlamıştı. Anasına hiç düşkünlüğü yoktu. Daha çok bana alışmıştı ama bunun sahici ana olduğu, bir daha buluşmamak üzere ayrılacağı galiba küçük yüreğine doğmuştu. Hatunu gömdük. Mezarı kaybolmasın diye başına bir tahta diktim. O günden beri yaz kış demez, her cuma, başında bir Fatiha okurum.

Satı Kadın sustu. Ağlıyordu. Çakır da bir çocuk gibi ağlamamak için kendisini güç tutuyordu. Birden sordu:

- Murad nerde?

- Evren'le davar gütmeye gittiler. Gün batmadan gelirler.

Kara haber Çakır'a Evren'i unutturmuştu.

- Büyüdüler mi?

- Evren on ikisinde, Murad onunda. Kardeş gibi büyüüp çıktılar. Yalnız Allahın günü güreşip yara bere içinde kalırlar.

Sütanası, Çakır'a Erik pestili ezmişti. Testide soğutulmuş su ile yapılan şerbet cana can katardı. Çakır, kâseyi sonuna kadar içtikten sonra 'Eline sağlık ana' dedi ve zamansız bir şey isteyen çocuklardaki yüz safiyeti ile:

- Bana Hatun'un mezarını gösterir misin? diye sordu.

Mezara giderlerken yoldaki tanıdıklar kendisini selamlıyorlar. Çakır, verilen selamları alıyor fakat çoğunu tanımıyordu. Akli başka yerde, başka şeylerde idi.

Köyün mezarlığı sapa yerdeydi. Birden Satı Kadın 'İşte burası' dedi.

Bir toprak yığınının önünde idiler. Başında kırık dökük bir tahta parçası vardı. Demek ki Yıldırım Bayazıt oğlu İsa Beğ'in evdeşi, Şadgeldi Paşa'nın yeğeni olan Bala Hatun, o asil ve güzel kadın şu gösterişsiz yığının altında yatıyordu. Bütün mezarlık ziyaretçileri gibi Çakır da filozoflaştı. Dünyanın, hayatın boşluğunu ve manasızlığını düşündü. İsa Beğ'i hatırladı ve içlendi.

Ellerini açarak bir Fatiha okudu. Ölümün, erken veya geç değişmez bir kader olduğunu içinden tekrarladı. Gönlü biraz ferahlamış olarak mezarlıktan ayrıldı. Eve döndüler.

Satı Kadın, sutoğlunun çok sevdiği börekten yapmak için hamur tahta-sının üstünde yufka açıyordu. Çakır, anasının ustalıkla ve çabuklukla yaptığı bu işe bir müddet baktıktan sonra:

- Ana, bu ne hız böyle? Hamuru da nasıl inceltiveriyorsun? Ben kırk gün uğraşsam bu işi yapamam, dedi.

Satı Kadın gülümsedi:

- Ben de kırk yıl uğraşsam senin gibi kılıç savuramam. Dünya yaratılırken işler de bölüştürülmüş... Bu sırada kapının önünde gürültüler oldu, sesler işitildi ve arkası kapıya dönük olan Çakır, sütanasının:

- İşte Deli Kurt geldi, dediğini duydu.

- Deli Kurt mu?

- Evet!

- O da kim?

- Kim olacak, Murad!

- Neden Deli Kurt diyorsun?

- Ben demiyorum, köylü diyor ama hani yakışmıyor da değil...

Kapıda ayak sesleri oldu ve Çakır başını çevirdi. İki gürbüz oğlan kıpırdamadan duruyorlar, bir kendisine bir Satı Kadın'a bakıyorlardı.

Satı Kadın ciddilemişti. Oğluna seslendi:

- Evren! Yabani gibi ne duruyorsun? İşte senin Çakır ağa... Elini öpsene...

Evren biraz ürkek adımlarla ilerledi. El öptü. Kadın bu sefer Murad'a baktı. - 'Deli Kurt! Hadi sen de Çakır amcanın elini öp oğlum...! Çocuk pervasızca ilerledi. Çakır'ın elini öptükten sonra onu yakından bir süzdü:

- Sen Sipahi misin? diye sordu.

- Sipahiyim ya!

- Ben de Sipahi olacağım!

Bu sözler o kadar büyük bir ciddiyetle ve o kadar sevimli bir eda ile söylenmişti ki Çakır gülümsedi; Onu bağrına basarak alnından öptü:

- Olursun İnşallah...

O zaman yakından Murad'ın yüzüne baktı. İsa Beğ'in küçültülmüş örneği idi. Aynı gözler, aynı burun, hatta aynı duruş... İçi yeniden sızladı. Yamalı, yırtık pırtık giyimler içinde, alnındaki, yüzündeki, ellerindeki çizik ve sıyrıklar arasında bunun bir beğ oğlu, bir Osmanoğlu olduğu belliydi. Şu kadar ki, bu gerçeği daha doğrusu bu korkunç gerçeği sütanasıyla kendisinden başka kimse bilmiyordu. Bilemeyecekti de... Hatta Murad'ın kendisi de kim olduğunu bilmiyordu. Demin Satı Kadın yufka açarken onu nasıl bir telkinle büyüttüğünü anlatmıştı. Deli Kurt, kendisini Osman adlı bir adamın oğlu olarak biliyor. Osman'ı da Çakır'ın dayızadesi diye tanıyordu. Anasının adını Ayşe diye bellemişti. Ara sıra mezarına gidiyordu.

Çakır'ın üstüne başına, bıçağına, duvara asılmış olan kılıç, sadak ve yayına bakarak sordu:

- Amca! Kaç yaşında sipahi olurum?

- Biçimine gelirse on sekizinde olabilirsin.

Murad bu biçimine gelmenin ne demek olduğunu anlayamamıştı. Zihninde kısa bir hesap yaptıktan sonra:

- Sekiz yılda Sipahi olacağım, dedi.

Evren'e bakarak ilave etti:

- Sen de azap olursun!

Evren, bundan hoşlanmadı:

- Neden azap oluyor muşum?

-Ata binmesini bilmiyorsun...

- Nasıl bilmiyorum?

- Elbette bilmiyorsun. Geçen gün düşmemiş miydin?

Murad, hakikaten Deli Kurt'tu. Delişmen bir konuşması vardı ki, Çakır'ın pek hoşuna gidiyordu. Satı Kadın söze karıştı:

- Güreşte hırslarını yenemeyince yarışıyorlar da... Evren bir iki yol attan düştü ama Deli Kurt düşmedi. Daha şimdiden usta binici...

Aslında ikisi de usta binici idi. İkisinde de Türkmen kanı vardı. Komşu yayladaki Türkmen obasının çocuklarıyla arkadaşlık ederken ata binmesini öğrenmişler, atı sevmişlerdi.

Murad'a 'Deli Kurt' denilmesinin sebebi at sevgisindeki aşırılığı idi. Ata bindi mi deliye döner, tehlikeli sürüşler yapardı. Dörtmala giderken yerden çomak kapmasını bütün Türkmen çocuklarından iyi başarırdı. Hiçbir şeyden korkmazdı. Tek başına olduğu zaman bile on kişiye saldırmaktan çekinmezdi. Beş yaşındayken başlayan delişmenliği on yaşında son kerteğe ulaşmıştı. Doğrusu 'Deli Kurt' lakabı kendisine pek yakışıyordu.

HAYÂLETLER

Çakır, akşam yemeğini kederli bir sevinç içinde yedi. Yetişmiş, yarın birer yiğit olacak iki çocuğu gördükçe keyifleniyordu. Fakat Murad'a bakıp da aklına İsa Beğ geldikçe, yahut gözleri Bala Hatun'un oturduğu sedire değdikçe üzülüyordu.

Talih başka türlü yürüseydi İsa Beğ taht için can vermiş bir şehzade değil, tahtın üstünde oturan Osmanlı Beğ'i olacaktı...

Ve o zaman...

O zaman, şimdi yoksul bir köy evinde, kendi karşısında oturarak yemek yiyen şu çocuk, yani Deli Kurt Murad, böyle pırtılar içinde yaşayan bir Murad değil, sırmalı giyimler giyinmiş şehzade Murad olacaktı.

O zaman, şimdi bir köy mezarlığında taşı bile olmadan yatan Bala Hatun, Bursa ve Edirne saraylarının sahibi Hatun olacak, kim bilir ne hayratlar yaptıracak ve Murad'dan başka ne Mehmed'ler, Süleyman'lar, Mustafa'lar, Orhan'lar, Kasım'lar, Osman'lar doğuracaktı.

Şimdi bunların hepsi kaybedilmiş birer hayâldi.

Yemek bitince Çakır biraz dereden tepeden konuştu. Köyde iyi bir hoca olduğunu öğrenmişti. Evren'le Murad'ı karşısına çekerek:

- 'İyi bir sipahi olmak için okuyup yazmak şarttır, dedi. Yarın sizi hocaya götüreceğim. Okumasını öğreneceksiniz. Bundan başka Müslümanlığın şartlarını da iyice bellersiniz. Her gün gider, dersinizi alır, sonra oyuna çıkarsınız.'

Okuyup yazmak Sipahiliğin şartlarından olunca Deli Kurt buna itiraz etmezdi. Nitekim Çakır'ın teklifini can ve gönülden kabul edivermişti. Fakat okumak, hele her gün hocanın karşısına gidip güreşe ve yarışa benzemeyen sıkıcı şeyler öğrenmek Evren'in hiç hoşuna gitmemişti. Bununla beraber itiraz da etmedi. İtiraz etmek elinde olsa da etmezdi. Çünkü Deli Kurt okumayı kabul etmişti. Ondan geri kalamazdı.

Çocuklar uyuduğu, büyüklerin de yatma zamanı geldiği sırada Çakır:

- Ana, dedi. Çoktandır böyle güzel yemekler yememiştım. Kavurma ve bulgur haşlamasından başka bir şey gördüğümüz yoktu. Bu gece sanki beğ sofrasında ziyafette idim. Bunun keyfini tamamlamak için de biraz dışarıda dolaşacağım. Şu parlak ay ışığının altında dünya güzelliklerini göreyim diyorum. Böyle çok ayların altında sabahladık ama can kaygısından, düşman gözlemekten aya kim bakıyordu ki... Şimdi öyle değil, Tarhana çorbasından, etli börekten, pestil ezmesinden sonra da ay gezintisi... Ne dersin ana?

Satı Kadın, sütoğluna hep hak vermişti. Yine öyle yaptı:

- Canın nasıl isterse öyle yap Çakır, dedi. Yatağını hazırlarım. İstedğin zaman gelir yatarsın.

Dışarıda ne güzel bir ışık, ne ferahlatıcı bir esinti vardı. Karşiki tepeler, çam ormanı peri masallarındaki memleketler kadar göz alıcı idi. Çakır bütün bu güzel manzaralara bakarak yürüyor, fakat galiba baktığı güzellikleri görmüyordu.

Bir hayat kasırgası içinde ömür geçirenler, bir gölgelikte dinlenmek için vakti bulamayanlar, tehlikelerle arkadaş olanlar böyle geçici bir huzura kavuşunca kendi gönülleriyle hesaplaşırlar, geçmiş hatırlarlar. O zaman her şeyin ölçüsü büyür ve hatıralar güzelleşir. Mazide kalan insanlar kusurlarından ve suçlarından sıyrılmıştır. O, bir arkadaşına daha vefalı, bir sevgiliye daha çekici, bir anaysa daha şefkatli olur. Hatta böyle dakikalarda insan, düşmanını bile bağışlamaya hazırdır.

Çakır, şimdi öz anasını, kendisini doğururken ölen kadını düşünüyordu. Acaba nasıldı? Yüzü ne biçimdi? Ne türlü konuşuyordu? Birden içinde bu hiç görmediği ananın sesini işitmek için dayanılmaz bir istek, silinmez bir hasret duydu. Aynı zamanda kendisine şaştı. Çocukluğunda, gençliğinde bu anayı hiç düşünme de böyle olgunlaştıktan, bunca hengâmeler gördükten, iki çocuk babası olduktan sonra onu hatırla ve içlen... Bu, çok tuhaf şeydi.

Çakır bu gece hep ölüleri düşünüyordu. Şimdi de aklında babasıyla amcası vardı. Neden hep ölüleri düşünüyordu da dirileri aklına getiremiyordu? Herhalde ölüler zorla kendilerini hatırlatıyor, belki de böyle gecelerde ruhları oralarda uçuşarak dünyada kalanları görüyordu.

Birden kendisini mezarlığın önünde buldu ve sanki saatlerce dolaşmadan maksat buraya gelmekmiş gibi hiç tereddüt etmeyerek gündüz ziyaret etmiş olduğu Bala Hatun'un mezarına doğru yürüdü.

Ayakucunda durmuştu. Parlak gecenin ışığında kederli yüzü gözüküyordu. Oradan kolay kolay ayrılmaya niyetli olmayan bir insan haliyle çöküp bağdaş kurdu ve gözlerini kabarık toprağa dikti. Belki Bala Hatun'un kemikleri bile kalmamıştı. Yaşayan birisiyle konuşur gibi:

- Bu kadar geç kaldığım için bağışla sultanım. Unutmuş değildim ama geledim işte... dedi.

Elini koynuna götürerek her zaman göğsünde taşıdığı Kuran'ını çıkardı. Bala Hatun'un ruhu için okuyacaktı. Birden mezarın başucunda, kendi-sinden üç adım ilerde bir hayâlet gördü: Bu Bala Hatun'du. On yıl önceki asil ve güzel yüzüyle gülümseyerek kendisine bakıyordu. Çakır, içinden bir heyecan dalgasının, güzel ve tatlı bir ürperişin geçtiğini sezdi. Hayâletler çabuk kaybolurlarmış diye işitmişti. Fakat kaybolmuyor, git gide daha güzelleşiyordu. Çakır, hayâletin dudaklarında bir hareket gördü ve çok yavaş bir sesin 'Hakkını helal et Çakır Ağa' dediğini duydu. Tıpkı on yıl önceki ayrılıştaki olduğu gibi...

Yüksek sesle konuşursa hayâlet belki kaybolur diye çekinerek o da çok hafif bir sesle 'Helal olsun sultanım' dedi.

Hayâlet konuşmada devam ediyordu. Tatlı bir rüzgâr sesiyle yeniden hitap etti:

- Sadakatini unutmam. Büyük hakkını helal et!

Çakır büyülenmişti. Hiçbir korku duymuyor, ilahi bir zevk içinde hayâlete bakarak o ne isterse yapıyordu:

- Helal olsun sultanım!

Birden bire Çakır'ın gözleri kamaşır gibi oldu. Yaz gününde güneşe bakmış insanlar gibi bir an çevresini görmedi. Sonra gözlerini Bala Hatun'a çevirdiği zaman onu ve onun yanında yeni peyda olan ikinci bir hayâlet daha gördü. Bu İsa Beğ'di. O asil, kahraman ve yakışıklı yüzü ile Çakır'a gülümsüyordu:

- Artık tehlikeden uzağız. Hakkını helal et!

Bu hayâletlerin seslerinde insanı büyüleyen bir şey vardı. Çakır, hiçbir zaman ozanın kopuzunda böyle bir ahenk dinlememişti:

- Hakkını helal et.

Çakır, hayâletlerin isteğini yapıyor fakat kendisi onlara bir şey sorma-ya cesaret edemiyordu. Bala Hatun tekrar fısıldadı:

- Murad sana emanet...

Bala Hatun'un gözleri altında ay ışığının yansıttığı inciler parlıyordu. Demek ki hayâlet ağlıyordu. Ölü de olsa, hayâlette olsa anaydı. Öksüz oğlu için ağlayacaktı. Işıklı gözlerle Çakır'a baktı:

- Murad'ı yetiştir.

İsa Beğ tekrarladı:

- Murad'ı yetiştir!

Çakır üçüncü bir ses daha işitti:

- Beni de an oğlum!

İsa Beğ'in yanında bu yeni hayâlet Çakır'ın anasıydı. Fakat ötekiler gibi belirli ve açık değildi. Yüzünde de tül vardı.

Çakır heyecanlandı:

- Anacığım! Sen misin?

Bu hayâlet daha yavaş konuşuyordu:

- Benim oğlum. Beni unutma...

Koca sipahi hasret ve heyecandan titremeye başlamıştı. İşte anasının sesini işitmişti. Fakat neden yüzü örtülüydü? Kendisini dünyaya getirirken öldüğü için şehit mertebesine ulaşan bu kadının yüzünü görse olmaz mıydı? Otuz yılda ilk defa o da hayâletini gördüğü anasının yüzünü bilmek hakkı değil miydi? Bu düşünceyle cesaretlendi:

- Anam! Yüzünü göster.

Hayâlet işitmemiş gibi davrandı.

- Anam! Yüzünü göster!

Anasının hayâleti başını hafifçe salladı. Bu, olmaz demektir.

Çakır, ısrar etti:

- Anam! Yüzünü göreyim.

Hayâlet fısıldadı:

- Olmaz...

- Neden olmasın? Oğlun değil miyim?

- İzinli değilim, olmaz.

Çakır ağlamaklı olmuştu. Üç hayâlet birden kendisine biraz yaklaştılar. Bala Hatun fısıldadı:

- Olmaz! İnsanlar her şeyi bilmeyecektir.

İsa Beğ devam etti:

- Olmaz. İnsanlar ancak gördüklerini bilecek, bildiklerini görecektir.

Anası tamamladı:

- Olmaz. İnsanlar daima bir şeye hasret kalacaktır.

İki yeni fısıltı daha duyuldu:

- Olmaz. İnsanlar bilemeyecektir.

Bunları söyleyenler, İsa Beğ'in arkasında peyda olan iki hayâletti ve bu hayâletler Çakır'ın babasıyla amcasıydı.

Bu sefer hepsi birden seslendiler:

- Bizi unutma !...

- Bizi an !...

Anası tek başına söyledi:

- Ölüm o kadar güç değildir. Unutulmak yamandır.

Babası fısıldadı:

- Asıl ölüm unutulmaktır.

Amcası ilave etti:

- Unutmakta ölmektir.

İsa Beğ devam etti:

- Hayat bir kaç hatıradır.

Bala Hatun bitirdi.

- Hayat ölümün başlangıcıdır.

Çakır, farkına varmaksızın elindeki Kuran'ı açmıştı. O zaman beş hayâlet birden tekrarladılar:

- İnsan anıldıkça yaşıyor demektir.

- Anıldıkça yaşıyor demektir...

- 'Yaşıyor demektir...

Birden bire hayâletler kayboldu. O zaman büyük bir teessürle başını öne eğen Çakır, Kuran'ın açılmış olduğunu gördü ve keskin sipahi gözleri ay ışığında Yasin'e değdi. Okumaya başladı. Çevresinde ruhların dolaştığını seziyordu. İçi büyük duygularla doluydu.

Ne kadar zaman geçtiğinin farkında değildi. Tan atarken Kuran'ı kapatıp koynuna koyduktan sonra ellerini açıp dua etti. Yüzüne sürdüğü elleri ıslanmıştı. Kan ve ölüm göre göre yüreği katılaşmış olan bu Türk sipahisi, bu gözyaşı nedir bilmeyen Osmanlı askeri, bütün Kuran okuduğu müddetçe ağlamıştı.

Şimdi içinde bir ferahlık duyuyordu. Kuran okuyunca açılmış, kederlerini atmıştı. Kalktı. Ağır adımlarla mezarlıktan çıkarak eve doğru yürüdü. Girdiği zaman sütanası kalkmış ve o günün hazırlıklarına başlamıştı. Çakır'ı görünce yalnızca 'Geldin mi? ' dedi. Başka hiç birşey sormadı. Anlayışlı kadındı. Çakır 'Biraz dinleneyim ana ' dedi. 'Sen beni kaldırırsın' Biraz sonra bütün ömründeki uykuların en rahatını uyuyordu.

DİL SÜRÇMESİ

Sütanasının köyünde geçen günler Çakır için dolu günlerdi. Bu günlerde sevinç, ümit, üzüntü, her şey vardı. Fakat en mühimi Evren ve Murad'la uğraşmasıydı.

Köyün hocasıyla konuşup ertesi gün derse başlatmıştı. Her gün sabah namazından sonra bir miktar ders yapacaklardı. Köyde kalacağı beş on gün içinde de Çakır çocuklara yardım edecekti.

Okuyup yazmanın dışında onlara asıl kendi bildiği şeyleri öğretiyordu. Kırdı ok atmaya başlamışlardı. Çocuklarda askerliğe yaman bir kabiliyet vardı. İlk oklarını, Rum askerlerinden aşağı kalmayan bir ustalıkla atmışlardı. İki üç yılda keskin nişancı olacakları belliydi.

Onlara kara kucak güreşinin bazı oyunlarını da öğretmişti. Sonra sıra silme tokata gelmişti. Değnek vurmasını zaten biliyorlardı.

'Deli Kurt' demeye Çakır da alışmıştı. Huyları ve atılganlıkları dolayısıyla ötekine de Deli Evren demek yerinde olurdu ama halk nedense yalnız Murad'a deliliği yakıştırmıştı.

Tımarın geliri dolayısıyla savaflara iki tane cebeli askerle birlikte gitmeye mecbur olan Çakır, daha şimdiden bu iki çocuğu gözüne kestirmişti.

Biraz büyüseler cebeli Olarak bunları alacaktı. İri oldukları için on beş, on altı yaşında orduya katılabilirlerdi. Böyle deli gözlere çeride her zaman yer bulunuyordu.

Çakır için Deli Kurt'un ayrı bir manası daha vardı: O İsa Beğ'in ve Bala Hatun'un kendisine emanet ettiği bir öksüzdü. Hayâletler boşuna konuşmuyordu.

Ara sıra komşu Türkmen obasına gidiyorlardı. Evren ve Murad obanın bütün çocuklarıyla arkadaşlıklar. Kendi köylerinde birbirlerinin aman vermez rakibi oldukları halde obaya gidince Türkmen çocuklarına karşı birleşiyorlardı. O ne iddialı güreşlerdi! Güreşlerin heyecanına Çakır da kendisini kaptırıverdi. Hele bir gün, köydeki rahat hayatın verdiği gevşeklikle her şeyi unutarak Murad'a 'Yaşa Osmanoglu' diye bağırış vardı ki, bu dalgınlığı nasıl yaptığına kendisi de şaşırılmıştı...

Memlekette bir tek Osmanoğlu ailesi vardı. Osmanoğlu diyince akla yalnız padişah ailesi gelirdi. Çakır böyle bağırınca Murad bir saniye güreşi keserek hayretle kendisine bakmış, sonra yeniden başlamıştı. Çakır, bu dil sürçmesinden dolayı kendi kendisine içermişti. Yanlışını düzeltmek için biraz sonra 'Yaşa bre Osmanın oğlu... Baban sağ olup seni sağ olup seni görseydi alnından öperdi' diye bir ağız yapmış 'Osmanoğlu'ile 'Osmanın oğlu'nu birbirine karıştırarak deminki sözü unutturmak istemişti. Murad, babasının adını Osman diye biliyordu.

Deli Kurt, hoca ile derse başlayınca kadar Kuran'dan yalnız Fatihayi bilirdi. Bunu kendisine Satı Kadın ezberletmişti. Şimdi hoca da İhlâs suresini öğretmişti. Murad, Çakır'a gelerek ihlâs'tan kendisini imtihan etmesini istemiş. Çakır'ın da himmetiyle iyice bellemişti. Bu hevesin sebebinin Çakır iki gün sonra anladı. Mezarlık yakınından geçerken gözleri ister istemez Bala Hatun'un mezarına ilişti ve keskin gözleriyle bir kaç yüz adımlık mesafeden Murad'ın orada olduğunu gördü. Elleri açıldı. Birden içi sızladı ve hayâletleri hatırladı. Belliydi ki çocuk, Fatiha'dan fazla olarak yeni öğrendiği İhlâs'ı da annesinin ruhuna gönderiyordu.

Çakır, Türkmen obasına gittikleri bir gün Türkmen kadınlarının dokudukları kumaşların en iyisinden alarak eve getirmiş, Evren'le Murad'a yeni birer elbise dikmesini Satı Kadın'a söylemişti. Yeni giyimleriyle çocuklar bayağı değişmişlerdi. Bellerine taktıkları kemerle birer Sipahi adayı olmuşlardı. Hele Deli Kurt o kadar başkalaşmış, vakarlı durumu ile öyle olmuştu ki, Satı Kadın nazar değmesin diye omuzuna mavi boncuk dikmeğe mecbur kalmıştı.

Bu durumu ile Çakır onu büsbütün başka görüyordu. Nerdeyse kendisini de bir şehzadenin silah öğretmeni, lalası sanacaktı. Deli Kurt'un okumaya Evren'den çok fazla hevesli olması da gözden kaçacak gibi değildi. Belliydi ki bu çocuk iyi bir sipahi olmayı kafasına koymuş, sipahinin okuma bilmesi hakkında Çakır'ın söylediği söz onda iyice yer etmişti.

Deli Kurt okumaya çalışırken çok dikkatli ve sakin oluyordu. Silah talimi yaparken, yahut güreşip yarışırken gösterdiği hasarlıktan eser kalmıyordu. Bu yüzden Çakır bir gün kendisine 'Aferin Murad' demişti. 'Çerilikte Deli Kurt olduğun gibi okumakta da molla çelebisin'. Böyle gidersen ileride iyi bir adam olursun.

Bir gün hep birlikte Türkmen obasına gittiler. O gün Evren ve Murad'la obadaki rakip çocuklar arasında iddialı yarışmalar olacaktı. Obanın yalnız çocukları değil, büyüklerinden birçoğu da seyre gelmişti. Bir sipahinin idare ettiği yarışmalara Türkmenler bigane kalamamışlardı. Önce heyecanlı bir at yarışı yapıldı. İlk anlarda başa geçen Deli Kurt gittikçe arayı açarak birinci oldu. Türkmenler ikinci ve üçüncü olmuşlar, Evren sonuncu kalmıştı. Murad'ın kırk yıllık sipahi gibi at sürüşü, hareketlerinin kusursuz oluşu Çakır'ın çok hoşuna gitmişti. Türkmen çocuklarıyla Evren de iyiydiler ama Deli Kurt'ta bir başkalık vardı ki, herhalde Allah vergisi olacaktı.

Ok atma daha heyecanlı ve çekişmeli idi. Murad, dört çocuğun yaşça en küçüğü olduğu için kendisinden fazla bir başarı beklenemezdi. Fakat Çakır'ın da bütün seyircilerin de hayretleri arasında öteki üç çocuktan daha keskin nişancı olduğunu gösterdi. Bir şey daha Çakır'ın dikkatini çekti. Deli Kurt da tıpkı babası İsa Beğ gibi ok atıyordu. Birlikte çok savaşımlara girip çıktıkları, yan yana çok ok attıkları için Çakır, İsa Beğ'in nasıl yay gerdiğini bilirdi. Sol kolunu gergin tutarak yayı kavrar, sağ eliyle

kirişı tutup nişan aldıktan sonra sol sol kolunu yavaşça bükerek yayı yaklaştırır, öylece ok salardı. Murad da öyle yapıyordu. Çakır yine geçmişî hatırladı. Durum elverişli olsa gözleri dalıp dumanlanacaktı bile.

Güreşlere gelince çok çetin geçti. Evren kendi güreşini kazandı. Fakat Murad yenildi. Rakibi kendisinden iki yaş büyük, bir baş boyu uzun, gürbüz ve kaya gibi sağlam bir Türkmen çocuğu idi. Görünüşlerine göre de kimse bu güreşte Deli Kurt'tan bir kazanma bekleyemezdi. Böyle olduğu halde onun öyle bir güreşmesi vardı ki; bütün Türkmenlerin takdirini toplamıştı.

Çakır'ın ise yeniden içi parçalanmıştı. Çünkü İsa Beğ'in ümitsiz çarpışmalarını hatırlamıştı. Onun uğraşları da böyle üstün kuvvetlere karşı insan gücü üstünde bir emekle yapılmıştı.

Deli Kurt dövüşte yenilmeyi kabul etmezdi. Fakat güreş öyle değildi. Onun kaideleri ve hakemi vardı. Hakem 'Yenildin !' dedikten sonra mesela kapanıyordu. Murad asla mızıkçı değildi. Hele büyüklere, büyüklerin sözlerine karşı pek saygılıydı. Çakır, kendisine yenildiğini söyleyince çok üzölmüş fakat üzüntüsünü belli etmemişti.

Bununla beraber o günün kahramanı kendisiydi. Üç yarışmanın ikisini kazanarak dört çocuk arasında birinciliğı elde etmişti. Çakır'ın ortaya koyduğu ödölü Murad almıştı. Bu ödöl, Bursa işi güzel bir bıçaktı.

Bıçak, Deli Kurt'un beline takıldıktan sonra Türkmen obasının beğı Çakır'a ve iki öğrencisine bir ziyafet verdi. Toprak içinde korda pişirilmiş, tadına doyum olmayan koyun etiyle, cana can katan nefis Türkmen ayranı, pekmezle yapılmış un helvası ve bal şerbeti, sonra türlü güzel yaş ve kuru yemişler o günkü yorgunluğa değmişti.

Türkmen beğı uzun boylu, top sakallı, elli yaşlarında, iyi görünüşlü ve gösterişli bir adamdı. Çakır'ı ağırlamak için hiç bir şey esirgememişti. Çadırı da zengin ve süslüydü. Çakır, İsa beğ'de bile böyle bir çadır görmemişti. Yerlere döşenmiş çadır duvarlarına asılmış o Türkmen halılarının güzelliğı dille anlatılır gibi değildi. Çadır direklerinin çengellerine de türlü silahlar asılmıştı. Beğ, bunlardan birini göstererek:

- Bu kılıç, şehit Murad Beğ tarafından babama verilmişti. Babam da Kosova'da şehit düştü, dedi. Çakır, Osmanlı hanedanından söz açmak istemezdi. Bu bahis açılırsa Deli Kurt'un kim olduğu ortaya çıkar da başlıca felaket gelir diye bir kaygısı vardı. Türkmen beğinin sözlerine karşı bu sebeple bir şey dememişti. Fakat beğ söylemekte devam ediyordu:

- Ben de ağamla birlikte, merhum Yıldırım Bayazıd Beğ buyruğunda Niğbolu Savaşına katıldım. Ağam da orada şehit düştü. Oğlu olmadığı için bu obanın başına geçmek sırası bana geldi.

Çakır sıkılıyor, fakat ev sahibi bir beğ olduğu için, ona 'Bu bahsi konuşma' diyemiyordu. Biraz sonra beğ, Yıldırım Bayazıd'ın oğullarını anlatmaya başlayarak daha çatallı bir konuyu girdi. Bereket versin büyük şehzade Süleyman Beğ ile Aksak Temür'e tutsak düşen Mustafa Beğ'den bahsediyor, daha tehlikeli yerlere girmiyordu. Fakat Çakır'ın aklına gelen, başına gelmek-te de gecikmedi. Türkmen beğı birden bire:

- Senin bu Deli Kurt'u görünce de çocukluğunda bir defa gördüğüm merhum İsa Beğ'i hatırladım. Ne kadar benziyor, diye sanki onun başına bir mangal ateş döktü. Şakaklarının zonkladığını duydu. Sofranın bir ucunda Evren ve Türkmen beğinin küçük oğluyla birlikte oturan Murad'a baktı. Murad'ın bakışlarında değişiklik yoktu. Yalnız, gözlerini dikmiş olduğu halde beği dinliyordu. Çakır zoraki gülümsedi:

- İnsanlar benzerlik bakımından çift yaratılmıştır derler. Ola ki Deli Kurt da İsa Beğ'in benzeridir diye cevap verdi ve sözü değiştirmek için hemen ilave etti:

- Deli Kurt sipahi olmaya karar verdi. Bugün aldığı sonuçla da olabileceğini gösterdi değil mi ? Ne dersin beğ ?

Beğ onu zaten beğenmişti. Takdirini esirgemedi. Yüzlerce yıldan beri can harcamış bir ailenin mensubu olmanın alışkanlığı ile cevap verdi:

- Olur elbette... İnşallah benim oğullarımla birlikte nice savaflara girip ya gazi, ya şehit olurlar. Türkmen Beği, çadırında konuk olan bu on yaşındaki öksüze Türklükteki en büyük, en üstün iki rütbeden birini temenni ediyordu.

Çakır, köyden ayrılmadan bir gün önce hocayı görerek Murad için konuşmuş, bir yıllık ders parasını peşin ödemişti. Hoca, öğrencisinden memnundu. Ders vermekte olduğu altı çocuktan en çok Murad'ı beğeniyordu. Evren ve diğerleri şöyle böyle idi. Birinden ise hiç ümidi yoktu.

Ondan sonra Evren'le Murad" karşısına alarak onlarla konuştu. Öğütler verdi. İki babasız çocuğa sağ kaldıkça kendisinin babalık edeceğini biliyordu. Beş on yıl daha geçipte birer cebeli olsalar ötesi kolaydı ama iş o beş on yılı geçirebilmekte idi. Çakır'ın beş on yıllara güveni yoktu. Beş on yıllarda neler olabileceğini denemişti. Geçmiş yıllarda olanlar gelecek yıllarda olabilirdi. Öğütler sırasında bir aralık 'Osmanlı çerisi az konuşur' dedi.

- Neden ağam?

- Gavurun çaşıtı vardır. Çeriden duyduğunu kendi ordusuna ulaştırırsa Osmanlıya zarar gelir.

- Yalnızken bizi kim duyar?

- Yalnızken kimse duymaz ama yalnızken de az konuşmaya alışanın ağzı sıkı olur. Kalabalıkta boş boğazlık etmez.

- Çaşıt nasıl olur?

Çaşıt Rum'dan olur, Firenk'ten olur, Çifit'tan olur ama sen onu tanıyamazsın. Çünkü o Türk kılığına girer.

Bu konuşmalar Çakır'la Evren arasında yapılıyor, Murad ancak dinliyordu. İlk defa söze karışarak sordu:

- Ben çok konuşur muyum amca?

Bu soru büyük bir sevimlilikle ve bir büyük adam ciddiyetiyle sorulmuştu. Çakır yine boş bulundu ve :

- Hayır şehzadem, diye cevap verdi.

Murad'ın gözleri Çakır'a dikilmiş ve Çakır devirdiği çamdan, başına çam devrilmişçesine müteesir olmuştu. Deli Murad her zamanki terbiyeli tavrı ile sordu:

- Bana niye öyle diyorsun amca?

Çakır, kendini toplamıştı. Cevap verdi:

Şaka yaptım Deli Kurt! Küçükler büyüklere yapmaz ama büyükler küçüklere ara sıra şaka yapar. Bir kere de alay beği bana takılmış, Çakır Han diye hitap etmişti.

Mesele kapanmıştı ama çok canı sıkılmıştı. Çocuklara boş boğazlığın fenalığından dem vururken kendi yaptığı gevezelik olur şey değildi. Kendisine ne oluyordu? Hiç böyle yapmazdı. Geçende de dili sürçmüş, Deli Kurt'a 'Osmanoğlu' diye bağırmıştı. Her ne ise artık bu köyden ayrılması pek hayırlı olacaktı. Yoksa bu gafletleri devam ederse günün birinde düzeltilmesi imkânsız bir pot kıracak, işleri berbat edecekti.

Ertesi sabah, sütanası Satı Kadın'ın elini öperek kucaklaştı.

Sonra küçüklerle vedalaştı:

- Gelecek gelişimde sizi birer yavuz yiğit olarak göreceğim. Ümidimi inşallah boşa çıkarmazsınız, dedi. Sipahi çevikliği ile atına sıçradı. Kadınlı çocuklara son defa bakarak tok bir sesle son sözlerini söyledi:

- Hoşça kalın!

Atını yorgaya kaldırdı. Arkasına bakmadı. Uzaklaşır ve gözlerde küçülürken Satı Kadın nemli gözleriyle bir bakraç suyu onun ardından toprağa boşaltıyordu.

İLK SAVAŞ

Günler ayları, aylar yılları kovaladı.

Aradan altı yıl geçti. Dile kolay... Evren'le Murad birer yiğit olup çıktılar. Evren on sekiz, Murad altı yaşında idi. Ama boy-bos, güç-kuvvet bakımından otuzundaki gençlerden aşağı değildiler. Gözü pekliğe, korkmazlığa gelince dünyada eşleri azdı.

Evren ve Murad, hayatlarının en tatlı ve kutlu günlerini yaşıyordu. Tımarı büyüdüğü için dört cebeli yetiştirmeye mecbur olan Çakır, yeni iki cebeli olarak Evren'le Murad'ı almış, böylelikle onlar da dilediklerine umduklarından daha çabuk ermişlerdi.

Artık altmışını geçmiş olan Satı Kadın, oğlu ile oğlu yerine Deli Kurt kendisinden ayrılınca bu evde tek başına yaşamak istememiş, kapısını kapayarak Türkmen obasına, asıl çıktığı yere dönmüştü. Orada akrabaları, yakınları vardı ve sipahiler arasına karışıp uzun yıllar onlarla haşır neşir olduğu için şimdi Türkmenler arasında itibarı büyüktü.

Evren ve Murad, Çakır'ın köyüne, tımarın başına gelmişlerdi. Bu köy, doğdukları köye o kadar uzak değildi, ancak iki günlük yoldu. Fakat Padişah Mehmet Beğ, herkes yerli yerinde dursun, buyruk gelince hemen hazır olsun diye emir verdiğinden bütün sipahiler ve cebeliler tımarlarının başında idiler.

Memlekette bir huzursuzluk vardı. Ağızdan ağıza birtakım sözler dolaşıyordu. Yakında keramet sahibi bir evliyanın çıkarak devleti ele alacağı, bütün insanları birleştirerek herkesi mala, nimete boğacağı söyleniyordu. Hatta bazan daha ileri gidiliyor, yeni bir Peygamber geleceğinden bahsolunuyordu.

Aydın taraflarında birtakım dervişler ayaklanmışlardı. Hatta bu dervişler Aydın Beği olan Bulgar dönmesi Süleyman'ı öldürmüşlerdir, Manisa Beği olan Kara Temürtaşoğlu Ali Beğ'i de bozmuşlardı. Padişah buna öfkelenmiş, oğlu Murad Beğ ve veziri Bayazıd Paşa'yı büyük bir kuvvetle dervişlerin üzerine göndermişti. Çakır ve cebelileri bu orduda idiler.

Deli Kurt bu kadar çok askeri bir arada görmekten hoşlanmış, Çakır'a kaç kişi olduğunu sormuştu. Çakır kayıtsız bir tavırla:

- 'Yirmi bin kişi vardır' diyince durmuş, bir şey diyememişti.

Deli Kurt, o zamana kadar büyük sayılarla hiç uğraşmamıştı. Bildiği en büyük rakam 'bin'di. Şimdi kendisine yirmi binden bahsedilince, ömründe evinden çıkmayıp da sonra bir dağın doruğundan ufuklara bakan insanın hayretini hissetmişti. Yirmi bin... Acaba nasıl saymışlardı?

Çok sıkı yürüyüşlerle Akhisar ovasına gelmişler, bir gece konaklamışlardı. O gün Şehzade Murad Beğ'le Bayazıd Paşa, düzgün saflar halinde toplanıp kendilerini selamlayan orduyu teftiş etmişler, sonra sancak beğleriyle bir savaş meclisi kurarak ertesi günkü yürüyüşü kararlaştırmışlardı.

Geceleyin yatmadan önce Evren, Deli Kurt'a sokuldu:

- Deli Kurt, dedi. Bugün önümüzden geçerken Murad Beğ'e iyi baktın mı? O da on altı yaşında imiş hem adaşın, hem yaşıtın.

Deli Kurt cevap verdi:

- Gördüm, çok akıllı kişiye benziyordu. Kahraman şehzade olduğunu da söylüyorlar, ama neden padişah kendi gelmedi de Murad Beğ'le yolladı:

Deli Kurt'un bu sorusuna, o sırada yanlarına yaklaşmış olan Çakır, cevap verdi:

- Padişahımız Mehmet Beğ hastadır. Konya'yı kuşatırken sağanaklardan ıslanıp üşütmüştü. Ciğerleri su toplamış diyorlardı. Daha bu geçmeden Edirne'de attan düşüp kemiklerini incitti. Çelebi Sultan Mehmed, yaşlı değildir ama gövdesinde o kadar çok yara yeri vardır ki, kalbura döndüğünü söylüyorlar. Onun için gelemedi, amma şehzadenin yanına da Bayazıd Paşa'yı koştı...'

Çakır, adeti üzerine padişahı, Osmanlı hanedanından çok konuşmazdı. Sözü değiştirmek için kendisinden bahsetmeye başladı:

- Konya'yı kuşattığımız zaman öyle bir yağmur yağdı ki, ağızımız mahvolduğu gibi atlarımızın çoğunu da sel götürdü. Çeriden epey kayıp vardı. İyi yüzücü olmasaydım, ben de boğulup gidecektim. Bulanık sel suyu hiçte bizim derelerin suyuna benzemiyor. Hele göl veya denize hiç... Üç dört gün yiyeceksiz kaldık. Başka zamanda olsaydı, açlıktan epey zahmet çekerdim amma, bu sefer hiç yiyesim gelmedi. Selin içinde çabalarken yarım okka çamur yutmuşum. Üç gün içim bulandı ki, yemek dedikleri zaman fena oluyordum. Yarım okka çamuru ancak üç günde sindirebildim. Size öğüdüm olsun. Aç kalıpta yiyecek bulmamız ihtimali olmazsa bir avuç çamur yiyin. Günlerce dayanırsınız. Doğrusu yenir, yutulur zıkkım değil, ama bir gayret gösterip kursağa gönderdiniz mi üç gün acıkmazsınız.

Çakır bir ara durdu. Sanki gözleriyle görebilirmiş gibi Konya yönüne döndü. Kendisini büyük bir ciddiyetle dinleyen genç cebelilere aynı ciddiyetle şu sözleri tamamladı:

- Yalnız, yiyeceğiniz çamurun temiz olmasına dikkat edin. Ben, atların olduğu yerde suya kapıldığımdan yuttuğum çamur gübreli cinsindendi.

Ertesi sabah erkenden ordu güneye doğru ilerlemeye başladı. İki kola ayrılmışlardı. Deli Murad ikinci koldaydı ve bu kol Manisa'ya doğru yürüyordu. Bütün eri, Torlak Kemal adında birisinin buyruğundaki dervişlerle çarpışılacağını öğrenmişti. Torlak Kemal'in Yahudi dönmesi olduğunu, verdikleri ilk molada işittikleri zaman Evren'le Deli Kurt inanmamışlardı.

Deli Kurt hiç derviş görmemişti ama duyduklarından, dervişlerin iyi adamlar, Müslüman adamlar olduğu hakkında bir kanaat edinmişti. Çakır'a:

- Bu dervişler bir Çıfıtın ardından nasıl giderler, diye sordu.

Çakır'ın ise dervişler hakkındaki düşüncesi hiçte müspet değildi. Bala Hatun'a giderken karşısına çıkan dervişleri unutamamıştı:

- Dervişlerin sağı solu belli olmaz, diye cevap verdi. Şeyhleri ne derse onu yaparlar, devlete padişaha karşı gelirler. Torlak Kemal'e uyan kalabalığın içinde Müslümanlar bulunduğu gibi Gâvurlar, Çıfıtlar da var. Onlarda din, diyanet, soy sop arama. Aralarında öz bir adalar olduğu gibi kalles kişiler de vardır. Sözün kısası; Akıl, sır erer kimseler değildir.

Mola çok kısa sürdü. Öğleyin Manisa'ya yaklaşmışlardı. Bir buyrukla yürüyüş kola durdu. İkinci buyrukla saf haline girdi. Dervişler gözük müştü.

Osmanlı ordusunda büyük bir sessizlik vardı. Saflar, bıçakla kesilmiş gibi dümdüzdü. Ara sıra atlar baş sallamasa, eşinip kişnemese gören bunu bir heykeller ordusu sanabilirdi.

Dervişlerden ise büyük bir gürültü geliyor, havaya toz kaldırarak ve bağırışıp çağrışarak yaklaşıyorlardı.

Deli Kurt, atının üstünde dimdik duruyor, dervişlerin bir ağzından tekrarladıkları sözün ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Dervişler biraz daha yaklaşıncı ne dedikleri anlar gibi oldu : 'La ilahe illallah'diye bağırıyorlar, bunun arkasından bir şey daha söylüyorlardı. Bunun da 'Muhammeden Resullullah' olması lazımdı, ama pek benzemiyordu. Deli Kurt dikkat kesildi.

Dervişler biraz daha yanaştılar. O zaman bu ikinci sözün ne olduğu anlaşıldı. Herifler 'Baba Resullullah' diye haykırıyorlardı. Bu ne biçim Müslümanlıktı? Bu 'Baba' kimdi? Deli Kurt o zaman Çakır'a hak verdi. Bunlar Müslüman falan değil, birtakım delibozuk serserilerdi. Zaten öyle olmasa bir Yahudi dönmesinin arkasından giderler miydi?

Birden Osmanlı ordusunun ortasından keskin bir boru sesi işitildi. Bunu sağ ve sol kanatlardan çalınan borular takip etti. Bu savaşa hazır ol demekti.

Dervişler yaklaşıyorlardı. Ok atımı içine girmişler hatta içlerinden bazıları ok çekmeye bile başlamışlardı. Bir iki ok Osmanlı saflarına kadar düşmüş, bir ikisi birkaç askerin zırhına ve kalkanına

değmiş, bir ok da kırçıl ve posbıyıklı bir sipahinin sol koluna hafifçe saplanmıştı. Fakat kır saçlı sipahi aldırmamış yalnız oku kolundan çekerek yere fırlatmıştı.

Dervişler düzgün bir yürüyüş, düzenli bir buyruk verme ve davranma yoktu. Gelişi güzel ilerliyorlardı.

Biraz sonra tesirli mesafeye girdiler. Osmanlı saflarında ikinci boru sesi çınladı. Hepsi birden yaylarına davranıp ok çekmeye başladılar. Bu oklar, dervişlerin oklarına benzemiyordu. Onları sapır sapır dökmeye yarıyordu. İlk ok yaylımında birçoğu yere serilince dervişler bağrısmayı arttırdılar. Bu arada yanındaki sipahinin atı bir okla vurulunca Deli Kurt karşıya sert bir bakış fırlattı ve onların arasında da ok atan, sipahiye benzeyen bazı kimseler bulunduğunu gördü.

Osmanlı ordusunda üçüncü boru öttü ve bütün atlılar, bölükbaşılar önde olduğu halde ileriye atıldı.

Deli Kurt da, daha önce kaç kere talimini, idmanını yaptıkları gibi, dört nala at sürerken düşmana bir ok saldıktan sonra yayını sadağa takıp kılıcına davrandı ve iki, üç yüz adımlık arayı yıldırım hızıyla geçerek dervişlere daldı.

Kimi atlı, kimi yaya olan ve daha ilk yürüyüşlerinde karışmış bulunan dervişler Osmanlı ordusuyla göğüs göğüse gelince bir anda karma karışık oldular.

Deli Kurt, ilk karşılaştığı dervişin büyük bir hınçla ve 'Baba Resulullah !' diye bağırarak kendisine savurduğu topuzu kılıcı ile çelip düşürdükten sonra sert bir dürtüşle onu göğsünün ortasından yaralayıp atından aşağı yuvarladı, aynı zamanda başka bir derviş tarafından yaralanan kendi atının çökmesiyle soluğu toprakta aldı.

Dervişler büyük bir hırs ve inatla vuruşuyorlar, bir yandan da 'Baba Resullullah !' diye bağırarak ortalığı gürültüye boğuyorlardı. Deli Kurt bunun manasını anlamıyordu ama, 'baba' dedikleri kendi şeyhlerini peygamber olarak tanıdıklarını gösteren bu söz birçok sipahi tarafından kavranıyor ve onları çileden çıkararak dervişlerin üzerine delicesine atılmalarına sebep oluyordu. Bu, göğüs göğüse bir savaş değil, bir kırışmaca idi.

Deli Kurt yere düştükten sonra hızından bir şey kaybetmedi. Aksine, daha saldırgan oldu. Kılıcını ecel kamçısı gibi savurmaya başladı. Ortalığın karma karışık olduğu bir anda öyle bir vuruş yaptı ki, kılıcı bir dervişin boynuna indikten sonra bir karış aşağıya kadar işledi. Adamın gövdesi içinden çıkmayarak onunla birlikte yere düştü ve kendi elinden kurtuldu. Kılıcını çekip çıkarmayı denemeye fırsat kalmadan da yeni bir düşmanın hücumuna uğradı.

Bu, çıyan suratlı, hain bakışlı, çirkin birisiydi. Elinde uzun bir bıçak vardı ve dervişlerin ağzından eksilmeyen o 'Baba Resullullah' sözünü acayip bir tarzda bağırıyordu. Bununla beraber diğerleri gibi atılganlık göstermiyordu, yalnız iki adım uzaktan bıçağını sallayarak hücum eder gibi yapıyor, fakat Murad'ın döğüşe hazır durumu karşısında bir adım ilerleyemeyerek ha bire bağırıyordu.

Deli Kurt, hiç tereddüt etmedi. Aradaki iki adımı hızla aştı. Sol kolunu kalkan gibi kullanarak savrulan bıçağı geri itti ve sağ eliyle ünlü silme tokatı yüzüne indirdi.

Çıyan suratlı herif, silah gürültüleri ve savaş haykırıları arasında bile işitilen tokatla yıkılırken Murad, sol kolunda bir acı ve ıslaklık duydu; yaralanmıştı. Bunun öfkesiyle yere eğildi. Yakasından yakalayarak kaldırdığı herife ikinci tokatını indirmek üzere iken yanı başında gür bir sesin:

- Vurma bre yiğit! diye bağırdığını işitti. Bu bölükbaşı Karaca idi. Kendisine:

- Onu diri yakala! Kâfirlerin başı bu heriftir, diye haber veriyordu.

Deli Kurt çevresine bir göz attı. Dervişler yenilmiş, savaş bitmişti. Tokatla sersemlemiş olan derviş başının ellerini bağladı. Kolundan kan sızdığı halde bekledi.

Yanına ilk yaklaşan Çakır oldu:

- Yaşa bre Deli Kurt! Bu torlağı sen mi tuttun? diye sordu.

- Evet ağam!

Çakır'ın gözleri Murad'ın koluna takıldı:

- Yaralı mısın?

- Evet.

Çakır, ciddileşti. Kendisinde o çeşit iki yara vardı, ama aldırıyordu. Deli Kurt'un cepkenini çıkarttı. Gömleğinin kolunu sıvadı. Birisinden biraz su bularak çevresini ıslatıp yarayı sildi. Sonra yaranın yukarisından kolunu sıkıca bağladı.

Bu iş yeni bitmişti ki, bir sancak beği, ardındaki askerlerle birlikte sökün etti:

- Bre Torlak dedikleri bu mudur?

Çakır cevap verdi:

- Evet!

Sancak beği yanındakilere buyurdu:

- Ötekilerin yanına sürün!

Sonra gözlerini Çakır'ın ve Deli Kurt'un üzerinde gezdirerek sordu:

- Onu hanginiz tuttunuz?

Bir an sessizlik oldu. Arkasından Çakır'ın sesi duyuldu:

- Deli Kurt tuttu!

Bunu söylerken Murad'ı işaret ediyordu. Sancak beği, kendisine gösterilen genci şöyle bir süzdükten sonra:

- Ardıma gel, dedi. Şehzade Murad Bey ile Bayazıd Paşa seni görecekler!

Bunu söyleyerek şehzadenin olduğu yere doğru yürümeye başladı. Deli Kurt üç adım geriden sancak beğini takip ediyor ve yüzünde hiçbir telaş veya heyecan izi görünmüyordu.

Telaşlanıp heyecanlanan, yüreği aşırı şekilde çarpmaya başlayan başkasıydı. Osmanlı hanedanınınından herhangi bir kimsenin Deli Kurt'u görmesinden hoşlanmayan Çakır yine huylanmıştı. Hatta o anda kafasından şimşek hızı ile birçok düşünce ve ihtimaller geçerken, Deli Kurt'u cebeli olarak aldığına pişmanlık bile duymuştu. Böyle çapraşık duygular arasında bocalaması Murad dönünceye kadar sürdü. Deli Kurt saklanmak isteyen bir sevinçle gelince içinde bir ferahlık duydu ve hemen sordu:

- Ne oldu?

- Şehzade ile Bayazıd Paşa'nın huzuruna çıktım.

- Sonra?

- Sonra, Murat Beğ, Torlağı nasıl tuttuğumu sordu.

- Sonra?

- Adımı, babamı, nereli olduğumu sordu.

- Sen ne dedin?

- Ne diyeceğim? Hepsini söyledim.

- Neyin hepsini söyledin?

Çakır'ın bu son sorusunda bir azarlama edası vardı. Deli Kurt hayretle onun yüzüne baktı:

- Adımın Murad, yaşımin on altı, babamın adının Osman olduğunu, Karasılı olduğumu söyledim.

- 'Şehzade ne dedi?'

Deli Kurt önüne baktı:

- Adaşım! Bu yararlığına karşılık, seni yakında sipahi yaparız. Başka bir dileğin var mı? dedi.

Çakır geniş bir soluk aldı:

- Sonra?

- Ben de tımarım, ağam Çakır'ın tımarına yakın olsun, dedim.

Çakır döndü. Yüreği hala vuruyordu. Olur iş değildi ama Şehzade Murad Beğ, Deli Kurt'un yüzüne baktıktan sonra, 'Sen İsa Beğ'in oğlu değil misin?' diyiverecek gibi gelmişti...

TIMARLI SİPAHİ MURAD

1422'nin ortalarında idi. Osmanlı Padişahı Mehmet Beğ, inme inerek ölmüş, büyük oğlu Murad Beğ, ikinci Murad adıyla Osmanlı Beği olmuş, aşağı yukarı yirmi yıl önce, o büyük Ankara Savaşında Aksak Temür Beğ'e tutsak düşerek Semerkand'a kadar götürülen Mustafa Beğ, yani ikinci Murad'ın amcası ortaya çıkarak padişahlık davasına kalkmış, ara-da yine epey çarpışmalar olmuştu.

Mustafa Beğ'in ortadan kalkmasını sağlayan savaşlarda Deli Kurt da bulunmuş, Mustafa Beğ'in ölümünden sonra kendisine tımar verilerek sipahi yapılmıştı. Genç padişah, Torlak Kemal ile yapılan savaşta sözünü tutmuş, adaşına, onun dileğine uygun olarak Çakır'a komşu bir tımar vermişti. Bu küçük bir tımarı ve cebelisi yoktu.

Deli Kurt'un hayatında artık yeni bir çağ başlıyordu. Çünkü o, sipahi olduktan biraz sonra evlenmiş, hocasının kızı Meleği alarak kendi tımarının bulunduğu köye getirmişti. Bu Melek, adı gibi melek huylu bir kızdı ve hoca kızı olduğu için de okuyup yazması vardı.

Deli Kurt, şimdi 19 yaşındaydı. Yavuzluğu bütün çevrede ün salmıştı. Güçlü bir pehlivandı da... Düğünlerde bir iki yol karakucak güreşi yapmış, tuttuğu bütün güreşleri kazanmıştı. İyi yürekli, eli açık kişiydi. Yoksullara, öksüzlere, dullara elinden geldiği kadar yardım ederdi.

Bir gün Çakır çıkageldi:

- Deli Kurt, dedi. 'Murad Beğ'in sipahilere bir aylık izni çıktı. Bu bir ayda tımarlarımızdan ayrılıp istediğimiz yere gidebiliriz. İster misin Türkmen obasına gidip süt anamın hatırını soralım? Koca ninenin gönlü hoş olurdu.

Deli Kurt bu işe dünden hazırdı. Çabuk bir hazırlık yaptıktan sonra Evren'i de yanlarına alıp yola koyuldular. Üçüncü günün akşamı obaya varmışlardı.

Türkmenler, gelenleri tanımışlardı. Hepsi onları kendi çadırına çağırıyordu. Fakat Satı Kadın varken başka yere gidilebilir miydi? O, şimdi altmış dört yaşında idi. Böyle olduğu halde diriliğinden,

gücünden bir şey kaybetmemiş, yalnız yüzü biraz kırışmıştı. Gözlerinden birer damla yaş akarak sutoğlunu, oğlunu ve oğulluğunu bağrına bastı. 'Artık kocadım, yüreğim yufkalaştı' diyordu. Çakır şakaya başladı:

- Ne kocaman ana? Erkek olsaydın evvel Allah hala nice gençlerle güreşip yenerdin. Beni tanıyorsun: Sutoğlum Çakır... Bu da oğlum Evren... Şimdi sana şu aramızdaki baba yiğidi tanıtayım.

Ne demek istiyor diye, öteki üçü birden Çakır'a baktılar. O, devam ediyordu:

Öl Şu gördüğün yiğit, Yahudi dönmesi Torlak Kemal'i yakalayan tımarlı sipahi Deli Kurt Murad Ağa'dır!...

Şaka anlaşılmıştı. Satı Kadın'ın gözleri sevinçle açıldı:

- Demek sipahi oldun ha !.. Tanrının işine bak. Bir karışlık kapı eşiğini aşmadığın günler daha dün gibi gözümün önünde. Ömürler ne tez geçiyor. Ne diyeyim? Uğurlu kademli olsun oğlum. Darısı Evren'in başına..

Çakır, müjde verdi:

- Alay beği söyledi. Yakında o da olacak!

Evren gülümsedi:

- Gerçek mi diyorsun ağam?

Çakır kızmadı ama sesi dikleşti:

- Elbette gerçek! Sipahi yalan söyler mi?

Ertesi gün iki sipahi ile bir cebeli bütün bildik çadırları dolaştılar. Her çadırdaki o kadar ağırlandılar ki neredeyse çatlayacaklardı. Çakır bunu söylediği zaman Türkmen'in biri güldü:

- Çatlamak bizim oba için değil, Çakır Ağa, dedi. Şurada bir pınar var ki, bir kuzu yiyip üstüne suyundan içsen çok geçmeden ikinci kuzuyu yersin.

Pınara gittiler. Eğilip içtiler. Buz gibi, tatlı bir suydı. Türkmen doğru söylemişti. Biraz sonra adeta acıktılar.

O zaman Türkmen, bu pınarın masalını anlattı:

Vaktiyle, çok eski bir zamanda, bu obanın olduğu yerde bir Yürük çadırı varmış. Kadını ile tek başına oturan Yürüğün çocuğu olmaz, o da üzülp tasalanırmış. Bir gün aksakallı, yorgun, perişan bir yolcu gelerek bir gece kendisini konuk etmelerini dilemiş. Etmişler. Bir kâse sütleri varmış, ona içirmişler, bir dilim ekmekleri varmış, ona yedirmişler. İki kişinin güç sığıdığı çadırdaki onu yatırarak kendileri açıkta gecelemişler. Ertesi gün yaşlı konuk ayrılırken, onu tepenin eteğine kadar geçirip uğurlamışlar. O zaman bu gördüğün çam ormanı yokmuş. Toprak çorakmış. Bu pınar da yokmuş, her yer kurakmış. Yalnız tepenin eteğinde bodur bir yemişsiz ağaç varmış. O ağacın yanında durdukları zaman ihtiyar adam: 'Hakkınızı helal edin' demiş, etmişler. 'Sizin bir derdiniz var, nedir?' diye sormuş. Söylemişler. Yemişsiz ağacı göstererek 'Şu elmayı koparın' demiş. Şaşırmışlar. Hangi elmayı der gibi ağaca bakınca bir de ne görsünler? Yemişsiz, bodur ağacın bir dalında, ip iri, al yanaklı bir elma sallanmıyor mu? Koparmışlar. O adam, elmayı ikiye bölmüş. Yarısını Yürüğe, yarısını karısına yedirmiş. 'Çocuğunuz olur' diyip sır olmuş. Meğer o adam Hızır'mış. Gel zaman git zaman bir kızları olmuş. Öyle güzelmış ki, adını

Gökçen koymuşlar. Gökçen bir yaşından beş yaşına, beş yaşından on yaşına, on yaşından on beş yaşına gelmiş. Dünya güzeli bir kız olmuş. Görenlerin aklı şaşar, güzelliğini işitenler görmek için yüce dağlar aşarmış. Kendisini çobanlar itemiş, razı olmamış, ağalar istemiş razı olmamış şehzade birinde avlanan bir şehzade bir geyiğin ardından koşa koşa oraya gelmiş. Yürük, kendi çadırı önünde düşen yaralı geyiği şehzadeye verirken Gökçen gözükmüş. Genç şehzade o anda vurulmuş. Geri dönememiş. Otağını kurup günlerce orada kalmış. Padişah, oğlunu aratıp buldurmuş. Kaldırıp getirmiş. Meğer, Yürük kızına vurulan şehzade, nur topu gibi bir sultanla daha yeni evli imiş. Günler geçmiş, aylar geçmiş. Şehzade dayanamaıp Gökçen'in yanına gelmiş. Evlenelim demiş. Yürük kızının da onda gözü varmış ama iyi yürekli olduğundan, sultan üzülmessin diye kabul etmemiş. Gözü dünyayı görmeyen, kara sevdaya tutulan şehzade direndikçe direnmiş. Gökçen kız bakmış ki, iş sarpa sarıyor 'Benim şartım vardır' demiş. Nedir diye sormuş. Kız demiş ki: 'Şu ovada seninle at yarıştıırız. Geçersen beni alırsın. Geçemezsen kısmetine razı olursun' Şehzade hemen razı olmuş. Bir kızı nasıl olsa geçerim diye düşünmüş. Oysa ki, kız yaman binici imiş. Bir atı varmış ki şehzade kimse kimse onu geçemezmiş. Ovanın başına gelmişler. Şehzade küheylanına, Gökçen kız da yağız atına binmiş. Yarışmışlar. Kız, şehzadeyi bir at boyu geçerek yarışı kazanmış. Şehzade şaşırılmış. 'Nasıl olur? Beni gafil avladın. Bir daha yarışalım' demiş. Yine yarışmışlar. Bu sefer kız, şehzadeyi iki at boyu geçmiş. Şehzade deliye dönmüş. 'Hak oyunu üçtür. Bir daha yarışalım' demiş. Üçüncü yarışta üç at boyu geçmiş. Şehzade gık diyememiş. Perişan bir halde ağlaya ağlaya gitmiş. O gidince kız da yaslanmış. Kederinden dağlara düşmüş. Kimseyle konuşmaz, geceleyin çadırına gelir gündüz kurtla kuşla söyleşirmiş. Bir gün Hızır yine gelmiş. Bodur ağacın altında Gökçen'le konuşmuş. 'Ağla da dertlerin erisin' demiş. Kız 'ağlayamıyorum' diye cevap vermiş. Hızır bodur ağacı göstererek 'Şu narı kopar' demiş. Koparmış. Narı ikiye bölmüş. Yarısını kıza yedirmiş. 'Ağla ' Gözyaşın her şeyi eritecek' diye söylemiş. 'Bu yarısını da şehzadeye yedireceğim. Dertleriniz bitecek, kavuşacaksınız' diye müjdelemiş ama narın yarısını şehzadeye yedirememiş. Çünkü Hızır, şehzadeye vardığı zaman şehzade ölmüşmüş. Gökçen kız yarım narı yedikten sonra göz pınarları açılmış. Öyle ağlamış ki, bu çorak tepenin taşları erimiş, her yer yeşerip şu gördüğün orman olmuş. Gönüldeki derdini de eritmek üzere iken şehzadenin ölüm haberi gelmiş. O gece şu pınarın olduğu yerde sabaha kadar ağlayıp kendisi de sır olmuş. Bu her şeyi eriten pınar onun gözyaşlarından kaynamış. O günden bugüne çok zaman geçmiş. Güz olup da aşiret buradan kışlığa indiği zaman sevdalılar bu pınarın başına gelirler. Sabaha kadar dua edip dileklerinin olması için yalvarırlar.

Deli Kurt böyle bir masalı ilk defa işitiyordu. Can kulağı ile dinlemiş, adeta ezberlemişti. Masal bittiği zaman, içinde bir boşluk duymuş, rüyadan uyanır gibi olmuştu.

Türkmen, Gökçen kızın masalını anlatırken dinleyen halka epey büyümüştü. Obada bu masalı bilmeyen yoktu. Öyle olduğu halde ne zaman anlatılsa yeniden, büyük bir zevkle dinlerlerdi. O, artık obanın masalı olmuştu.

Türkmen susup da Çakır gözlerini çevrede gezdirince bakışları birisinin üzerinde kaldı. Dikkatle baktıktan sonra:

- Sen dokuz yıl önce bizim Deli Kurt'u güreşte yenen küçük pehlivan değil misin? diye sordu.
- Şimdi büyütüp serpilmiş, tığ gibi bir levent olmuş olan o zamanki çocuk gülümsedi:
- Nasıl da tanıdın Çakır Ağa?
- Yüzün hiç değişmemiş de ondan tanıdım. Nasıl, Deli Kurt'la bir kim yendi güreşi tutar mısın?

- Tutarım!
- Ne zaman?
- Ne zaman isterseniz...

Çakır, bir çevresine, bir Deli Kurt'a baktı:

- Şimdiden tezi yok, diye cevap verdi. Oradakiler hemen düzlükte halkayı çeviriverdiler. Murad, börtün ve kemerini da attı. Ortaya gelip durdu.

Türkmen yine ondan uzundu, ama Deli Kurt geniş omuzları ve kuvvetli kollarıyla daha sağlam görünüyordu. Çakır'ın hakemliğinde güreş başladı. Deli Kurt o zamandan beri çok oyunlar öğrenmişti. Demir bilekli olmasa bile bu oyunlarla güreşi kazanabilirdi. Fakat Türkmen de boş değildi. Pars gibi çevik ve çelik gibi kuvvetliydi. Kavuşmuş oldukları halde itişiyor ve oyun kolluyorlardı. Deli Kurt, yıldırım gibi giriş yaparak Türkmen'in belini kavradı, kaldırıp yere vurdu. Türkmen de şimşek gibi yüzükoyun dönerek toparlandı ve üzerine çullanan Deli Kurt'un elini yakaladı. Çekişteler. Ayağa kalktılar.

Bu sefer Türkmen, uzun boyundan faydalanarak Murad'ın kafasını kaptı, çelme ile savurarak yıktı. Deli Kurt yan üstü yerdeydi ve bu durum gayet tehlikeliydi. Çakır dudaklarını ısırıldı. Fakat korktuğu olmadı. Deli Kurt o yaman kuvvetini kullanarak ötekinin kolundan kurtuldu, kalktı.

Yeniden kavuştular. Çok sert el enselerle, tırpanlarla birbirlerini hırpaladıysa da bastıramadılar.

Ayrıldılar. Murad, şimşek gibi dalarak rakibini iki bacağından yakaladı. Türkmen ancak dönebildi, fakat kendisine takılan boyunduruğu kesemedi. Yerde hareketsiz bir kuvvet çarpışması oluyordu. İkisi de bütün güçlerini harcıyorlar, bir çevirmek, öteki boyunduruktan kurtulmak için uğraşıyordu. Öyle bir didişme idi ki, gören kemikleri kırılacak sanırdı.

Deli Kurt yavaş yavaş Türkmen'i çeviriyordu. Çoğalan seyirciler merakla, fakat en ufak gürültü çıkarmadan güreşe bakıyorlardı. Türkmen silkindi sert bir hareket yaptı ve kimsenin bilmediği, anlayamadığı bir oyunla Deli Kurt'u üzerinden atarak kalktı. Bu korkunç bir oyundu. Murad, boyunduruğu çabucak çözmeseydi kolu kırılacaktı.

Ayakta yeniden kapıştılar. Deli Kurt, bir çelmeyle Türkmen'i düşürdüysen de üzerine varmadı. Deminki oyuna düşmekten çekiniyordu. Türkmen bunu anlamıştı. Bu sefer o hücumla geçti. Fakat söktüremedi.

İş uzuyordu ve heyecanlı bir durum alıyordu. Deli Kurt, şimşek gibi bir çelmeyle Türkmen'i bir daha düşürdü. Yine üstüne varmadı. Bir şey tasarladığını Çakır anlamış, hatta ne yapmak istediğini sezer gibi olmuştu. Sezdigi gibi oldu; çelmeyle düşürdüğü zaman üzerine varmayacağı zannını Türkmen'e verdikten sonra yeniden bir çelme atarak devirdi. Fakat atılmayacağını sanarak yavaş davranan Türkmen'i gafil bastırdı. Bir anda sırtını yere getirdi.

Çakır el çırpı. Güreş bitmiş, Deli Kurt kazanmıştı. Türkmen ayağa kalktı:

- Çok usta olmuşsun Deli Kurt! Hakkıyla kazandın, dedi. Öpüştüler.

Birkaç gün sonra tımarlarına dönüyorlardı. Çakır'ın ve Evren'in keyifleri yerinde idi. Yalnız Deli Kurt biraz düşünceli görünüyordu. Çakır, takılmadan yapamadı:

- Tuna boyunda orduların mı bozuldu Deli Kurt? Kişi evinde döner, çoluğuna çocuğuna kavuşmak üzere yol alırken böyle kara kara mı düşünür? Bize bir baksana !... Güreş kazanmadık ama içimizde tasanın damlası yok. Böyle ne oluyorsun?

Bunu Deli Kurt da kendi kendine soruyordu. Ona ne olmuştu? Ne olduğunu bilmiyor, kaderin kendisine bir tuzak hazırladığını bilmiyor, yalnız bu Türkmen obasından ayrıldığı için tuhaf bir sıkıntı duyuyordu.

GİZLİ YOLCULUK

Timarlarına dönmüşlerdi ama daha on beş günlük izinleri vardı. Murad ve Evren için bu bir mesele değildi. Çakır ise başka türlü düşünüyordu. Otuz dokuz yaşındaydı ve ara sıra eline fırsat geçtiği zaman şöyle bir hoşça vakit geçirip felekten gün çalmasını bilirdi. Yine böyle bir alem yapmaya hazırlanırken bir mendeburdun getirdiği haber üzerine her şey allak bullak oldu.

Çakır'ın bu beklenmedik haberi getiren adam, kısa boylu, kıvrıkcık saçlı, esmer, şişman ve şaşı birisiydi. Adı da 'Piç İlyas'tı.

Piç İlyas bir dönme idi. Asıl adı İlyas idi de Müslüman olduktan sonra İlyas'a çevrilmişti. Fakat Rum mu, Venedikli mi, Bulgar mı, Sırp mı, ne olduğu belli değildi. Çakır'ın yanaşması idi. Otuz beş yaşlarında olduğu halde saçlarının yarısı ağarmıştı. Birçok diller bilir, Türkçeyi de oldukça düzgün konuşurdu. Çok yalancı olduğu muhakkaktı. Çakır, bir kaç defa onun kim olduğunu anlamak için sorguya çekip soyunu sopunu sormuş, İlyas her seferinde başka türlü anlatmıştı. Babasını da başka başka isimlerle anlatıp soyunu ve mesleğini türlü türlü söyleyince bir gün Çakır öfkelenmiş:

- Ulan soysuz! Senin kaç tane baban var? diye bağırılmıştı. Yoksa sen piç misin?

İlyas ayağa kalkıp ellerini açarak:

- Hay atana rahmet Çakır Ağa! Nasıl da bildin? diye cevap vermiş, böylece da adı 'Piç İlyas' olarak kalmıştı.

Piç İlyas sözde Müslüman'dı. Namaz kıldığını gören yoktu. Ramazanlar-da oruç tutuyor gözükür, fakat gizlice yerd. Zaten açlığa bir saat bile dayanamayacak kadar obur ve pis boğazdı. Yalancılığına diyecek yoktu. Ar, haya, namus denilen şeylerden nasip almamıştı. Çakır'dan korktuğu için hırsızlık etmez, hayasızlık yapmazdı, ama bunları her an yapmaya hazırdı. Yalnız bir meziyeti vardı: Çakır ne buyurursa mutlaka yerine getirirdi.

İşte Çakır. Bir eğlenceye hazırlanırken, çoktandır ortada görünmeyen Piç İlyas, nerden geldiyse gelmiş, efendisine gizlice bir şeyler söylemiş, Çakır da cebellisi Evren'i çağırarak:

- Şimdi atına atla. Dörtnala giderek Deli Kurt'a ulaş. Hiç durmadan yine dörtnala buraya birlikte gelin, demişti.

Dediği yapıldı. Çakır'ınkine komşu timarın sipahisi olan Deli Kurt, akşama doğru Evren'le birlikte geldi, selamlaştılar.

Çakır, onları kuytu bir köşeye götürdükten sonra çok ciddi bir sesle, ikisini de şaşırtan şu sözleri söyledi:

- Bu gece Piç İlyas'la birlikte yola çıkıyorum. Gizlice İstanbul'a gideceğim. Sen Evren! Yakında sipahi olacağın için tımar başında bulunmaya şimdiden alış diye seni vekil bırakıyorum. Deli Kurt! Sen de benimle birlikte geleceksin. Evren bir ara gidip evine haber ulaştırır, tımarın işleri varsa görür. İstanbul'da iki üç gün kalacağız. En çok on beş gün sonra buradayız. Şunu da bilin ki, bu iş sırdır.

Sustu. Bakıştılar... Bir şey anlamamışlar, fakat buyruk Çakır'dan geldiği için kabul etmişlerdi...

Gece olurken üç atlı Marmara'ya doğru at sürüyordu. Piç İlyas çok hızlı gidemediği için Çakır'la Deli Kurt da ona uymaya mecbur oluyor, hiç konuşmadan ilerliyorlardı.

Edincik yolu üzerindeydiler. İki sipahi yancılarında biraz peksimet, biraz da dut kakı olduğu halde daha bir lokma yemiş değildiler. Piç İlyas ise atının iki yanına iki şişkin torba asmıştı ve hemen hemen aralıksız, elini bunlardan birine daldırarak bir şeyler çıkarıyor, tıkınıyordu.

Çakır farkına varmıştı:

- Sen şu boğazını biraz dinlendirsen olmaz mı? diye sordu.

Piç İlyas, son lokmasını yutarak cevap verdi:

- Doğru söylüyorsun ağam amma...

- Evet, sonra?

- Benim at biraz yoruldu da, yükü azalsın diye torbaları hafifletmeye uğraşıyorum.

Çakır, hem gülümsedi hem de kızdı. İçinden bir küfür savurduktan sonra:

- Şurada biraz mola verelim, dedi. Denize yaklaştık.

Atlarından indiler. Biraz yürüyerek bacaklarının uyuşukluğunu giderdiler. Piç İlyas'ın böyle şeylere aldırıldığı yoktu. O zaten anasından uyuşuk olarak doğmuştu. Şimdi de torbaların birinden ince bir bakır güğüm çıkarmış, bu güğümden bir tasa doldurup içiyordu.

Çakır:

- O nedir? diye sordu.

- Pekmez, ağam!

- İyi... Bize de yarımşar tas ver!

Çakır, bunu söyleyerek yancılarından bir tas çıkarıp İlyas'a uzattı. Yarısına kadar doldurulan tasta birkaç yudum içtikten sonra birden dudaklarından çekerek sordu:

- Ulan! Bu ne biçim pekmez!

Bu öfkeli sözler İlyas'ı korkutmuştu. Dili dolaşarak cevap verdi:

- İsa peygamber hakkı için pekmez ağam!

Çakır, büsbütün öfkelenmişti:

- Bre Piç! Sen Müslüman değil misin? Neden bizim peygamberimiz üzerine yemin etmiyorsun da İsa Peygamber üzerine and veriyorsun?

İlyas'ın gözü büsbütün şaşıştı:

- Aman ağam !... Müslümanlığımdan şüpheli mi var? Yalnız şunun için bizim peygamber üzerine yemin edemedim...

- Bre bunda ne var ki? Pekmezdir diyen sen değil misin?

İlyas kekeledi:

- Pekmezliğine pekmez ama... Biraz fazla mayalanmış...

- Şuna şarap desene !...

Piç İlyas ellerini havaya kaldırdı:

- Hay atana rahmet ağam! Nasıl da bildin!

Çakır'ın öfkesi yatışmıştı:

- Şarapla pekmezi ayıramayacak kadar alık mısın?

- Yok ağam! Yeryüzünde Eflatundan sonra en akıllı adam benim ama telaşla pekmez yerine şarap alıvermişim. Renkleri çok benziyor da. Hem ikisinin de aslı üzüm olduktan sonra. Zarar etmez.

Çakır, şarap içmeyen adam değildi. Piç İlyas'ın yalan dolanla iş görmesine içerlemişti. Meçhuller çözüldükten sonra da içerlemesi devam edecek değildi. Şarabın kalanını bir dikişte bitirdikten sonra tasını uzattı:

- Doldur, dedi. Onu da içtikten sonra bir daha doldurttu. Deli Kurt'a uzatarak 'Güzel şarapmış, sen de iç, diye tamamladı.

Çakır'ı böyle aceleyle İstanbul'a sürükleyen sebep mühimdi. Merhum İsa Beğ, Osmanlı tahtı için kardeşleriyle çarpışırken bir defa İstanbul'a sığınmaya mecbur kalmıştı. O zaman İstanbul'a yerleşmiş bir kaç yüz Türk vardı. Bunların kimi ticaret için kimi Osmanlı devletinden kaçarak buraya gelmişlerdi. Osmanlılara çâşitlik etmek üzere gelip Bizans'a yerleşenler de vardı. İsa Beğ'in çok samimi dostluk kurduğu bir kaç Türk de burada bulunuyor, bunlardan iki tanesi Çakır'la tanışıyordu. Bir iki defa mektuplaşmışlardı. Mektupları Piç İlyas götürüp getirirdi. Bu mektuplar, şifre gibi yalnız kendilerini anlayacağı bir dille yazıldığı için ele geçse de başkaları tarafından anlaşılmazdı. Gerek Çakır, gerekse İstanbul'dakiler, dönme olduğu için Piç İlyas'a asla güvenmezlerdi. Yalnız o, sonunda kaçta oldukça, kendilerinin yapamayacağı bazı işleri başarır, mesela; Bizans karakollarını ne yapıp edip geçerdi. İşin ucunda menfaat olduğu zaman tehlikeye bile atılır, rüşvet vermesini çok iyi başarırdı. Son defa İstanbul'da görüştüğü bir Türk'ten Çakır'a 'Paramı kaybettim, mümkünse biraz göndersin' diye haber getirmişti. Gerçekte ne kaybolan para, ne de Çakır'da başkasına ha diyince yardım edecek zenginlik vardı. Bu sözler parola idi. 'Paramı kaybettim' demek 'Yakında İstanbul'dan ayrılacağım' demekti. 'Mümkünse biraz para göndersin'in manası da Çakır'ı davetti.

Gece yarısından epey sonra Edincik kıyılarına yanaşan küçük bir Rum yelkenlisi üç yolcuyla alarak İstanbul'a doğru hareket etti. Atlar ve ağır silahlar bir Türk'e emanet bırakılmıştı.

Deli Kurt ömründe ilk defa deniz yolculuğu yapıyordu. Niçin gittiğini bilmediği halde hoşlanıyor, sulara bakıyor, gecenin sessizliğinde geminin yardığı suların fışılması dinliyordu.

Gemide dört Rum tayfa vardı. Piç İlyas, bir yandan kaptanla gevezelik ediyor, bir yandan da torbalardan bir şeyler çıkarıp çıkarıp yiyordu.

Çakır'la Deli Kurt, geminin arkasındaki küçük güverteye bağdaş kurmuşlar, sessizlik içinde etrafları seyreliyorlardı. Piç İlyas yaklaştı:

- Kaptanla konuştum ağam, dedi. Yarın Adalara varıp geceye kadar bekleyeceğiz. Geceleyin de İstanbul'a gireceğiz.

- Hepsi bu kadar mı?

- Bu kadar.

- Uzun zamandan beri kaptanla şey bu kadarcık mıydı?

- Evet.

Çakır hayretini gizlemedi:

- Rumca konuşmak zevzeklik etmek midir? Bu kadar sözle bir masal anlatılırdı be!...

- Ben Rumca konuşmadım ki...

- Ya nece konuştun?

- Cenevizce konuştum.

- Neden?

- Tayfalar anlamasın diye...

- Anlarsarsa ne olur? Nasıl olsa İstanbul'a gittiğimizi görmeyecekler mi?

- Görmeyecekler...

Çakır bir durdu:

- Gözlerini mi bağlayacağız?

- Hayır! Bunların Adalar'dan bırakıp başkalarını alacağız!

Çakır gülümsedi:

- Aferin be Piç! Sen sahiden... Neydi o? Akıllı bir gavurun adını söylemiştin...

- Eflatun mu?

-Evet! Sen o Eflatun kadar akıllı imişsin.

O zamana kadar susan Deli Kurt söze karıştı:

- Kaptanla Ceneviz'ce konuştuğunu söyledin. Kaptan Rum değil mi?

- Rum ama Midillili. Midilli'deki Ceneviz beğlerinin hizmetinde çok bulunmuştur.

Bundan sonra hiç bir şey konuşmadılar. Piç İlyas şarap içe içe sızdı. İki sipahi de şöyle bir uzanarak uyku kestirdiler. Bu, uyku ile uyanıklık arasında tam bir Sipahi uykusuydu. Savaşlarda böyle alışmışlardı. Bir baskına uğramamak için gözleri uyurken kafalarının içi uyanık bulunurdu. Deli Kurt, gün ağarınca kadar, rüya görmeden beyninin içinden geçen manzaraları seyretti. Satı Kadın... Çakır'ın verdiği dersler... Evren... Çakır'ın şakası... 'Evet şehzadem'... Türkmen obası... Sipahilik... Gökçen Kız masalı... Gökçen Kız... Gökçen...

Çakır'la aynı anda uyanıp bakiştılar. İkisnin de birer elleri bıçaklarındaydı. Davranıp oturdular. Deli Kurt denize bakıyordu. Deniz, gündüzün geceki gibi güzel değildi. Şimdi sadece büyük, çalkantılı bir suydı. Gecenin karanlığında ise başka türlü görünüyor, içinde küçük ışıklar parlayıp sönüyordu.

Piç İlyas'ın söylediği Adalara vardılar. Gemi demir attı. Denize bir kayık indirildi. Kaptanla tayfalar binip adaya çıktılar.

İlyas, dün geceki şarabın sarhoşluğu ile o gün epey geç uyanmış olmakla beraber kalkar kalkmaz yemek faslına başlamaktan da geri kalmamıştı. Elindeki çanağın içinde, sipahilerin ne olduğunu anlamadıkları bir yemek olduğu halde şimdi karşılarındaydı. Hem yiyor, hem de konuşuyordu:

- Kaptan kendi tayfalarını adaya bırakıp bir kaç gün için yeni tayfalar alacak. Bir de en lüzumlu şeyleri alıp getirecek.

Çakır sordu:

- Neymiş o lüzumlu şeyler?

- Önce ikinize birer elbise...

Deli Kurt'un yüzü değişti:

- Gavur kılığına mı gireceğiz?

Piç İlyas acele acele cevap yetiştirdi:

- Aman Murad Ağa !... İstanbul'a böyle sipahi giyimiyle girilir mi?

Deli Kurt, Çakır'ın yüzüne bakarak sordu:

- Girilirse ne olur?

Buna İlyas cevap verdi:

- Ne olacak? İmparator Yani'nin yüreğine iner.

Çakır, elini Deli Kurt'un omzuna koydu:

- Korkma! Gavur kılığına girecek değiliz. Ancak Rumları telaşa vermemek için üstümüzde başımızda biraz değişiklik yapacağız.

Sonra Piç İlyas'a dönerek:

- Başka neler ısmarladın? dedi.

- Başka, en lüzumlu olan yiyecekleri ısmarladım. Bir de...

Sustu. Sözün arkasını getiremedi. Çakır anlamıştı. Herif mutlaka şarap ısmarlamıştı. Yersiz düşünülen bu içkiden dolayı kızar gibi olarak çıkıştı:

- Söylesene, başka ne ısmarladın?

Çakır, öfkeleniği zaman İlyas'ın korkudan dili dolaşır ve gözleri büsbütün şaşkı bakardı. Gene öyle oldu:

- Şey, dedi. Pekmez ısmarladım!

- Nasıl pekmez?

- Fazla mayalanmış pekmez!

- Başka?

- Masraf olmasın diye başka bir şey ısmarlamadım.

Piç İlyas sustu ama dilinin altında bir şeyler olduğunu Çakır sezmişti. Sordu:

- Şimdi n'olacak?

- Hiç bir şey olmayacak, ama belki de olur.

- Ne olur?

- Kaptan memnun olur.

- Nasıl?

- Sayende ağam!

Çakır anlamıştı:

- Yani para mı istiyorsun?

Piç İlyas ellerini havaya kaldırarak söylendi:

- Hay atama rahmet ağam! Nasıl da bildin?

Çakır zaten hazırlıklıydı. Kemerine el attı. Bir kaç Osmanlı akçası ve Venedik florisi çıkararak uzattı.

İlyas'ın keyfine diyecek yoktu.

İstanbul'a gece karanlığında çıktılar.

HASAN ÇELEBİ

Çakır'la Deli Kurt, Piç İlyas'ın kılavuzluğu ile İstanbul'un karışık sokaklarında bir hayli yürüdükten sonra büyük bir evin önünde durdular. Kapı bahçeye açılıyordu. İlyas, tokmağı vurdu.

Kapıyı eli fenerli bir uşak açtı ve İlyas'ı görür görmez yavaşça:

- Kim geldi? diye sordu.

Piç İlyas'ın bu türlü işlerde kurt olduğu her halinden belliydi. Uşağa gizlice bir şeyler söyledikten sonra onun Çakır'la Deli Kurt'a bakarak ve feneri kaldırarak 'Buyrun !' dediği görüldü. Bahçeden geçerek geniş bir odaya girdiler. Şamdanlara oturtulmuş büyük mumların aydınlattığı oda da sedirlere ilişip beklediler. Ve çelebi kılıklı, hoş yüzlü, yaşlıca bir adamın girmesiyle ayağa kalkarak selamladılar.

Bu adam ev sahibi Hasan Çelebi idi ve yıllardır İstanbul'da oturuyordu. Sipahilere 'Hoş geldiniz' dedikten sonra İlyas'a döndü.

- İlyas! diye nazik bir eda ile söze başladı. Ağalar bu gece bende konuk kalacaklar. Sen yarın akşama kadar hazırlığını yap ve gene bu vakitlerde gelerek onları alıp gemiye götür.

Hasan Çelebi'nin elinde bir para kesesi peyda oldu ve bunu ilk önce İlyas gördü. Para oldu mu, İlyas onu sandığın içinde, kepenegın altında, duvarın ötesinde de olsa görürdü. Belli bir aç gözlülükle keseye doğru bir kaç adım attı.

Çakır olsa, böyle davranışa kızardı. Hasan Çelebi sadece gülümsedi ve İlyas odadan çıkıp gidinceye kadar bir şey söylemedi. Ancak o gittikten sonradır ki, sipahilere yer gösterip kendisi de karşılarına oturdu ve dikkatle Deli Kurt'u süzerek Çakır'a sordu:

- Arkadaşın sipahi Murad Ağa, değil mi?

- Evet.

Hasan Çelebi önüne bakarak göğüs geçirdi ve tam bu sırada uşak içeri girerek tepsi içinde getirdiği şerbetleri üçüne de sundu.

Ev sahibi, şerbet kâselerini almak için bekleyen uşağa şu emri verdi:

- Ağalar yorgundur. Yataklarını hazırla da bir an önce dinlensinler.

Deli Kurt bir şey demedi ama kafasından geçen şöyle bir soruya da cevap bulamadı : 'Biz geceleyin yol alarak gizlice İstanbul'a geldik. Yarın akşam da döneceğimize göre neden bu gece yataklara çekiliyoruz? Bir şey yapmayacak olduktan sonra neden buraya geldik '.

Deli Kurt'a üç katlı evin orta katında bir oda hazırlamışlardı. Nitekim o biraz sonra yol yorgunluğunun tesiriyle derin bir uykuya dalıp uyudu. Çakır'a hazırlanan oda ise üst katta idi ve o, odasına çekildiği halde yatmamıştı. Çünkü Hasan Çelebi'yi bekliyordu. Ev sahibi biraz zaman geçip de herkesin uyuduğuna emin olduktan sonra gürültüsüzce Çakır'ın odasına girdi ve hafif bir mum ışığı altında oturarak kendisini bekleyen sipahinin karşısına oturdu. Üzüntülü bir hali vardı. İlk söz olarak:

- Bu kadar benzeyiş olur, dedi. Görür görmez İsa Beğ dirilmiş sandım da fena oldum.

Çakır, gözlerini yere dikti:

- Ben de bu benzeyişi göresin diye getirdim, Çelebi.

Hasan Çelebi hayretle baktı:

- Görürsem ne olacak?

- Bana inanacaksın!

Ev sahibinin dudaklarındaki gülümseme kayboldu:

- Bu nasıl söz Çakır Ağa? Ben Murad'ı görmeseydim senin sözlerine inanmayacak mı idim?

- Çelebi! Bana güvenin olduğu için Deli Kurt'u getirdim. Senetsiz, tanıksız büyük bir parayı bana emniyet ederken, benim de sana bir delil göstermemi çok mu buluyorsun?

Hasan Çelebi yeniden gülümsedi.

- Güzel söylüyorsun Çakır Ağa. Fakat asıl konuya girmeden önce şunu söyleyeyim ki, bu benzeyiş beni korkuttu. İsa Çelebi'yi tanımış olanlar Murad'ı bir görürlerse onun oğlu olduğuna yemin edebilirler.

- Bunu ben de biliyor, onun için de Deli Kurt'un eski adamlarından vezir, paşa, beğ kim varsa gözlerine görünmemesine elimden geldiği kadar çalışıyorum.

Sustular. Akıllarına gelen tehlike ihtimallerini zorla unutmaya uğraşan bu iki kişi, İsa Çelebi'nin iki sadık adamı, ölümünden sonra da onu unutamayan iki vefakâr dostu idi. İsa Beğ'in Bursa'da çok kısa süren beğliği sırasında Hasan Çelebi onun kazaskeri olmuştu. Bilgin, şair ve tam manasıyla çelebi bir adamdı. Dudaklarında o silinmez gülümseyiş olduğu halde söze başladı:

- Çakır Ağa! Seni şunun için çağırttım. Artık İstanbul'da barınmama imkân kalmadı!

- Neden?

-Padişah Murad Beğ'in adamları yerimi keşfettiler. İmparator Yani'ye elçi gelmesi yakındır.

- Ne yapacaksın?

- İstanbul'dan gideceğim. Yarın adamlar gelecek. Evi, eşyaları, ne varsa hepsini satacağım. Siz gittikten bir gün sonra da şehirlerden ayrılacağım.

- Nereye gideceksin?

- Kastamonu'ya... Candaroğlu da İsa Beğ'in dostu idi...

Yeniden sustular...

Hasan Çelebi bir huzursuzluk duyuyordu. Bu huzursuzluk, emaneti sahiplerine verip kendisi şehirden çıkıncaya kadar sürecekti. Buna rağmen o çelebi gülümseyişle sözlerine devam etti:

- Merhum İsa Beğ'in emaneti olan para, oğlu ile sana vasiyet edilmiştir. Yalnız bu kadar akça onun gözüne çok görünüp şüphelenmesin diye bir şey düşündüm. Hissenin yarısını kendisine vereceğim.

Yarısı sende kalacak... İlerde bir bahane ile ona verirsin.

Çakır hemen hatırlattı:

- Deli Kurt, babasının adını Osman diye, Osman'ı da benim akrabam diye biliyor.

- İyi. İşin bundan sonrasını ben idare ederim.

Hasan Çelebi bir ara daldı. İsa Beğ'le birlikte geçirdiği gürültülü ve tehlikeli günleri hatırlamıştı. İşlerin düzeni bozulunca İsa Beğ'in kendisiyle yaptığı o heyecanlı konuşma hiç mi hiç aklından çıkmamıştı. Talihsiz şehzade kendisi değil, doğacak çocuğunu düşünmüş, kendisi mukadderatı ile baş başa kalmak

üzere iken, elinde kalan bütün akçayı Hasan Çelebi'ye vererek beynine ve yüreğine işleyen şu sözleri söylemişti:

- Sonumun yaklaştığını biliyorum. Allah tanığımdır ki, Bala Hatun'la doğacak çocuğumdan başka tasam yok. Can kaygısı bize gerekmez. Hasan Çelebi! Sadık ve yiğit sipahim Çakır, Hatunu bir köyde sakladı. Yoksulluk çekmesinler diye bu akçadan zaman zaman onlara gönderirsin. Çocuğum erkek doğarsa benim kim olduğumu hiç bir zaman bilmesin !...

Hasan Çelebi, İsa Beğ'in Hatununa bir defacık para gönderebilmişti. Sonra kendisi de saklanmaya mecbur kalıp şehirden şehre kaçmış, gizlice İstanbul'a yerleşmişti. Ticaret yaparak geçinmiş, İsa Beğ'in bıraktığı akçaya el sürmemişti. Şimdi burada da huzurunun kaçtığını görüyordu. Osmanlı Padişahı İkinci Murad Beğ, adeta Bizans'a da hakimdi. Adamlarından İstanbul'da bulunanlar, Rum İmparatorunu ve hükümetini nüfuzları altına almışlardı. Osmanlı hükümetinin de bazı bakımlardan kuşkuda olduğu muhakkaktı. İsa Beğ'in hatunu ele geçmediği için İsa Beğ'in adamlarından şüpheleniyordu. Bu Hatun bir şehzade doğurmuş olabilir, bu meçhul şehzade gününün birinde devletin başına iş açabilirdi. İşte Murad Beğ'in çaşıtları yıllardan sonra İstanbul'da Hasan Çelebi'yi görünce bunu derhal bildirmişler, Osmanlı Sarayında bir telaş uyandırmışlardı.

Osmanlılar ne Birleşik Haçlılardan çekinirler, ne de yeni bir Aksak Temür Beğ'in çıkmasından telaşa kapılırlardı. Fakat bir Osmanlı Şehzadesinin meydana atılmasından büyük bir huzursuzluk duyarlardı. Osmanlı ancak Osmanlıdan korkardı.

Hasan Çelebi, yakalanmaktan değil, yakalanırsa Kuran üzerine yemine çağrılmaktan dehşete düşüyordu. 'İsa Çelebi'nin oğlu var mı? Yemin ederek şöyle ' derlerse ne yapardı? Kuran'a and verdiği halde yalan mı söylerdi?

Bu, onun yapacağı şey değildi. Onun için saklanacak, saklandığı yerde basılırsa elde kılıç ölecekti. İsa Beğ'in kazaskerine yakışan buydu.

O gece, talihsiz şehzade İsa Beğ'in iki sadık adamı, bir bilginle bir asker, gecenin geç vakitlerine kadar bunları konuştular.

Ertesi sabah Hasan Çelebi ile konuk sipahiler bahçede kahvaltı ettiler. Güzel, iç açıcı bir Türk bahçesiydi. Hasan Çelebi yıllarca emek vererek bu hale getirdiği bahçesinden yarın ayrılacaktı. Bu bir kahvaltı değil, bir veda töreni idi. Genç ve çok terbiyeli uşağı Ahmed, hasırın üstüne yastıklar koymuş, tepsiler içinde mis kokulu taze ekmek, süt, bal, peynir ve yemiş getirmişti. Ev sahibinin yüzünde her zamanki gülümseyişi fakat içine zorla bastırılmış bir keder vardı. Emek verdiği, alıştığı evden ve bahçeden ayrılacaktı. Ayrılık biraz da ölüme benzemez miydi?

Şimdi iki sipahi ktır ktır taze ekmeği yer ve sütü içerlerken Hasan Çelebi de bahçenin yeşilliğini, yemiş ağaçlarının görünüşü, çiçeklerin güzel kokusunu içiyordu. İznik medresesinden yetişmişti. Yalnız, öğrendikleriyle bilgili değil, hareketlerinde de ölçülü bir insandı. Kızmaz, çok sevinmez, çok üzülmezdi.

Bir aralık Deli Kurt'a bakarak:

- Murad Ağa! diye söze başladı. Biz babanla dosttuk. Bende babanın biraz akçası kalmıştı. Bugün sana onu vereceğim.

Deli Kurt şaşırarak 'Akça mı ?' diye sordu ve Çakır'ın yüzüne baktı. Bu, güç anlardan birisiydi. Çakır, onun bakışını görmemezlikten geldi ve yemiş almaya davrandı.

Hasan Çelebi, aynı yumuşak sesle devam etti:

- Evet, akça... Bunu bu kadar geciktirdiğim için belki suçluyum ama bir türlü elim ermedi.

Deli Kurt 'Babamın parası olduğunu hiç bilmiyordum' diye söylendi ve yine Çakır'a baktı.

Çakır bu sefer söze karıştı:

- Nereden bileceksin? Ben sana söylemedim ki... Sonra işi şakaya vurarak ilave etti:

- Ticaret yapacak olsaydın elbette hemen söylerdim. Ama sipahi kişinin akça nesine? Karnın tok, sırtın pek, pusatların tamam olduktan sonra öteki olsa da bir, olmasa da...

Murad, birden bire ortaya çıkan bu baba mirasını garip bulmakla beraber arada Çakır olduğu için üstünde daha fazla durmadı, sustu. Kahvaltıdan sonra Hasan Çelebi'nin iki kese içinde getirdiği akçaları da yine hiç bir şey demeden aldı.

Günü bahçede geçirdiler. Öğleden sonra Piç İlyas'la birlikte evi ve eşyaları satın almak üzere Hasan Çelebi ile konuşan bir kaç Rum'un ziyaretinden başka hiç bir hadise bu sessiz, dışarıdan huzur içinde, fakat içerden tasalı oturuşu bozmadı.

Gece iyice bastırdığı bir sırada kapı yeniden vuruldu ve Piç İlyas bu sefer yalnız olarak gözüktü. Hasan Çelebi ile vedalaştılar.

Gülümseyişi devam ettiği halde sesi hüzünlü olan Hasan Çelebi:

- Bir daha görüşemeyiz. Hepimiz, kaderimizin götürdüğü yoldan kendi sonumuza doğru gideceğiz, dedi.

Ayrıldılar. Yine o eğri büğrü yollardan geçerek kendilerini İstanbul'a getirmiş olan geminin kayığını buldular.

Biraz sonra gemide idiler. Adalara doğru yelken açtılar. Çakır'la Deli Kurt bürünmüş oldukları acayip kılıktan kurtulmak için bir an önce Adaya varmak istiyorlardı. Hafif rüzgârın gayet yavaş sürüklediği gemiyle gece yarısına doğru Ada önünde demir attilar. Kaptan buradan aldığı tayfaları bırakarak asıl tayfalarını almak üzere açılırken Çakır'la Murad ilk iş olarak sipahi elbiselerini giydiler. Sonra geminin arkasındaki küçük güvertede bağdaş kurarak yolculuğa hazırlandılar.

Edincik'e doğru yol alırlarken sipahiler düşünmeye, Piç İlyas ise yiyip içmeye başlamıştı. Çakır'la Deli Kurt ara sıra derin düşüncelerine aralık verdilerse de İlyas'ın yiyip içmesi Osmanlı toprağına varıncaya kadar kesintisiz devam etti.

ON YIL SONRA

Evren'in bahçesinde şarap içiyorlardı.

Gizli İstanbul yolculuğundan beri on yıl geçmişti. Artık Evren de tımarlı sipahi idi. Rumeli'de Macar'la, Ulah'la, Anadolu'da Karamanoğlu ile yapılan savaşlarda kan akıtmış, can yıpranmıştı. Nice can pazarlarında Azrail'le karşı karşıya geldikten sonra fırsat çıkınca, Çakır'ın tabirince felekten gün çalmak hakları idi.

Kafalar iyice dumanlanmıştı.

Çakır, bu gece konuşmak ihtiyacını duyuyordu.

- Bu şarap testide durduğu gibi durmuyor, diye söze başladı. Şu ömür dediğin şey savaştan kaçan Rum atlısı gibi ne çabuk yol alıyor! Siz ikiniz de elime doğmuş çocuklarsınız. Bir karışlık eşiği aşamayıp da yuvarlandığınız günlerde sipahi olacağınız aklıma gelir miydi? Yaşım kırk dokuzu buldu da bunca yıllık işler daha dünmüş gibi gözümün önünden geçiyor.

En kanlı savaş günlerinde bile soğukkanlı olan Çakır bayağı heyecanlanmıştı.

- Ya sen, kaç yaşındasın Evren? diye sordu.

- Otuz bir.

- Sen Deli Kurt?

- Yirmi dokuz.

- Bunca yılın nasıl geçtiğini anladınız mı?

Bu soruya cevap veren olmadı. Çakır devam ediyordu:

- Siz daha erken yaşta bulunduğunuz için belki anlamamışsınızdır. Ya ben? Kırk dokuz yılın nasıl geçtiğini anlayamadım. Kırk yıl daha yaşasam onu da anlayacak değilim. Acaba bizim Satı Ana anlamış mıdır?

Çakır, bir şey hesaplıyordu:

- Sütanam benden yirmi beş yaş büyüktür. Demek ki, şimdi yetmiş dört yaşındadır. İster misiniz gidip ona soralım? Bakalım ömrün nasıl geçtiğini o anlamış mı?

Evren sustu, Deli kurt yavaşça 'Soralım' diye cevap verdi. Çakır onun bu haline gülümseyerek bir kaç yudum şarap daha içtikten sonra:

- Hay Deli Kurt, dedi. 'Senin de böyle yumuşak konuştuğunu gören Bursa Kadısının çömezi sanır da ne delişmen olduğunu dünyada anlamaz. Ne deli göz sipahi olduğunu, savrulan kılıca karşı kolunu kalkan gibi tuttuğunu, bir tokatla bir gavuru cehenneme yolladığını aklına bile getirmez.'

Deli Kurt önüne baktı ve Çakır birden bire sustu. Sarhoşlukla deli dolu konuşurken 'ağzımdan belki laf kaçırıyorum' diye düşünmüş ve fazla söz etmenin tehlikeli olabileceğini kavramıştı. Yine yanlışlıkla bir 'şehzade' veya 'Osmanoğlu' gibi bir şey söylerse artık bu sefer Deli Kurt'u 'yanlış söyledim' diye kandırmak pek kolay olmazdı. Çakır görüyordu ki, İsa Beğ'in oğlu yalnız yiğitlikle değil, akılda da üstün kişiydi.

Durgun duruşunun arkasında büyük bir zeka cevherinin saklı olduğu belliydi. Bu sebeple sözü hemen değiştirdi:

- Yarından tezi yok. Türkmen obasına gidip bizim Satı Ana'nın elini öper, hatırını sorarız. Birbirimizin öz anası, birimizin sütanası, birimizin de analığıdır, ama hepimizi de ayırt etmeden sever, gidersek gönlü hoş olur.

Ertesi gün güneş doğmadan üç sipahi yola koyuldu. İzin zamanı olmadığı için obada ancak bir iki gece kalıp döneceklerdi. Bu yüzden dörtnala gidiyorlardı. Bir iki kısa mola vermişler, yolun düzgün olduğu bir yerde de yarışmışlardı.

Obaya gün batarken vardılar. Satı Kadın'ı çadırının önünde buldular. Çakır seslendi:

- Ana! Konukluk kaç gün sürer?

Satı Kadın, sesin geldiği yana döndü. Yetmiş dört yaşına rağmen duruşu hala dinçti. Yalnız yüzü iyice kırışmış ve hareketleri biraz ağırlaşmıştı. Gözlerinin de eskisi kadar görmediği anlaşıyordu. Bakışlarıyla üç kişi üzerinde bir ara tuttuktan sonra tanıdı.

Gülümseyerek cevap verdi:

- Devletin imaretinde olursa konukluk üç gündür. Türkmen obasında olursa istediğin kadar...

Sonra yaş sırasıyla üç sipahiye kucakladı. Çakır şakaya başlamıştı.

- Ana! İki gece kalacağımızı sezdin de mi böyle söylüyorsun?

- İki gece mi? Kırk yılda bir görmeye geldiniz ananızın yanında iki gececik mi kalacaksınız?

- Biz anamızın yanında daha çok kalmak isteriz ama devlet babamız bırakır mı?

- Kalırsanız devlet baba bir şey mi der?

- Demez. Yalnız devlet babanın seferi eksik olmaz; bir de bakarsın birden bire buyurun savaşa deyiverir. Sipahilerini sayar. Aralarında iki deliyi, yani Murad'la Evren'i, bir de akıllıyı, yani Çakır'ı göremeyince uğurlar ola arslanlarım diyip tımarlarımızı alır, başkasına verir...

Satı Kadın da işi şakaya vurdu:

- Fena mı? Siz de zannettim kurtulur, bu obaya yerleşip gününüzü gün edersiniz.

- Ana! Tımardan olmak bir şey değil. Obada ömür sürmek de hoş. Şu var ki, adama savaştan kaçtın derler. Bunca kere Azrail'le aşık attıktan sonra adımızı ödleğe çıkarsa bizi ilk önce sen sopa ile kovarsın da yeryüzündeki biricik anamızdan da oluruz...

Satı Kadın, Çakır'a söz yetiştiremeyince:

- Allah iyiliğini versin, dedi. Ben görmeyeli iyice laf ebesi olmuşsun. Seni Sipahi değil, bu bilgiçlikle Bursa Kadısı yapsalar gerekti.

Sonra onları çadırına alarak ilk ağızda birer kâse ayran sundu. Muradına ermiş bir kadındı. Oğlu Evren de sipahi olmuş, Tanrı misafiri Bala Hatun'un öksüz kalan yavrusunu büyütüp aslan gibi bir savaşı yetiştirmişti. Ev işlerinden artan zamanının şehit oğlu ve şehit kocasına Yasin okumak, Evren, Çakır ve Murad'a dua etmekle geçirirdi. Kelebek olup da üç beş gün uçmak için aylarca koza ören ipek böceğinin sabrı ile üç sipahisini bekler, geldikleri zaman sevinir, gittikleri zaman üzüntüsünün belli etmezdi.

- Demek iki gece kalacaksınız ha? dedi. Öyleyse hep bende kalırsınız. Başkasına konuk gitmek falan yok.

- Kalırız be ana! Yeter ki sen işte...

Bunu Çakır söylüyor, ötekiler de içlerinde tekrarlıyordu.

Satı Kadın, oracıkta üç oğluna akşam yemeği hazırlamaya başladı. Yetmiş dört yaşına rağmen hala o becerikli kadındı. Onların ne sevdiğini bilirdi. Hepsini için ayrı bir şey yapmıştı. Gece basarken iki torbaya koyduğu yiyeceklerle bir güğüm dolusu ayranı göstererek:

- Haydı bakalım, şunları yüklenin, dedi.

İyice acıkmış olan Çakır sordu:

- Aman ana! Bu yemekleri biz yemeyecek miydik?

-Biz yiyeceğiz.

- Öyleyse nereye gidiyoruz?

- Pınara gidiyoruz?

- Hangi pınara?

- Yürüğün pınarına.

Çakır birden anlamayarak durdu. Deli Kurt sordu:

- Gökçen Kız'ın pınarına mı?

Çakır da hatırlamıştı:

- Ben Gökçen Kız'ı unutmuşum, dedi

- Gökçen Kız unutulur mu? Onun ruhu hala buralarda dolaşıyor. Bu obada kara sevdaya tutulan biri oldu mu pınar başına nur iner.

Evren söze karıştı:

- Nuru görmek için mi oraya gidiyoruz?

Satı Kadın ufku gösterdi:

- Bak! Ay doğmak üzere. Böyle parlak gecelerde değil, karanlık gecelerde nur iner. Biz pınara nur inmesini görmek için değil, tatlı, soğuk suyunu içmek için gidiyoruz.

Pınarın başına kadar konuşmadan geldiler. Bütün oba içme suyunu buradan alırdı. Fakat suyun asıl lezzeti kaynağından içildiği zamandı.

Güzel bir geceydi. Daima bu güzelliğin içinde yaşayan obalılar onun pek farkına varmazlar, ay ışığında oturup dalmayı akıllarına getirmezlerdi. Geceleyin ortada kimse görünmezdi. Köpeklerin bile sesi çıkmazdı. Yalnız, arada bir, bir kuşun sesi işitilirdi.

Satı Kadın yemekleri yaydığı zaman Çakır, bütün açlığına rağmen:

- Bu kadarı çok değil mi ana? , demekten kendini alamadı.

Kadın güldü:

- Ben kolay kolay doymam da, kendim için çokça getirdim.

Yemek iştahla yeniyordu. Satı Kadın, büyücek bakır tasını pınardan doldurarak Çakır'a uzattı:

- Bu yemeğin tadı pınarın suyu ile çıkar, iç dedi. Çakır, ay ışığının altında anasının güzel yemeklerini yer ve tadına doyum olmayan pınar suyunu içerken yaşamının da hoş nesne olduğunu anlıyordu. Bu zevk içinde üç günlük yemeği birden yemişti. Çok doydum diye elini çekerken Satı Kadın bir tas su daha uzattı:

- Bunu iç de şöyle biraz sırt üstü uzan!

Çakır öyle yaptı. Evren'le Deli Kurt bağdaş kurup oturdular. Satı Kadın, yarısına yakını yenmeden kalan yemeklere bir göz attıktan sonra:

- Siz sipahi olduğunuz için uykusuzluğa dayanırsınız. Ben de ihtiyar olduğum için kolay kolay uykum gelmez. Ne kadar az uyusak o kadar çok konuşup dertleşiriz. Haydi! Başınızdan geçenleri anlatın da dinleyelim, dedi.

Sipahiler susuyordu. Tekrarladı:

-Anlatsanıza! Yoksa uykunuz mu geldi?

Yine ses çıkmayınca Deli Kurt'a döndü:

- En küçükleri sensin Murad. Sen başla da onlara da sıra gelsin.

- Ne anlatayım ama? Anlatacak şeyim yok ki.

Satı Kadın, Evren'in yüzüne baktı. O da isteksizdi:

- Biz bir şey görmedik ki, dedi. 'Dünya kavgasının en özlü ve tatlısını Çakır Ağa görmüştür. O dururken bize konuşmak düşer mi ?'

Satı Kadın hak verdi:

- Doğru söylüyorlar, dedi. 'Sen konuşmadan da ağız açmayacakları anlaşılıyor. Haydi, başla da onların da sırası gelsin.'

Çakır, sırt üstü yattığı yerden onları dinliyordu. Başından geçenlerin hangisini anlatmalıydı ki? Yerleri, zamanları başkaydı, hepsi ayrı ayrıydı ama yine de birbirlerine benziyorlardı. Zaten çoğunu unutmuştu bile. 'Yaptığın savaşları anlat' demek, 'yediğin yemekleri anlat' deme-ye benziyordu. Şu sütanası da bu aydınlık gecede amma tuhaf soru sormuştu.

Fakat onu kırmak olamazdı. Bir şey anlatmalıydı. Yavaşça kalkarak bağdaş kurdu ve:

- Biz Ankara Savaşı'ndayken.... diye söze başladı. Başladı ama susması da bir oldu. İşte yine çam devirmesine bir şey kalmamıştı. Ankara Savaşı'ndan söz açmanın sırası mıydı? Kendisini yine hangi şeytan dürtmüştü? Bu savaşta sütanasının kocası şehit düşmüştü. Kadıncağıza küllenmiş kederini hatırlatacaktı. Bundan başka Ankara Savaşı'nın başından sonuna kadar İsa Beğ'le yan yana bulunmuş, ölümün yüzünü onunla birlikte görmüştü. Az kaldı 'Ben İsa Beğ'in yanında iken' diye devam edecekti.

Sözünü kesip de arkasını getiremeyince Satı Kadın sordu:

- Evet... Siz Ankara Savaşı'ndayken ne oldu?

Çakır, söyleyecek bir şey bulamıyordu. Sonunda, üstünden büyük bir yük atar gibi, gayet ciddi fakat çok yavaş sesle:

- Ne olacak? Yenildik, diye tamamladı.

Deli Kurt'la Evren bakıştılar. Satı Kadın'ın da şaşkınlıktan gözleri açıldı. Çakır, ortalığa buz gibi bir havanın çöktüğünü sezmişti. Neden böyle bir salaklık yaptım diye kendi kendisine kızdı. O kadar öfkelenmişti ki:

- Allah belamı versin, diye bağırmaktan kendini alamadı. Bu öyle bir bağırıştı ki, Evren'le Deli Kurt, gözleri ayırmamacasına ona diktiler. Satı Kadın ise bayağı ürkmüştü:

- Ne oluyorsun Çakır? diye sordu. Çakır'ın gözleri demin kalan yemeklere dikilmişti:

- Ne olacağım, dedi. Acıktım. Bizim alay beği benim bu kadar acıktığımı görse beni sefere götürmez. Ne de olsa Çakır, eski kurttu. Bozulan durumları düzeltmesini bilirdi. Sütanası da memnundu.

- Az önce çok bulduğun yemekleri yiyeceksin, dedi.

Çakır, acıktım diye mahsus söylemişti. İlk lokmayı alınca sahiden acıktığını anladı. Yemekleri birer birer yerken bir çocuk saflığı ile sordu:

- Bana böyle ne oldu?

Satı Kadın gülüyordu:

- Meraklanma, dedi. Sana bir şey olmadı. Demin içtiğin pınar suyu seni böyle acıktırdı.

Çakır'ın keyfi yerine gelmişti. Yemeği yerken başından geçen bir tehlike aklına geldi. Ne Ankara Savaşı'yla ne de İsa Beğ'le ilgili olmayan bu olayı anlatarak sütanasının isteğini yerine getirecekti. Fakat anlatamadı. Çünkü tam anlatmaya başlarken gözleri Deli Kurt'a değmiş, onun çok sert bakışlarla ileride bir yere bakmakta olduğunu görmüştü. Kime, neye baktığını anlamak için Çakır da başını o yana çevirdi. Ay ışığı altında ince, uzun bir gölge ağır adımlarla pınara doğru geliyordu.

GÖKÇEN KIZ

İkisinin de bir yere baktığını görünce Evren de onlara uymakta gecikmedi. Hepsi birden susup da aynı yere bakmaya başlayınca Satı Kadın sordu:

- Neye gözlerinizi diktiniz?

Yine Çakır cevap verdi:

- Varsın gelsin.

- Yürüyüşü bir tuhaf. Yürüyor değil de süzülüyor gibi. Hayalet benziyor.

Geceleyin, Bala Hatun'un mezarı başında gördüğü hayaletleri hatırlamıştı.

Satı Kadın umursamazlıkla:

- Hayaletten pek farkı yoktur, dedi. Hep geceleyin gezer.

- Tanır gibi konuşuyorsun ana!

- Tanımaz olur muyum?

- Kim bu hayalet?

- Kim olacak? Gökçen Kız! Yüzüne bakmasanız iyi olur. Tekin değildir.

O zamana kadar sessizce bu konuşmaları dinleyen Deli Kurt birden bire ürpererek sordu :

- Gökçen Kız mı?

Bunu sorarken yıllarca önce dinleyip de unutmadığı, kendisine nedense çok dokunan Yürük Kızı Gökçen masalını hatırlamıştı. Buraya gelirken analığı bilmeyerek onu hatırlamış, Deli Kurt, pınarın başında hep o masaldaki kızı düşünmüştü. Bu masal kendisini öylesine sarmıştı ki, onu masal değil de gerçek gibi düşünüyor, o talihsiz şehzadeyle talihsiz Yürük kızına acıyordu.

Gökçen kız yaklaşıyor ve şekilleniyordu. Büyük bir kayanın gölgesinde oturarak kendisine bakan dört kişiyi yaklaşımadan görmesine imkân yoktu. Suna boylu bir kızdı. O nasıl süzülüyordu ki, kendi yüreğinin atışını bile duyan Deli Kurt onun ayak seslerini duymuyordu.

Ortalıkta çıt bile yoktu. Hayalet kız yaklaşıyor ve yüzü belli olmaya başlıyordu.

Yirmi adım kala 'Ne yaman güzellik ' diye düşündü.

On beş adım kala, içinden 'pınara inen nur acaba bu mu ?' diye sordu.

On adım kala, ay ışığı altında yüzünü iyice görerek dili tutuldu, düşüncesi işlemez oldu.

Beş adım kala başını hafifçe çevirerek Deli Kurt'la göz göze geldi ve durdu.

Deli Kurt, yakın mesafeden göğsüne ok yemiş savaşı gibi şöyle bir irkildi. Sonra kamaşan gözleriyle bir anda çevresini görmeyerek dehşete kapıldı. Bir eliyle gözlerini kapayarak elinde olmadan, yılan sokmuşçasına fırlayıp ayağa kalktı. Göz göze geldikleri zaman kızın bakışlarından yeşil bir ışık çıktı gibi görmüş, bu ışıkla kamaşan gözleri hiç bir şey görmez olunca kör oldum sanarak fırlamıştı. Delirmiş miydi? Elini gözlerinden çekip ihtiyatla kıza baktı. Olduğu yerde duruyor, fakat kimseye bakmıyordu. Başını öne eğmişti ve gözleri yerdeydi. Deli Kurt, o zaman kendine geldi ve yerden çılgın gibi fırlayışının yanındakiler üzerinden nasıl bir tesir yaptığını anlamak üzere yüzünü onlara çevirdi. Onlar da kalkmışlardı. Satı Kadın bile ayakta idi.

Beş kişi arasında uzayıp giden sessizliği yine o bozdu:

- Gezmeye mi çıkmıştın Gökçen?
- Pınara geldim Satı Ana!

Deli kurt yeniden ürperdiğini hissetti. Kızın sesinde öyle bir ezgi vardı ki, gecenin sessizliğinde insanın gönlüne işliyordu.

Satı Kadın ortada bir rahatsızlık olduğunu anlamıştı:

- Biz gitmek üzereydik. Sen oturmana bak, dedi.
- Put gibi ayakta durarak kendisine bakan üç sipahi, hiç bir sazın tellerinde bulunmayan güzel bir sesle şu cevabın verildiğini dinlediler:
- Benim için gitmeyin. Oturmaya değil, su almaya geldim.
- Elinde bir testi olduğunu o zaman gördüler. Başı daima eğik olduğu halde testisini doldurdu. Sonra yine hayalet gibi, adımları duyulmayarak, süzülen bir yürüyüşle keçi yolunda kayboldu.

Deli Kurt büyülenmişti.

- Otur Deli Kurt!
- Bunu Çakır söylüyordu. Bu kız kendi üzerinde de anlaşılmaz bir tesir yapmıştı ama Murad'ın onun kaybolduğu yola öyle bir bakışı, öyle bir kendinden geçişi vardı ki, uyarılmazsa daha uzun zaman taş gibi duracağı belliydi.
- Oturdu.
- Üçü birden Satı Kadın'a baktılar. Anlattı:
- Böyle geceleri dolaşır. Gündüzleri pek gözükmmez. Gözüktüğü zaman da peçe takıp gezer.
 - Neden?
 - Yüzünü göstermemek için.
 - Bu kız deli mi?
- İhtiyar kadın gülümsedi.
- Keşke deli olsaydı oğul. Kimseye zararı dokunmazdı!
- Çakır'la Evren de merakla dinliyorlardı ama Deli Kurt gibi can kulağıyla değildi. Acaba zararı neydi?
- Bunu Evren sordu:
- Kime ne fenalığı var ana?
 - Satı Kadın'ın sesi perde perde yükseldi.
 - Onun kimseye kötülük ettiği yok. Ama o gözleri yok mu, gözleri? Onun içinden ağulu bir ışık çıkıyor, kime değerse onda hayır bırakmıyor. Tanrı korusun! Gözlerine bakmadınız ya?
- Deli kurt titredi. Kızın gözlerine bakmıştı. Daha doğrusu bakamamış, gözleri kamaşmış, dünya alem gözüne karanlık gözükmüştü. Fakat 'baktım' demedi ve Satı Kadın'a Çakır cevap verdi:
- O bize bakmıyordu ki... Gözlerini hep yere dikiyordu.
 - Öyledir; bakmaz. Gündüzleri de arada çıkarsa peçeli gezer. Ama kazara bir bakarsa o adamın işi bitiktir...
 - Ana! Sen o kızın gözlerini gördün mü?
- Satı Kadın telaşlandı:
- Allah korusun oğul! Görsem sağ kalır mıydım?
- Deli Kurt yeniden titredi ve Çakır yeniden sordu:
- Kime bakarsa çarptığını nereden biliyorsun?

- Bilmez miyim? Daha iki yıl önce Uzguroğlu Ahmed aklını oynatıp öldü. Karası sancak beğinin oğlu kaybolalı da altı ay olmadı!

- Ana! Her kaybolanın günahı Gökçen Kız'ın üstüne mi olacak? Satı Kadın heyecanlanmıştı:

- Ne söz anlamaz, ne sabırsız çocuklarsınız siz! Bırakın da bitireyim. Sancak beğinin oğlu, Gökçen Kız'ın güzelliğini işitmiş, obaya geldi. Ne babayığit, ne yakışıklı adamdı. Gözümle gördüm, dağların yıkılacağı aklıma gelirdi de onun yıkılacağı gelmezdi. Beğ'in oğlu, Gökçen'i peçeli yakalamış. Peçeni aç, yüzünü göster demiş. Kız göstermemiş. Beğ oğlu, çekil git, başına bela gelir, sana kötülük etmek istemem demiş. Gönül bu, ateş düşmeye görsün, kaza bela dinler mi? Yüzünü aç diye direndikçe direnmiş. Kız yine açmamış. Bunun üzerine beğ oğlu zor kullanmaya kalkmış. Gökçen Kız zora gelir mi? Öteki Osmanlıysa bu da Türkmen... Hemen bıçağını çekmiş. Vururum, demiş. Beğ oğlu adımını atınca bıçağını göğsüne saplamış. Baba yiğit gençti dedim. Gülmüş. Gözlerin bıçağından daha keskin değil ya, diyerek göğsüne saplanan bıçağı çekip yere attıktan sonra bir atılmış. Gökçen Kızın peçesini söküp koparmış.

Koparmış ama kızın yüzüne bakmasıyla ah çekip yıkılması bir olmuş. Yiğidi ayıltmak için çok uğraştılar. Ben de gördüm, bakışları bir değişmişti. Atına binip gitti. Gidiş o gidiş, bir daha gören olmadı. Sancak beği, oğlunu aratmak için her yana adamlar saldı. İzi bile bulunmadı...

- Ne oldu?

- Belli değil...

Hepsi garip tesir altındaydılar. Satı Kadın da sanki içini boşaltmak istiyordu. Dikkat kesilmiş üç sipahiye bakarak anlatmakta devam etti:

- Bu Gökçen Kız korkunç bir kızdır. Ondandır kurt, kuş, yılan, çıyan bile korkar. Obanın köpekleri onun yanına yanaşamaz. Kurtlar ondan kaçır. İki arşınlık koca yılanı bir bakışı ile bayılttıktan sonra eliyle boğduğunu ben şu gözlerimle gördüm.

Evren söze karıştı:

- Ana! Sen de şu suna boylu, bülbül sesli kızı canavar yapıp çıkardın!

Satı Kadın, oğluna çıkıştı:

-Sus , çapkın !... Keşke canavar olsa, başa çıkılırdı. Ama ne olduğu belli değil. Kimi peri kızı diyor, kimi de insan kılığına girmiş cin diyor...

Vakit gecikmişti. Fakat Gökçen Kız'ın meraklı hikâyesi onları o kadar sarmıştı ki, çadıra dönmek akıllarına bile gelmiyordu.

Çakır sordu:

- Ana !... Bu kız kimin nesi ?

- O da belli değil !...

- Ne diyorsun ana?

Bu oba Bursa, yahut Edirne değil ki, içinde kimin nesi olduğu bilinmeyen insanlar olsun. Topu topu dört beş yüz çadırılık bir obanın içinde bu kadar tanınmış bir kız, kimin nesidir, bilinmez olur mu? Kadın, akılsız çocuklara dersini bir türlü öğretemeyen bir hoca edasıyla başını sallayarak yeniden anlatmaya başladı:

- Oğul! Bu kız obaya geldiği zaman küçücük bir şeydi...

Çakır, anasının sözünü kesti:

- Demek bu kız dışarıdan geldi. Öyleyse Türkmen değil...
- Türkmenliğine Türkmen ama bizim obadan değil. Karaman'ın Varsak oymağından! On yıl önce bir gün babasıyla birlikte gelip obaya sığındı! Dolaşan sözlere göre babası, Karamanoğlu'nun adamlarından birini öldürüp kaçmış, dağ, bayır yürürken de evdeşi yollarda ölmüş, o da küçük kızını alında gelmiş. Konuk olduğu için obaya alındı. İyi adamdı. Kendini sevdirdi. Bu kız o zaman küçücük olduğu halde tek başına dağlarda koyun, davar beklerdi. Bir kurtla koyun kaptırdığını da görmedik. Meğer daha o zamandan gözleriyle kurt ürkütürmüş ama biz ne bilelim? Kızın gözlerini de görmezdik. O kadar çok saç vardı ki, gözlerini örterdi. Zaten insan içine çıkmaz, dağlarda gezerdi. Günün birinde Varsaklı adam bizim obadan bir kadınla evlendi. Kız o zaman on, on iki yaşında vardı. Arkasından Gökçen Kız'ın, yüzünde peçeyle dolaşmaya başladığını gördük. Meğer üvey anası, onun gözlerini görünce korkmuş, peçe taktırmış. Çok uysal kızdır. Kimseye, hele büyüklere hiç karşı gelmez. Gel zaman git zaman Gökçen Kız'ın babası öldü. Ölümünden kırk gün sonra da bir oğlu oldu. Dul karısı küçük çocukla sıkıntıya düşmesin diye Gökçen Kız o günden beri çobanlık eder. Ne verilerse alıp üvey anasına götürür. Belinde bıçağı, elinde sopası vardır, ama onda o gözler varken bunları almasa da olur. Sürüyü tek başına sürer. Çoban köpeği almaz. Zaten köpekler ondan kaçır. Bir de güzel kaval çalar ki, değme çoban çalamaz. Sürüsünü her zaman işte şu tepenin ardına götürür.

Satı Kadın eliyle batıdaki bir yassı tepeyi gösteriyordu. Çakır'la Evren şöyle bir bakıp yine analarına döndüler. Deli Kurt'un gözleri ise orda uzun zaman takılı kaldı.

Şimdiye kadar böyle meraklı, bu kadar çekici bir şey dinlememişti. Kendilerini öyle bir kaptırmışlardı ki, durmadan sormak, derinleştirmek, öğrenmek istiyorlardı. Çakır:

- Peki ana, dedi. Sen bu kızın üvey anasıyla hiç konuşmadın mı?
- Neyi?
- Onun peri kızı yahut cin olup olmadığını.
- Peri kızı olduğunu söyleyen zaten üvey anası. İlk önce bir çadırdaki yatmaktan korkmuştu ama şimdi alıştı.
- Başka ne diyor?
- Çokluk bir şey söylediği yok. Yalnız bir gün peçesiz uyurken görmüş de o zaman peri kızı olduğuna inanmış. O kadar güzelmış. İlle o gözleri yok mu? İşte onlar bela... Kime bakarsan öldürüyor...
Çakır gülümsedi:
- Ana! Bu sözlerinle içime iyice merak sardın, dedi. Şu kızın gözlerini görmeden edemeyeceğim...

Bunu söyleyerek ayağa kalktı. Fakat daha bir adım atmadan fırlayan Satı Kadın onu kolundan yakaladı:

- Otur çılgın diye bağırdı. Kanına mı susadın?
- Yok be ana! Pınar suyuna susadım. Su içeceğim, dedi.

Kadın, Çakır'ı bıraktı:

- Kıza gidiyorsun sandım!
- Kıza değil, çadıra gidip yatalım. Yatmadan önce iyice acıkıp iştahlı bir yemek yemek için de pınarın suyundan içelim.

Tasını doldurup içti. Evren'e verdi. O da içti. Deli Kurt verilen suyu almadı. Durgun bakışlarla pınara ve yassı tepeye baktı.

Çadıra döndüler. Vakit çok geçti. Çakır ve Evren birer çanak yoğurt yemeden edemediler. Murad, yoğurtta yemedi.

Satı Kadın hepsine birer keçe verdi. Çadırın köşelerini paylaştılar. Keçeleri hem yatak, hem yorgan olacaktı. Sarınıp yattılar.

Pınar başında Gökçen Kız'la karşılaşma Satı Kadın'ın sinirlerini bozmuş olacak ki, yorgunluğa ve vaktin gecikmesine rağmen çabuk uyuyamadı. Uyuduktan sonra da rahat edebildi mi belli değildi. Yalnız ona, Çakır ve Evren rahat ve derin bir uykuya daldıkları halde Deli Kurt bir türlü uyuyamadı ve sabaha kadar rahatsız bir yatış içinde sağdan sola, soldan sağa döndü gibi geldi...

YASSI TEPENİN ARKASI

Deli Kurt, gerçekten sabaha kadar göz kırpmamıştı. Gökçen Kız'ı düşünüyordu. Onun gözlerini düşünüyordu. O gözlere bir kere bakan ölür demişlerdi. Kendisi, Gökçen'le göz göze gelmiş, fakat ölmemişti. Biraz sonra mı ölecekti? Yoksa Uzguroğlu Ahmed gibi çıldıracak veya sancak beğinin oğlu gibi sır mı olacaktı? Ölmemişti ama gözlerinin kamaştığını, bir ara hiç bir şey görmediğini hatırlıyordu. Neden böyle olmuştu?

Deli Kurt, sabaha kadar süren uzun zamanda hep Gökçen'le karşılaştığı kısa zamanı düşünmüştü.

Onun gözlerini bir an için görmüştü. Hayır, hayır, buna görmek denemezdi. Görmemişti. Kızın gözlerinden yeşil ve çok parlak bir ışığın saçıldığını hatırlıyordu. Sonra? Sonrasını bir türlü aklına getiremiyordu.

Yoksa bu kız cadı mı idi? Cadı olsa insanlara kötülük ederdi. Etmediğine göre değildi. Öyleyse neydi? Üvey anası peri kızdır demişti. Peri kızı olsa böyle insan içinde gezer miydi?

Fakat bütün bunlar o kadar mühim değildi. Mühim olan şu idi ki, Deli Kurt içinde, ta yüreğinde bir ağırlık duyuyor ve Gökçen'i görmek isteğinin bütün varlığını yaktığını seziyordu. Tan atarken kalktı. Çadırdan çıktı. Serin ve güzel bir sabah başlıyordu. Serinliğe rağmen Deli Kurt, içinin yandığını duydu. Susamıştı. Böyle erken saatte böyle bir susayış?

Çadırdakiler uyanıncaya kadar pınara gidip içimi serinletir, dönerim, diye düşündü. Yürümeye başladı. Pınara vardığı zaman ortalık biraz daha ağarmıştı. Kana kana içti. Yüzünü yıkadı. Başına ve yanan alnına su serpti. Doğuda bir kızılık belirmişti. Birden bire, içinden gelen bir dürtüyle başını geriye çevirerek batıya baktı ve ağaran gün altında Yassı Tepe'yi görerek gönlü sızladı.

Dayanılmaz bir kuvvet kendisini oraya itiyordu. Yürümeye başladı. Orasını, Gökçen Kız'ın her gün koyunlarla birlikte yaşadığı yeri merak ediyordu. Orası her yer gibi olamazdı. Orada mutlaka olağanüstü bir şey vardı. Orası insanı büyüleyen bir yer olmalıydı. Çünkü orada Gökçen vardı.

Yürüyordu. Dünyayı ve zamanı unutmuştu. Gözünden her şey silinmişti. Yassı Tepe'den başka bir yer görmüyordu. Yol, iz bilmediği için bazan bir dereye inerek yolu uzatıyor, sonra bir yamacı tırmanarak yeniden Yassı Tepe'ye doğru yöneliyordu.

Gün doğmuştu. Tepeye bir türlü ulaşamıyordu. Fakat yol uzadıkça hızı ve gücü artıyor, içindeki dürtüş çoğalıyordu.

Tepenin doruğuna yaklaşırken birden durdu. Bir kaval sesi duymuştu. O zaman yüreği heyecandan çarpmaya başladı. Demek ki, Gökçen oradaydı. Peki ama ne zaman gelmişti?

Güneş epey yükselmişti. Deli Kurt yüzünün yandığını duydu. Buraya Gökçen'in vakit geçirdiği yeri görmek için gelmişti. Şimdi kendisini mi görecekti? Birden dün geceyi hatırladı. Onu görmek... O yeşil ışıklar... Deli Kurt titredi...

Dönmeye karar verdi. Döndü. Fakat yürüyemiyordu işe... Ne oluyordu? Büyülenmiş miydi? Kaval sesi yükseliyor ve güzelleşiyordu. Onu olduğu yere mıhlayan bu kavalı. Sanki kendisine sesleniyordu.

Yeniden döndü. Yassı Tepe'nin doruğuna bir kaç adım kalmıştı. Ağır ağır çıktı ve tepenin arkasını çepeçevre gören bu yerden, aşağıdaki manzarayı gözlerini dikti.

Gökçen Kız, oradaki tek ağacın gölgesine oturmuş, sırtını dayamış olduğu halde kaval çalıyordu. Arkası Deli Kurt'a dönük olduğu için onu görmüyordu. Başındaki borkünün altından uzun saçları dağınık olarak beline doğru sarkıyordu. Üstünde Türkmen giyimi, ayaklarında Türkmen çizmesi vardı. Yalnız şu dağınık saçları Türkmence değildi. Türkmen kızları saçlarını örgü örgü edip bırakırlardı. Yemyeşil yamaçta, yüzlerce koyun otluyor, daha aşağıdan ince bir su akıyordu.

Deli Kurt, otuz kırk adımlık mesafeden kavalı dinleyerek durdu. Bu yaşa gelinceye kadar çok kopuz, çok kaval dinlemişti ama böyle tesirlisini, gönülde yer edenini hatırlamıyordu. Bu kızdaki nefes nasıl bir nefesti ki, hiç yorulmadan kavalı inletiyor, pürüzsüz ezgisi ile ta yüreğe işliyordu?

Adım atarsa belki gürültü olur da bu güzel ses bozulur diye korkarak olduğu yerde kırırdamadan duruyor, artık başka bir şey görmeyen dumanlı gözlerini kızdan ayırmıyordu.

Güneş yükseliyor, kaval devam ediyor ve Deli Kurt öylece büyülenmiş bekliyordu. Dün gece gözlerini kamaştıran kıızı yakından görmek, sonunda ölüm olsa da onun yüzüne bakmak için gönlünde dayanılmaz bir istek duyuyordu.

Bu korkunç isteği yenemeyerek yavaş adımlarla ilerlemeye başladı. Adım adım yürüdükçe kavalın sesi gürleşiyor, ağaca yaslanan kızın şekli büyüyordu.

On adım kalınca saçlarını gördü. Güneşin vurduğu bu dağınık ve uzun saçlarda öyle bir yansıma vardı ki, Deli Kurt'un gözlerini aldı ve onu ister istemez 'Ya gözlerini görsem ne olur' diye düşündürdü. Bu düşünceyle bir ürküntü geçirerek duraksadı. Şimdi içinden başka bir sesleniş duyuyordu. Bu ses 'Sen Osmanlı sipahisi Murad değil misin? Oka ve kılıca göz kırpmadan bakan Türk sen değil misin? Korku nedir bilmediğin için sana Deli Kurt adını takmadılar mı?' diyordu.

Toparlandı. Büyücü de olsa, peri de olsa bir kızdan korkmak erkeğe yakışmazdı. Yeniden yürümeye başladı. Beş adım kalmıştı. Kızın arkasından, fakat biraz yan tarafından bir an için yanağını ve çenesini,

dudaklarını ve kirpiklerini görerek yeniden ve istemeden durdu. Upuzun kirpikleri vardı, dudaklarının kıvrılığı ve yüzünün pembeliği, gözlerini görmeye lüzum kalmadan, onun bir dünya güzeli olduğunu anlatıyordu.

Deli Kurt bütün gücünü toplayarak, beş adımlık arayı kapatmaya çalışırken birden kavalın sesi kesildi. Kızın çabuk davranışla bir şeyler yaptığı görüldü. Arkasından bir duman yükselir gibi ayağa kalkarak yüzünü Deli Kurt'a döndürdü.

Yeşil ışıklarla gene gözlerinin kamaşacağını düşünen Murad, sendelememek için hazırlıklıydı. Fakat korktuğuna uğramadı. Çünkü kızın yüzünde peçe vardı.

Üç adımlık aralıkla bakışıyorlardı. Dün gece yanılmamıştı. Kız suna boylu ve çok biçimliydı. Koyu kumral saçları yarı göğsüne, yarı arkasına saçılmıştı. Belindeki kemerde uzun bir bıçak asılıydı. Kavalını sol eliyle tutuyordu.

O ürpertici kavalı çalmasa, öldürücü gözleri, suna boyu, akıl alan saçları olmasa bile yalnız bu duruş Deli Kurt'u büyülemeye yeterdi. Şaşırmıştı. Ne diyeceğini, ne kılacağını bilmiyor, öylece duruyordu. Sanki taş kesilmişti. Ne kadar zaman geçti, onun da farkında değildi. Ansızın, yüksek bir yerden bir kaya ya dökülen suyun sesi gibi, fakat ondan çok güzel bir sesle Gökçen'in konuştuğunu işitti:

- Dün gece pınar başında gördüğüm sipahi değil misin?

Deli Kurt, mest oldu ve kısaca bir 'Evet !' diyebildi. İkinci soru onu büsbütün kendinden geçirdi:

- Güneş doğmadan yola çıkmıştın. Neden bu kadar geç kaldın?

İşte peri kızı dedikleri Gökçen her şeyi biliyordu. Deli Kurt bütün cesaretini toplayarak içindeki güvensizliği attıktan sonra cevap verdi:

- Peri kızı mısın? Böyle her şeyi biliyorsun.

- Karanlıkta seni yol alırken gördüğüm için biliyorum.

Deli Kurt içinde bir ferahlık duydu. Ama neden 'Peri kızı değilim' dememişti? Bunu yeniden soracaktı. Vakit kalmadı. Gökçen kız, büyülu sesiyle:

- Sipahi! Buraya neden geldin? diyordu.

- Seni görmeye geldim!

- Yalnız bunun için mi?

Deli Kurt, içinde bir baygınlık duydu ve:

- Gözlerini görmeye geldim, diyebildi.

Gökçen, uzun uzun Deli Kurt'a baktı. Peçesinin altından gördüğü anlaşıyordu. Kavalı ile, biraz önce oturmakta olduğu yerin berisini göstererek:

- Yolu üç dört misli uzatarak vakit kaybetmiş, yorulmuşsun. Otur da dinlen sipahi, dedi.

Kendisini bu yerlerin tek başına buyruğu saydığı belliydi. Yavaşça gene ağacın dibine çöktü. Deli Kurt iki adım uzağında, gösterdiği yere bağdaş kurdu. Uzun zaman susarak oturdular. Sonra kız sordu:

- Adın ne sipahi?

- Murad !

- Sana niye Deli Kurt diyorlar?

Deli Kurt bu soruyla yeniden ürperdi. İşte gene her şeyi bilmeye başlamıştı.

- Lakabım öyledir. Sen bunu nereden biliyorsun?

Bu soru da cevapsız kaldı.

Murad'ın burada uzun zaman kalmaya niyeti yoktu. Arkadaşlarına ve Satı Ana'ya haber vermeden gelmişti. Gökçen'in gözlerini gördükten sonra dönecekti. Neticeye doğrudan doğruya varmak isteyen sipahi alışkanlığı ile:

- Niçin peçelisin? diye sordu.

Kız susuyordu. Deli Kurt ısrar etti:

- Buraya kadar gözlerini görmek için geldim!

Gökçen, kavalını otlara bırakarak yüzünü Murad'a doğru döndürdü. Uzun uzun baktıktan sonra:

- Dayanamazsın Deli Kurt, dedi

Deli Kurt'un sarhoşluğu artıyordu:

- Ölür müyüm? diye sordu.

- Ölmezsin... Daha fena olursun...

Murad, bu cevapla kendinden geçerken, Gökçen ona dün geceyi hatırlattı.

- Dün gece gözlerin kamaşmadı mı?

Bu kız her şeyi biliyordu.

- Gözlerini kimseye göstermeyecek misin?

- Hayır!

- Evleneceğin erkeğe ?...

- Beni hiç bir erkek istemez. Ben de hiç bir erkeği istemem..

Deli Kurt o dakikada kendisinin evli olduğunu unutmuştu.

Kızın bu sözlerinden alınarak sordu:

- Neden istemezsin?

- Ben, oku beni aşan, atı beni geçen, güreşte beni yenebilen erkek isterim.

Deli Kurt'un hayranlığı büsbütün artıyordu:

- Ya böyle bir erkek çıkarsa?

- Onunla evlenirim.

- Gözlerini de gösterir misin?

- Gösteririm!

- Ona bir ziyan gelmez mi?

- Alıştırırım!

Sustular. Gökçen kız, kavalına el attı:

- Sana bir Varsak koşması çalayım, dedi. Kavuşamayıp da ölen yavukluların koşmasını...

Üflemeye başladı. Önce çok hafif bir ses çıkıyordu. Yavaş yavaş ses yükselip durulaştı ve perde perde geniş çayırlığa yayılan ses Deli Kurt'un gönlüne akmaya başladı.

Şimdi o, sevişip de kavuşamayan yavukluları görür gibi oluyordu. Kız, kavalı öyle dile getiriyordu ki, onun ezgilerinden taşan manayı anlamaya imkân yoktu. Nasıl ediyordu da inceden kalına bu kadar sesi çıkarabiliyordu? Gözlerini kavala dikti. Kızın parmakları kavalın delikleri üzerinde o kadar çabuk gidip geliyordu ki, bunu başka hiç kimse yapamazdı.

Çaldı, çaldı... Kendi ruhunun bütün taşkınlıklarını kavala vermiş gibi duyarak, coşarak, bilerek çaldı.

Deli Kurt, artık Gökçen'i de, yeşil yamacı da, koyunları da görmüyordu. Bir ses dünyasında en güzel ahenkler içinde sanki kaybolup gitmişti. Neredeyse tatlı bir uykuya dalıp kendinden geçecekti ki,

birden yeni bir ürperişle Gökçen'e baktı. Şimdi kaval çalmıyor, en keskin şaraptan daha çok baş döndüren sesiyle, büyülü bir sesle türkü söylüyordu:
Şu dağların meşesi gönlüm,
Billur şişesi gönlüm!
Yanıklık kemiğe işledi,
Ateş düşesi gönlüm,
Bıçak deşesi gönlüm,
Kılıç düşesi gönlüm !...
Kız sustu. Fakat Deli Kurt, türküyü hala gönlünde duyuyordu. O nasıl sestti ki? Onu bir duyan bir daha unutabilir miydi?

Güneş ta tepelerindeydi. Öğleye kadar zamanın nasıl geçtiğini duymamıştı bile... Gökçen, yerde, yanı başında duran deriden torbasını açtı. Küçük bir güğümle iri bir bakır tas çıkardı. Güğümdeki ayrıanı tase aktararak Deli Kurt'a uzattı:
- İç, dedi.

Deli Kurt tası almıştı. Fakat içmedi. kızın başka ayrıanı yoktu. Ama onun verdiği ayrıanı reddetmeye kıyamadı:
- Bölüşelim, dedi. Önce sen iç, yarısını bana bırak.
Gökçen, tası almıştı. Bir eliyle peçesini biraz kaldırarak tası dudaklarına yaklaştırdı ve Deli Kurt, iki adımından onun dudaklarını gördü. Bunlar bir dünya güzelinin dudaklarıydı. O dudakların değdiği ayrıanın yarısını içerken Deli Kurt, sözle, benzetme ile değil, gerçekten sarhoştu...

OBA BEĞİ'NİN OĞLU

Deli Kurt bundan sonrasını hatırlamıyor, akşam olurken Satı Kadın'ın çadırına nasıl döndüğünü biliyordu. Çadır önünde Çakır'ın:
- Neredeydin be Deli Kurt? Kırklara mı karıştın? demesiyle kendisine gelmişti. Yalnız hayal meyal hatırladığı bir şey vardı. Gökçen'den ayrılıp Yassı Tepe'den uzaklaşırken birisi kendisini dik dik süzmüştü. Bu bir atlıydı. Hem de... Evet, bu atlı, oba beğinin oğluydu.
Bir şey söyleyip söylemediğinin farkında değildi. Yalnız kendisine baktığını hatırlıyordu. Bu bakışlar dostça değildi.
Neden bakmıştı? Bunu da düşünemiyordu.

Evren gülerek bir şeyler söylemişti. Satı Kadın ise susmuş, fakat kaygılı gözlerle Deli Kurt'a derin derin bakmıştı. Tecrübeli ana yüreği kötü bir şeyler sezinlemişti.

O akşam yemeklerini çadırda yiyeceklerdi. Pınardan Satı Kadın'ın gözü yılmıştı. Üç sipahi, ertesi günü erkenden yola çıkacakları için de uzağa gitmemeleri, erken yatmaları gerekti.
Onlara yine güzel yemekler hazırlamıştı. Pınar suyu yerine de Türkmen ayrıanı vardı. Çakır'la Evren'in keyifleri yerindeydi. Konuşan otlar, susan ötekilerdi.

Yemeğin ortasına doğru Evren:

- Ana! dedi. Bu gece de bana yemek yetiştiremeyeceksin!

- Neden?
- Nedeni var mı? Deli Kurt'u aramak için az mı sürttüm?

Anası, konuşmasının bu konuya gelmesini istemiyordu. Sözü kapatmaya çalıştı. Kapattığını da sandı. Fakat biraz sonra Evren'in damdan düşer gibi:

- Gökçen Kız'ın üvey anasına da uğradım, demesiyle içinde derin bir sıkıntı duydu ve o zamana kadar gayet durgun ve sessiz yemeğini yiyen Deli Kurt'un birden canlandığı, hatta yüzünün kızardığı da gözünden kaçmadı. Oğluna 'Başka şey konuş' diyecekti. Demeye vakit kalmadan Çakır'ın sesi duyuldu:

- Uğradığına göre, Gökçen Kız hakkında bir şeyler öğrenseydin...

- Öğrendim...

Deli Kurt zorla gizleyebildiği bir heyecan geçirdi ve Çakır:

- Bölükbaşı olacak adamsın Evren, diyerek onu övdü.

Bu akşam Evren de konuşmaya istekli görünüyordu. Anlatmaya başladı:

- Gökçen'in bir taşı varmış. İsteddiği zaman onunla yağmur yağdırmış!

Çakır, güngörmüş kişiydi. Kolay Kolay inanmazdı. Sordu:

- Bu kız obaya küçücükken gelmiş. Taşla yağmur yağdırmayı kimden öğrenmiş?

Evren cevap verdi:

- Bunu ben de sordum. Gökçen'in babası ölmeden önce bir gece gizlice çadırlarına bir kadın gelmiş.

Bu kadın Gökçen'in teyzesiymiş. Bir kaç gün çadırdaki kalmış. Kimseye görünmek istememiş. Yalnız Gökçen'le konuşmuş. Ona gizli bilgiler öğretmiş. Yağmur yağdıran taşı da vermiş. Sonra yine bir gece çıkıp gitmiş. O kadının da gözleri Gökçen'in gözleri gibiymiş. Çadırdaki onlarla konuşurken yüzüne peçe örtermiş.

Evren, bunları erik pestili ezmesi içerek anlatıyor. Çakır un tatlısı yiyerek dinliyordu. Satı Kadın'ın gözleri Deli Kurt'ta, onunkiler Evren'de idi. Uzun zamandır içmeden, içmeyi akıl etmeden elinde tuttuğu ayran tasıyla, anlatılanları dinliyordu.

Erik şerbetini bitiren Evren, sözüne devam etti:

- Gökçen'in soyuna kendi memleketinde Tümenoğlu derlermiş. Üvey anası bir şey daha söyledi.

Kocasını o konuk kadın, yani Gökçen'in teyzesi öldürmüştü. Konukluğunun son iki gününde Gökçen'in teyzesiyle babası hep tartışıp konuşmuşlar. Kadın, bir gün, dışarıdan çadıra girerken kocasının olmaz, gelemem diye söylendiğini, arkasından da bana öyle bakma diye bağırdığını duymuş. Çadıra girdiği zaman kocası eliyle gözlerini kapayarak yerde yatıyormuş. Bu hastalıktan kurtulamamış. Bir kaç gün sonra ölmüş...

Deli Kurt elindeki ayran tasını yere bıraktı. Satı Kadın, her söylenen sözle onun biraz daha harap olduğunu farkındaydı. Artık Gökçen Kız bahsini kapamalıydı:

- Artık Gökçen masalını kapat Evren, dedi. Yarın döneceksiniz. Daha konuşacağımız çok şey var.

Evren gülümsedi.

- Bir şey daha kaldı. Onu da söyleyip kapatıyorum. Kadıncağız çok üzgün. Hem geçimlerini sağladığı için Gökçen'i seviyor, hem de ondan korkuyor. Obanın başında felaket dolaşıyor diyor.

Bu sefer Satı Kadın meraklanmıştı:

- Neymiş o felaket? diye sordu.

Evren, ayran içiyordu. Bir tas ayranı içinceye kadar geçen zaman, Satı Kadın'a pek uzun göründü.

Sorusunu tekrarladı:

- Söylesene, neymiş?

- Bir erkek, Gökçen Kız'a gönül vermiş!

Satı Kadın: 'Bundan obaya ne? ' diye soracaktı. Soramadan, o zamana kadar tek söz söylemeden yalnız dinleyen Deli Kurt'un tok ve hatta öfkeli sesi duyuldu:

- Bu erkek kimmiş?

Evren, umursamaz bir bakışla cevap verdi:

- Oba beğinin oğlu...

Deli Kurt, bundan sonra konuşulanları anlamadı.

İkinci gecedir ki Deli Kurt, uyumadan düşünüyor ve içine acı bir ağunun aktığını duyuyordu. Yarın sabah tımarlarına dönmek üzere yola çıkacaklardı. Köyde evdeşi Melek ve kızı Zeynep vardı. Onlara kavuşacaktı. Burada da Gökçen vardı. Ondan ayrılacaktı.

Bunun için mi sıkılıyor, uykusu kaçıyordu? 'Gökçen senin neyin ' diye kendi kendine sordu. Hiç... Yabancı bir kız, bir çoban kızı... Bu bunalma Gökçen için olamazdı. Deli Kurt gönlünün içinden fıskıran ateşi söndürmeye çalışarak bir sebep bulmaya uğraşıyordu. Acaba kızın gözlerini görmeden döneceği için mi üzgündü? Gözlerinin önünden hep Yassı Tepe geçiyordu. Yeşillikle koyunlar... Tadına doyum olmayan o kaval sesi... Sonra Gökçen'in sorusu: 'Neden geç kaldın?'

Deli Kurt bu anı düşününce kızın sesini yeniden ve aynı güzellikle duydu ve dayanılmaz bir ıstırapla kıvrınarak keçeden yatağında doğruldu. Bu acıya dayanabilir miyim diye aklından geçen soruya cevap vermeden birden bire gönlünün içinde bir ışığın bütün benliğini doldurduğunu sezdi. Anlamıştı. Artık kendisinden de saklayamayacaktı.

Gökçen'e gönül vermişti.

Bir an, tam bir iç rahatlığı ile gözlerini çadırın içinde gezdirdi. Satı Ana ve ötekiler derin bir uykuda idiler. Yine o anda, biraz önceki gönül rahatlığının yerini kemirici bir iç acısı aldı. Yarın bu sevdiği kızdan ayrılacaktı. Bir daha onu görmek nasip olur muydu? Ne yapabilirdi?

Ne yapacağını bilmeden yine çadırdan çıktı. Bu gece gökte bulutlar koşuyor ve ayı örtüyordu. Oba karanlıktaydı. Ara sıra ay bulutlardan kurtuldukça ortalık ışıyor, sonra yeniden karanlığa boğuluyordu. Birden aklına geldi.

Masaldaki Gökçen'i, Yürük kızı Gökçen'i anlatırlarken, sevdalılar o pınarın başında dua eder demişlerdi. İşte duanın sırasıydı. Dua, kendi-sinden çok kime yaraşırdı ki... Seviyordu. Evli olduğu halde seviyordu. Sevgilisinin gözlerinden ölüm ışıkları saçıldığı, bir bakışta insanı öldürdüğü halde seviyordu.

Dua etmeliydi. Belki derdine derman olurdu.

Pınara doğru yürümeye başladı. Ferahlamış, şifasını bulan hastaya benzemişti. Serin rüzgâr yüzüne çarpa çarpa, her adımda biraz daha canlana canlana yürüyordu. Gönlü umutlarla dolarak pınara vardı.

Eğildi, içti. Alnını ıslattı. Sonra, bir gece önce Satı Kadın ve sipahilerle yemek yediği kayanın önüne gelerek bağdaş kurdu. Ellerini açtı. Yüzünü hafifçe göğşe çevirerek duaya başladı.

Ne kadar dua etti. Neler söyledi. Farkında değildi. Duasını bitirip ellerini yüzüne sürerken, aksi taraftan gelen ayak sesini duyarak dikkat kesildi. Gökçen Kız'ın geldiği yoldan bir karaltı yaklaşıyordu. Deli Kurt titredi.

Karaltı pınara kadar geldi. Eğilip su içti. Ayağa kalkarak durdu. Ay bulutların arkasında olduğu için kim olduğu seçilmiyor, bir gölge halinde görülüyordu, kayanın dibinde olan Deli Kurt'u görmesine imkân yoktu.

Karaltının ellerini göğşe kaldırdığı görüldü. Dua ediyordu. Deli Kurt'un yüreği hızla çarpmaya başladı. Kimdi? Acaba Gökçen miydi?

Olamazdı. Gökçen dua eder miydi? Ama neden etmeyecekti? Hayır, hayır etmezdi. Yürüğün kızı Gökçen adıyla anılan ve Gökçen Pınarı denilen bu pınarda ancak sevdalılar ve umutsuzlar dua ederdi. Gökçen sevdalı değil ki...

Deli Kurt, oturmuş olduğu kaya dibinden keskin bakışlarla bakarak bu gölgenin kim olduğunu seçmeye uğraşıyordu. Aksi gibi de ay hiç görünmüyor, bir bir ardınca koşan bulutlar onu hep arkada bırakarak yeryüzüne bir ışık salkımının inmesine engel oluyordu.

Dua eden hala ordaydı. Biraz önce yürüyerek geldiğini görmese, Deli Kurt bunu bir kaya parçası sanabilirdi. O kadar sessiz ve kıpırdamadan duruyordu.

Zamanın uzaması ve koyu karanlığın, pınar başında dua edenin erkek mi, kadın mı olduğunu dahi seçtirmeyişi yavaş yavaş merakını kamçılama başlıyordu.

Birden bire, hiç ummadığı bir anda ay, bulutlardan sıyrıldı ve çok kısa bir iki an ışıklarını indirmesi, Deli Kurt'un dua edeni görmesine yetti. Ay ışığı kendisine çarptığı anda bile taş gibi duruşunu değiştirmeyerek pınara bakan ve dua etmekte devam eden bu gölge, oba beğinin oğluydu.

Aynı anda Deli Kurt'un beyninin içinde de karanlık bir yer aydınlandı ve bir gün önce Yassı Tepe'nin ardından dönerken beğ oğlunun kendisine niçin düşman bakışlarla baktığını anladı. İki erkek aynı kızı seviyorlardı.

Deli Kurt bundan gocunmuştu. Bir sevgide kendisine bir ortak çıkması, gizli kalması gereken bir işin açığa vurulması gibi geliyordu. Bir de şu vardı ki, beğ oğlu bu kadar uzun, bitip tükenmeyen bir duaya dalmasıyla sevgisinin korkunçluğunu da ortaya koymuş oluyordu.

Deli Kurt kendisinin gönül yanıklığından daha üstününü kabul edemezdi. Birden deliliği tutarak ayağa fırladı. Oba beğinin oğlu ile hesaplaşmak için pınara doğru yürüdü.

Fakat o gitmişti. Yeniden dökülen ay ışığı altında onun geldiği yola, sağa, sola, öne, arkaya baktı. Yoktu.

Ağır adımlarla çadıra doğru yürümeye başladı. Rüzgâr artmıştı. Fakat onun yanan yüzünü serinlettiği için hoşuna gidiyordu. Hoş bir tarafı daha vardı. Batıdan, Yassı Tepe'den geliyordu.

Çadıra girerken bir ses duyar gibi olarak titredi. Bu bir kaval sesiydi. Fakat o kadar uzaktan geliyordu ki, gerçekten bir kaval sesi midir, yoksa onu gönlünün içinde mi duyuyor, belli değildi. Onu her halde batı rzgrları oraya kadar getiriyordu.

Deli Kurt yeniden büyülenmişti. Gözlerini Yassı Tepe'ye dikmiş, bir hayale bakar gibi bakıyordu. Yine içinden bir dürtüş başlamıştı. are yok gidecekti. Gökçen Kız gece yarısında da orada olduktan sonra.

Tam yürümeye başlarken bir ses:

- Uykun mu kaçtı Deli Kurt? diye hafifçe fısıldadı. Deli Kurt hızla döndü. Bunu söyleyen Satı Kadın'dı. Buna kuru bir 'Evet' le cevap verdi.

- Gel sana taze ayran vereyim. İini serinletip uykunu getirir.

Satı Kadın, tehlikeyi sezerek uyanmış, çadırın dışına çıkıp baktığı zaman da Yassı Tepe'den gelen kaval sesini duymıştı. Obada, geceleyin o kavalı periler çalar, onun sesine giden bir daha dönmez diye bir inanç vardı. Gökçen'in kaval çaldığını herkes bildiği halde, geceleri çalınan kavalın perilerin işi olduğuna inanılırdı. Satı Kadın da buna az çok inanmıştı. Çadırın dışında ayak sesleri duyduğu zaman Deli Kurt'un döndüğünü anlamış, fakat içeriye girmeyince merak edip yeniden çıkmıştı. Bu ıkış tam zamanında yapılmış, Deli Kurt'un kaval sesine doğru gittiğini anlayarak seslenmişti.

Ona, davganaya koyarak çadırın dışına bıraktığı ayrandan iri bir tas doldurup uzattı. Bu davganalar suyu, yahut ayranı o kadar soğuk tutardı ki, davganası olup ta yazın ondan bir tas içen kişi bahtiyar olurdu.

Deli Kurt, soğuk ayranı büyük bir iştahla içti. Bir daha istedi. Onu da içtikten sonra sinirlerinde bir rahatlık duydu ve sabaha pek az kala girdiği yatağında derin bir uykuya daldı.

Uyku derin, fakat rahat değildi. Düşünde hep dağ aralarından geçiyor, tepelerden sıra sıra atlıların kendisine baktığını görüyordu. Bu atlıların hepsi oba beğinin oğlu idi.

Sabahleyin erkenden kalkıp analarıyla vedalaştıktan sonra, doğuya doğru at sürerken başlangıçta yavaş gittiler. Nal sesleriyle gürültü yaparak daha uyumakta olan Türkmenleri uyandırmak istememişlerdi. Obadan epey uzaklaştıktan sonra dörtnala kaldırdılar. Ortalık epey aydınlanmıştı. Bu sırada gözleri soldaki tepeye takılan Deli Kurt, oradan kendilerine bakan bir atlı gördü. Bu, tıpkı düşünde gördüğü gibi oba beğinin oğlu idi.

UMULMAYAN BİRİSİ

Deli Kurt, kış aylarını nasıl geçirdiğine şaşıyordu. Aylar yıl kadar uzun gelmişti. Sonsuz bir beyazlıkla yolları kapatan karlar, kendisini, Gökçen'den ebediyen ayırdı sanıyordu. Karların durmadan boşandığı, gökte ne güneş, ne de ayın görünmediği bu kasvetli günlerde artık yn tayin edilemez diye düşünüyordu. Deli Kurt, kendisini şu koca dünyada yalnız hissediyordu.

Her yerde ve her zaman Gökçen'le meşguldü. Gökçen onu o kadar sarmıştı ki, bir gün evdeşi Melek Hatun'a bile Gökçen diye hitap etmiş, kadıncağızı şaşırtmıştı. Ah bu hatun, bu Melek Hatun... Onun içini parçalıyordu. Bu kadar iyi, sadık, vefalı, üstelik de güzel olan bu kadın yanı başında dururken, gönlünün çok uzakta bulunması Deli Kurt'u rahatsız ediyor, açıkçası vicdan azabı duyuyordu. Yemesi, uyuması da bozulmuştu. Kış aylarında, sipahiler sefer olmadığı, yalnız yiyip içip dinlendikleri için toparlardı. Deli Kurt ise bu kış aksine arıklamış ve solmuştu. İşte bütün bu kötü şartlar altında kışı nasıl geçirdiğine şaşıyordu.

Fakat kış geçmişti işte... Yollar ve yönler artık belliydi. Deli Kurt yüreğinde tatlı bir çarpıntı duyuyordu. Kış gecelerinde kaç defa kendisini düşünden uyandıran kaval sesini bu sefer gerçekten dinleyecekti.

O böyle tatlı tatlı hayal kurarken bir gün dörtnala gelen bir ulak sefer için toplanılacağını bildirdi. Savaş lafı olunca Deli Kurt bir zaman için Gökçen'i, Yassı Tepe'yi, pınarı her şeyi unuttu. Sevindi. Bu sevinç o günlerde bölükbaşı olmuş bulunan Çakır'ın buyruğunda toplanılınca kadar sürdü. Evren de aralarında idi.

Seferin nereye olduğunu Çakır'dan öğrendiler. Karaman ülkesine yürüyeceklerdi. Macarlar, Evrenuzoğlu Ali Beğ'in akınına püskürtüp Güvercinlik kalesine doğru yürürken Karamanoğlu İbrahim Beğ de fırsattan faydalanıp saldırmış ve Hamideli Sancak Beği Şarabdar İlyas'ı tutsak etmişti. Bu Karamanoğlu hep böyleydi. Osmanoğlu ile yıldızı bir türlü barışmıyordu. Kız alıp verme dolayısıyla araya hısmılık da girdiği halde düşmanlık bir türlü silinmiyordu. Fakat bu seferki düşmanlık, öncekileri gölgede bırakmıştı. Çünkü Karamanoğlu, gavurlarla birleşerek Osmanlıya saldırıyordu ki, bu Müslümanlığa yakışmazdı. Padişah İkinci Murad Beğ'in de buna çok kızdığı, hatta Karaman ülkesinin altını üstüne getirip halkına da bir tırpan atmak için Mısır bilginlerinden fetva aldığı söyleniyordu.

Yürüyüşün başlaması Deli Kurt'un sevincini götürdü. Çünkü o şimdi kendisini ordunun kalabalığına kaptırmış, bölükbaşılarla alay beğlerinin buyurduğu yönde gidiyor, atı gideceği yeri bilerek Deli Kurt'a çevresini görmek ve düşünmek lüzumunu bırakmıyordu. Bundan dolayıdır ki, gövdesi Karaman Eline doğru akarken beyni Karası Elinin uzak bir köşesinde dolaşüyor, hayaliyle Gökçen pınarından su içiyordu.

Osmanlı ordusu, yıldırım hızıyla ilerliyordu. Molalar çok az ve kısa idi. Böyle bir yürüyüş karşısında Karaman ordusunun toplanamayacağı belliydi. Nitekim öyle oldu. Ancak ufak Karaman birlikleriyle iki üç yerde çarpışıldı. Fakat az kalsın Deli Kurt'un başı belaya giriyordu.

Akşehir önünde Karamanlılarla kısa bir çarpışmada onları kaçırdıkları zaman Deli Kurt geride, ihtiyat kuvvetleri arasında bulunuyordu. Her iş olup bittikten sonra savaş alanına gelince birden bire gözleri toplu olarak duran beş altı kişiye takıldı. Akşamın alaca karanlığında, bunların arasında çeri olmayan bir kaç kişi seçer gibi oldu ve merakla atını oraya sürdü. Burası savaş alanının en uç bölgesiydi. Hararetle konuşma yapılıyordu.

Kendisi gelince konuşmalar bir anda kesildi ve Deli Kurt, durumu gördü. Yerde Karamanlı bir asker yaralı olarak yatıyor, ayakta da bir yeniçeri ile dört Akşehir köylüsü bulunuyordu. Hepsine birden 'Ne oluyor?' diye sordu.

Köylülerin en yaşlısı Deli Kurt'a döndü:

- Aman ağam! Ne olursa senden olur, diye yalvardı.

Deli Kurt sordu:

- Olacak olan nedir?

Köylü yeniçeriye ve yaralıyı göstererek dert yandı.

- Senin bu arkadaşın yaralımızı götürüp öldürmek istiyor. Bize bağışla diyoruz, bağışlamıyor. Ama Ağam! Aracı ol da kurtar. Size akça, mal verelim!

Bu teklif Deli Kurt'un ağrına gitti ve birden kan beynine sıçrayarak bağırdı:

- İhtiyar! Beni ne sandın? Sipahi olduğumu görmüyor musun?

Ve onun bu gürlemesinden korkan köylülerin şaşkın bakışları arasında eliyle yeniçeriye göstererek, sözünü tamamladı:

- Akçayla, malla bunlara iş yaptırılır. Bu Devşirmelere... Anladın mı?

Yeni çeri öfkeden kuduracak gibi oldu:

- Bre tımarlı! Yeniçeriye beğenmedin mi? Ben padişahın kapı kuluyum! Senin gibi derme asker mi sandın?

Deli Kurt'un sesi gök gürültüsü gibi çıkıyordu.

- Bre yeniçeri! Kapı kulu olmak seni Gavur dölü olmaktan kurtarır mı? Kim oluyorsun da bu yaralıyı öldürmeye kalkıyorsun?

Karamanlıların yanında hakarete uğrayan yeniçeri nerdeyse çıldıracaktı. Hakarete hakaretle karşılık verdi:

- Ben de seni Osmanlı sanmıştı. Meğer Karamanlı imişsin! Önce şunun işini bitireyim. Sonra senin de hesabını görürüm...

Yeniçerinin yanında silah yoktu. Belinden bıçağını çekerek yaralı Karamanlıyı öldürmek için bir hamle yaptı. Deli Kurt'un, atından inecek zamanı yoktu. Bir mahmuz vuruşu ile onu yeniçerinin üzerine sürdü. İşte ne olduysa o sırada oldu. Atın kendisine çarpacağını anlayana yeniçeri-avını kaçıran vahşi bir hayvan hırslıyla, uzun bıçağını ata sapladı ve atın korkunç bir kışnemeyle şaha kalktıktan sonra kendini yere çarpar gibi düştüğü görüldü. Bu düşüş sırasında, atın üstünde herhangi bir binici olsaydı muhakkak kemikleri kırılırdı. Düşüşten ancak Deli Kurt gibi, Türkmenler arasında binicilik öğrenmiş birisi kurtulabilirdi. Öyle de oldu. Usta bir sıçrayışla atından inerek yeniçerinin bir adım uzağında dimdik durdu.

Durdu. Fakat bütün deliliği tutmuştu. Bir tımarlı sipahinin atını öldürmek, ona en büyük hakareti yapmaktı.

- Davran bre yeniçeri! diye haykırarak onun üzerine atıldı. Yeniçeri de 'Davran bre sipahi ' narasıyla Deli Kurt'a saldırmıştı. Bir anda göğüs göğüse geldiler. Deli Kurt şimşek gibi bir atılışla sol elini uzatarak yeniçeriye yakasından kavradı ve sağ elini, tokat vurmak üzere başı hizasına kadar kaldırdı. Yeniçeri de aynı hızla davranarak sol eliyle Deli Kurt'un kendi yakasını tutan elini bileğinden kavrarken atın kaniyle kızarmış bıçak elinde olduğu halde sağ kolunu başı hizasına getirdi. İkisi de birden sağ elleriyle aynı anda indirdiler. Sipahinin silme tokadı yeniçerinin yüzünde şaklarken, onun bıçağı da acayip bir ses çıkararak sipahinin sol omzunun göğsüyle birleştiği yere daldı.

Bu, meraklı bir vuruşma idi. Karaman yaralısı bile akşam karanlığında daha iyi görebilmek için dirseğine yaslanarak doğrulmuştu. Belindeki bıçağı çekmeyip de düşman bıçağına karşı tokatla karşılık vermesi anlaşılmaz bir işti. Fakat Karamanlı yaralı ile köylüler, bu anlaşılmaz işi biraz sonra anladılar.

Tokadı yiyen yeniçerinin bıçağı yere düştüğü halde sipahi sağ kolunu bir daha kaldırdı. Sol eliyle yakasından tutmakta olduğu yeniçerinin yüzüne ikinci tokadı indirdikten sonra yakasını bıraktı. Birincisinden daha şiddetle şaklayan tokat sesinden sonra onun cansız bir halde toprağa düşmesinden doğan ses işitildi. Deli Kurt ona şöyle bir baktıktan sonra gözlerini Karamanlıya çevirdi. Bu sırada sol omzunda duyduğu büyük bir acı ile kaşlarını çatıp dişlerini sıktı. Yere kan akıyordu. Köylülere bakarak bir şey soracak oldu. Soramadı. Gözleri karararak düştü.

Gözlerini açtığı zaman kendisinin tanımadığı bir yerde buldu. Ortalık aydınlıktı ve yanında kimse yoktu. Omzundan başlayan bir sızı göğsüne ve sırtına kadar iniyordu. Omuzu sızlıyor değil adeta yanıyordu.

Ağrıyan başını sağa, sola çevirerek bakındı. Yavaş yavaş, olanları hatırlamaya başlamıştı. Bir yeniçeriyle dövüştüğünü iyice hatırlıyordu. Sonra ?... Sonra bir takım yabancılar kendisini kaldırarak bir yere götürmüşlerdi. Deli Kurt bu yabancıların kim olduğunu bulmaya çalışarak gözlerini tavana dikti. Evet, bu yabancılar Karamanlılardı. Yaralı Karamanlıyı yeniçeriden kurtarmasını isteyen Karamanlılar... Kendisini de, yaralı Karaman çerisini de savaş alanından uzağa kaçırmışlardı. Ondan sonrası korkunçtu. Bir oda da, isli çıralların aydınlığında Karaman yaralı, kızdırılmış bir oku bacağındaki ve kolundaki yaralara değdirerek kendi kendine dağlamış, bunu yaparken yüzünü bile buruşturmamıştı. Sonra Deli Kurt'a dönerek 'Sipahi Ağa, demişti, Kanın dinmedi. Dağlamaktan başka yol yok...' Deli Kurt, Osmanlı hekimlerinin yarayı başka türlü tedavi ettiklerini biliyordu. Dağlamayı işitmemişti. Durmadan kan kaybetmenin dermansızlığı arasında sormuştu : 'Dağlanırsa kan duru mu?

Karamanlı, yaralılarını göstererek cevap vermişti. 'Biz hep böyle yaparız. Kan durur. Yara çabuk iyileşir. İşte, benden artık kan sızıyor...!'

Deli Kurt 'Peki, dağla' demiş ve köylülerin yardımıyla kendisine yaklaştırılan Karaman çerisi, yine köylülerin ucunu kızdırdığı oku insafsızca yarasının üstüne bastırmıştı.

Biraz önce Karamanlıların göz kırpmadan kendi kendisini dağladığını görmeseydi, Deli Kurt bu can acısıyla mutlaka bağıırdı. Fakat daha o sabah çarpıştıkları düşman ordusunun bir çerisi karşısında bunu yapamazdı. Dişini sıkmış, bağırmamış, fakat acıdan bayılmıştı.

Sonra bir konuşmalar hatırlıyordu. Kendisine bir şeyler içirmişlerdi. İşitiyor fakat konuşamıyor, acı duyuyor fakat sesini çıkaramıyordu. Sonra her şey silinmişti. Sonsuz ve kapkaranlık bir boşluk içinde uçuyordu. Bu uçuş ona bitiş, yok oluş gibi gelmişti. Daha sonra hiç bir şey hatırlamıyordu.

Acaba o gecenin sabahında mıydı? Hiç, hiç bir şey bilmiyordu. Kim bilir böyle ne kadar geçmişti ki, odanın kapısı aralandı ve içeriye birisi girdi. Deli Kurt, yaşlı Karaman köylüsünü tanımıştı. Köylünün elinde bir çanak vardı.

- Geçmiş olsun ağa! Nasılsın? diye sordu.

Deli Kurt bir yabancıyla ağrısından söz edecek değildi:

- Nerdeyim? diyerek soruya cevap verdi.

Yaşlı köylü kısaca:

- Bizim köydesin! Dedi.

Deli Kurt, bu konuştuğu kişinin yahşı mı, yaman mı olduğunu daha anlamamıştı: Konuşmasına devam etti:

- Sizin köyün adı yok mu?

- Adı Kara Salur!

- Beni buraya niye getirdiniz?

- Yaran ağırdı, onarmak için getirdik.

Deli Kurt, yaman değil, yahşı kişiler arasında bulunduğunu anlamıştı. Fakat içi yine rahat etmemişti. Ordusundan ayrı düşmüş. Bir Karaman köyünde kalmıştı. Bu Karamanlılar düşmanlarıydı. Onlara 'Bizim ordu nerde ?' demeyi kendisine yakıştıramıyordu. Bir şeyler öğrenebilmek için

- Sizin yaralı ne oldu? diye sordu. Köylü gülümsedi:

- O iyileşti bile. Yalnız yarasının biri bacağından olduğu için değnekle yürüyor.

Deli Kurt, onunla görüşmek istediğini söyleyecekti. Bunu da kendisine yediremeyerek sustu. Köylü, sanki gönlünden geçenleri anlamış gibi:

- Sen hele şu şerbeti iç de ben sana onu da çağırırım dedi ve elindeki çanağı uzattı. Bu bir bal şerbetiydi. Yaraların çabuk kapanması, güçsüzlerin kendine gelmesi için içirilirdi. Bir yarayı dağlayacak kızgın demir bulunmadığı zamanlarda da yaranın üstüne bal sıvarlardı. Deli Kurt, şerbeti içip bitirdi. Karaman yaralısını beklemeye başladı.

Biraz sonra yaşlı köylü ile Karaman çerisi içeri girdiği zaman ilk önce bakiştılar. Birbirlerini ilk defa görüyorlardı. Değneğine dayanarak aksak adımlarla yürüyen bu Karamanlı iri yarı, yirmi beş, otuz yaşlarında bir yiğitti. Ok sert bakışlıydı. Deli Kurt'un en çok gözüne çarpan şey ise borkünün altından omuzlarına dökülen uzun saçlarıydı.

Şimdiye kadar hiç böyle şey görmemişti.

Gür ve tok bir sesle:

- Geçmiş olsun ağa, dedi. Deli Kurt aynı sesle:

- Sağ ol! Sana da geçmiş olsun, diye cevap verdi.

Karamanlı yavaş hareketlerle gelip yanında yere oturunca, o da bir gayretle davranıp kalktı ve bağdaş kurdu. Omzunda duyduğu acıyı, dişini sıkarak geçiştirdi.

Karamanlının yüzü hiç gülmüyor, gülmek denilen şeyi de galiba bilmiyordu. Fakat Deli Kurt'a güven veren, açık yürekli bir hali vardı:

- Ağa! dedi. Canımı kurtardın. Kim olduğunu, adını söyler misin?

Deli Kurt cevap verdi:

- Adım Murad... Tımarlı sipahiyim... Karası sancağındanım!

- Benim adım Tümenoğlu Balaban. Varsak boyundanım...

ŞEYTAN DAĞI

Varsak boyu ve Tümenoğlu ailesi...

Deli Kurt bir an için 'acaba doğru mu işittim' diye düşündü. Bu boy ve bu aile, Gökçen Kız'ın boyu ve ailesiydi. Dikkat ve şaşkınlık içinde Balaban'a bakıyordu. Balaban, karşısındakinin allak bullak olduğunun farkında olmadan devam etti:

- Murad Ağa! Üç günde ata binecek duruma gelirsın. Seni kendi obama götürüp konuk etmek isterim. Bizim eller güzeldir. Dağlarımızda geyik çok olur. Avlanıp hoşça vakit geçiririz...

Deli Kurt cevap vermedi.

Bu sefer yaşlı köylü söze karıştı:

- Murad Ağa ! Senin nasıl bir yiğit olduğunu gözümüzle gördük. Karamanoğlu'nun en seçme çerisi de bu Varsaklar'dır. Aralarında birkaç gün geçirirsen çok hoşlarına gider...

Deli Kurt, hala susuyordu. Balaban sordu:

- Kendi ordunuzdan birisini öldürdün. Bundan sana bir zarar gelmez mi?

- O yeniçeri öldü mü?

- Öldü ya! O ne tokat vuruştu öyle? Hepimiz böyle tokat vuruyorsanız, kılıç işlemesin diye birer zırh giyip tokatla dövüşseniz de olacak...

Deli Kurt, sözü değiştirdi:

- Seninle alıp veremediği neydi?

- Onu ben de bilmiyorum. Yaralanmış, yatıyordum. Savaş bittikten sonra üzerime gelip beni öldürmek istedi.

İhtiyar köylü olup biteni görmüştü. Anlattı:

- Besbelli bizden akça, mal koparmak istedi. Savaş bizim köye yakın bir yerde olup bizimkiler yenildiği için yaralılarımızın yardımına gelmiştik, yeniçeri bunun haracını isterim diye üstümüze vardı. Etme, eyleme akşamız yok dedikse de dinlemedi. Sen yetişmeseydin hepimizi de öldürebilirdi.

Balaban deminki sorusunun yine sordu:

- Bundan sana bir zarar gelmez mi?

Deli Kurt, aklında hep Tümenoğlu ve Varsak olduğu halde cevap verdi:

- Benim öldürdüğümü anlarlarsa gelir.

Köylü yine söze karıştı:

- Akşamın karanlığında biz onu kaldırıp gömdük. Sizinkiler kendi işlerine dalmış oldukları için görmediler...

Deli Kurt, bunu işitince zihninde kısa bir hesap yaptı ve:

- Seninle gelirim Balaban, dedi. Varsaklar'ın adını çok duydum. Gözümle de görmeyi isterim.

Bir ara önüne bakıp düşündükten sonra da sözlerini şöyle tamamladı:

- Şu dağlamanla beni ölümden kurtardın. Artık dost ve arkadaşız...

Balaban'ın dediği doğru çıktı. Deli Kurt üç günde ata binecek duruma geldi. Omuzu hala ağrıyor, çabuk hareketler yapamıyordu ama Kara Salur köylüleri kendisine çok iyi baktıkları için oldukça düzelmiş, gücü kuvveti epeyce yerine gelmişti.

Şimdi onun içinde Varsak Elini özleyişin kuru yanıyordu. Varsak Elinin, yani Gökçen'in soyu olan insanların... Ya şu gülmez yüzlü Balaban, acaba onun nesi oluyordu? Deli Kurt'un beyni bütün bu bilmece ile uğraşıyordu. Tümenoğlu... Uzaktan yakına doğru kardeş bile olabilirlerdi. Birden içi bir tuhaf oldu. Yassı Tepe'yi, kaval sesini hatırladı. Gökçen'in yurduna gitmek için duyduğu istek bütün benliğini sardı.

Köylüler iki at bulmuşlardı. Dördüncü günün sabahı Deli Kurt'la Balaban güneye doğru yola çıktılar. İhtiyar köylü Osmanlı ordusunun bu yöreden uzaklaştığını, gidecekleri yerlerde onlara rastlanmayacağını söylemişti. İkisi de yaralı oldukları için hızlı gidemiyorlardı. Fakat yolları geçip tepeleri aştıkça açılıyorlar, yaralarını unutuyorlardı. Unutulan yara daha çabuk iyileşir. İki arkadaşınlar de böyle oldu.

İlk önce Sultan Dağları'nın eteğinden geçtiler. Sonra Osmanlı ordusuna rastlamamak için batıya kıvrılarak Beyşehir Gölü'nün batı kıyısına geldiler. Çiçek Dağlarından geçerken Deli Kurt, adeta sarhoş oldu. Bu dağ gerçekten türlü çiçeklerle doluydu. Güzel ve ferahlatıcı bir çiçek kokusu ciğerlere doluyordu. Balaban öbek öbek serpilmiş bir sarı çiçeği Deli Kurt'a gösterdi:

- Bizim Varsak kadınları bu çiçeği kısırak sütüyle karıştırarak bir merhem yaparlar. Ok ve kılıç yarasına dağlamaktan daha iyi gelir, dedi.

O geceyi dağ eteğinde, bir çiçek tarlasında geçirdiler. Yarım ay ortalığı öyle güzel aydınlatıyordu ki, ikisi de uzun zaman oturarak konuşmadan bu manzarayı seyrettiler. Deli Kurt, artık omzundaki acıyı duymuyordu. Kendisini savaşa çıktığı gün kadar sağlam hissediyordu.

Yola çıktıklarının onuncu gününde Balaban yüksek bir dağı göstererek:

- İşte Şeytan Dağı! Dedi.

Ve dağın sarplığına bakan arkadaşına anlattı:

- Bu dağın bir masalı vardır. Şeytan, Varsak kızlarının güzelliğini kıskanarak onları baştan çıkarmaya karar vermiş. O zaman Varsak'ta hepsi birbirinden güzel yedi kız varmış. Şeytan, yakışıklı bir yiğit kılığına girerek aralarına sokulmuş. Elinde telleri gümüşten olan altın bir bağlama varmış. Öyle güzel çalıyormuş ki, dinleyip de vurulmamak kabil değilmiş. Her saz çalışta kızlara bir dizi inci veriyormuş. Bu inciler de büyülü imiş. Boynuna takan Şeytana aşık olurmuş. Kızlar birer birer gönül verip kendilerini öldürmüşler. Yedinci kıza bir şey olmamış. Şeytanın verdiği inciler onun boynunda bozarıp çakıl taşı olur, o da bunları geri verdikçe Şeytan deliye dönermiş. Bu böyle günlerce sürüp kıza bir şey olmayınca bu sefer Şeytan aşık olmuş. Yalvarıp yakarmaya başlamış. Kıza bir türlü tesir etmemiş. Bir gece bağlamasını çalarken telin biri kopmuş. Yenisini koyamamış. İkinci gece bir tel daha kopmuş. Yenisini koyamamış. Üçüncü gece tek telle o kadar yanık, o kadar güzel çalmış ki, bütün kurtlar kuşlar dinleyip ağlaşmışlar. Kıza yine bir şey olmamış. Bunu görüp de umutsuzluğa kapılan Şeytan tele öyle sert vurmuş ki, sonuncu telde kopmuş. O da öfkeyle yere vurunca bağlamayı kırmış. Yedinci kız buna gülünce Şeytan büsbütün çileden çıkmış. Başını alınca bu dağa kaçmış. Şeytan o zamandan beri bu dağda ağlıyor. Geceleri ağlaması işitilir. Fakat ters huylu yaratık olduğu için ağlaması gülmek şeklindedir. Çok ağladığı zaman kahkahalar duyulur. Herkes, Şeytana yenilmeyen bu kızın tilsimini merak etmiş. Meğer kızın kalbi yokmuş.

Deli Kurt, masalı can kulağı ile dinlemişti. Balaban onun bu ilgisini görünce şöyle dedi :

- Benim aklımda bu kadar kalmış. Daha iyisini Kara Çoban bilir.

- Kim bu Kara Çoban?

- Varsak beğinin baş çobanı. Yamaklarıyla birlikte beğın sürülerine bakar. Bizim elden Çiçek Dağı'na kadar uzanır. Dağların girdi çıktısını öyle bilir ki, yirmi bin hayvanı saklar da kimse bulamaz. Bir defa Osmanlı atlıları gelmiş, bir tek koyun bile bulamamıştı.

Deli Kurt, hep dinliyordu. Balaban bir keçi yolunu göstererek:

- Gel, şuradan biraz yukarılara çıkalım... Kara Çoban'ı bulursak yanında konaklarız, dedi.

Yükselmeye başladılar. Türlü acayipliklerle dolu bir dağdı. Şeytana yakışan bir yerdi. Bazı yerlerinde sık ağaçlar vardı. Bazı yerleri çoraktı. Uçurumlardan aşağı sular dökülüyor, mağaralardan kuşlar fırlayıp havalanıyordu. Bir aralık Balaban durdu:

- Kaval sesini duyuyor musun? diye sordu. Derinden derine bir kaval sesi geliyordu. Demek ki, Kara Çoban buradaydı.

Yürüdüler. Kaval sesi daha iyi işitiliyordu. Bir tepeyi aştıktan sonra geniş bir düzlüğe çıktılar. Binlerce koyun, sığır ve at otluyor, nerden geldiği belli olmayan bir kaval sesi kayadan kayaya çarparak yankılanıyordu. Balaban iki elini ağzına getirerek gayet gür bir sesle:

- Hey, Kara Çoban! diye bağırdı. Kaval susmuş, ortalığı sessizlik kaplamıştı. Hayvanlardan da ses çıkmıyordu. Balaban yeniden bağırdı:

- Heey, Kara Çoban! Sana konuk geldi!...

Balaban'ınkinden daha az gür olmayan bir ses cevap verdi:

- Heeey, yolcu! Sen kimsin?

Balaban, kendini tanıttı:

- Ben, Tümenoğlu Balaban'ım! Yanımda arkadaşım var...

Çoban davet etti:

- Hoş geldin Tümenoğlu!... Yaklaş...

Birden ilerideki koyunların arkasından birisinin kalkarak kendilerine doğru gelmekte olduğunu gördüler. Bu Kara Çoban'dı.

Akşam olurken çoban yamaklarından biri, zincirle bağlı dört çoban köpeğini getirerek konukları gösterdikten sonra salıverdi. Sabaha kadar sürünün çevresini bekleyeceklerdi. Başka bir yamak bir koyun keserek ateşte çevirmiş, yemek hazırlamıştı.

Kara Çoban altmışlık bir koca idi. Fakat çok dinç ve güçlü bir adamdı. Kendisi ve dört yamağı iki konukla birlikte kızarmış eti iştahla yediler. Üstüne de birer tas pekmez içtikten sonra konuşmaya başladılar. Kara Çoban, Deli Kurt'u işaret ederek Balaban'a sordu:

- Ağa yabancıya benziyor. Germiyanlı mı?

- Hayır, Osmanlı!

Çobanın gözleri fal taşı gibi açıldı:

- Ne? Osmanlı mı?

- Osmanlı...

Kara Çoban inanmıyordu:

- Tümenoğlu ! Sen deli mi oldun be? Osmanlı'nın burda işi ne? Biz onunla savaşıyor muyuz?

- Savaşıyoruz.

- Öyleyse bu Osmanlı buraya nasıl geldi? Yoksa tutsak mı?

- Tutsak falan değil. Beni ölümden kurtardı. Arkadaş olduk. Onu kendi obama konuk götürüyorum...

Kara Çoban, dikkatle Deli Kurt'un yüzüne bakarak fikrini söyledi:

- Osmanlı'nın da bizim gibi adam olacağı hiç aklıma gelmezdi. Ben onları canavar sanırdım.

Balaban cevap verdi:

- Bir tokatla adam öldürmek canavarlıksa dediğin doğru. Arkadaşlığa gelince Osmanlılar güvenilir kişilerdir.

Bununla Osmanlı sözü kapanmış oluyordu.

Gece serindi. Deli Kurt'la Balaban, çobanların verdiği kepenekleri de giymişlerdi. Kara Çoban, yamaklarından birine buyruk verdi:

- Göcenoğlu ! Kopuz çal da dinleyelim.

Genç bir çoban, kopuzunu dizine koyarak hafif hafif çalmaya başladı. Gecenin sessizliğinde kopuzun her nağmesi kayadan kayaya vurarak perde perde uzuyordu. Göcenoğlu yavaş yavaş coştı.

Söylemeye başladı:

Hey , bre hey Şeytan Dağı !
Kayaların ses mi verir?
Bir kez konsa beğ otağı
Dert mi olur, süs mü verir?
Yürekleri yandırana,
Altın kopuz indirene,
Altın kızı kandırana
Yedinci kız yas mı verir?
Dağlar sıra sıra olsa,
Doruğunda bora olsa,
Seven gönül çıra olsa
Yalazından is mi verir?
Gücenoğlu! Bu ne yara?
Güneş doğmuş sanki kara.
Buncalayın dertli ere
Ulu Tanrı us mu verir?

Deli Kurt, Balaban'ın anlatmış olduğu Şeytan ve Yedi kız masalını kopuzun tellerinde yeniden dinlemişti. Kara Çoban'ın:

- Nasıl buldun ağa? sorusuna:

- Güzel! diye cevap verdikten sonra sanki kendisini Şeytan dürtmüş gibi bir soru da o sordu:

- Masaldaki Şeytan'ı aldatan yedinci kızın, hani şu kalbi olmayan kızın adı yok mu?

Kara Çoban, yüzünü göğşe çevirerek bir şey arıyormuş gibi bakarken cevap verdi:

- Olmaz olur mu? Masalda da, gerçekte de kalbi olmayan bütün kızların adı Gökçen'dir!...

VARSAK OBASI

Şeytan Dağı'ndan ayrılalı iki gün olduğu halde Deli Kurt, içinden hep Kara Çoban'ın sözlerini tekrarlıyordu. 'Masalda da, gerçekte de kalbi olmayan bütün kızların adı Gökçen'dir....'

Buralara zaten Gökçen'i bilip öğrenmek için geliyordu. Ne gariptir ki, en umulmadık yerde bile kendisine zorla onu hatırlatıyorlardı.

Deli Kurt ne sarp yerlerden geçtiklerinin farkında değildi. Ne kadar zaman geçtiğini de bilmiyordu. Bir aralık Balaban'ın sesiyle dalgınlığından kurtuldu. Arkadaşı şöyle diyordu:

- Bu gördüğün Haydar Dağı'dır. Şu keçi yolu doğru Bozkır'a çıkar...

Deli Kurt, Varsaklar'ın yerine yaklaştıklarının anlamıştı. İçinde merak gibi, sevinç veya heyecan gibi bir şey vardı. Artık dalgınlığı geçmiş, zekâsı işlemeye başlamıştı.

Balaban'ın obası Karakuş Dağı ile Geyik Dağı arasında idi. Kıl çadırlarında oturuyorlardı. Bu çadırlar küçük, fakat çok sağlamdı. Dağlık yerler için yapılmıştı. İçine rüzgâr veya soğuk sızmasına imkân yoktu.

Kısa bir zamanda Deli Kurt'un geldiğini işitmeyen kalmamıştı. Varsakları asıl ilgilendiren, bir konunun gelmesi değil, onun Osmanlı olmasıydı. Varsaklar elli, altmış yıldan beri Osmanlılarla bir kaç yol çarpışmışlar ve onların kaç kırat olduğunu iyice öğrenmişlerdi. Bununla beraber, aslında sert bakışlı olan bu Varsaklar'ın bakışları dostça idi.

Deli Kurt, güzel yemeklerle ağırlandığı ilk geceyi, kendisine verilen bir kıl çadır içinde gayet rahat geçirdi ve bütün yol yorgunluğunu çıkardı. Ertesi sabah Balaban şu haberi verdi:

- Bütün obanın konuğusun. Kimi istersen ona gider, nerde istersen orda yemek yersin. Bizim göreneğimiz böyledir.

Deli Kurt, Varsaklar'ın bu göreneğinden hoşlanmıştı. Bu sayede öğrenmek istediklerini çabuk öğrenecekti.

Gezinmeye başladı. Görünüş, Satı Kadın'ın Türkmen obasına çok benziyordu. Bu benzeş dolayısıyla hiç bir yadırgama duymadı. Kuşluk vaktine doğru, yaşlı bir kadın Deli Kurt'un dikkatini çektiğinden, adeta istemeyerek ona doğru yürüdü ve selam vererek:

- Kolay gelsin nine !, dedi.

Deli Kurt, bu kadını analığı Satı Kadın'a benzetmiş ve içinde birden bire bir sevgi duymuştu. Kadın, başını bir çevirip baktıktan sonra:

- Hoş geldin oğul! Öğleyin konuğum olur musun? diye sordu.

- Olurum.

- Ne seversin? Sana ne yapayım?

- Ne istersen yap ana. Tatlı dilin yetişir.

Kadın yeniden, baştan ayağa Deli Kurt'u süzdü:

- Osmanlı olduğun nasıl da belli! Böyle ince konuşmayı yalnız onlar bilir.... dedi ve karşısında yer gösterdi.

Deli Kurt bağdaş kurdu ve Varsak kadını dereden tepeden konuşmaya başladı. Kadın bir yandan hamur açıyor, yuvarlak pideler hazırlıyordu. Birazdan ateş yakacak, bu pideleri kızgın taş üzerinde pişirecekti. İşini görürken sordu:

- Elimizi, yurdumuzu nasıl buldun Osmanlı?

- Güzel buldum. Siz de iyi kimselersiniz.

- Ama dağlıyızdır. Biraz yabani oluruz. Kusurumuza bakmazsın.

- Ne demek ana? Ben sizi sevdim.

- Daha önce hiç Varsaklı gördün müydü?

Deli Kurt'un beklediği an gelmişti. Dışardan bir şey belli etmediği halde yüreği çarparak:

- Gördüm, diye cevap verdi. Bizde Varsaklı bir kız var.

Kadın ilgilendi.

- Kimmiş o kız? Osmanlıya gelin mi gitmiş?

- Hayır! Küçükken gelmiş. Babasıyla birlikte bizim Karasi Elinde bir Türkmen obasına yerleşmiş. Şimdi büyük gelinlik bir kız oldu ama daha evlenmedi.

Kadın, işini bırakmıştı:

- Babası kim? diye sordu.

- Babasının adını bilmiyorum. Geçenlerde öldü. İşittiğime göre babası sizin beğinizin adamlarından birini öldürdüğü için kaçmış. Bizim ellere göçerken de yolda evdeşini kaybetmiş ve anasız kalan kızı ile Osmanlı ülkesine gelmiş. Türkmen obasından bir kadınla evlenmişti, ama dünya ona yar olmadı, öldü.

Varsak kadını bu sözleri can kulağıyla dinliyordu. Deli Kurt, onun bu ilgisini görünce bütün bildiklerini ortaya dökmekte gecikmedi:

- Kızın teyzesi gizlice Türkmen obasına gelmiş, sizin Varsaklı ile bir şeyler konuşmuş ama neler konuştuklarını kimse bilmiyor...

Kadın, acayip şekilde başını sallayarak sordu:

- Şu kızın adı ne?

- Gökçen...

- Tümenoğlu Gökçen mi?

- Evet...

- Sen bu kızdan Balaban'a hiç bahsetmedin mi?

- Etmedim...

Kadın sustu ve yine pideleriyle uğraşmaya başladı.

Deli Kurt, işin içinde iş olduğunu sezmişti. Fakat üstelemedi.

Varsaklı kadının kızdırılmış taşa pişirdiği pideler çok güzel olmuştu. Ayrarı da bir takım güzel kokulu otlarla karıştırılmıştı. Bir de bulgur haşlamış, içinde tereyağı eritmişti: Deli Kurt, hepsini büyük bir iştahla yedi, içti. Sonunda da:

- Eline sağlık ana, Tanrı arttırsın, diye teşekkür etti ve demin kapanan konuya yeniden nasıl girebilirim düşüncesiyle daldı. Onun bu dalışı, yaşlı kadının gözünden kaçmamıştı:

- Öyle niye daldın oğul? diye sordu. Deli Kurt, saklamaya lüzum görmedi.

- Gökçen Kız'ı düşünüyorum ana.

- Ona gönül mü verdin?

Deli Kurt, kaynar su giymiş gibi oldu:

- Balaban da, o da Tümenoğlu olduğuna göre acaba akraba mıdırlar, diye düşündüm.

- İyi bildin. Kardeş çocuklarıdır. Gökçen'in babası, Balaban'ın amcasıydı.

Bu kadar konuşmadan sonra Deli Kurt açılmıştı. Maksada doğru gitmekten geri kalmadı:

- Ya Gökçen'in babası neden sizin beğinizin adamlarını öldürüp de bizim ellere kaçtı?

Kadın gülümsedi:

- Gökçen'in babası kimseyi öldürmedi oğul!

- Öyleyse neden kaçtı?
- Evdeşinden kaçtı.
- Evdeşinden mi kaçtı? Evdeşi, kaçarken yollarda ölmedi mi?
- Hayır, sağdır. Buradadır.

Deli Kurt'un içinde bir merak dalgalanması oldu:

- Bir erkek evdeşinden niçin kaçır ana?

Kadın tehlikeli ve gizli bir şey söylüyormuş gibi sesini kısarak cevap verdi:

- Gözlerinden kaçtı oğul, gözlerinden...

Deli Kurt'un bakışları sertleşti. Kaşları çatılarak sordu:

- Gözlerinde ne var?
- Onu ne sen sor, ne de ben söyleyeyim...

Deli Kurt, şimdi gönlünün içinde Gökçen'in acısını duyuyordu. Demek gözlerindeki o öldürücü keskin ışığı anasından almıştı. Kendisini konuk eden yaşlı kadından artık bir şey öğrenemeyeceğini, Gökçen hakkında konuşamayacağını biliyordu. Oysa ki, onu konuşmak şimdi soluk almak gibi bir ihtiyaçtı.

Uzun zaman sessiz sessiz oturduktan sonra izin istedi. Balaban'ı bulmaya geldi.

Balaban nerelere gittiğini soracaktı. Deli Kurt daha çabuk davrandı:

- Balaban, dedi bizim elde bir akraban olduğunu biliyor muydun?

Balaban, o her zamanki taş gibi, içini dışarı vermeyen yüzüyle bakarak cevap verdi:

- Hayır!
- Amcanın kızı Gökçen bizim Karası'da bir Türkmen obasında yaşıyor.

Balaban'ın ilgilendiği yalnız sesinden belliydi:

- Ya amcam?
- Amcan öldü.

Balaban, çok sert bakışları arasında bir çocuk saflığı taşıyan gözlerini Deli Kurt'a dikmişti. Kısaca:

- Hepsini anlat!, dedi.

- Amcan orada bir Türkmen kadınıyla evlendi. Bu kadın, Gökçen'i büyüttü. Gökçen büyüyünce bir dünya güzeli oldu. Gözlerine kimse bakamadığı, bakan öldüğü için peçeli geziyor. Sonra bir gün Gökçen'in teyzesi geldi. Amcanla bir şeyler konuştu. Amcan bu konuşmadan bir kaç gün sonra öldü.

- Balaban 'Hayır !' der gibi başını salladı ve:

- Gökçen'in teyzesi yok! dedi.

- Ya o kadın kimdi?

- Anası...

Deli Kurt şaşırdı:

- Kimin anası?

- Gökçen'in ! ...

İki arkadaş uzun uzun bakiştılar. Bir Osmanlı sipahisinin, meseleleri kılıçla çözmeye alışmış bir Türk tımarlısının bu kadar çapraşık bir işi kavramasına imkân yoktu. Yere bakarak:

- Anlayamıyorum dedi.

Balaban üzüntülü bir sesle cevap verdi:

- Anlatayım. Gökçen'in anası aslında Varsaklı değil, Çağataylı'dır. Çağatay'ın içinde Uygur diye bir boy varmış. Bunlar Müslüman değillermiş ama çok bilgili kişilermiş. Bu Uygurlardan biri kendi padişahından kaçarak Karaman Eline kadar gelmiş. Karaman beğlerinden dirlik alarak burada yaşar

olmuş. Onun oğlu Uçkara Bahşı'yı ben gördüm. Kayıptan haber verir, elindeki bir taşla yağmur yağdırırdı. Uçkara Bahşı'nın kızı Esen Börü benim yengem ve Gökçen'in anasıdır...

Deli Kurt, gözünden perde kalkmış bir insan gibiydi. Fakat görmek istediği şeyi henüz bütün çıplaklığıyla seçemiyordu.

- Ya amcan ondan niçin kaçtı? diye sordu.
- Esen Börü'nün gözlerinden korkuyordu.
- Evlenirken onun gözlerini görmemiş miydi?

Balaban, göğüs geçirerek göğsü baktı. Birçok hatıralarla dolu olduğu belliydi. Şöyle cevap verdi:

- Uçkara Bahşı bir beğ kişiymiş. Kızımı en yüce soylu olandan başkasına vermem diyordu. Varsak içinde, Varsak beğlerinden sonra en ünlü üç beğ ailesi vardı. Biri de bizim Tümenoğlu soyu idi. Esen Börü o kadar güzeldi ki, beğler onu almak için birbirine girdiler. Uçkara Bahşı kendisine damat olarak amcamı seçti. Yengemin parlak, ıdıklı, çok güzel yeşil gözleri vardı. Dillere destan olmuş, ozanlar onun için deyişler, koşmalar söylemişlerdi. Hepimiz onun güzelliğine hayrandık. Önceleri çok sevinçli, çok bahtiyar olan amcam, evlendikten bir zaman sonra değişti. Ürkek bir hal aldı. Aynı zamanda yengemin de peçeyle gezmeye başladığı görüldü. Amcamın ağzını bıçak açmıyor, fakat Esen Börü'nün gözleri ışıktanmış diye bir söylenti dolaşıyordu. Bir Tümenoğlu olan amcamın ürkek ve hasta bir adam haline gelivermesi bütün Varsağı deliye döndürmüştü. Bu kadına büyücü diye bakıyorlardı. Nerdeyse onu öldüreceklerdi. Fakat o kimseden korkmuyor, peçeyle gezip tozuordu. Bir yaz, görülmemiş bir kuraklık oldu. Pınarlar kurudu. Hayvanlar, arkasından insanlar ölmeye başladı. İşte o zaman Esen Börü, babasından kalan ya da taşını çıkarıp yağmur yağdırdı. Varsağı kurtardı. Arkasından da Varsak beğinin yaralanıp, yarı ölü halde getirilen oğlunu iyileştirince düşünceler değişti. Varsak beği onu çağırıp, dile benden ne dilersin diyince, Varsak bana düşman gözüyle bakmasın, başka bir şey istemem, diye cevap verdi. Bunun üzerine Esen Börü'ye saygı gösterilsin diye beğın buyrultusu çıktı. Varsaklı da gerçekten saygı gösterdi. O, bundan şımarmadı ama amcam günden güne eridi. Sonunda dayanamayıp kaçtı...

- Bu kadın, sizin beğinizin oğlunu nasıl iyileştirdi?
- Onun, dağlardaki sarı çiçeği kısırak sütüyle karıştırarak yaptığı bir em vardır. Bunu hem yaraya sürer, hem de içirir. Böyle kaç kişiyi kurtardı.
- Ya amcan bu kadar iyi bir kadından niçin kaçtı?
- Amcam, onun iyi olduğuna inanmıyordu. İyi olsa Allah, peygamber tanır diyordu. Onun büyücü olduğunu söylüyordu. Bir gece koynundan koca bir engerek yılanı çıkardığını babama söylemişti. Bundan başka gözlerinden ağulu bir yeşil ışık çıkıp...

Deli Kurt artık anlamıyordu. Sanki kendisine Gökçen'den bahsolunuyordu. Türkmen obasında, Yassı Tepe'nin arkasında duyduğu sarhoşluğa benzer bir şey duyuyordu.

Hülyalardan, hatıralardan kurtulduğu zaman ufuğa baktı. Güneş batıyor-du. Balaban'ın çadırı önünde bulunuyorlardı. Koca Varsaklı, o taş gibi yüzüyle:

- Bu akşam benim konuğumsun, diyordu.

ANASI

Yemeğin ortasına doğru Balaban, büyücek bir güğümü çalkalayarak Deli Kurt'un ve kendisinin taslarına beyaz, ayrına benzer bir içki doldurdu. Bunu ayran sanan ve içinde yine o eski yanıklığı duyan Deli Kurt, serinlemek için bir dikişte içince tuhaf bir şekilde başı dönerek:

- Bu nedir? diye sordu. Balaban kısaca:
- Kımız, diye cevap verdi.
- Kımız mı? Hiç işitmedim.
- Bunu siz bilmezsiniz. Karamanlılar da bilmez. Varsak'ta yapılır.
- Neden yapılır?
- Kısırak sütünden...

Deli Kurt, başka bir şey sormadı. Yalnız tasını uzattı. İkinci ve üçüncü taslar da içilmiş, başı bir hoş olmuştu. İçinde bir ferahlık duyuyordu. Çekingenliği kalmamıştı. Bu düpedüz sarhoşluktu.

- Bre Balaban! Bu kıımız insanı esritir mi? diye sordu.
- Hem de nasıl...

Bunu öğrenince tasını bir daha uzattı. Balaban bu beğenişten memnundu. Hem konuğa sunuyor, hem de kendi içiyordu.

Deli Kurt, artık başının iyice dumanlandığını anlamıştı. Çünkü karşısındaki Balaban'ı sisler arkasında görüyor, gönlünde manasız bir sevinç duyuyordu. Kımızın son tasını içtikten sonra damdan düşer gibi:

- Beni yengene götür Balaban, dedi.
- Koca Varsaklı'nın o taş gibi, içini dışını vermeyen donuk yüzü karmakarışık oldu. Galiba bütün dirliğinde ilk defa şaşırılmıştı. Bağırarak:

- Ne diyorsun Deli Kurt? diye sordu.
- Öteki gülümsüyordu:
- Beni yengene götür diyorum.
 - Delirdin mi? Kımız başına mı vurdu?
 - Aklım başımda...
 - Oraya gidersen ölürsün be!...
 - Atın ölümü arpadan olsun...

Balaban, uzun uzun baktıktan sonra:

- Yoksa Gökçen'e mi tutkunsun? diye sordu.

Bu soruyla Deli Kurt, elinde olmaksızın ayağa fırlamıştı. Şu Varsak'la da ne biçim kişilerdi? Sabahleyin koca nine sormuş, şimdi de Balaban tekrarlıyordu:

- Gökçen'e mi ?

Deli Kurt'un esrikliği gitgide artıyordu. Gökçen'e ya... Tanrının bildiği kendinden mi saklayacaktı? Gökçen'i seviyordu ve onun anasını görmeye gidecekti. İçindeki merak böylece belki biraz yatışacak, Gökçen'in esrarlı hayatını belki bir parça öğrenebilecekti. Bir bulutun arkasından görür gibi seçebildiği Balaban'a:

- Onu görmeye karar verdim, dedi. Beni sen götürmezsen kendim gideceğim. Yol gösterirsen boşuna yorulmamış olurum...

Kalktılar. Akşamın karanlığında yürümeye başladılar. Çadırları bir bir geçiyordu. Deli Kurt'a bu gidiş nedense pek uzun gelmişti. Balaban'ın iradesiyle durdular. Başıyla çadırı işaret ediyordu. Bu ötekilerden daha büyük ve daha başka bir çadırdı.

Deli Kurt, hiç düşünmeden, çadıra varmak için bir davrandı. Fakat Balaban kolundan yakalayarak onu durdurdu. Çadıra doğru seslendi:

- Yenge!...

Çadırın içinden bir ses cevap verdi:

- Balaban! Sen misin?

- Benim. Sana konuk getirdim...

İçerden bir ara ses çıkmadı. Sonra Esen Börü'nün, Deli Kurt'u biraz ayıltan sorusu duyuldu:

- Osmanlıdan mı?

Balaban, geriler gibi bir davranış yaparak cevap verdi:

- Evet...

- Buyursun...

Balaban, arkadaşına yavaşça:

- Haydi gir. Ben gelmeyeceğim, dedi. Dönerek çabuk adımlarla uzaklaştı. Gözleri çadıra dikili olarak duran Deli Kurt'a, arkadaşı titriyordu gibi gelmişti.

Gözleri çadırın kapısında idi. Oradan yüzü peçeli bir kadın çıkacak sanıyordu. Birden aklını başına toplayarak ilerledi. Kapının önüne kadar gelerek içeriye seslendi.

- Gireyim mi bacım?

İçeriden buyruk çıktı:

- Gir!

Deli Kurt, bütün gözü pekliği, hatta esrikliğine rağmen bu seste cesaretini kıran bir ahenk sezdi ve kapının önünde bir anlık bir tereddüt geçirdikten sonra içinden besmele çekerek çadırın keçe kapısını aralayıp girdi.

Çadırdaki, orta yerde, iri ve oyuk, bir taşın içinde o zamana kadar görmediği bir ışık yanıyor ve onun dumanından çadıra güzel bir çiçek kokusu yayılıyordu. Çadırın en gerisinde, hafif ışığın daha gösterişli yaptığı ince, uzun bir kadın hayaleti ayakta duruyor, bu hayaletin yüzünde ince bir peçe bulunuyordu.

Deli Kurt, onunla bakışınca bir anda sarhoşluğu geçti ve hafif bir titreme geçirdi. Çünkü bu kadın... Bu kadın... Galiba Gökçen'di...

Elini bağrına basarak başını eğdi ve:

- Rahatsızlık verdimse bağışla bacım, dedi.

Kadın cevap verdi:

- Yıllardır bu çadıra ilk gelen konuk sensin Osmanlı !.. Hoş geldin...

Deli Kurt, kaynanasını görmeye gelmiş bir güvey gibiydi. İlerledi. Saygı ile elini öptü ve onun gösterdiği keçeye oturdu.

O zamana kadar Gökçen Kız'ın anası, yani kendisinin yarınki kaynanası ile karşılaşacağını düşünen Deli Kurt, şimdi çok taze bir kadının karşısında bulunduğunu anlıyordu. Ses ayrılığı olmasa buna Gökçen'dir derdi ama Gökçen'in sesi... O büyüleyici ses...

Deli Kurt, ne söyleyeceğini bilmeyerek öylece otururken karşısında daha yüksek bir yerde oturan Esen Börü peçesinin arkasından kendisini süzüyordu. Garip bir heyecanla biraz kendisine gelir gibi olmuştu ama kımızın sarhoşluğu daha geçmemişti. Söze nerden başlayacağını kestiremeyerek:

- Kızın Gökçen, bizim sancağımızda oturuyor, diyebildi.

Kadın hiç kıpırdamadan bakıyor, bu bakış Deli Kurt'u huylandırıyordu. Birden bire:

- Gökçen'i seviyorsun ama evlisin, dedi ve Deli Kurt ürperdiğini hissetti. Bu kadın her şeyi biliyordu. Bir an akli karıştı. Şaşkınlık içinde ne yapacağını bilemedi. Sonra kendini toplayarak söze girişti:

- İyi bildin bacım, dedi. Evliyim ve Gökçen'i seviyorum. Onunla da evlenebilirim. Dinimiz buna izin veriyor. Fakat sizin bu gözlerinizdeki ışık nedir? Niçin baktığınızı öldürüyorsunuz? Neden insanlardan kaçılıyorsunuz? Gizli şeyleri nasıl biliyorsunuz? Nasıl yağmur yağıdırıyorsunuz? Büyücü müsünüz? Yılanları, canavarları nasıl korkutuyorsunuz? Yoksa insan değil de peri misiniz? Ben Gökçen'e bu kadar gönül verdikten sonra ona kavuşamayacak mıyım? Evlenirsem gözlerine bakamayacak mıyım?

Bakarsam ölecek miyim?

- Kadın cevap verdi:

- Ölmezsin...

- Ölmez miyim? Ya başkaları nasıl öldü? Senin kocan nasıl öldü?

Esen Börü hala put gibi duruyordu. Sakin bir sesle şöyle dedi:

- Birbirinizi severseniz gözlerine bakarsın. Hiç bir şey olmaz. Sevgi körleşmeye başlayınca gözler ağulanır.

Deli Kurt, bu sözler üzerine içinde kadına bir yakınlık duydu:

- Erin neden öldü bacım? Sevgisi mi azalmıştı?

Bu soru üzerine kadının sesi yükseldi. Fakat bu yükselişte öfke veya tehdit değil, iç acısı vardı.

- Osmanlı! Benim güveyim olacağı benziyorsun. Uzak uzak ellerden buraya kadar geldiğine göre artık senden bir şey saklamak olmaz. Erimle önceleri sevişiyorduk. Benim yüzüme bakardı. Sonra bir gün Karaman'dan bir fakı gelip kocamın aklını çeldi. Bu fakı benim kâfir olduğumu, beni Müslüman etmezse günaha girip cehennemde yanacağını kocama iyice aşıladı. Kocam beni namaz kılmaya zorladı. Kendi de kılmazdı, ama benim kılmamı istiyordu. Bu Varsaklar arasında namaz kılan pek bulunmadığı halde, benimki onlara batıyordu. Benden çekinir oldu. Böylece gözlerimden rahatsız olmaya başladı. Ben de içimden gelmediği halde iki yüzlülük edip namaz kılmadım. Soyumuz Uyur'dur. Ta Kamlançü ülkesinden beri böyle göre gelmişiz. Bunu kabul etmeyen kocam bir gün kızımızı da alarak kaçtı. Çok üzüldüm. Tanrının yakın bir kulu olduğum halde beni bırakıp gitmesine çok ağladım. Onu da, kızımı da çok özlüyordum. Yıllardan sonra gizli bilgi ile nerde bulunduğunu öğrenip yollara düştüm. Türlü emeklerden sonra olduğu yere vardım. Başka kadınla evlenmiş, çocuğu da olmuştu. Herkes bilmesin diye Gökçen'in teyzesi imişim gibi konuk oldum. Beni sevmedin de mi kaçtın, diye sordum. Hayır seviyorum, dinsizliğinden kaçtım, dedi. Sevgin doğru mu? dedim. Doğru dedi. Peçemi açtım. Sevgisi olsaydı hiç bir şey olmayacaktı. Meğer sevgisi bitmiş. Bakışına dayanamadı. Bir kaç gün sonra da ölmüş. Gökçen'i buraya getirmedim. Varsağa bir yük yeterdi. Ona soyumuzu ve gizli bilgileri öğretilip döndüm.

Kadın susmuştu. Fakat bu susmada büyük bir keder saklı olduğu ne kadar belliydi! Deli Kurt'un şaşkınlığı da Esen Börü'nün üzüntüsü kadar büyüktü. Uygurları hiç işitmemişti. Bir yakıştırma yaparak sordu:

- Bacım! Bu Uygur dediğin Çağataylar mı?
 - Çağatayların ataları...
 - Kamlançu dediğin yer çok mu uzakta?
 - Doğuda, çok uzak yerde...
 - Ya bu gizli bilgileri kimden öğrendin?
 - Bu bizim soyumuzun bilgisidir. Bize Irkılıoğlu derler. Yağmur yağdıran taş da atalarımızdan kalmadır. Kadın büyük bir yakınlık göstererek her soruya cevap verdikçe Deli Kurt'un güveni artıyordu. İçinde düğüm olan soruyu sordu:
 - Bacım! Sen gerçekten Müslüman değil misin?
 - Oğul! Siz Osmanlılar da Karamanlılar gibi insanın yüreğindeki nesneye mi karışsınız? Müslüman olup olmadığımı niye soruyorsun? Türk olduğum yetmiyor mu?
 - Yanlış anlama bacım. Niçin Müslüman değilsin diye sormuyorum. Müslüman değil misin, değilse n nesin diye soruyorum.
 - Müslüman değilim.
 - Nesin?
 - Türküm dedim ya...
 - Ben de Türküm ama Müslümanım da... Senin dinini öğrenmek istiyorum.
- Kadın bir zaman sustuktan sonra şu cevabı verdi:
- Biz insanları dinlerine göre değil, soylarına göre ayırırız...
- Deli Kurt, ileri gitmeyerek asıl konuya girdi:
- Bacım! Bana gösterdiğin bu yakınlıktan umutlanayım mı? Gökçen'i bana verecek misin?

Esen Börü bu soruya cevap vermeyerek Deli Kurt'a 'Yaklaş' diye işaret etti. Onun bileğini kavramıştı ve yüreğinin atışlarını sayabiliyordu. Öteki elinde bir kürek kemiği, kemiğin üzerinde acayip yazılar vardı. Kadın bu yazılara bakıyordu.

Deli Kurt'a çok uzun gelen bir zaman geçti ve çadırın ortasındaki ışık yavaş yavaş söndü. Zifiri karanlık içindeydiler. Fakat Deli Kurt, Esen Börü'nün hala peçesini kaldırmadığının farkındaydı. Bir ara Deli Kurt'un bileğini bıraktı. Sonra karanlık çadırın içinde şu sözler duyuldu:

- Osmanlı!... Gökçen'in de sende gönlü var. İleride sevginin azalmayacağını bilsem bu iş şimdiden olsun derdim. Birbirinize denksiniz. O çok güzel ve yiğit olduğu gibi, sen de yakışıklı ve çok yiğit kişisin. O, çoban kılığı içinde yüce bir soydan geldiği gibi, sen de sipahi kılığı içinde büyük bir beğ soyundansın. Ama sonunuzu göremiyorum Sipahi...

Bu beğ soyundan ne demekti? Hem de büyük bir beğ soyundan... Deli Kurt, bunu düşünemedi. Çünkü Esen Börü kalkmış ve çadırın bir köşesine giderek arkasını dönmüştü. 'Sana kırmızı sunayım sipahi' diyordu. Orada, yere eğilerek bir güğüm alırken peçesini kaldırdığını gölgesinden anlamış ve arkası kendisine dönük olduğu halde yerdeki güğümün üzerinde yeşil bir ışığın saçıldığını görür gibi olmuştu. Kadın, Deli Kurt'a döndüğü zaman peçesi inikti. Büyük bir tas içinde kırmızı sunuyordu. Bunu büyük bir zevkle içti. Çünkü Gökçen'in anası 'Gökçen'in sende gönlü var' demişti. Bu sevinç arasında:

- İzin ver, gideyim, dedi.

Kadın 'Yurduna dönmeden önce bana bir uğra ' diye cevap verdi.
Deli Kurt, onun elini öptü ve çadırdan çıkıp göğe baktığı zaman dünyayı çok güzel buldu.

KAVAL VE KILIÇ

Deli Kurt, yerine yurduna hangi yollardan, kaç günde döndüğünü hatırlamıyordu. Esen Börü'ye bir daha uğramış, Balaban'la vedalaşmış, çiçekli bir yerde bir kaç kişiyle konuşmuştu. Fakat hepsi bu kadar... Beyninde yalnız Esen Börü'nün sözleri vardı : 'Gökçen'in de sende gönlü var. Birbirinize denksiniz. O, çoban kılığı içinde yüce bir soydan geldiği gibi, sen de sipahi kılığı içinde büyük bir beğ soyundansın' demekle ne söylemek istemişti? Sonra... İşin sonunu neden görememişti?

Deli Kurt'un bütün yol boyunca kendisinden uzakta olan şuuru ancak Çakır'ın:

- Deli Kurt! Senden umudu kesmiştim, diyen sesiyle yine kendine dönmüş ve Çakır kendisine eni konu çökmüş, kocamış gibi görünmüştü.

Deli Kurt iki ay sonra dönüyordu ve bu iki ayda ölüsünü, dirisini gören kimse çıkmamıştı. Artık ölmüş olduğuna inanacağı bir sırada onu biraz arıklamış, fakat dipdiri olarak karşısında bulunca Çakır o kadar sevinmişti ki, nerdeyse gözleri yaşaracaktı.

Niçin geciktiğini, nerede kaldığını fazla sormuyordu. Onun içinde daima iki şüphe vardı. Deli Kurt'un kim olduğunu öğrenmesi, başkalarının Deli Kurt'un gerçek şahsiyetini öğrenmesi...

Genç sipahisinin yüzünden okuduğuna göre bu tehlikeler belirmemişti. Bunun dışında ne olursa olsun vız gelirdi. Deli kurt kısaca:

- Yaralandım. Ondan gelemedim ağam, dedi.

Çakır'da:

- Nasıl geçirdin, diye sordu ve:

- Köylüler em sürdüler, cevabı ile bu mesele kapandı.

Şimdi Deli Kurt'un içinden bir dürtüş vardı. Bu dürtüş onu Türkmen obasındaki Yassı Tepe'nin arkasına doğru itiyordu. Oraya gidecekti. Gideceği için duyduğu sevinç sonsuzdu. Fakat neden içinde bir de acayip korku vardı? Gökçen'den mi korkuyordu.

Deli Kurt, kanının içinde çılgın bir ateşin dolaştığını seziyor ve Esen Börü'nün sözlerini hatırlıyordu:

- Sonunuzu göremiyorum sipahi !...

Görülmeyen son ne olabilirdi ki ? Bütün sonlar kara toprak değil miydi?

Deli Kurt, üç gününü zor geçirdi. Ayın geç doğduğu gecelerde Yassı Tepe'nin arkasına varacak, obadan kimseye görünmeden Gökçen'le konuşup dönecekti. Ne Çakır'ın ne de Evren'in bu gidişten haber olacaktı.

Deli Kurt, düşündüğü gibi yaptı. Karanlıklarda dörtnala giderek geceleyin geç vakit obaya vardı. Çadırların çok uzağından geçerek çok ağır bir yürüyüşle Yassı Tepe'ye yöneldi. Fakat ortalık kapkaranlıktı. Aylarca önce geldiği bu yeri bulmakta güçlük çekti. İçinden 'Gökçen Kız kaval çalsa ne olurdu ' demişti ki, uzaklardan gelen bir sesle ürperdi. Bu, onun kavalının sesiydi. Deli Kurt, ilerledikçe gürleşiyor, gürleştikçe gönlüne bir şeyler söylüyordu. Geldiğimi, yolu bulamadığımı anlamıştır diye

düşündü. Anası da, kendisi de öyle yaman kimselerdi ki, karanlığı görüyor, geçmişi biliyor, yarını anıyorlardı.

Ses yine Deli Kurt'un içine işlemeye başlamıştı. Bu güzel ses yıldızlara, göğe, toprağa, her şeye hâkimdi. Bu ses konuşmuyor, fakat çok şey söylüyordu. Atından inmişti. At bile bu kavaldan bir şeyler anlıyormuş gibi ses çıkarmadan, başını bir ota uzatmadan ilerliyordu. Deli Kurt, yüreğinin hızla çarptığını duydu ve tepeye gelince karaltı şeklinde gözüken ağacın altında Gökçen'in gölgesini gördü. Gölge aydınlanıyor, çünkü ufuktan ay doğuyordu.

Kız o kadar güzel çalıyor, Deli Kurt o kadar çekinerek yürüyordu ki, bu yirmi otuz adımlık yol ona tükenmeyecek gibi geldi. Arada on adım kadar bir yer kalmıştı ki, Gökçen birden bire ayağa kalktı. Geri dönerek Deli Kurt'la yüz yüze geldi. Peçeliydi. Gönülleri dalgalandıran sesiyle:

- Hoş geldin sipahi! Yolunu kolay bulasın diye kaval çalıyordum, dedi ve Deli Kurt ürperdi:

- Geleceğimi biliyor muydun?

- Biliyordum.

Koca Osmanlı sipahisi, sevgi heyecanı içinde titriyordu. Kendisini sevdiğini, almak istediğini söyleyecekti. Fakat daha söze başlamadan kızın billur gibi sesi işitildi:

- Sipahi! Anamın emanetini versene.

Deli Kurt, yıldırımla vurulmuşa döndü ve bir adım geriledi. Bu güzel sesin sahibi olan ince ve ışıltılı gözlü kızdan korkmuştu. Kendisinde anasının emaneti olduğunu nereden biliyordu? Onu Deli Kurt bile unutmuş, şimdi hatırlıyordu. İkinci defa çadırına gittiği zaman Esen Börü işlemeli bir çevreye sarılı küçük bir çıkın vermiş, kızına götürme-sini söylemişti. Gökçen bunu isteyince atının sırtındaki yancığa el attı ve emaneti uzattı.

Şimdi karşı karşıya idiler. Deli Kurt, onu seyrediyordu. Yine başında börtü vardı ve saçları omuzlarından aşağıya doğru iniyordu. Kemerinde bıçak sallanıyordu. Ay ışığı altında o kadar gönül alıcı ve göz kamaştırıcı idi ki, Deli Kurt yine sarhoşluk duymaya başlamıştı. 'Sana gönül verdim Gökçen' diyecekti ki, atının acı bir kişnemesiyle durdu ve başını çevirdi. Bu kişneme bir düşman haberi idi. Aynı anda, biraz önce geldiği yerde, yani Yassı Tepe'nin doruğunda heykel gibi bir atının kendilerine bakmakta olduğunu gördü. Kendi atı, kulaklarını dikmiş, ön ayağıyla yeri eşiyordu.

Yabancı atlı bir ara onları süzdükten sonra çevik bir atlayışla atından indi. Çabuk adımlarla yürüyerek yaklaştı. Üç adım kala durduğu zaman bu uzun boylu, beli kılıklı kişiyi Deli Kurt tanıdı. Oba beğinin oğluydu...

O zaman beyinde bir şimşek çaktı ve karanlık bir yer aydınlandı. Bu beğ de Gökçen'i seviyordu.

Gecenin sessizliği içinde yıldırım gibi gürleyen öfkeli bir sesle bağırdı:

- Sipahi! Senin tımarın yok mu? Burada ne arıyorsun?

Deli Kurt, bu ağır söze ağır karşılık verdi:

- Sancak beği misin ki soruyorsun?

Beğ oğlu, söz pazarlığına girecek durumda değildi. Sesinin sertliği çoğalarak kısa kesti:

- Ben Gökçen'i seviyorum!

Bu, bilinen bir şey olduğu halde Deli Kurt sarsıldı ve:

- Gönüldür, olur diye cevap verdi.

Türkmen'in titizliği artıyordu. Haykırdı:

- Sen evlisin. Aradan çekil, onu bana bırak !...

Deli Kurt'un kan beynine sıçradı. Şu kaba Türkmen neler söylüyor, Gökçen'e cansız bir şey, bir mal gibi bakarak aşağılamış oluyordu. Oysa ki, bu kız artık Deli Kurt için kutlu bir varlıktı. Ona bütün gönlü ile tutulmuş, bağlanmıştı. Ne kadar sabırlı olmaya karar verse buna dayanamazdı. Bağırды:

- Kimin çekilmesi gerektiğini kılıçlar söylesin !...

Sert bir şakırtı işitildi. Deli Kurt kılıç çekmişti. Bir şakırtı daha duyuldu. Türkmen'in kılıcı havada parlıyordu. Dünya yaratılalıdan beri yüz binlerce defa yapılan şey bir daha yapılacak, iki erkek bir kız için vuruşacaktı. Gönül hakkı ile kılıç hakkı karıştırılarak ortalama bir sonuç çıkacaktı.

Türkmen beği ile Osmanlı Sipahisi oldukları yerden ileri, yahut geri gitmeyerek kılıçlarını bir sağdan, bir soldan iki defa çarpıştırdılar. Bu, kolları alıştırmak için bir peşrevdi. Asıl dövüş şimdi başlayacaktı.

Beğ oğlu, korkunç savuruşlar yaparak Deli Kurt'un çevresinde dönmeye başladı. Deli Kurt bu savuruşları öyle bir savuruşla çeliyordu ki, görenler kılıçların hemen parçalanıp düşeceğini sanırdı. Fakat kılıçlar kırılmıyor, gecenin sessizliği içinde vahşi bir müzik gibi sert şakırtılar çıkararak havada parlıyor, ay ışığının altında çeliklerin çarpışmasından yalazalar parlayıp sönüyordu.

Biri Osmanlı sipahisiydi. Bir tokatta adam öldürür, bir kılıçta kelle uçururdu. Öteki Türkmen beğiydi. Bir yumrukta boğayı çökertir, bir vuruşta demir kalkanı ikiye biçerdi. Fakat işte kılıçları kırılmıyordu. Çünkü çifte su verilmiş çelikten olan kılıçları en büyük ustaların elinden çıkmıştı. Biri Türkmen kılıcıydı, biri Osmanlı kılıcı...

Ay ışığı altında, Yassı Tepe'nin ardındaki bu düzlükte iki bahadır, yüzünü görmemiş oldukları bir kız için, bir peri kızı için vuruşup duruyorlardı. Zaman geçtikçe Deli Kurt'un deliliği artıyor, sanki karşısında-kinin elinde kılıç yokmuş gibi yalnız kendi vurduğunu görerek atılıyordu. Biraz önce en güzel kaval sesiyle dinlenen düzlükte şimdi korkunç, fakat güzellikte ondan aşağı kalmayan kılıç şakırtıları iştiliyordu.

Gökçen, üç dört adım uzakta ve yandan iki vuruşçuyu seyrediyordu. Böyle bir şeyi ilk defa görmekle beraber çok telaşsız bir durumu vardı ve peçesinin altından her davranışı gördüğü belliydi. Vuruşanlardan ikisinin de bir kaç yara almış olduğunu göğüslerindeki, kollarındaki lekelerden anladı. Bu lekeler hızla büyüyordu. O zaman yaklaştığını kestirdi. Nitekim biraz sonra, havada çarpışan kılıçların yere eğildiğini ve iki savaşçının da göğüslerini tutarak toprağa düştüklerini gördü.

İkisi de çok ağır yaralıydılar. Kaç defa kanlı oyunlara girip yaralar almış kimseler olarak bundan kurtuluş olmadığını anlamışlardı. İkisi de aynı anda aynı şeyi düşündüler ve gözlerindeki son hayalin Gökçen olmasını isteyerek başlarını ona çevirdiler. Beğ oğlu, daha ileri gitti ve ıstıraplı bir sesle:

- Gökçen! Peçeni aç, diye inledi. O korkunç güzellikteki ilahi gözleri görerek ölmek istiyordu. Deli Kurt da aynı şeyleri düşünüyor, fakat açığa vurmaya kendisine yediremiyordu. Pek kısa bir kaç anda geçen bu işler arasında Gökçen'in tatlı sesi işitildi:

- Kurtulacaksınız...

Hızla ilerleyerek iki yaralının arasında diz çöktü. Önce Deli Kurt'a dönerek:

- Gözlerini yum, dedi. Bu, bir buyruktu. Deli Kurt, itaat etti. Kız, peçesini kaldırarak büyük bir çabuklukla bıçağını sıyırdı. Yaralının gömleğini yırtarak göğsünü açtı. Bir kaç yara vardı. Fakat biri o kadar büyük ve derindi ki, kan oluktan boşanır gibi akıyordu. Biraz önce kendisine verilen, anasından

gelme çıkını açtı. Çıkında yumruk kadar bir çanak vardı. Çanaktaki macun gibi nesneden yaralara sürdü ve gözleriyle çevresini araştırarak dikenli bir otu kopardı. Aynı çabuklukla ottan bir kaç diken çıkararak Deli Kurt'un büyük yarasının iki ucunu bu dikenlerle birleştirip kanı dindirdi.

Bu işler olurken, Deli Kurt, hem en büyük bahtiyarlığı, hem de en büyük acıyı duyuyordu. Yalnız bir an, hafifçe aralanan gözleri Gökçen'in gözlerine değmişti. Bu gözler kendisine değil, göğsüne baktığı halde Deli Kurt, yeşil ışıkları görmüş ve gözleri kamaşarak kendinden geçmişti. O büyük ıstırapın arasında bile dünya da bundan daha güzel bir şey olamaz diye düşünmüştü.

Gökçen bu işi bitirince hızla Türkmen'e dönerek ona da 'Gözlerini yum' buyruğunu verdi. Fakat onun gözleri zaten yumulu idi. Çünkü bayılmıştı. Ona da aynı şeyleri yaparken Deli Kurt, yattığı yerden Gökçen'i seyreliyor ve baktığı yeri aydınlatarak yaraları nasıl onardığını görüyordu.

İşini bitirince peçesini yine takıp ayağa kalktı. Deli Kurt'a şifa gibi gelen bir sesle sordu:

- Sipahi! Acın çok mu?

- Değil!

Göğsündeki dört yaradan başka kollarındaki ve yüzündeki çizikler en dayanıklı insanı bile inletecek çaptaydı. Fakat Gökçen'in ellerinin kendisine değmesi, sesi ve gözleri bütün acıları unutturmuştu.

Deli Kurt'un hayranlığı bir kaç kat artmıştı ki, daha arttıracak bir şey oldu. Gökçen, Türkmen beğinin baygın oğlunu kucağına alarak kalktı. Bu iri yarı genci, bir kuzuyu taşır gibi tutuyordu. Deli Kurt'a dönerek:

- Bunu çadırına götürüp geleceğim, dedi.

Deli Kurt hiç bir şey söylemeden nasıl götüreceğini düşündü ve şaşkınlıkla bakan gözleri, Türkmen'in atına yaklaşan Gökçen'in onu tek kolundan tutarak üzenkiye bastığını ve yavaş yavaş ata binerken yaralıyı da sarsmayarak tek kolu ile kaldırıp önüne aldığını gördü. Bu işi en güçlü erkek de ancak bu kadar yapabilirdi.

İki kişiyi taşıyan at yavaş bir yürüyüşle Yassı Tepe'yi aşıp kayboldu ve Deli Kurt, gözlerinde değil de beyninin içinde duyduğu yeşil ışıkların sarhoşluğu arasında yalnız kaldı.

SEVGİ

Deli Kurt, büyük bir bitkinlik içinde gözlerini açtığı zaman ay tepedeydi ve başı Gökçen'in dizlerine yaslıydı. Olup bitenleri çabuk hatırladı ve onun dönmüş olduğunu görerek ferahlık duydu. Gökçen:

- Ayıldın mı sipahi? diye sordu ve yanında duran bir taşı eline alarak:

- Bunu içeceksin, dedi. Yüzü yine peçeliydi. Deli Kurt'un başını koluna alarak biraz kaldırdı. Taşı dudaklarına yaklaştırarak içindekini içirdi. Bu, tuhaf bir tadımı olan, o zamana kadar bilmediği bir içkiydi. Ne olduğunu sormadı. Gökçen'in ne yaparsa iyi yapacağına güveni vardı.

Onu ne kadar çok sevdiğini şimdi anlıyordu. 'Gökçen! Sana nasıl gönül verdim, bir bilsem ' diyecekti. Diyemedi. Böyle aciz ve onun korumasına muhtaç olduğu bir zamanda bunu söylemeyi yediremedi. Söylemek için kendini zorladı da... Fakat boşuna! Söylemeyecekti.

Bunu söylemek elinden gelmedi ama Gökçen'in sesini duymaktan da kendisini mahrum edemezdi ya...

- Türkmen oğlu nasıl oldu? diye sordu.

- İyidir. Şimdi çadırında yatıyor. Ama sen daha önce kalkacaksın.

Deli Kurt, bu sesle kendinden geçiyordu. Bu seste bir tılsım vardı ki, insanın yüreğine işliyordu. Bu ses kendisine 'kalk' dese Deli Kurt bu yarı ölü halinde bile kalkardı. Fakat bu sarhoşluk arasında bir şey dikkatini çekmişti. Gökçen, kadere inanmıyordu. Acaba anası gibi o da mı Müslüman değildi. Sordu:

- Daha önce kalkacağımı nereden biliyorsun?

- Yaralarınızdan ve sana daha önce merhem sürmemden...

Gökçen doğru söylüyordu. Bu iş bir görüş, bir hesap meselesiydi. Böyle olduğu halde Deli Kurt, yine sormaktan kendini alamadı.

- Kimin daha önce kalkacağını ancak Tanrı bilmez mi?

Gökçen uzun zaman sustuktan sonra cevap verdi:

- Tanrı teker teker bütün insanlarla uğraşmaz ki...

- Bunu nerden biliyorsun?

- İçime öyle doğuyor...

Sustular. Deli Kurt böyle bir bahtiyarlığı düşünce görmek değil, hayalinde bile tasarlamamıştı.

Gökçen'in dizlerinde yatıyor, onun sesini dinliyordu. Gökçen dünya güzeliydi ve bu güzele çözülmüş bir sevgiyle bağlanmıştı. Sağlam olsaydı başını böyle bir yastığa dayayabilecek miydi? Yaralı olmasa Gökçen kendisini onarmak için çalışacak mıydı? Birden kendisini yaralayarak bu imkânları hazırlayan Türkmen'e içinden bir yakınlık duydu ve yakınlığın verdiği bir ilgiyle sordu:

- Türkmen'in babası bu işin davasını gütmez mi?

- Kimseye bir şey söylemeyecek.

- Beğin oğlu olup bitenleri söylemeyecek mi?

- Kimseye bir şey söylemeyecek.

- Nerden biliyorsun?

- Ben kendisine öyle dedim.

Bu sözde öyle bir keskinlik vardı ki, 'Ben ona buyruk verdim, söylemez' demeye benziyordu. Deli Kurt, sözün gerçek manasını anlamıştı. Evet, söyleyemezdi. Çünkü Türkmen beğinin oğlu da Gökçen'i seviyordu.

Gözlerini gökyüzüne dikerek bir müddet düşündü. Güneş doğacak, bu anın güzelliği kalmayacak, bundan daha berbat olarak da gün aydınlığında belki kendisini görenler bulunacaktı. Gökçen sanki onun aklından geçenleri anlamıştı:

- Sana çadır getirdim Sipahi, dedi. Gün doğmadan içine girecek, güneş batıncaya kadar çadırda kalacaksın. Gün ışığı sana iyi gelmez.

Bunu söyleyerek Deli Kurt'un başını dizinden yere koydu; Kalktı. Yanında bir iki kazık, ipler ve çadır vardı. Oldukları yerin biraz ötesinde bu küçük çadırı kurdu. Yere bir keçe serdi.

Bütün bunları, Türkmen beğinin oğlunu götürdükten sonra dönerken getirmişti. Gökçen çok hızlı koşar, hiç yorulmazdı. Deli Kurt'un yanına bir an önce dönebilmek için omuzunda bu ağır yükler olduğu halde koş a koş a Yassı Tepe'ye gelmişti.

Çadırı kurduktan sonra Deli Kurt'a acayip içkiden bir kaç yudum daha içirdi. Yaralarına yeniden merhem sürdü. Sonra Deli Kurt'un başını dizine koyarak:

- Gün doğarken çadıra girip bütün gün uyuyacaksın. Akşam olunca kalkıp yürüyeceksin, dedi.

Gökçen, bunları söyledikten sonra kaval çalmaya başladı. Çok hafif çalıyor ve bu sefer ezgiler Deli Kurt'un daha önce işittiklerine benzemiyordu. Bu ses onun için bir hoş ediyordu. Şimdi kendisinde bir başkalık, tatlı bir uyuşukluk duymaya başlamıştı. Bu büyücü kız yine ne tılsım etmişti? İşte gözleri kapanıyor, kendisini başka bir aleme geçer gibi hissediyordu. Bu kaval kendisine ninni mi söylüyordu? Koca sipahi, bir çocuk gibi ninni ile uyur muydu?

Dalmak üzere olduğunu anlayarak uyumamaya çalıştı. Uyursa Gökçen'in dizlerinde yatmak bahtiyarlığını duyamayacaktı. Fakat yalnız bu bahtiyarlık bile şuuru almaya, onu kendisinden geçirmeye yeterdi. Fazla olarak bu büyülü kaval sesi bütün iradesini alıyordu.

Deli Kurt daha çok dayanamadı. İstemeyerek gözlerini kapattı. Fakat kavalın sesini hala duyuyordu. Ses hem uzaklaşıyor, hem de gürleşiyordu. Bir perdenin arkasından geliyor gibiydi. Gitgide güzelleşiyor, gönül çalkantıları yaratıyordu. Deli Kurt en bahtiyar duygu ile ağlamak istiyordu. Kaval sesi uzaklaşırken onun kaybolması ihtimalinin yüreğine verdiği bir korku içinde kaldı. 'Kaval dinmesin' diyecekti. Fakat demeye gücü yetmedi. Birden kendisini kapkara sonsuz bir boşluğun içinde görerek acındı. Sonra ortalığın yeşil bir ışıqla dolduğunu anlayarak ferahladı. Yeşil, her yeri aydınlatmış, her şeyi göstermeye başlamıştı. Yeşilin aydınlattığı her şeyde yeşildi. Deli Kurt, içinde anlatılmaz bir haz duyduğu ve her şeyi kaybetti.

Gözlerini açtığı zaman ortalık loştu. Küçük bir çadırın içinde yatmakta olduğunu görüp her şeyi hatırladı. Fakat bu çadıra nasıl girdiğini bilmiyordu. Belliydi ki Gökçen, kendisini em ve kavalla uyuttuktan sonra buraya taşımıştı. O ince, uzun genç kız, çelik gibi kuvvetliydi.

Deli Kurt daracık çadırını incelemeye başladı. Tavanı yerden iki arşın yükseklikteydi. Sağlam kurulduğu belliydi. Kendisi kalın bir keçenin üstünde yatıyordu. İnce bir keçe de kendi üstüne örtülmüştü.

Ya acaba kendi durumu nasıldı? Deli Kurt, kendisini şöyle bir yoklayınca iyi olduğunu hissetti. Göğsündeki yaralarda çok hafif bir sızlama vardı. Şu başındaki ağırlık olmasa iyi olduğuna hükmedecekti. Ama bu ağırlık bütün kuvvetini alıp götürüyordu.

Bir aralık çadırın kapısı yavaşça aralanıp Gökçen Gözüktü. Yüzü peçeliydi.

- Uyandın mı Sipahi? diye sordu.

Ah bu ses, bu anlatılamayacak kadar güzel ses!... Bu ses ölüleri bile diriltirdi. Deli Kurt, kendisini çok kuvvetli hissetti ve kalkmaya davranarak:

- Biraz önce uyandım, dedi.

Gökçen'in kısa buyruğu işitildi:

- Kalkma!

Sonra bir tas uzattı:

- Bunu iç!

Deli Kurt, onu içince bir ferahlık duydu ve Gökçen konuşsun diye bekledi. Onun her konuşmasında, sesinin tılsımı ile Deli Kurt'un sevgisi ve hayranlığı artıyor, işin tuhafı şu ki, sevgi çoğalsın, taşıyamayacağı bir yük haline gelsin de kendisini ezsin diye bir istek duyuyordu.

Deli Kurt'un gizli isteği yerine geldi. Gökçen soruyordu:

- Kendinde bir kızışma, bir sıcaklık duymaya başladın mı?

- Evet.

- Gün batımına bir şey kalmadı. Güneş çekilince yıkanacak ve iyileşeceksin!

Bu kızın yanında o kadar olağanüstü şeyler görmeye alışmıştı ki, hiç bir şey sormadı. Yalnız içinde büyük bir bahtiyarlık olduğunun farkına vardı.

Küçük çadırın içi kararmaya başlarken Gökçen, büyük bir ustalıklarla çadırı söktü. Deli Kurt, o zaman sadık atının da biraz geride kendisini beklediğini gördü. Gökçen diz çökerek Deli Kurt'un başını koluna aldı, onu kaldırdı. Demin başlayan kızışma ve sıcaklık artmıştı. Kız, iki eliyle koltuklarından tutarak koca sipahiyi tüy gibi ayağa dikti. Deli Kurt, biraz önce umduğu kadar kuvvetli olmadığını anlamıştı. Başını döndürüyordu. Gökçen'e yaslandı.

Onun yardımıyla bir kaç adım atarak ata yaklaştı. Niçin yaklaştığını bilmiyor, yalnız Gökçen'e itaat ediyordu. Ata bindirileceğini anlamıştı. Fakat imkânı yok, yapamayacak, utanacaktı. Bir sipahi için ata binememek ne acı şeydi!

İşte o zaman bir olağanüstülük daha oldu. Başını biraz dönmekte olan Deli Kurt, düşünüyorum sandı ve yükseldiğini hissetti. Ne olduğunu anlamadan kendisini atının üstünde buldu. Bir elini, Deli Kurt'un sırtına destek yapan Gökçen, öteki eliyle dizginleri ona veriyordu. Demek ki bu suna boylu kız, Deli Kurt'u kandırarak ata yerleştirilmiş, bunu yaparken de yaralının hiç bir yerini acıtmamıştı. Şimdi geminden yakaladığı atı yavaş yavaş bir yere doğru ilerletiyordu. Nereye olduğunu Deli Kurt bilmiyor, bir şey de sormuyordu. Gönlünde bu kıza karşı duyduğu sevginin yanına iki gündür bir de saygı eklenmişti. Herkesin korkulacak bir canavar diye çekindiği bu peçeli kız gerçekte çok iyi bir insandı. Bir peri kadar güzel, pars gibi güçlü, aynı zamanda bilgili ve yüzünü göstermediği için de manalı idi.

Yassı Tepe'nin eteğindeki tümseği aşınca durdular. Burada üç dört ağacın sığınak haline getirdiği bir yerde büyük bir taş oluk gürliyordu. Oluk, iki üç insanı alacak kadar genişlikte ve önünde kuyu gibi bir çukur vardı. Gökçen buraya niçin geldiklerini anlattı:

- Bu kuyudan bir su kaynar sipahi! Dertlere şifadır. Şimdi oluğu bu suyla dolduracağım. İçinde yıkandıktan sonra bir defa merhem sürüp em içireceğim, yarın sabaha kadar bir şeyin kalmayacak...

Kuyunun başında, kütükten oyulmuş bir kazan duruyordu. İpiyle sarkıtarak su çekmeye, oluğa boşaltmaya başladı. Epey derin olan kuyudan bu büyük tahta kazanla on beş, yirmi defa su çektiği halde hiç bir yorgunluk belirtisi göstermiyordu. Oluk dolunca hızla geriye dönerek Yassı Tepe'ye gitti ve ne olacak diye bekleyen Deli Kurt'un silahlarını getirerek yere koyduktan sonra:

- Sipahi! Şimdi ben obaya kadar gideceğim. Buraya, hiç kimse uğramaz ama yine de pusatlarını yanına bırakıyorum. Sipahi olduğu için bunlarla kendini daha güvende hissedersin. Ben gelinceye kadar oluktaki suya girip yıkan. Bunlarla da kurulanırsın, dedi ve birkaç büyücek çevreyi Deli Kurt'a uzattı. Sonra, tahta kazanı yine kuyuya daldırıp çıkardıktan sonra ipini çözdü. Dolu kazan elinde olduğu halde:

- Atına binmeye izin verir misin? diye sordu.

- İzin almana lüzum yok. Her şeyim senindir.

Deli Kurt'un sesinde sevginin ve minnettarlığın ahengi titriyordu.

Gökçen, usta bir çeri gibi ata sıçradı. Yine usta bir çeri gibi eğilerek su dolu kazanı kaldırıp aldı. Deli Kurt merakla:

- O suyu nereye götürüyorsun? diye sordu.

- Türkmen beğinin oğluna...

Deli Kurt, birden bire içinde yaman bir kıskançlık ateşinin yandığını duydu. Onunla dövüşmemiş olsaydı 'Gitme' diye haykırabilirdi. Gökçen, kendisini bayağı bir kinin tutsağı sanmasın diye sustu. Bununla beraber o büyücü kız, sipahinin gönlünden geçenleri anlamamış değildi.

Belki de yatıştırmış olmak için şu sözleri söyledi:

- Onun yaraları seninkinden daha ağır sipahi! Senin gibi suya girip çabuk iyileşmez ama bu su, yaralarının üzerine dökülmekle biraz kendine gelir...

Deli Kurt bir şey söylemedi ve Gökçen, Yassı Tepe'yi aştıktan sonra soyunarak ılık suya girdi.

Kız, doğru söylemişti. Suyun içinde farkına varılacak şekilde iyileşiyordu. Su ılık olduğu halde biraz önce bütün gövdesinde duyduğu sıcaklıktan eser kalmamıştı. Oynak yerlerindeki ağrılar da geçmişti.

Kendisini güçlü duyuyordu. Oluktan çıkarak Gökçen'in verdiği çevrelerle kurulandı. Yavaş yavaş giyindi. Hatta kılıç ve sadağını da takındı. Kendisini denemek için bir kaç adım yürüdü. Yine arık ve bitkindi ama artık başı dönmüyor, dünyaya küskün gözle bakmıyordu. Acıkmıştı da. Demek ki sağlığa dönüyordu.

Biraz oturdu. Sonra kalkıp biraz gezindi. Oradan ağır ağır ilerleyerek Gökçen'in her zaman oturduğu ağacın altına vardı, oturdu. Koyunlar da çökmüşler, aşağıdaki düzlüğe yayılmışlardı. Gökçen'i beklemeye başladı.

Deli Kurt, o zamana kadar en tatlı bekleyişin düşman beklemek olduğu-nu sanıyordu. Bu akşam, sevgiliyi beklemenin daha tatlı olduğunu anladı. Gecenin okşayıcı esintisi arasında, yıldızların titreyişi göğe bakarak : 'Gökçen'i burada ölünceye kadar bekleyebilirim' diye düşündü.

KUTLU GECE

Gökçen döndüğü zaman Deli Kurt, dünyaya yeniden gelmiş kadar sevinçliydi. Bunu yüzünden yahut davranışından belli etmiyordu ama içi içine sığmıyordu. Bu sevinç arasında yeni bir şeyin farkına

varmıştı. Gökçen'in yanında iken birçok şeyleri hatırlamıyordu. Şimdi de öyle olmuştu. Yaralarına gene o merhemden sürüldüğünü, o içkiden bir kaç yudum içirildiğini biliyordu. Fakat başını Gökçen'in dizlerine nasıl koyduğu aklına gelmiyordu. Kendi mi yatmıştı, yoksa kız mı yatırmıştı, bunu bir türlü hatırlamıyordu. Büyüleniyor mu idi? Hasta mı idi? Bir şeyler oluyordu ama anlamıyor, anlamak için de kendisini zorlamıyordu. O kadar büyük bir bahtiyarlığın içinde yüzüyordu ki, bir adım ilerisini görmüyor, bir an sonrasını düşünmüyordu.

Güzel, serin bir geceydi. Ay doğmadığı için ortalık karanlıktı. Fakat Deli Kurt, kendisinin ışıklar arasında yattığını biliyordu. Ay, şu tepenin ardında idi. Biraz sonra doğacaktı. Ayınkinden bin kat güzel olan yeşil ışıklar ise hemen yanı başında idi ve kendisinden bir peçe ile ayrılmış bulunuyordu.

Sevimli sarı ayı çok görmüş, onun ışıklarından çok faydalanmıştı. Yeşil ışıklar ise yarım yamalak iki defa görmüş, daha doğrusu görür gibi olmuştu. Acaba bu gece onları doya doya, kana kana görebilecek miydi?

Deli Kurt, kendisini yolculuk yapabilecek kadar güçlü hissediyordu. Yarın ayrılması mukadderdi. Gökçen de böyle söylemişti. Gururuna dokunmakla beraber, burada biraz daha kalabilmek için yaralarının çabuk iyileşmemesini gizliden gizliye istediğinin farkında idi. Asker olduğu için her şeyi asker kafası ile düşünmeye alıştı. Gökçen'e karşı duyduğu sevgiyi de askerce düşünüyordu. Bu sevgi bir savaştı. Savaş olduğu için de kıyasıya bir uğraşma, karşı taraf ne kadar kuvvetli olursa olsun sonuna kadar bir didişme gerekti. Sevdiğini söylemek teslim olmak demektir. Hiç insan son kozlarını oynamadan yenilmeyi kabul eder, teslim olur mu?

Deli Kurt, bütün bahtiyarlık kasırgası arasında bunları düşünüyor, fakat kendisini içinden dürten kuvvete karşı gelemeyeceğini anlıyordu. Adeta istemeksizin:

- Gökçen! Oba beğinin oğlu seni çok seviyor, dedi.

Bunu 'Ben seni çok seviyorum' diyemediği için söylemişti. Sözlerinin nasıl bir tesir bıraktığını anlayacak kadar zaman geçmeden kızın büyüğü sesi duyuldu.

- Oba beğinin oğlundan başka birisini de söyleyemez misin sipahi!

Deli Kurt, zevk ve heyecandan titredi. Gene sarhoş olmuş, kendisine sarhoşluğun çekinmezliği gelmişti. Cevap verdi:

- Söyleyebilirim!

Gökçen, konuşulmasını istemediği konular gelince susardı. Bu sefer öyle yapmayarak sordu :

- Bu bir sipahi mi?

- Evet!

- Adı Murad mı?

- Evet!

Gökçen, dizinde yatan yaralının yüzünü okşadı ve Deli Kurt bu okşama ile adeta kendinden geçti. Hayatı boyunca böyle bir zevk görmemişti. Kendisini cennette sanıyordu. Tatlı bir baygınlık arasında:

- Gökçen, dedi bana gözlerini gösterecek misin?

Deli Kurt, bunu bir ülkü edindiği için sormuştu. Yoksa o bakılmaz gözleri göremeyeceğini, Gökçen'in göstermeyeceğini biliyordu. O halde alacağı cevap kesin bir 'Hayır' olacaktı. Fakat Gökçen 'Hayır' diye cevap vermedi:

- Bu gece göreceksin, dedi

Deli Kurt inanamıyor, yanlış işittim sanıyordu:

- Bu gece mi? diye sordu.

Bu gece sipahi... Birazdan istediğin olacak...

Deli Kurt bahtiyarlıktan bitkindi. Dünya güzelinin gözlerini görerek onun dizlerinde ölmek... Artık başka bir şey düşünemiyordu.

Gökçen uzun uzun sustuktan sonra:

- Sipahi dedi. Beni gördükten sonra ne olacak?

Deli Kurt cevap verdi:

- Bir zaman benim iyileşmemi bekleyeceksin...

- Sonra?

- Sonra seninle ok atıp yarışıp güreşeceğiz...

Gökçen'in sesi büsbütün büyüledi:

- Okun belki okumu aşar. Atın belki atımı geçer. Ama güreşte mutlaka yenilirsin...

- İkisini kazanmam yetmez mi?

Gökçen, şiir haline gelmişti:

- Senin için yeter sipahi... Fakat sen evlisin...

Deli Kurt, o zaman içindeki acının nereden geldiğini kavradı ve büyük bir çaresizlik içinde :

- Dinimize göre bir erkeğin iki evdeşi olabilir, diye cevap verdi.

Kız, büsbütün güzelleşen sesiyle sordu:

- Evdeki hatunun buna ne der?

Deli Kurt, yanındaki dünya güzelinin kendisini benimsediğinin farkında değildi. O kadar büyük bir bahtiyarlık duyuyordu ki, duyguları ve düşünceleri başka zamandakilere hiç benzemeyen bir şekilde işliyordu. Belki de ne söylediğinin farkında olmadan cevap verdi:

- Hiç bir şey demez.

- Üzülmez mi?

Deli Kurt, o zaman Satı Kadın'ın sözünü hatırladı. Gökçen Kız'ın bütün sert ve yabani görünüşüne rağmen çok iyi yürekli olduğunu söylemişti. İşte, dediği çıkıyor, bu kadar derin bir gönül işinde başka birisinin kendisi yüzünden kırılmasını istemiyordu.

Deli Kurt, bu güzel gecede yabancı bir kızın dizlerinden yatarken evdeki Melek Hatun'u hatırladı. Huyu ve yüzü ile gerçekten bir melek kadar güzel olan o sadık ve vefalı kadın gözünün önüne gelince içi sızladı. Fakat o kadar büyülenmiş, Varsak kızının sevgisine o kadar tutulmuştu ki, onu daha fazla düşünmesine imkân yoktu. Artık kendi kendisine buyruk olmadığını anlıyordu. Kendisini ölümden kurtaran bu yiğit kızın tutsağı olmuştu. Bu öyle bir kızdı ki, güzellikte eşi bulunmadığı gibi kuvvet ve cesarette de örneğine rastlanmazdı. Daha biraz önce okta ve yarışta beni geçsen bile güreşte mutlaka yenilirsin diye meydan okumamış mıydı?

Bu sözler bir övünme değildi. Oba beğinin oğlunu tek kolu ile kaldırarak atın üzerine nasıl aldığını görmüştü. Kendisini de o şekilde kavrayarak kaldırmıştı. Kolunun bu gücü neyse ne ama hele o gözlerindeki kuvvet... Deli Kurt, tatlı bir uyuşukluk içinde kendinden geçmek üzereydi. Toparlanmaya çalıştı ve nasıl söylediğine kendisinin de şaşıttığı kolaylıkla:

- Gökçen, dedi. Yanıklık canıma değdi. Sensiz yaşayamam. Beni ölümden kurtardığın gibi ruhsuz bir ölü gibi yaşamaktan da kurtarır, evdeşim olur musun?

Sonra onun sustuğunu görerek tamamladı:

- Karası'daki hatun buna bir şey demeyecek, üzölmeyecektir.

Uzun, Deli Kurt'a pek uzun gelen bir zaman geçti. Gökçen cevap vermiyordu. Umutsuzluğa kapılmak üzereydi. Birden bire onun en güzel sesiyle 'Peki !' dediğini işitti. Bunu söylerken Deli Kurt'un yüzünü de hafifçe okşamıştı.

Yaralı sipahi, her şeyi unutmuştu. Nerede olduğunu, niçin burada bulunduğunu hatta kendisinin kim olduğunu bile unutmuştu. Anlatılmaz sevinçli duygular arasında başka bir dünyada yaşıyordu. Kişi oğlu Cennette de ancak bu kadar bahtiyar olabilirdi. Fakat bu bahtiyarlığın son ucuna varmak için Gökçen'in gözlerini de görmesi lazımdı. O gözlere bakanların öldüğünü biliyordu. Bu kadar kutlu bir gece geçirdikten, bu kadar sevdiği dünya güzelinin dizlerinde yattıktan, onun kendisiyle evlenmeye razı olduğunu işittikten sonra yeryüzünde başka ne dileği kalırdı ki? Artık ölüm seve seve katlanacağı bir şeydi. Bu kadar bahtiyarlığı tatmak, doğrusu ölüme değdi.

Zaten ölüm korkulacak bir nesne değildi ki... Tımarlı sipahiydi ve işi gücü can pazarında alışveriş etmekte. Bir kaç defa ölümlle yüz yüze gelmiş, ölmemişti. Ölebilirdi. Bir sipahi ölmekle kıyamet kopmazdı ya...

Bu son tadı tatmak için heyecanlı bir sesle:

- Gökçen! Artık gözlerini göster! diye yalvardı.

Gökçen bir şey söylemedi. Bir eliyle Deli Kurt'u başının altından tutarak kaldırdı. Çimenlerin üzerinde oturmuş oldukları halde karşı karşıya idiler. Dünya güzelinin billurdan sesi işitildi.

- Başını eğ!

Deli Kurt bakışlarını yere çevirdi. Gökçen peçesini çıkardı ve son buyruğunu verdi:

- Başını yavaş yavaş kaldırarak bana bak!

Hiç bir şeyden korkusu olmayan Osmanlı sipahisi korku ve heyecandan titreyerek başını yavaş yavaş kaldırdı. Kamaştırıcı bir ışığın gözlerine ve içine dolacağını sezerek önce Gökçen'in çenesini, sonra dudaklarını gördü. Göz göze gelince ok yemiş gibi sarsılarak ve ejderha görmüş çocuk gibi titreyerek:

- Aman Allah'ım! diyebildi. Bunu gayet yavaş ve kısık bir sesle söylemiş, çünkü bütün gücü kesilmiş ve şaşkınlıktan aklı başından gitmişti. Bağırarak kuvveti olsaydı bütün çevrede yankılanacak bir kükreyişle haykırırdı. Bir çift çekik yeşil göz ışık saçarak kendisine bakıyor, bütün iradesini yok ediyor, gözlerini kamaştırıyor, Deli Kurt'u zevkten bayıltacak hale getirirken, korkunç şekildeki yırtıcı bakışlarıyla da titriyordu.

Deli Kurt bütün dirliğinde böyle korkunç şey görmemişti. Bakamıyor, korkudan sarsılıyordu. Fakat bu kadar güzel şey de görmemişti. Bakmaya doyamıyor, sarhoş oluyordu. Tekrar 'Aman Allah'ım ' diye inledi. İçine bir baygınlık gelmişti. Yıkılacaktı. Onun:

- Elinle gözlerini kapa, diyen sesini duydu, kapadı.

Kapadı ama kızın yeşil gözlerinden çıkan yeşil ışık bütün benliğini o kadar sarmıştı ki, gözleri kapalı olduğu halde yine yeşil bir boşluk görüyordu. Birden Gökçen'in elini kendi bileğinde hissetti. Gözlerini kapayan elini yavaş yavaş çekerken 'Bana bak' diyordu.

Deli Kurt yeniden baktı ve içine anlatılması imkânsız bir hazzın dolduğunu duydu. Bu gözlere dayanılmazdı. Yavaşça:

- Artık ölmek istiyorum, diyebildi. Gökçen gülümsedi. Gülümseyince yırtıcılığı kaybolan fakat ışıkları kuvvetlenen gözlerini Deli Kurt'un gözlerinden ayırmadan cevap verdi:

- Yaşayacaksın...

Gerçekten de Deli Kurt, içinde bir başkalık bir ferahlık duymaya başlamıştı. Böyle olduğu halde onun gözlerine uzun zaman bakamayarak başını eğdi. O zaman Gökçen çenesinden tutarak onun başını kaldırdı:

- Artık alıştın. Gözlerini kaçırma! Dedi.

Evet, alışmıştı. Ölmeden, bayılmadan, yıkılmadan bakabiliyordu. Fakat yine de bu bakış belalı bir şeydi. Bu kadar güzel gözlere bakmak, sonra da ölmemek... Ya hele o ışıklar... Gökçen, evleneceğim erkeği gözlerime bakmaya alıştırmam demiş ve dediğini yapmıştı. Deli Kurt artık kendisinde ayakta duracak değil, oturacak kuvvet bile kalmadığını anlıyordu. O zaman Gökçen eliyle onu yine dizlerine yatırdı ve artık Deli Kurt'a bakmayarak gözlerini ufka dikti. Ay doğuyordu. Peçesini örtmemişti. Deli Kurt, başını kıpırdatmadan hem ışıklı gözlere hem aya bakıyor, nasıl olup da bu kadar güzel bir yüzün yaratılmış olduğuna şaşıyordu. İnsanı dize getiren gözleri ve gönüllere işleyen sesiyle Gökçen Tanrının büyüklüğüne ve en büyük tanıktı. Tanrı onu herhalde düşünerek ve överek yaratmıştı.

Yabani ve umursamaz görünüşü altında bu kız, göğsünün içinde en duygulu yüreklerden birini taşıyordu. İnsanların bildiği birçok şeyi bilmiyor, bilmedikleri birçok şeyi biliyordu. Olağanüstü kuvvetleri vardı. Fakat işte o da şu dizlerinde yatan yaralı ve yakışıklı sipahiye gönül vermişti. Zaten öyle olmasaydı Deli Kurt, dayanamaz, ötekiler gibi ya çıldırır ya ölürdü.

Gökçen birden kavalını dudaklarına götürüp bir şeyler çalmaya başladı. Her zaman güzel ve dokunaklı çalardı ama bu geceki ezgileri büsbütün başkaydı.

Deli Kurt, bu kadar güzel bir gecede, bu kadar güzel ayı seyrederek bir dünya güzelinin dizlerinde yatmış olduğu halde onun korkunç güzelliğine baka baka, gözlerinden saçılan ışıkları içe içe eşsiz kavalının sesini dinliyor, yaşamının tadını çıkarıyordu.

Gökçen çaldı, çaldı. Deli Kurt'u büsbütün sarhoş etti. Sonra kavalı bırakarak billur sesiyle bir türkü okumaya başladı:

Gönül, kader adında
Bir tuzağa atılmış.
Gönül birçok duygudan
Ve oddan yaratılmış.
Yasa neymiş, anlamaz;
Tasa çeker, inlemez,
Gönül ferman dinlemez,
Çünkü aşka satılmış.
Gönül için acı ne?
Her söz gider gücüne.

Gönüllerin içine
Biraz ağı katılmış...

Gökçen doğru söylüyordu bu kadar büyük bir bahtiyarlık gecesinde bile Deli Kurt, gönlünün bir yanında ağı katılmış bir nokta olduğunu seziyordu. Fakat birbirinden üstün güzellikler arasında bunu içinden sildi. Kendisini, Gökçen'in güzelliğine kaptırarak başka bir aleme daldı. Uyku, baygınlık, sarhoşluk arasında bir duruma düşerek hayatının en kutlu gecesini geçirdi.

Dünya güzeli Gökçen ise sabaha kadar hiç kıpırdamadan çelik gibi yaradılışının verdiği bir dayanıklılıkla, dizlerinde yatan yaralıyı bekledi...

KAYBOLAN SİPAHİ

Deli Kurt, köyüne bitkin bir gönülle dönmüştü. Sevginin ve bahtiyarlığın bitkinliği... Oldukça da arıklamış ve yüzü süzülmüştü. Çakır onu görünce:

- Neredeydin be Deli Kurt? Seni ölmüş biliyorduk, sarılmış ve Deli Kurt'un boynunda olan eli, giyiminin üzerinden sol omzundaki yaranın yerini anlayarak:
- Yaralı mıydın? diye sormuştu.

Deli Kurt altı aydır olup bitenleri nasıl anlatabilirdi? Karaman Elinden dönüşte 'Köylüler em sürdüler' cevabı ile dövuştüğünü, bu dövüšte yeniçerinin öldüğünü, ama kendisinin de yaralandığını, köylülerin iki ay kendisine baktığını, dönüşünden bir müddet sonra kimseye haber vermeden Yassı Tepe'ye gittiğini, orada Gökçen'i gördüğünü, Oba Beğinin oğlu ile vuruştuklarını ve şimdiki yaralarını da bu dövüšte aldığını söyleyebilir miydi? Fakat Çakır bir türlü bırakmıyor, boyuna soruyordu. Deli Kurt'un kaçamaklı cevaplarından şüphelenmiş, işin içinde iş olduğunu anlamıştı. Çakır, bir gönül işine, izinsizce Karaman ülkesine gitmeye hatta bir yeniçeri öldürmeye o kadar ehemmiyet vermezdi. Deli Kurt'un herhangi bir tesadüfle bir Osmanlı şehzadesi olduğunu öğrenmesinden korkardı. Daha kötü olarak da başkalarının, onun şehzade olduğunu bilmelerinden çekinirdi. Çünkü o hala merhum İsa Beğ'in hatırasına sadıktı.

Deli Kurt'un yarasını görünce onun bazı şeyler sakladığını anlamakta gecikmedi. Çünkü ilk yara kılıç, kargı, yahut ok yarası değildi. Üstelik dağlanmıştı da... Deli Kurt galiba Karamanlılara tutsak olmuştu o zaman diye düşündü ve artık üstelemedi.

Deli Kurt, aşağı yukarı altı ay sonra ikinci defa yaralı olarak yurduna dönüyordu. Belinde yeni bir bıçak vardı. Bunu Gökçen vermişti. O da kendi bıçağını Gökçen'e bırakmış ve ne zaman, nasıl gelebileceğini anlatmıştı. Gökçen, o billur sesiyle:

- Sen sağ oldukça seni bekleyeceğim, demişti.

Deli Kurt, sipahiydi. Emir kuluydu. Öyle seferlere çıkabilirdi ki yıllarca gelmesi imkân olmazdı. Bunu düşünerek:

- Gelmem uzarsa sağ olup olmadığımı nerden bileceksin? diye sormuştu. Gökçen kısaca:
- Bilirim, diye cevap vermişti.

Gerçekten de bilirdi. O, birçok gizli şeyleri bilen bir büyücü değil miydi? Sonra vedalaşıp ayrılmışlardı. Gökçen, Yassı Tepe'nin doruğundan onu uğurlamıştı. Deli Kurt son dönemeci kıvrılırken Yassı Tepe'ye bakmış, orada duran Gökçen'i görerek kılıcını çekip onu selamlamış, Gökçen de elindeki kavalı sallayarak karşılık vermişti. Bu kadar uzak bir mesafe-den bile Deli Kurt, onun gözlerindeki yeşil ışıkları görmüştü.

Deli Kurt, bu yıl da çok sert geçen kışı hiçte sıkıcı bulmadı. Şimdi nerede olursa olsun gönlü umutla doluydu. Dünya güzeli Gökçen kendisini bekleyeceğini söylemişti.

Köyde her şey her zaman olduğu gibi geçip giderken bir nokta köylülerin dikkatini çekti. Tımarlı sipahi Murad, köyün güzel kaval çalan yaşlı çobanından ders almaya başlamıştı. Ona uzun uzun yanık havalar çaldırarak dinliyor, sonra kendisi en basit ezgileri meşk etmeye başlıyordu. Böyle bir teklif karşısında kalacağını hiç bir zaman aklına getirmemiş olan çoban sevinçle ve istekle öğretiyordu. Deli Kurt, çabuk öğreniyordu. Gökçen de çalıyor diye kavalı o kadar sevmişti ki, iyi bir kavalcı olmamasına imkân yoktu.

Bazan kar yağarken kırlara çıkıyor, fırtınanın uğultuları arasında kaval çalıyor, Gökçen'e sesleniyordu. Gökçen bunları duyuyordu. Uzun yolların, dağların, derelerin ötesinden Deli Kurt'un çaldığı kavalı işitiyordu. Çünkü onun olağanüstü kuvvetleri vardı. Gönüllerden çıkan duyguları, beyinlerden fırlayan düşünceleri bilirdi.

Deli Kurt da Gökçen'in kavalla kendisine verdiği cevapları duymaya başladı. Bunu kendi kudretiyle duyuyor değildi. Gökçen'in kudreti ona bu sesleri duyuruyordu.

İlkbahar gelirken Deli Kurt'un Gökçen'e kavuşmak umudu yeni bir sefer buyruğu ile suya düştü. Osmanlı Padişahı İkinci Murad Beğ, Semendire üzerinde yürüyüş emretmişti. Sırb'ın yaptığı ikiyüzlülüğün cezası verilecekti. Osmanlı ordusu Edirne'de toplandıktan sonra hızla yürüyüşe geçmiş, Rumeli'den gelen kuvvetleri de alarak Sırpların başkenti Semendire üzerine yürümeye başlamıştı. Sırp Beği Brankoviç, Türk ordusunun ne olduğunu iyi biliyordu. Bundan dolayı iyice berkittiği şehirde duramamış, Sırp ordusunun başbuğluğunu oğluna bırakarak kendisi Macaristan'a kaçmıştı.

Semendire haziran sonunda kuşatıldı. Bu Sırb'ın bir akçalık bile değeri yoktu, ama sağlam kalenin ardında bütün ordusunu toplamış olduğu için dayanıyordu. Yoksa Sırp Sındığı'nda, Kosova'da yaptığı gibi meydan savaşına çıksa bir iki saatte işi bitirilir, ordusu yok edilirdi. Zaten şu Rumeli'deki milletler arasında dayanıklı hangisi vardı ki? Ama Macar'a gelince iş değişiyordu. Hele atlısı pek yaman, gözü pek oluyordu. Bu yüzden değil midir ki, şairin biri Macarlar için:

Kâfirde yiğit varsa eğer sade Macar'dır,
Hem kendi yavuz, hem atı eşkin ve acardır.

demişti. Doğrusu Türk'le Macar çarpıştığı zaman savaş savaşa benziyor, tadına doyum olmuyordu. Onun için Osmanlı ordusundaki sipahilerle akıncıların çoğu kale duvarları dibinde sipahilerle akıncıların çoğu kale duvarları dibinde oylanmaktan ise Macaristan'a yönelip şöyle bir erce vuruşmayı cana minnet biliyorlardı.

Nihayet bir ağustos gününde ordu Semendire'ye girdi. Deli Kurt da Karası sipahileriyle birlikte kaleye ilk girenler arasında idi. İçeride büyük bir kırıma olacağı hakkındaki tahminler boşa çıkmış, çünkü Sır beğinin oğlu teslim olmuştu.

Tutsakların toplanması yeni bitmişti ki, çalkalanan bir haber bütün gönülleri hoş etti. Kırallarıyla birlikte Macarlar geliyordu. Hem de oldukça yakında idiler.

Türk ordusu, İshak Beğ ile Osman Beğ komutasında olduğu halde Macarlara doğru yıldırım gibi ilerledi ve eylülün ılık ve güzel bir gününde onlarla karşılaştı.

Çakır Bölükbaşı, Macarların dizi dizi olduğu savaş alanına gözlerini dikerek, kır düşmüş saçlarına rağmen, dinç kalmış gövdesini üzengiler üzerinde kaldırıp şöyle bir bakındıktan sonra:

- Bu Macar, Sırba benzemez, yine zorlu bir uğraş olacak, dedi.

Bütün bölük erleri gibi Evren ve Deli Kurt da onun bu sözlerini işitmişlerdi. Kimse bir şey söylemedi. Fakat hepsi içlerinden bir şeyler geçirdiler. Evren, şimdiye kadar Macarlarla hiç vuruşmamıştı. 'Hele şu Macarları da bir görelim' diye düşündü. Deli Kurt ise 'Gökçen'e kavuşmak için sağ kalmaya bakmalı' dedi.

Biraz sonra Macarların düzgün diziler halinde ilerlemeye başladığı görüldü. Aynı zamanda Osmanlı ordusunun gerisinden mehter takımının savaş havaları çalmaya başladığı işitildi. Bu havalar çerilerdeki savaş isteğini arttırıyordu.

Tecrübeli bir savaş kurdu olan Çakır, Macar kargılarının eğildiğini ve atlarının hızlandığını görünce yakında kendi taraflarından da ileri borusu çalınacağını kestirerek hazır ol buyruğunu vermek üzere başını arkaya çevirdi:

- Macar atlarının göğüsleri zırhlı, dedi. Oklarınızı ayaklarına boşaltarak kılıçlara davranacaksınız.

Bunu söylerken de kırk kişilik bölüğün pusatlarına bir göz fırlattı ve göre göre, bu düzgün pusatlar arasında, Deli Kurt'un kemerine sokulmuş kavalı gördü. O kadar şaşırmıştı ki, az kalsın atından aşağı yuvarlanacaktı. Gözleri fal taşı gibi açılarak bağırdı:

- O da ne? Savaş düğün dedikse gerçekten çengili, zilli düğün mü sandın? Macar cengine o düdükle mi gireceksin?

Deli Kurt'un yüzü kıpkırmızı oldu. Çakır da öfkeden kızarmıştı. Semendire önündeki günlerde bu kavalı görmeyip de şimdi görmenin sırası mı idi?

Fakat daha çok düşünmeye, biraz daha söz etmeye ve öfkelenmeye zaman kalmadan Türk ordusunun ünlü boruları, Macar atlarının gürültüsünü bastıran bir keskinlikle havayı çınlattı. Arkasından Osmanlı atlılarının dörtnele fırladığı görüldü.

Çakır'ın sözleri Deli Kurt' çok ağır gelmiş, onun bütün delilik damarlarını kabartmıştı. Kabaran deliliğin verdiği hazla düzen falan tanımayarak atını en korkunç hızı ile sürdü. Bölükbaşı Çakır'ı geçti. Okunu fırlattıktan sonra kılıç sıyırarak ve küçük kalkaniyle kendini koruyarak Macar dizisine daldı.

Çakır ve Evren onu bu çılgınlığının görmüşler, yalnız bırakmamak için yanına gitmek istemişlerdi. Fakat Macarlarla göğüs göğüse gelince Deli Kurt'u kaybetmişler ve kendi savaşlarını yapmaya mecbur kalmışlardı.

Bütün ova iki ordunun savaş haykırırları, at kısnemeleri, kılıç ve kargıların zırhlara, kalkanlara, insan gövdelerine çarparken çıkardığı seslerle dolmuştu. Havaya tozlar yükseliyor, yerde kanlar akıyordu.

Çakır Macarları zaten biliyordu. Evren ise daha ilk kılıçlaşmalarda bunun öteki düşmanlara benzemediğini anlamıştı. Yüzleri de bir başkaydı. Çıyan suratlı Bulgar veya Sırb'a benzemiyordu. Basbayağı insan gibiydiler, Türk'e benziyorlardı.

Deli Kurt'u yalnız Çakır ve Evren değil, yalnız Çakır'ın bölüğü değil, bütün Karası Sancağı tımarlıları tanır ve severlerdi. Şimdiye kadar kimseyi kırmamıştı. Yiğitliği kadar alçak gönüllü oluşu, her isteyene yardım etmesi onu herkese sevdirmişti. Bölükdaşlarından Koç Mehmed, onun tek başına Macar'a daldığını görünce başına bir iş gelmesin diye hemen yardımına koşmuştu. Koç Mehmed, yaman bahadırlardandı. Daha ufak bir çocukken, döğüşlerde koç gibi kafa vurduğu için kendisine 'Koç' demişlerdi. Otuz yaşlarında olduğu halde dokuz çocuğu vardı. Dokuzu da oğlan olan bu çocuklardan başka iki küçük kardeşi, bir öksüz yeğeni, yaşlı kaynanası hep onun eline baktığından, tımarın geliri kendisine yetişmez, ara sıra Deli Kurt'tan borç alırdı. Bu borçları hiçbir zaman ödeyemez, Deli Kurt da 'Senin oğlancıklar büyüdüğü zaman ödersin' diye işi kapatıverir, arada bir de hediye şeklinde öteberi verirdi.

Koç Mehmed bu kadar iyi bir arkadaşı böyle bir gününde yalnız bırakamazdı. Karşısına çıkanları devirerek yanına vardı ve o ciddi anda bile Deli Kurt'un çılgınlar gibi vuruştüğünü görmekte gecikmedi.

Deli Kurt öyle vuruşuyordu, o kadar kendini korumuyordu ki, fırsat ve imkân olsa 'Niçin böyle yapıyorsun?' diye sorardı. Şimdi bunu soracak zaman olmadığı için bu koruma işini kendisi yapmalıydı. Türk atlıları zırhsız olduğundan, çok geçmeden ikisinin de vuruldu ve iki sipahi kendilerini yerde buldu. O zaman Koç Mehmed'in haykırışı işitildi:

- Davran bre Deli Kurt... Yanındayım...

Arka arkaya vermişlerdi. Atlardan yapılan dürtüşleri kalkanlarıyla durduruyorlar, kılıçlarıyla da Macar atlarını sinirliyorlardı. Böylece kısa bir zamanda birçok Macar'ı atlarından ettiler ve kendileri gibi yaya kalmış Macarlarla bir ölüm dirim savaşına girdiler.

Akşam çöküyordu. Macar bozulup yenilmiş, meydanı Türklere bırakmıştı. Çakır, yarılanmış bölüğünün başında, kaşları çatılmış olduğu halde içlerinde bazılarını sorguya çekiyordu. On dokuz şehitlerini bulmuşlardı. Fakat Deli Kurt'un dirisi de, ölüsü de yoktu :

- Bre Koç Mehmed ! diye seslendi. Deli Kurt'la yan yana idin, değil mi?

- Evet!

- Sonra nasıl oldu?

Yaralı, kan ve toz toprak içindeki Koç Mehmed, bölükbaşıya şaşkın bakışlarıyla baktı. Çakır, bu soruyu üçüncü defa soruyordu. Acaba anlayışı mı körelmişti? Elli altı yaşındaki bir adamda bu kadar

unutkanlık olmazdı ama nedense aynı şeyi soruyordu. Koç Mehmed de aynı şeyleri üçüncü defa tekrarladı:

- Atlarımız vurulunca sırt sırta verip Macar'a karşı koyduk. Atlarını sinirliyor, yaya Macarlarla pir aşkına vuruşuyorduk. Önce işler yolunda giderken yeniden atlı Macarlar saldırınca düzen bozuldu. Deli Kurt'tan ayrı düştüm. Yaralandığım için ona bakacak halim kalmamıştı. Gücüm kesilmek üzere iken karşımdaki iki Macar'ın düştüğünü görerek çevreme bakındım. Evren gelmişti. Birlikte Deli Kurt'u aradık, yoktu.

Çakır, Evren'e döndü. Evren de aynı şeyi üçüncü defa anlatıyordu:

- Macarlar bozulunca ileride bir kaç kişinin boğuştuğunu görerek oraya seğirttim. Ben yetişinceye kadar Koç Mehmed birini devirdi. İkisini de ben hakladım. Deli Kurt nerde diye sordum. Biraz önce yan yana idik, diye cevap verdi. Oralara aradıksa da ölüsünü, dirisini bulamadık.

Çakır, bölüğüne buyruk verdi:

- Bütün çevreyi arayın!

Sipahiler aramak için dağılırken kendisi de Evren ve Koç Mehmed'le birlikte Deli Kurt'un boğuşmuş olduğu yere geldi. İzlere bakarak bir sonuç çıkarmaya çalıştı ama binlerce atın ve insanın hora teptiği bu yerde iz bulmaya imkân var mıydı?

O zaman Evren'e bakarak sordu:

- Sakın tutsak düşmüş olmasın?

Evren, bu düşünceyi reddetti:

- Tutsak mı? Macarları çil yavrusu gibi dağıttığımız bir savaşta Deli Kurt onların eline düşer mi?

Çakır, adeta öfkeyle bağırdı:

- Öyleyse bu deli ne oldu?

Evren, Çakır'ı iliklerine kadar donduran şu cevabı verdi:

- Şehit olmuştur. Yarın sabaha kadar çakallar bitirmezse ölüsünü buluruz.

Çakır, tımarının başına gözleri yaşlı döndü. Macarlarla yapılan savaşın ertesi gününde cenk meydanını hemen bütün Karasılılarla birlikte aradığı, sancak beğine söyleyerek orduda münadiler bağırttığı halde Deli Kurt'un ne ölüsü bulunmuş, ne de onu gören çıkmıştı. Her halde Evren'in dediği gibi olacaktı: Ölmüştü.

Döndüklerinin ertesi günü Evren gelerek anasına gitmek için izin istediği zaman, Çakır 'Beraber gidelim' dedi. Hemen ata bindiler ve bütün yol boyunca bir tek kelime konuşmadan Türkmen obasına vardılar. Satı Kadın seksenini aşmış ve iyice kocamıştı. Fakat karşısında yalnız iki kişi görünce, daha hoş geldiniz demeden 'Deli Kurt nerde ?' diye sormaktan kendini alamadı. Sonra, yıllar boyu, kaç gidenin dönmediğini görmeye alışmış bir katı yüreklilikle:

- Yoksa şehit mi oldu? diye sordu. Ötekilerin sustuğunu görünce, gözlerinden iki damla yaş akarak:
- Allah devlete, millete zeval vermesin, diye dua etti.

O akşam, anlaşılmaz bir duygu ile Satı Kadın, oğullarını yine Gökçen Pınarına götürdü. İsteksizce yemek yediler. Pınarın soğul suyundan içtiler. Havaaların serinlemeye başladığı günlerdi. Oba, yakınlarda kışlağa göç edecekti.

Birden bire üçü de, yine süzülür gibi bir yürüyüşle gelmekte olan Gökçen'i görerek dikkat kesildiler. Yüzü peçeliydi. Elinde davgana olduğu halde pınara gitmeyerek yerde oturan üç kişinin önüne geldi. Üçünü de şaşkınlıktan aptala döndüren şu soruyu sordu:

- Deli Kurt'tan haberiniz var mı?

Çakır, aksi bir cevap verecekti ki, Satı Kadın buna zaman bırakmadan atıldı:

- Deli Kurt şehit oldu kızım.

Gökçen'in sesi üçünün de gönlüne işleyecek kadar güzelleşip manalandı:

-Hayır, Satı Nine! Deli Kurt sağ. Uzak bir yerde kaval çalıyor.

TUTSAKLIK

Gökçen doğru söylüyordu. Fakat ne Satı Kadın, ne de Çakır'la Evren birden bire onun sözlerine mana verememişler, Gökçen uzaklaşınca kadar epsem bir halde kalmışlardı. İlk önce Çakır'ın aklı başına geldi. Deli Kurt'un belinde gördüğü kavalı hatırlamış, Gökçen'in 'Uuzak bir yerde kaval çalıyor' demesiyle bunu bağlamıştı. Bu kız herhalde doğru söylüyordu. Yoksa Deli Kurt'un savaşa bir kavalla girdiğini nereden görecekti? Heyecanla:

- Ana! Bu kız doğru söylüyor, dedi. Satı Kadın da inanmak isteyen bir davranışla:

- Nereden bildin? diye sordu ve Çakır, hikayesini anlatınca da:

- Gökçen Kız bilir. O büyücüdür, diye kestirip attı.

Gökçen Kız gerçekten bilmişti. Deli Kurt o anda Macaristan'da tutsak bulunuyor ve onun dediği gibi hapsolunduğu yerde kaval çalıyordu.

Macarlarla o kanlı savaşın yapıldığı günde Koç Mehmed'den ayrılıp da tek başına bir kaç kişiyle vuruşurken garip bir tesadüf olmuş, İmre Bator adında bir Macar beği savaşın kaybedildiğini görerek adamlarıyla birlikte savaş alanından çekilmeye başlamıştı. Yolu, Deli Kurt'un vuruştığı yerden geçiyordu. Macar beği Türkleri iyi tanıyan, Türkçe bilen ve yiğitliğe değer veren birisiydi. Bir Türk'ün çevrilmiş olduğu halde tek başına bu kahramanca savunması pek hoşuna gitti. Biraz sonra nasıl olsa bitecek, fakat dünya bir kahramana kaybedecekti. İmre Bator'un gönlü buna razı olmadı. Adamlarına 'Diri yakalayın' buyruğunu verdi. Kementle Deli Kurt'u düşürüp bir anda ellerini bağladılar. Hemen bir Macar atına oturtular. İki yanında da Macar atlıları olduğu halde sürdüler. Bu işler o kadar çabuk olmuştu ki, biraz sonra savaş alanına hâkim olan Türklerden hiç kimse bunu görmemiş, hatta pek yakında olup da üç Macar'la boğuşan Koç Mehmed bile farkına varamamıştı.

İmre Bator, kendi memleketine gelinceye kadar Deli Kurt'la konuşmamış, yalnız uzaktan uzağa onun davranışlarını kontrol etmişti. Bu Türk'ün gözüktüğü kadar metin bir adam olduğu anlaşılıyordu. Macar beği ilk iki gün ona yiyecek ve su verilmemesini emretmiş, fakat o ağzını açıp da en ufak bir şikâyetle bulunmayınca, hatta mahsus kendi karşısında yemek yiyen Macarlara başını çevirip bakmayınca hayranlığı artmıştı. Üçüncü günü yiyecek ve su verdirilmiş, fakat Deli Kurt bu yiyeceği aç bir adam gibi değil, mutad yemeğini yiyen birisi gibi yemişti.

İmre Bator, ancak konağına geldiği zaman Deli Kurt'la konuştu.

- Adın ne?

- Murad.

- Nerelisin?
- Karasılı
- Kaç yaşındasın?
- Otuz altı.

Macar beği sağlam yapılı Türk'ü iyice süzdü. Sonra, dolaşık yollardan gitmeye lüzum görmeyen bir açık yüreklilikle teklifini yaptı:

- Murad ! Bizim dinimize girersen sana burada rütbe ve malikâne verir, soylu bir Macar kızıyla da evlendiririz, ne dersin?

Deli Kurt'un gözlerinde parlayan bir öfke ışığı ve yanaklarında kızartı görüldü. Arkasından kısa ve keskin bir 'Hayır !' işitildi.

Bu 'Hayır !', uzun ve gürültülü bir konuşmadan daha tesirliydi. Macar beği de direnmedi. Mutaassıp bir Hristiyan olmakla beraber insafli ve doğru adamdı. Bu Türk'ün, dinine bağlılığını hoş gördü ve hatta beğendi.

Deli Kurt'u konağın yer katında bir odaya kapadılar. Yemek veriyorlar, bazan bahçeye çıkarıyorlardı. Fakat ne de olsa tutsaklıktı ve pek ağır geliyordu. Deli Kurt o zaman kendisiyle bırakılan kavalına sarılıyor, mahpus olduğu odanın dört duvarı arasından çok uzaklardaki Gökçen'e sesleniyordu.

Kavalı güzel ve yanıktı. Hele bu gurbetteki duygulu gönülle çalınan kaval daha tesirli oluyordu. Macar beğinin adamları da kavalı dinlemeye ve zevk almaya başlamışlardı. Deli Kurt'un kaval üflemedeki ustalığı yayıla yayıla İmre Bator'un kulağına kadar gitmişti. Şimdi bazı geceler o bahçede ziyafet veriyor ve birçok Macar birden bu Türk'ün hüznü kavalını dini bir sessizlik içinde dinliyordu. Bu kadar sert ve yırtıcı savaşçılar olan Türklerin öyle içten gelen, hazin bir müzikleri oluşu Macarların tuhafına gidiyordu.

Deli Kurt, vakur sessizliğiyle Macarların sevgisini kazanmaya başladı. Bir zaman sonra kendisine daha iyi bir oda verdiler ve hürriyetini genişlettiler. Fakat o, verilenden fazla hiç bir şey istemiyordu. Hatta şehirde gezip tozmaya bile yanaşmıyor, ömrünün çoğunu konağın büyük bahçesinde geçiriyordu. Deli Kurt, bu bahçede kendiliğinden yemiş ağaçlarıyla ilgilenmiş, yeni fidanlar yetiştirmeye başlamıştı. Bu işleri iyi bilirdi.

Günden güne zayıflıyordu. Bu, tutsaklıktan değil, kendisini saran kara sevdadandı. Gökçen onun bütün varlığına işlemişti. Onun çaldığı kavalı duyuyor, dünyasından geçecek gibi oluyordu.

Bir kaç ayda öğrendiği yarım yamalak Macarca ile bir gün beğin muhafızlarından birisine:

- Şehrin yakınlarında yeşil, az ağaçlı, yassı bir tepe var mı? diye sordu. Macar hayretle bakarak cevap verdi:

- Böyle bir tepe var. Nereden aklına esti de böyle bir tepeyi soruyorsun?

Nereden estiğini yalnız Deli Kurt bilirdi. Şimdi aysız gecelerde o tepeye gidiyor, kaval çalıyor, bazan uzaktan çalınarak kendisine kadar gelen başka bir kavalın sesini dinliyordu.

Deli Kurt'un, bu esrarlı hali Macarlara dert olmuştu. Bir kaç tanesi gizlice ardından giderek o tepeden ne yaptığını gözetliyor ve kavalını dinliyordu. Çok güzel çalıyordu. Ara sıra da bir tümseğe başını koyarak yatıyor, göğē dalıyor, hatta bazan da kendi kendine konuşuyordu.

Macar beğinin adamları arasında Mikloş adında birisi vardı ki, Deli Kurt'la iyice arkadaş olmuştu. O da çok güzel Macar sazı çalıyordu. Bazı akşamlar konağın bahçesinde karşılıklı saz ve kaval yarışması yapıyorlar, bazı bazı tepeye birlikte gidiyorlardı. Macarlar, o tepeye Kaval Tepesi adını takmışlardı.

Bir gece Mikloş'u ürküten bir şey oldu. Yine Kaval Tepesi'ne gitmişler ve Deli Kurt, yine bir kaval faslı yapıp sunmuştu. Her zaman olduğu gibi şimdi Mikloş saz çalacaktı. Fakat daha tellere dokunur dokunmaz Murad onu bileğinden yakalayarak:

- Dur, çalma, dinle! dedi.

Mikloş, şaşkın:

- Neyi? diye sordu.

Deli Kurt, eliyle güneyde bir yeri göstererek cevap verdi :

- Kavalı...

Mikloş, dikkatle dinledi. Kaval sesi falan yoktu. 'Hangi kaval ?' der gibi Murad'ın yüzüne baktı. O hiç oralı değildi. Uzaklara bakarak bir ses duyuyordu. Gerçekten de duyuyordu. O sırada Gökçen, Yassı Tepe'de kaval çalıyor, Deli Kurt'a sesleniyor ve olağanüstü kudretiyle kavalının sesini çok uzaklardaki sevgilisine ulaştırıyordu.

Mikloş, Türk sipahisine dikkatle baktıktan sonra : 'Galiba deli' diye düşündü. Fakat aylardan beri aralarında olduğu halde en küçük bir kusuru gözükmeyen bu delinin gizli bir derdi olduğunu kestirerek acıdı ve ona sevgisi arttı.

Deli Kurt'un üç yılı sonsuz bir hüznün içinde tutsak olarak geçti. Bir gün gözüne çarpan bir şey onu üç yıllık dalgınlıktan uyardı. Macarlarda bir hazırlık vardı. Bir savaş hazırlığı...

Kendisine belli edilmek istenmediği, o da çevresiyle ilgilenmediği halde sipahi gözüyle bunu anlamıştı. Yalnız bunu anlamış değil, seferin Türkler üzerine olduğunu da sezmişti.

O gece yatıp daldığı bir sırada Gökçen'in:

- Sipahi! Artık dön! diyen sesiyle sıçradı. Gayet açık bir şekilde duymuştu. Gökçen'in o billurdan, o ahenkli sesiydi ve çok yakından söylenmişti. Herhalde Gökçen odanın içinde olmalıydı. Mumu yaktı. Odanın dört bucağında gezdirdi. Kimseler yoktu.

Deli Kurt, yatağına oturarak sabaha kadar, şimdi uzağında olduğu yakınları düşündü.

Güm doğduğu zaman kararını vermişti. Macar kendi yurduna sefer ederken, Gökçen onu çağırırken artık buralarda duramazdı. O zaman gözlerinde bir perde kalktı. Nasıl olmuştu da üç yıldır bunu düşünmemişti!

O gün çevresine bambaşka bir gözle bakıyordu. Çevresini kollamak, işi tasarlamak ve harekete geçmek için yarım gün yeterdi. Macar askerlerinin güneye doğru alay alay yola çıktığını görmüştü. En kısa yol olan bu yol tehlikeliydi. Erdil ve Eflak üzerinden gitmeye karar verdi.

Gece olurken ilk bulduğu ata atladı. Yönünü önceden tasarlamıştı. Dört nala sürmeye başladı. Geceleri Kaval Tepesi'ne giderek geç vakitlere kadar orada kalmasına alışık olan Macarlar kaçı ertesi sabah olmadan anlayamazdı. Bu düşünceyle atını hızlı sürüyordu.

Dönüş zahmetli oluyordu. Gündüzleri ormanlarda, derelerde saklanmak, geceleri yürümekle yapılan bu yolculuk tehlikeliydi de. Pusat olarak kendisine iyi bir değnek bulmuştu. Bir iki defa Macar köylülerinden azıcık öteberi alıp yemiş, sonra da yabani yemişler ve otlarla yetinmişti.

Bir akşam üç yol ağzında yolunu şaşırdı. Gökyüzü kapanık olduğu için yıldızlara bakarak yön seçmek ihtimali de yoktu. Aksi bir yola gitmek, o zamana kadar harcanan bütün emekleri boşa çıkarabilir, kendisini yine tutsak düşürebilirdi. Deli Kurt, bir ara durarak uzun boylu düşündü. Çok yorgun olduğu için başını atının yelesine eğerek gözlerini kapadı. İçi geçti.

Birden bire omzuna dokunan bir elle gözlerini açtı ve yanı başında hafif bir ses duydu.

- Orta yoldan yürü sipahi!

Gökçen'in sesiydi. Atının üstüne dinelerek bakındı. Kimse yoktu. Fakat omzuna dokunuşu ve sesi o kadar açık duymuştu ki, mutlaka orada birisi vardı:

- Gökçen! diye seslendi. Çok uzaktan, pek hafif duyulan bir ses cevap verdi:

- Yürü!

Deli Kurt, tereddüt etmedi. Büyücü, peri kızı sevgilisi, olağanüstü kuvvetleri olan Gökçen kendisine yol gösteriyordu. Bütün yorgunluğunun geçtiğini hissetti. Şimdi mesafeleri yırtarak aşıyor, sanki bir an önce Gökçen'e kavuşacakmış gibi at sürüyordu. Bu delicesine gidişi çok iyi oldu. Çünkü yalnız uzun bir yolu geçmiş olmakla kalmadı, bir hayli yiyecek de buldu. Fazla olarak şimdi yanında bir baltası vardı.

Bu balta, sonraları işine yaradı. Biraz Macarca bildiği için Macar ülkelerinden geçmesi o kadar güç olmamıştı. Fakat Eflak'a girince iş değişti. Gayet kaba, hayvan kadar yabani ve domuz kadar pis olan Ulah'ların arasından geçmesi hiçte kolay olmadı. Bir kaç defa başı belaya uğradı. Ulahlarla kapışıp kafa, göz yardı. Bir defa ikindiden akşama kadar süren bir yarışma ile canını kurtardı. Bir gün bir batağa saplandı. Az kalsın boğuluyordu. En zorlusu da Eflak beğinin çerileriyle çatışması oldu. Baltasıyla bir hayli vuruşup bir ikisini devirdikten sonra atını güneye çevirerek dizgin boşalttı. Ardına düşen Ulahlar, okla atını vurup onu yaya bıraktılar. Fakat Deli Kurt, Tuna'yı görmüştü.

Olanca hızıyla koşarak kendisini ırmağa attı. Arkasını kollayarak kulaç-lamaya başladı. Ulahların her ok çekişlerinde suya dalıyordu. Akşam karanlığı çökmekte olduğu için daha çok üstelemediler.

Deli Kurt, karşı kıyıya çıkınca Tanrıya şükretti. Artık Osmanlı topraklarında idi. O kadar yorgundu ki, sırt üstü yatarak derin solumaya başladı. Yanına gelip kim olduğunu soran Niğbolu beğinin çerilerine:

- Önce biraz su verin de içeyim, dedi.

Bu düzgün Türkçeyi işiten çeriler birbirlerine bakıp dudak büktüler. Biri:

- Türk'e benziyor, dedi.

Deli Kurt yattığı yerden kalkarak öfkeyle sordu:

- Gavura mı benzeyecektim?

Çerilerden biri onun giyimini işaret etti:

- Bu kılık ne?

Deli Kurt ayağa fırladı:

- Ne kılığı olacak? Tutsak kılığı...

- Bunları beğen anlatırsın...

Bunu söyleyerek Deli Kurt'u Niğbolu beğinin karşısına götürdüler.

İZLEDİ GEÇİDİ

Deli Kurt, Niğbolu'da olduğunu beğnin huzuruna çıktığı zaman öğrendi. Kim olduğunu anlatmaya çalışırken kendisini tanıyan bir askerin çıkması güçlükleri çözöverdi. Niğbolu beğni, Macarlarla yeniden savaşın başladığını söyledikten sonra Deli Kurt'a bir takım sipahi giyimi buldu. Harçlık verdi ve Karası tımarlılarının nerede bulunduğunu bilmediği için üç yıldır uzak kaldığı tımarına gitmesi için müsaade etti.

Üç yıldır yerinde bulunmadığı için tımarını başkasına vermiş olabilirlerdi. Bu düşünceyle, aynı zamanda çoluk çocuğunu ve hele Gökçen'i görmek isteğiyle, ne kadar hızlı gitmek kabilsen o kadar hızlı giderek ve denizi aşarak Karası'ya vardı. Tımarın alınmamıştı. Bunu Çakır'ın sağladığını, onun da bir iki yol Gökçen Kız'ı görerek sağlığını öğrendiğini Deli Kurt bilmiyordu.

Evdeşi Melek Hatun'u solgun ve zayıf buldu. Üç kızı büyümüşü. Hele büyük kızı Zeynep şimdi yirmi yaşında boylu boslu gelinlik kız olmuştu. Genç bir köy ağası onu istiyordu.

Deli Kurt, Karası Sancağı tımarlılarının hep birden, savaş için Tuna boyunda olduğunu öğrenince onlara katılmak için elini çabuk tuttu. Köyünde ancak bir hafta kaldı. Tımarının işlerini düzene koyup akçasını aldı. Zeyneb'in düğününü savaş dönüşü yapacağını söyleyerek yola koyuldu.

Deli Kurt, cepheye koşuyordu. Fakat dosdoğru oraya gitmeden önce bir çark çizerek Gökçen'in obasına uğrayacaktı. Kırk yaşlarında güngörmüş bir Sipahi olmasına rağmen yirmi yaşındaki bir gencin heyecanını duyuyordu. At çatlatırcasına giderek obaya, her zaman vardığından daha çabuk ulaştı. Artık Yassı Tepe'nin yolları, beynine karış karış işlemişti. Uzaklardan kendisine kavalı ile seslenen, tutsaklıktan kaçması gerektiğini hatırlatan, üç yol ağzında şaşırdığı zaman doğru yolu gösteren insanüstü Gökçen'e yaklaşmanın yürek çarpıntısı içindeydi. Fakat neden içinde anlaşılmaz bir acı vardı? Bunu biraz sonra Yassı Tepe'yi aşınca anladı. Alan bomboştu ve Gökçen'den eser yoktu. Atından indi. Gökçen'in her zaman yaslandığı ağaca yaklaştı. Onu ilk defa buraya dayanarak kaval çalarken görmüşü. Şimdi neredeydi? Acaba ölmüş müydü? Gökçen ölür müydü?

İçinde bir sızlama duydu. Başını ağaca dayadı. Bütün bu yeşil alan, ta aşağıda akan suya kadar Gökçen'in beğniği idi. Burada yalnız onun buyruğu geçer, başkaları yaklaşamazdı bile.

Başını kaldırarak bakındı. Türkmen beğnin oğlu ile vuruştukları yeri gördü. Nasıl da kıyasıya vuruşmuşlar, nasıl onulmaz yaralar almışlardı? İşte o onulmaz yaraları Gökçen onarmıştı. Gönölü de, gövdesi de Gökçen sayesinde yaşıyordu.

Ya o son gece? Gökçen'in gözlerini gösterdiği o kutlu gece?.. Ah şu yere batası tutsaklık !... Kendisini üç yıl sevgilisinden ayırmış, üstelik de şimdi onu kaybetmişti.

Deli Kurt'un gözleri birden ağacın gövdesine takıldı. Buraya bıçakla bir ağaç resmi kazılmıştı. Bu resim, gövdesine kazıldığı ağacın kendisine tıpa tıp benziyordu. Ağaç resminin altında temreni aşağıya doğru bir ok, bunun altında yine öyle ikinci bir ok vardı. Sonra üçüncü bir ok geliyordu. Fakat bu kıvrık bir oktu. Yarısına kadar, aşağıya indikten sonra öteki yarısı kıvrılarak yukarıya dönüyor ve okun temreni yukarıya yönelmiş bulunuyordu. Bunun üstünde iki ok resmi yer alıyor ve sonuncu okun temrani ağaç resmine değiyordu.

Bunları Gökçen'in yaptığı belliydi. Başka ki yapabiliirdi ki? Acaba manası neydi? Deli Kurt, fazla zihin yormadı. Ağaçtan uzaklaşıp yine ağaca gelen oklar Gökçen'in buradan uzaklaştığını, fakat yine döneceğini bildiriyordu.

İçi sevinçle dalgalandı ve aşağıya, şifalı su ile yıkandığı yere doğru yürüdü. İşte kuyunun başındaki büyük taş oluk da, tahtadan yapılmış büyük su kazanı da ordaydı. Birden durarak oluğun içindeki çevreye baktı. Gökçen'in çevresindeydi. Yanında da küçük bir kutu duruyordu. Onu da tanıdı. Gökçen'in anasından getirdiği ilaçtı. Beyaz çevreyi açtı ve bir tarafında kızıl kan lekelerini görünce kaşları çatıldı. Gözlerini dikti. Bunlar leke değil, kanla yazılmış yazı idi. Çevreyi ters tutarak doğrulttuktan sonra kanla yazılmış olan yazıyı okudu: Yine geleceğim. Altında da bir imza: Gökçen.

Deliye döndü. Hep Gökçen, Gökçen... Bu yaylada yazı yazmak için kalem, mürekkebi nereden bulacaktı? Fakat o Gökçen'di. Her güçlüğü yenmesini bilirdi. Mürekkep denilen nesne boya değil miydi? İşte Gökçen, boyaların en güzeliyle, kendi kanıyla mektup yazıyordu. Deli Kurt, yeniden heyecanlandı ve çevrenin kanla yazılı yerini öptükten sonra yere bakarak düşünmeye başladı. Gökçen yazı yazmasını biliyor muydu? Bunun üzerinde fazla durmadı. Satı Ana'ya gitmeye karar verdi. Çevreyi ve em kutusunu alarak atına sıçradı.

Satı Ana seksen beş yaşındaydı. İyice kocamış, hareketlerine ağırlık gelmişti. Gözleri iyi görmediği gibi unutkanlık da başlamıştı. Deli Kurt'u:

- Nerelerdeydin oğlum? diye karşılardı.

Deli Kurt, başından geçenleri kısaca anlatınca, ihtiyar kadın başını salladı:

- Tanrının işine bak! Bunların hepsini Gökçen Kız bize söylüyordu.

- Nasıl biliyordu da söylüyordu ana?

- Oğul! Onun işine akıl erer mi? Sana peri kızıdır yahut cindir dedim ya. Kaç yıl önce oba beğinin oğlunu öldüresiye vurmuşlardı. O yaralarla kim olsa yaşamazdı. Bu kız ne yaptıysa yaptı, onu yaşattı. Birtakım gizli ilaçları vardır dediler. Geçen yıl kuraklık oldu. Yağmur duaları falan kar etmedi. Gökçen yağmur yağdırdı. Bütün oba halkı binlerce taş yığıp yağmur yağdıramadı da bu kız, bir tek taşla bu işi yaptı. Ya da taşı derler, tılsımlı bir taşmış. Türklerin ilk atasından kalmışmış. Bu yakınlarda da köyün hocasından okuyup yazma öğrendi...

Deli Kurt'un sesi yükseldi:

- Ne? Okuyup yazma mı öğrendi?

- Öğrendi ya... Hoca, böyle akıllı kız görmedim diyordu. Herkes beş altı ayda öğrenirmiş. Gökçen sekiz on günde kavrayıvermiş. Hoca da kızın büyücü olduğunu söylüyordu. Ders verirken kız acayip, tılsımlı gibi bir yazıyla bir şeyler yazarmış.

Hoca o yazı nedir diye sormuş. Öğrettiklerini yazıyorum diye cevap vermiş. O yazıyı kimden öğrendin diyince de anamdan öğrendim demiş. Hoca, yazının ne yazısı olduğunu öğrenmek istemiş. Adını söylemişti ama unuttum.

Deli Kurt, Varsak obasında duyduklarını hatırlayarak sordu:

-Uygur yazısı olmasın?

- Evet. Evet, Uygur yazısı imiş. Velhasıl kızın öyle işleri var ki, insan yapamaz, ancak cin yapar.

- Ne gibi ana ?

- Ne gibi olacak? Yaz kış aynı giyimleri giyer, üşümez. Yassı Tepe'deki kuyunun suyunu oradaki taş oluğa doldurup yıkanır.

Deli Kurt, yıllardır ilk defa gülümsedi:

- Bunda ne var ana? Belki o şifalı suda yıkandığı için bu kadar sağlamdır.

Satı kızdı:

- Ne söz anlamaz çocuksun sen! Dur da bitireyim. Sen onun yalnız yaz gününde mi taş oluğa girip yıkanır sandın O, yaz kış demiyor, o kuyudan su çekip oluğu dolduruyor, sonra içine girip yıkanıyor. Türkmen obası kışlağa indikten sonra da gidip gelmesi yarım gün tutan Yassı Tepe'ye her gün gidiyor. Kara kışta, hayvanların bile donup yola çıkamadığı soğuklarda oraya gidip geliyor. Sade yıkansa iyi. Sonra da çıkıp vücudunu karla oğuşturuyor.

Gökçen'in insanüstü olduğunu kabul eden Deli Kurt bile bu kadarına inanmadı:

- Amma da yaptın ana? Bunu da kim görmüş?

- Kim görecek? Kara kışta yolları oraya düşen Akkavakoğlu Ahmed'le Ali... Kızı öyle görünce ödleri patlamıştı. Kışlağa nasıl geldiklerini görmeliydin!

- Deli Kurt, sözü uzatmak istemedi:

- Peki ana, dedi. Şimdi Gökçen nerde?

- Nerde olacak? Varsak'a gitti altı, yedi ay sonra geleceğini söyledi.

Deli Kurt, gece gündüz at sürerek bölüğünü bulduğu zaman Niş şehrine yaklaşmıştı. Koca bölükbaşı Çakır hemen boynuna sarıldı ve takıldı:

- Neredeydin be keyif ehli? Başımızdan neler geçtiğini bir bilsen... Yanko diye bir Macar başbuğu çıktı. Anamızdan emdiğimiz burnumuzdan getirdi. Geçen yıl Hermanstad ve Vasag önünde bizi iki defa bozdu. Birincisinde başbuğumuz Mecid Beğ şehit oldu. İkincisinde Başbuğumuz Kula Şahin Paşa tutsak oldu. Binlerce sipahi ve akıncı kaybettik. Sen nerelerdedin? Yıllarca haberini alamadık ama o büyücü kız senin sağ olduğunu ve kaval çaldığını söylüyordu.

Çakır, bunları söyleyerek sustuktan sonra bir şey hatırlamış gibi yeniden söze başladı:

- Evet, evet... Senin bir kavalın olacaktı... Ne yaptın?

Deli Kurt, cevap vermeyerek kemerine iliştilmiş kavalı gösterdi. Çakır gülümsedi:

- İyi iş, dedi. Sizi hala çocuk huylu gördükçe ben de kocadığının farkına varmıyorum. Altmış yaşında olduğumu biliyor musun? Bu yaşta insanın bağında oturup ayran içmesi yakışık alır, ama bir defa savaşa alışmışız. Ne dersin? Alışmış kudurmuştan beterdir...

Deli Kurt, bölükbaşlarıyla selamlaşıp Evren'le tokalaştıktan sonra dizideki yerini aldı.

1443 yılının 3 Kasım günü idi. Osmanlı Padişahı İkinci Murad Beğ, bundan önceki iki yenilişin ödünü almak için ordusunun başına geçmişti. Osmanlı beğlerinin en ünlüsü olan Türk Turahan Beğ,

Evrenuzoğlu İsa Beğ, Demirtaşıoğlu Ali Beğ, Sofya Beği Umur Beğ, Tokat Beği Balaban Beğ, Beğlerbeği Kasım Paşa, padişahının damadı Mahmud Çelebi, Davud Beğ, Civan Beğ hep kendi birliklerinin başında idiler.

Macar ordusunun başında da Kırıl Ladislas ve başbuğ Yanko Hunyad bulunuyordu. Sırp Beği Brankoviç de orada idi.

Padişahın tuğları kalkınca mehter takımı savaş nöbeti vurmaya başladı. Osmanlı ordusu çok hırslı gözüküyor, Macarlar ve müttefikleri olan Sırlar, Ulahlar ve Almanlar da bunu anlamış gibi sıkışık düzen halinde bekliyorlardı. İlk hücumu her zaman Macarlar yapardı. Fakat bugün saldırışı Türklere bırakmış gözüküyorlardı.

Murad Beğ'in buyruğu üzerine Evrenuzoğlu İsa Beğ kendi buyruğundaki birliklerle taaruzla geçti. Bunlar akıncıydılar. Yıldırım hızıyla düşmana doğru at teptiler. Bir yandan da ok yağmuruna tutuyorlardı.

Büyük kalkanlarla kendilerini koruyan zırhlı Macarlarla bu ok yağmuru pek de tesir etmiyordu. Akıncılar bir kaç defa geri çekilerek yeniden saldırış denemesi yaptılar. Boşuna... Macar dizisini sökmemişler, üstelik düşmanın ok atışlarıyla birçok kayba uğramışlardı.

Bunun üzerine padişah, Turahan Beğ'in de saldırışa katılması için buyruk verdi. Turahan Beğ, eski bir savaş kurdu idi. Yaman atlıları ile Macarlara dalmakta gecikmedi. Göğüs göğüse geldiler.

Deli Kurt, Karası Sancağı atlılarıyla Osmanlı ordusunun sol kanadının ucunda, ikinci dizide bulunuyor, sıranın kendilerine gelmesi bekliyordu. Padişah, savaşı idare ettiği tepeden, çatık kaşlar ve sert bakışlarla ileriye bakıyor, gidişi beğenmiyordu. Turahan Beğ atlıları da Macarı yaramamışlardı. Yanı başındaki elli altmış solak'tan başka yeniçerilerle birlikte bütün birliklerin ileri atılması için buyruk verdi. Yanko Hunyad'ın çok usta bir başbuğ olduğunu denemişti. Onun manevralarına meydan bırakmadan, akşama kadar kesin bir sonuç almalıydı.

Bütün Osmanlı ordusu, düzgün diziler halinde savaş haykırılarıyla düşmana saldırdı. Karasılar en soldan ok serpererek seğirdim yapmışlar sonra dalkılıç Macar dizilerine dalmışlardı.

Karanlık basarken iki ordu ayrıldığı zaman Murad Beğ, ordusunun fazla kayıp verdiğini, birliklerin birbirine karışmış olduğunu, Yanko'nun ise henüz son kozlarının oynamamış bulunduğunu gördü. Aynı yerde, ertesi sabah yeniden vuruşmak, orduyu bu kurnaz tilkiye kaptırmak olacaktı. Ne yapsalar, düşman, çaşıtları ile haber alıyordu. Çevre gavurla doluydu. Murad Beğ çekilme kararını verdi ve ordu, savaş yorgunluğu arasında sessizce ve düzenle Sofya'ya doğru çekilmeye başladı.

Murad Beğ, Macarların kendisini düzgün bir şekilde takip edemeyeceklerini sanıyor, düşman birliklerini birbirinden ayrılırsa onları teker teker vurup yenmeyi tasarlıyordu. Fakat umduğu olmuyor, hatta her zaman aralarında geçimsizlik çıkan Macarlarla Ulahlar ve Sırlar ve sefer büyük bir anlayış içinde harbediyor ve ilerliyorlardı.

Sofya'dan bir gece vakti geçerek Filibe'ye doğru yollandılar. Kış iyice bastırılmış, karlar dört yanı bürümüştü. Deli Kurt, soğukta daha çok sızlayan sol pazısına aldığı yarayı düşünmüyordu bile. Osmanlı Devletinin kuruluşundan beri Aksak Temür Beğ'ie yapılan kırk yıl önceki Ankara Savaşı müstesna, böyle bir yenilme görülmemişti. Haydi, öteki yeniliş hiç olmazsa Çağataylıya karşı olmuştu. Onlar da Türk'tü. Ya bu sefer ki? Macar umduklarından da zorlu çıkmıştı. Deli Kurt, üç yıllık tutsaklığının öcü alınmadı diye kızıyor, Gökçen'e kavuşma gecikti diye de kendi kendini yiyordu.

Osmanlı Başkumandanı Padişah Murad Beğ, en doğru tedbir olarak ordusunu İzledi Geçidi'ne götürüyordu. Burası savunma bakımından en elverişli yerdi. Kışın soğuğundan da buzlardan engeller yapılabilirdi.

Murad Beğ, ordusuna korkunç bir buyruk verdi. Askerin bir takımı, bütün gece, ertesi sabah buz tutması için dağın yamacına su akıtırken, bir takımı geçidin her yerine iri buz parçaları yığıyordu. Bu işler sabaha kadar, bir dakika dinlenilmeden yapıldı. Ortalık ışıdığı zaman düşman ordusunun taaruz için yürüyeceği yol baştan başa buzlarla kaplı idi. Murad Beğ, iyi düşünmüş, iyi yapmıştı. 24 Aralık 1443'te Macarlar Yanko'nun yiğitliğinden hız alarak taaruza geçtiler. Buzlar ve çığlar onları durduramıyordu. Bir yandan baltalarla buz engellerini kırıyorlar, bir yandan da Osmanlı oklarına karşı kalkanlarıyla siper ederek ilerliyorlardı.

Bölükbaşı Çakır'ın otuz sipahisi, Macarların en son azıllarının bulunduğu bir kesime düşmüşlerdi. Burada at üzerinde savaş yapılamayacağı için yaya idiler. Macarlar da yaya geliyor, iki taraf her an biraz daha yaklaşıyordu.

Biraz sonra göğüsleştiler. Ayakların kaydığı bir yerde yapılan savaş bir acayıpti. Macar zırhları çok dayanıklı olduğu için değme sipahi vuruşu bile onları kolay kolay kesemiyordu.

Yenilerek buraya kadar çekilmek ve Macarlar kaysın diye yamaca su akıtmak Deli Kurt'un ağrına gitmişti. Pervasızca daldı. Deliliği tutmuştu. Bir Macarı devirdi. Evren yanı başında aynı gözü peklikle kılıç savuruyordu. Bu ilk kademeyi dağıttılar. Sağ kalan bir kaç yüz geri etti.

Fakat arkadan daha sık olarak geliyorlardı. Okları bittiği için onların yaklaşmasını beklemekten başka yapılacak iş yoktu. Bu sırada Çakır'ın öfkeli haykırışı işitildi:

- Gavuru burada da yenemezsek tımarına dönmek nasip olmasın !...

Gözler bölükbaşıya çevrildi: Yüzündeki kılıç yarasından kan sızıyordu. Yüzünü yeni ile silerek yeniden gürlledi:

- Davranın bre sipahiler! Sıkı vurun!

Sipahiler 'Allah! Allah! diye bağırıldılar ve tam o sırada yardımlarına gelen bir bölük azap'la birlikte Macara saldırdılar. Yaman bir boğuşma daha oldu. Düşmanı yine attılar.

Öğle olmuştu. Macarlar yeniden yürüdüler. Yanlarında Lehliler de vardı. Karasılıların zayıflayan kesimine de birçok yardımcı gelmişti. Kimi sipahi, kimi akıncı, kimi yeniçeri idi. Belliydi ki bu sefer son koz oynanacaktı. Deli Kurt, ömründe ilk defa tehlikeli bir işin içinde olduğunu seziyordu. Buzların üzerinde karma karışık boğuşuyorlardı.

Deli Kurt, yanında Evren ve Koç Mehmed olduğu halde çelik zırhlı Macarlarla yıldırım gibi kılıçlaşıyor, biraz beride, bütün Karası Sancağının tımarlılarından sağ kalmış olan on, on beş kişi, vurulan sancak beğlerinden sonra başlarına geçen Çakır Bölükbaşı ile birlikte, hala düzgün bir dizi halinde vuruşuyordu. Bir yanda bir kaç çevik akıncı, kendilerini sarmış olan Sırlara karşı uzun bıçaklarıyla kendilerini koruyor, daha ötede bir kaç Yeniçeri, Almanlara karşı satır, topuz, nacak ve pala kullanarak ölüm - dirim savaşı yapıyordu.

Ayaz bir gece inmişti. Türk ordusu savaşı kaybetmiş, İzledi Geçidi'nden aşağıya atılmıştı.

Deli Kurt, binlerce cesedin yattığı yerden doğrularak kalkınca olanları hatırladı. En sonra başına vurulan bir topuz kendisini bayıltıp yere sermişti. Elini tereddütle başına götürdü. Tulası başında yoktu. Demek ki topuz, onu parçalamıştı. Kendini bir yokladı. Umursanacak bir yarası yoktu. Kolunda, yüzünde bir kaç çizgi... Hepsisi o kadardı. Yanı başında bir kırırdama oldu. Aydınlık gecenin her şeyi seçtiği bu alanda Deli Kurt, bunun bir Türk olduğunu görmüştü.

- Kimsin? diye sordu.

- Tokatlı Sipahi Mehmed.

- Yaralı mısın?

Göğsümdeki yara bir şey değil ama bacağımdaki beni yürütmeyecek. Gavur elinde kalacağım.

Deli Kurt'un aklına Gökçen'in merhemi geldi:

- Merak etme, kalmazsın dedi. Koynundan merhemi çıkardı. Tokatlı Mehmed'in giyimleri zaten göğsünden parçalanmıştı. Sonra bacağındaki yaraya baktı. Dizinin üstünden kılıç yemişti. Oraya da sürdü.

Deli Kurt, kendini sağlam hissediyordu. Hatta Tokatlı Mehmed'i de sırtında taşıyabilirdi. Artık burada, Macar'ın içinde durmaya gelmezdi. Bu düşünceyle ayağa kalktı. Yerde binlerce ölü yatıyordu. Birden tuhaf oldu. Çünkü ta yanı başında yatan, tulası düşmüş zırhlı Macar'ı tanıdı. İmre Bator'du. Gözleri ilk önce bir Macarı görünce aklına kendi ordusundan ölenler geldi. Acaba kimler ölmüştü? Fakat daha bir adım atmadan içi sızladı. Arkadaşı, yerdeşi, bölükbaşı Evren, koca yiğit sırt üstü yatıyordu. Bir iki adım attı. Beride, hala kılıcını sınıksız tutan Koç Mehmed delik deşik olmuş gövdesiyle serili duruyordu. Gözün alabildiği alanda o kadar çok ölü vardı ki, aralarında tanıdıkların, bildiklerin bulunmamasına imkân yoktu. İcini yakan merakla çevresine bakındı. Bir Macar'ın ve bir yeniçerinin üstünden atlayarak daha ileriye göz attı. İşte... Korktuğu olmuştu. Koca Bölükbaşı Çakır'ın duası tutmuş, gavuru yenemedikleri için tımarına dönmek nasibini kaybetmişti. Kahraman yüzü, Tanrıya bakar gibi göğsü çevrili, gözleri hafifçe aralıktı. Onun da tulası düşmüş, kır saçları ve bıyıkları kana bulanmıştı.

Deli Kurt daha fazla araştırma yapmak istemedi. Her şehit, içini sızlatacak olduktan sonra... Tokatlı'nın yanına dönmeye başlarken bir ölüye takıldı. Kılığından hangi sınıf asker olduğu anlaşılmayan bu Türk, yüzükoyun yatıyordu. Böyle bir anda ve yerde tamamen lüzumsuz kaçan bir merakla Deli Kurt eğilerek şehidi çevirdi. Tulasızdı. Başında börtü vardı. Dikkatle bakınca, yüzü gözü kan içindeki bu ölüyü tanıdı. Türkmen beğinin oğlu idi.

Ellerini açarak bir Fatıha okudu. Çakır'ın, Evren'in, Koç Mehmed'in, Türkmen beğinin ve bütün şehitlerin ruhuna gönderdi. Sonra bu uhrevi vazifeyi yapmış olmanın verdiği kuvvetle Tokatlı Mehmed'i sırtına alarak, tahminle, Türk ordusunun çekilmiş olduğu bölgeye doğru yollandı.

KORKUNÇ AYDINLIK

Deli Kurt sabaha kadar durmaksızın yürüyerek daha güneye çekilmek üzere olan Türk ordugâhını buldu. Nöbetçiler onu karakol işlerine bakan beğin çadırına soktular. Bu, Tokat Beği Balaban Beğ'di. Deli Kurt kendini tanıttı. Balaban Beğ onun Karasılı olduğunu öğrenince tok bir sesle:

- Bütün yoldaşların şehit oldu, dedi.

Deli Kurt buna:

- Tokat Sipahilerinden Mehmed'i de getirdim, diyerek cevap verdi.

Deli Kurt'un getirdiği Tokatlı Mehmed, Balaban Beğ'in en gözde Sipahisiydi. İzledi Geçidi savaşımdan sonra onu ortalarda göremeyince şehit oldu veya tutsak düştü sanıp acımişti. Sağ olduğunu öğrenince sevinçle bağırdı:

- Nerde?

- Çadırın önünde...

Balaban Beğ nöbetçiye seslendi. Mehmed'i koluna girerek içeri getirdiler. Tokatlı sipahi, Deli Kurt'un bütün kahramanlığını, nasıl vuruştüğünü, bir kişinin yapamayacağı işleri nasıl yaptığını görmüştü. Kendi başından geçenleri bir iki sözle bitirdikten sonra Deli Kurt'un savaşını uzun uzun anlattı.

Balaban Beğ, memnundu. Bu yenilmenin bozgun haline gelmemesi böyle eşsiz yiğitlerin kahramanlıkları sayesinde olmuştu. Vakit kaybetmeden padişahın huzuruna çıkarak bunları anlatmış, padişah da Deli Kurt'a bölükbaşılık vermişti. Balaban Beğ, bunu bildirdikten sonra:

- Karası Sancağının bütün eşyasını sen götüreceksin. Çakır'ınkiler de Murad Beğin buyruğu ile senindir, dedi.

Deli Kurt, sevinilecek ve övünülecek hiç bir tarafını bulamadığı sırtında bir yük gibi taşıyarak Karası'ya döndü. Olar, Macarlar ve müttefikleriyle uğraşırken fırsatı yine kaçırmayan Karamanoğlu taaruza geçmiş, yine bazı şehirleri ele geçirmişti.

Bu durum karşısında padişah, ordusunun büyük kısmını, beğlerin buyruğunda olarak Macarlara karşı bırakarak kendisi daha küçük bir kuvvetle Anadolu'ya geçti. Deli Kurt, kendi kendine 'Yine Varsak yolu gözüktü' diye kuruyordu. Fakat kuruntusu boşa çıktı. Çünkü Murad Beğ, onu huzuruna çağırarak Karası'ya yeni sancak beği tayin olununcaya kadar sancağın tımar işlerini düzene koymasına izin vermiş, bölükbaşılık buyruktusu da eline tutuşturmuştu. Ayrıca bir kese de akça vererek:

- Göreyim seni adaşım, demişti, devlete daha çok hizmetler eder, Tanrının izniyle alay beği de olursun.

Böylece otağdan çıkınca yanında bir kaç azap ve şehit tımarlıların eşyalarını taşıyan bir kaç at olduğu halde yola koyulmuş, yurduna dönmüştü.

1444 yılının baharı idi. Evinde bir gece kaldıktan sonra padişahın buyruğunu yerine getirmek için sancağı dolaşmaya çıktı. Yanında azaplar ve yük atları olduğu halde tımarları birer birer dolaşılıyor, şehit sipahilerin ailelerine baş sağlığı diliyor, şehitlerin onaltı yaşını geçmiş oğlu veya kardeşi varsa kadıların huzurunda hemen tımar senetlerini yazdırıyordu.

Bir ay süren bu işlerin sonunda, padişahın verdiği keseyi de Koç Mehmed'in kalabalık ve yoksul evine bıraktıktan sonra kendi köyüne geldi ve bir kaç gün yatarak kaç ayın yorgunluğunu giderdikten sonra kalkarak ne yapacağını düşünmeye başladı. Hatunu Melek, gebe idi. Bu sefer onu daha da arık ve solgun bulmuştu. Bir kaç gün sonra Türkmen obası yaylağa çıkacaktı. Deli Kurt, çoluk çocuğunu da oraya götürüp yazı Satı Ana'nın yanında geçirmeye karar verdi. Zaten Çakır'ın ve Evren'in şehit düşmeleri dolayısıyla koca anaya baş sağlığında bulunmak da lazımdı.

Deli Kurt, iyi bir kağını hazırlatarak içini şilteler ve yastıklar döşetti. İkinci bir kağına da çadırları ve eşyaları koydu. Kendisi ve üç kızı atlara binecekler, evdeşinin kağınısını topuz Ahmed idare edecekti. Topuz Ahmed on altı yaşlarında, çok sadık ve becerikli bir çocuktur. Çadır ve eşya yüklü arabayı da o sırada nerden çıktıysa çıkıp gelen Piç İlyas götürecekti. İhtiyarlayınca şaşılığı ve yüzünün gülünçlüğü büsbütün artan İlyas yıldan yıla iştahı açıldığı için büsbütün şişmanlamış, yusyuvarlak bir şey olmuştu.

Topuz Ahmed'e, yapılacak işi bir kere söylemek yeterdi. 'Peki ağam' der, denileni aynen yapardı. Piç İlyas öyle değildi. Bir şey söylendiği zaman 'O türlü yapacağımıza bu türlü yapsak olmaz mı ?' diye hemen saçma bir fikir söyler, çok defa sözü bir söyleyişte kavrayamazdı. Çünkü ayık gezdiği yoktu. Şarap bulamadığı zaman bile sarhoştı. Bir takım macunlar kullandığı söyleniyordu.

Piç İlyas'ı da adam saymak şartıyla yedi kişi, dört at ve iki kağından ibaret olan kabile, gün doğmadan çok önce yola koyuldu. Bu güzel haziran gününde, çamursuz yollarda yürüyerek hiç bir yerde mola vermeden giderlerse geceleyin Türkmen obasına varabilirlerdi.

Kafilede kimse konuşmuyor, yalnız ara sıra İlyas'ın bir iş yapıyormuş gibi görünmek isteyerek öküzlere bağırması işitiliyordu. O bağırma da, bağırmasa da öküzler bildikleri gibi yürüyorlardı ama İlyas sanki kafilenin düzeni kendi idaresindeymiş ve bu idare de bağırma ile yapıyormuş gibi düşünmekten kendini kurtaramıyordu. Adeti olduğu üzere boyuna yiyordu. Oturduğu yerin arkasında bir torba ve büyük bir testi vardı. Torbadan durmaksızın öteberi çıkarıp yiyor, beş altı lokmadan sonra da küçük tasına şarap doldurup içiyordu. Susan kafilenin yolcuları arasında onun keyfine diyecek yoktu. Arada bir Türkçe, Rumca, Sırpça yarım yamalak şarkılar da söylüyor, fakat hiç birinin sonunu getiremiyordu. Onun bu mırıltılarından canı sıkılan Deli Kurt, atını yaklaştırarak sordu:

- Bre Piç! Ne dırlanıp duruyorsun?

İlyas kekeleye başladı :

- Aman Murad Ağa! Ben aşk şarkıları söylüyorum!

- Bre sen aşktan ne anlarsın?

- Aman Murad Ağa! Ben dünyanın birinci aşığıyım. Ben anamdan aşık doğmuş, doğduğumun ertesi günü anama, komşunun kızını bana almazsan sütünü emmem demişim...

Bu saçmalar üzerine Deli Kurt'un bakışları yumuşadı. Buna rağmen sert bir sesle buyruk verdi:

- Şarabını daha çok içip şarkını içinden söyle. Seni ve aşkı beraber düşünmek hoş değil...

Deli Kurt'un isteği olmuş, biraz sonra sızıp kağındaki yüklerin üzerine uzanan İlyas'ın sesi kesilmişti.

Türkmen obasına gecenin geç vaktinde vardılar. Deli Kurt bu zaman Satı Ana'yı rahatsız etmek istemediği için onu uyandırmayarak çadırlarını onun çadırının yakınına kurdu. Birinde üç kız, birinde kendisiyle Melek Hatun, küçük çadırda da Topuz Ahmet yatacaktı. Piç İlyas'a çadır ayrılmamıştı. Zaten o, çok pis olduğu için öyle çadırda falan yatacak hali yoktu. Yazın şurada burada, kışın da ahırlarda yatardı. Deli Kurt, yorgun ve hasta olan evdeşine Gökçen pınarından getirdiği

ferahlatıcı suyu içirdikten sonra dikkatle hazırladığı döşeğe onu yatırdı. Kızlarını ve Topuz Ahmed'i de çadırlarına gönderdikten sonra anlaşılmaz bir inatla gelmeyen uykusu yüzünden çadırın önüne oturarak sabahı bekledi.

Bugün Satı Ana ile ömrünün en güç karşılaşmasını yapacaktı. Seksen altı yaşındaki kimsesiz bir kadına, hayatta kalmış son oğlu ile sutoğlunun ölümlerini bildirmek kolay iş değildi.

Deli Kurt'a göre tan yeri bu kadar keyifsiz bir şekilde ağarmamıştı. Gözü Satı Kadın'ın çadırında idi. İçi sıkılıyordu. Sabah biraz daha geç doğsa ne iyi olurdu.

Nihayet, istemeyerek beklediği an geldi. Çadır kapısı aralanarak Satı Kadın çıktı. Bütün obada başlayan canlanma kıpırdanışları arasında Deli Kurt ilerleyen ihtiyar kadının karşısında durdu. Satı Ana önce gözlerine inanamadı. Sonra şaşkınlıkla sordu:

- O da ne? Murad, sen misin?

- Benim ana! Bir adım atarak analığının elini öptü ve onun Çakır'la Evren'i sormasını önlemek isteyen bir duygu ile yeni kurulmuş çadırları göstererek:

- Çoluk çocuk hep buraya taşındık. Melek çok arıkladı da biraz toplansın diye obaya getirdim. Bir kaç güne kadar da bir torunun daha olacak...

Deli Kurt, en uzun konuşmasını yapmıştı, sustu. Satı Ana çadırlara bakıyordu, Kendisinininkine en yakın olanını göstererek sordu:

- Bunda kim var?

- Kızlar.

- Şunda?

- O, hatunla benim çadırım.

Satı Ana ciddileşmişti. Küçük çadırı gösterdi:

- Ya bu kimin?

- Topuz Ahmed'in... Benim uşak...

Kadın, gözlerini Deli Kurt'un gözlerine dikti. Bir şey söylemeden uzun uzun baktıktan sonra sordu :

- Çakır'le Evren nerde?

Deli Kurt, başını önüne eğdi:

- Sen sağ ol ana. Şehit oldular!

Kadın birkaç an, söylenenin manasını anlamamış gibi Murad'a baktı. Sonra gözlerinden buruşuk yüzüne iki damla yaş inerken:

- Allah devlete, millete zeval vermesin. Kaç kere şehit anasıyım, dedi. Gözlerinde çoğalan ve iyi görmesine engel olan yaşları eliyle sildikten sonra sözlerini tamamladı:

- Öz oğlumla sutoğlum şehit olduysa Allah, ahiret oğluma ömür versin.

Bunu söyleyerek Deli Kurt'u bağrına bastı ve hıçkırdı.

Satı Ana, Melek Hatun'a çok iyi bakıyordu. Doğurmak üzere bulunan bir kadına nasıl bakılacağını iyi bilirdi. Türkmenlerin binlerce yıllık tecrübelerine dayanarak 'Gülbüz bir oğlan doğuracak' diyordu. Deli Kurt, gariplik içindeydi. Gökçen'in dönmesine daha epey zaman vardı. Oba beğini ziyaret ederek oğlunun şehit olduğunu bildirip baş sağlığı dilemiş, sonra kendisine ait işlerle uğraşmaya başlamıştı.

Kendisine ait işler, hatunun rahatını sağlamakla Çakır'dan kendisine kalan eşyayı düzene koymaktı. İki deri torbanın içinde olan bu eşyayı Topuz Ahmed'in çadırına yerleştirmişti. Artık yapılacak başka işi

olmadığı için, aylardır yanında durduğu halde incelemeye zaman bulamadığı torbalara bakacaktı. Bunlar eskimiş olmalarına rağmen, gayet güzel ve sağlam sipahi torbalarıydı. Deli Kurt, kendisinininkileri izledi Geçidi savaşında kaybettiği için Çakır'dan kalan bu hatıraları kendisi kullanacaktı.

Topuz Ahmed'i, su getirmesi için Gökçen Pınarı'na yolladıktan sonra onun çadırına girdi ve torbalardan birini açarak içindekileri önüne döktü. Küçük bir deri kesenin içinde iki tane tahta kaşık, başka bir kesede temizleme işlerinde kullanılan kil, birkaç çevre, yeni bir börk, bir de yadigâr olduğu anlaşılan Bursa işi bıçak vardı. Hepsi de işe yarar şeylerdi. İkinci torbada da buna benzer şeyler çıkmıştı. Fazla olarak bir divit takımı ile birkaç parça kâğıt duruyordu. Çakır, bölükbaşı olduğu için bazı kayıtlar tutmak mecburiyetinde olduğundan, divit takımı ile kâğıtları almış olacak diye düşündü. Fakat kâğıtlardan bazılarının katlanmış ve yazılı olduğunu görerek ilgilendi.

Bunlardan üç tanesi Çakır'a yazılmış mektuplardı ve ikisinin altında 'İsa' imzası vardı. Deli Kurt yıpranmış ve solmuş olmalarından eskiliğine hükmettiği mektupları, Çakır'ın niçin saklamış olacağını kendi kendisine sorarak bir tanesini okudu:

Çakır Ağa!

Allah cümlemizi yanlış işten ve yazık işlemekten korusun. Hatunumu bir gizli yere ulaştırırsan iki cihanda da aziz olasin. Doğacak çocuğum erkek olursa karındaşlarım onu sağ bırakmaz. İşler senin sadakat ve ehliyetine kalmıştır. Bütün akça Hasan Çelebi'dedir. Hatunun sağlıklı ulaştığını bildir. Sağ ve esen ol. Bizi duadan unutma.

İSA

İçinde bir takım büyük ve tehlikeli işlerden imalar bulunmasına rağmen 'Hasan Çelebi' adı olmasaydı, Deli Kurt, bu mektupla ilgilenmeyecekti. Fakat Çakır'la İstanbul'a gizlice giderek görüştüğü Hasan Çelebi'yi ve bunun babandan kalma paradır diye verdiği bol akçayı hatırlayınca şöyle bir düşündü. Mektubu tuhaf buldu. 'Doğacak çocuğum erkek olursa karındaşlarım onu sağ bırakmaz' ne demekti? Bu soruya cevap veremeyince ikinci mektubu okudu:

Çakır Ağa!

Bala Hatun'un haberini alıp sevindim. Bizim işimiz güçleşmekte ve ölüm meleği her an başımız üstünde dolaşmaktadır. Hatun emniyette olduktan sonra bunu tasa saymam. Allah kullarını birer şekilde yargılar. Duam seninledir, bilmiş ol.

İSA

Tehlike içinde olan ve Çakır'a mektup yazan bu İsa kimdi? Bala Hatun herhalde onun evdeşi olacaktı. Peki, bu Bala Hatun'u kimden ve niçin kaçıyordu?

Deli Kurt, hafızasını yokladı. Çakır'ın İsa adlı birisinden bahsettiğini hatırlamıyordu. Mektupları kemerindeki keseye yerleştirerek torbaları yeniden doldurup çadırdaki yerine koydu ve çıktı. Melek Hatun'un doğum sancıları başlamıştı. Satı Ana, obanın tecrübeli ebe kadını getirmiş, hazırlıklara başlamıştı. Kızları arada bir öteye beriye koşturup bazı şeyler getiriyordu.

Deli Kurt, Satı Ana'nın büyük çadırında sabırsızlıkla gezinip duruyor, kadının her gelişinde verdiği 'Göreceksin, oğlan olacak' müjdesinin gerçekleşmesi için dua ediyordu.

Bu ağrıların yarım gün kadar sürebileceğini biliyor, fakat telaş etmez gözükmesine rağmen sabırsızlanıyordu. Böyle dolaşıp dururken, bir seferinde içeriye giren Satı Kadın 'Doğum yaklaşıyor' dedikten sonra Deli Kurt'a çadırın yan direklerinden birinde takılı iri torbayı göstererek:

- Şunu indirsene, dedi. Satı Ana için çok ağır sayılacak torbayı indirdi ve bağını çözdü.
- İçinde, bir kutu olacak, onu bana ver.

Deli Kurt, bir kutu için fazla büyüklükte olan süslü bir nesneyi çıkararak uzattı. Satı Kadın gülümsedi:
- Aman be oğul! Senden kutu istedim, kutu... Sandık değil... Oğlan babası olacağım diye kutu, sandık seçemez oldun, dedi.

Deli Kurt, torbaya göz atınca kutuyu görüp çıkardı. Satı Kadın söylenmekte devam ediyordu:
- Ha, şöyle... Kutu sandığın o sandığı da al. Bala Hatun'un sandığı idi...

Deli Kurt, biraz önce Çakır'a eşyaları arasında çıkan mektuptaki Bala Hatun'u hatırlayarak şaşırdı ve sordu:

- Kimin sandığı idi?

Satı Kadın alay etti:

- Bala Hatun'un diyorum, işitmiyor musun? Ananın sandığı...

Deli Kurt, ihtiyar kadına dikkatle baktı. Acaba bunamış mıydı? Neler söylüyordu? Şaşkınlıkla:

- Anamın sandığı mı? diyebildi.

- Ananın sandığı ya... Sevincinden ananı da mı unuttun?

Bunu söyleyerek elinde kutu olduğu halde çadırdan çıktı. Deli Kurt apışıp kalmıştı. Bu kadın gerçekten bunamış mıydı?

Satı Kadın, yaşı icabı birçok şeyleri unutmaya başlamıştı. Bu arada Deli Kurt'tan Bala Hatun'un oğlu olduğunu gizlemek lüzumunu unutmuş, yıllarca sakladığı küçük sandığı kendisine verivermişti. O şimdi Melek Hatun'un doğum işiyle uğraşırken Deli Kurt'un yüreğine nasıl bir dert açacağını farkında bile değildi.

Deli Kurt, süslü sandığı açtı. Bu, büyükçe bir kutu kadardı. Bir ipekli kumaş kesesinin içinde saçlar vardı. Çocuk saçları olacaktı. Başka bir kesede bir nazarlık gözüne çarptı. Sonra elmaslı bir altın yüzük ve gümüşten yapılmış küçük bir kaplumbağa...

Hayretler içerisinde sandığı karıştırıyordu! Bunlar neydi. Bala Hatun'un sandığı... Bala Hatun'un kendi anası olduğunu söylüyordu. O güne kadar anasını 'Ayşe' diye belletmişti.

Biraz daha karıştırınca eline bükülü kâğıtlar geçti. Açıp baktı. Yine imzalı mektuplar... Tıpkı öteki mektupların yazısına benziyordu. Çakır'ın torbasında bulduğu mektupları kemerinden çıkarıp açtı. Bu şimdikilerle yan yana yere dizdi. Aynı İsa yazmıştı. Okudu:

Canın aziz Bala Hatun'um,

Emniyette olduğunu öğrenip Hakka hamd ettim. Seni, gövdendeki canla birlikte Allah'a havale kıldım. Oğlum doğarsa adını Murad koy. Kosova'da şehit olan dedemi bütün hanedanımdan kutlu sayarım. Duam üzerinedir. Sen de beni duadan unutma.

İSA

Deli Kurt'un beyni bir anda allak bullak oldu. Mektubu bir daha, bir daha okudu. Bunlar ne demekti? Anası Bala Hatun olunca, bu İsa'nın da babası olması gerekiyordu. Öyleyse ana, baba diye kendisine bellettikleri Ayşe ile Osman neci oluyordu? Bu Satı Kadın 'Anan Bala Hatun' derken büsbütün uydurmuş muydu? Babası İsa olunca onun 'Kosova'da şehit olan dedem' dediği Murad kim olabilirdi?

Kosova'da şehit olan Murad... Aman Yarabbi! ... Deli Kurt, dünya başına yıkılmışçasına bir şaşkınlık geçirdikten sonra mektubu tekrar okudu. Bu İsa, bir hanedandan bahsediyordu. Elinde bir tek hanedan vardı: Hanedanı... Artık hiç bir şüpheye yer kalmamıştı ki, bu mektubu yazan İsa, Kosova'da şehit olan Murad Beğ'in torunu yani Yıldırım Beyazıt'ın oğlu olan İsa Beğ'di. Bu İsa Beğ de kendi babasıydı...

Deli Kurt, yeniden 'Aman Yarabbi !' diyerek ayağa fırladı ve birden bire gözlerinden bir perde açıldı. Hatıralar yıldırım hızıyla beyninden geçerken vaktiyle mana veremediği küçük şeyleri kavramaya başladı. Çakır bir gün kendisine 'Şehzadem' deyivermiş, sonra işi şakaya bulaştırmış, bir gün de 'Yaşa be Osmanoglu !' diye bağırılmıştı. Demek ki, bunları istemeyerek ağzından kaçırmıştı. Torlak Kemal ile yapılan savaştan sonra o zaman şehzade olan şimdiki padişah İkinci Murad Beğ, Deli Kurt'u huzuruna çağırdığı zaman Çakır'ın gösterdiği telaş ve titizliği hatırlıyordu. Ya o Hasan Çelebi kimdi? Kendisine verilen para ancak bir şehzadenin parası olabilirdi. O kadar çoktu. Ya her şeyi bile Esen Börü'nün kendisine 'yüce bir soydansın' demesi...

Evet, gözlerinden bir perde kalkmış, aydınlığa çıkmıştı. Fakat bu korkunç bir aydınlıktı. Saçtığı ışıkla o kadar muhteşem bir gerçeği aydınlatıyordu ki, korkmamaya imkân yoktu. Demek ki, kendisi bir şehzadesiydi. Yani her an Azrail'in kılıcı altında yaşayan birisi. Buna sevinmek mi, yerinmek mi gerektiğini anlamadan Satı Ana içeri girdi. Gülüyordu:

- Müjdeler oğul! dedi. Gürbüz bir oğlun oldu. Adını ne koyalım?

Deli Kurt gürler gibi cevap verdi:

- İsa olsun!

Satı Kadın'ın gülümsemesi dudaklarında donup kaldı. Kaşları çatıldı. Gözleri yerdeki sandığa ve onun dağılan eşyasına ilişti. Her şeyi anlamıştı. Fakat artık yaptığı yanlış düzeltmeye imkân yoktu. Bu sandıkta bir iki mektubun saklı olduğunu, o mektuplarda Deli Kurt'un bilmemesi gerekli sırlar bulunduğunu biliyordu ama artık olan olmuştu. Buna rağmen itirazdan geri kalmadı:

- Koyacak başka ad bulamadın mı?

Deli Kurt sarhoş gibiydi. Umursamaz bir genişlik içinde gülerek cevap verdi:

- Canım nine! Mehmed yahut Musa, Süleyman yahut Mustafa veya Ertuğrul da olabilirdi ama hepsi bir kapıya çıkar...

UNUTULMAZ AYRILIK

Deli Kurt, bitkinliği bir türlü geçmeyen evdeşini, doğumun onuncu gününde, Yassı Tepe'nin eteğindeki şifalı suya götürdü. Kızlarıyla İsa'yi ve Topuz Ahmed'i de alarak atlarla erkenden oraya gittiler. Topuz Ahmed'i, tepeye gözcü koyduktan sonra kuyudan çektiği sıcak suyu taş oluğa doldurdu, analarını ve küçük kardeşlerini suya sokup yıkadıktan sonra kurulayarak ağacın altına getirmelerini kızlara söyleyerek kendisi ağacın yanına döndü.

Üç kız kardeş, kendilerine verilen işi kusursuz yaptılar. Melek Hatun ferahlamış ve açılmış olduğu halde, ağacın dibindeki keçeye uzandı ve akşama kadar orada kaldığı müddetle Satı Ana'nın ayrıranını içip, yemeklerini yiyerek İsa'yı emzirdi.

Bu ziyaretleri üst üste yapmaya başladılar. Yavaş yavaş hatunun yorgunluğu, arıklığı gitti. Topladı, güçlendi, yüzü pembeleşti. İsa'ya gelince, o zavallı, dünyadan habersiz, anasının gürleşen sütünü emiyor, bol bol uyuyor, biraz ablalarının kucağında geziyor ve büyüyordu.

Deli Kurt, birkaç defa oğlunu kucağına almış, fakat onun masum bakışları karşısında büyük bir teessür duyarak bırakmıştı. Bu üzüntü nerden geliyordu? Onu pek kurcalamak istemiyor, fakat 'bu çocuk talihsiz olacak' diye içinden gelen bir ses yüreğini parçalıyordu. Talihsiz olarak doğduğu muhakkaktı. Bir insanın kim olduğunu söyleyememesi gerçek bir talihsizlikti. Kendisi de talihsiz doğmuştu ama bugüne kadar şerefli bir sipahi olarak yaşamıştı. Sipahi olmak az şey değildi. Fakat babası, anasını yanlış bir isimle bellemeye mecbur olmak kötü idi.

Deli Kurt, bir de Gökçen'i düşünüyordu. Onu sevmek de hem büyük bir bahtiyarlık, hem de kutsuzluktu. Evli ve dört çocuk babası olmasa işin kutsuzluk yönü olmayacaktı. Fakat bölükbaşı da olsa iki evli bir sipahi görülmüş, işitilmiş nesne değildi. Deli Kurt, gülümsedi. 'Şehzadece bir iş olacak' dedi.

Şimdi, Yassı Tepe'nin arkasındaki düzlükte, Gökçen'in dayandığı ağacın altına oturarak gün öldürmeyi huy edinmişti. Gökçen'in çizdiği ok resimlerine uzun uzun bakıyor, gece olunca kaval çalıyordu. Bir akşam yine hüzünlü bakışlarıyla ufku süzerek karanlığın çökmesini bekledikten ve kavalını çalmaya başladıktan sonra birisinin kendisine seslendiğini duyarak kavalı kesti, başını çevirdi. 'Murad Ağa' diye bağırان bir adam aksaya aksaya yaklaşıyordu. Deli Kurt, ayağa kalkarak yerini belli ettikten sonra 'Buradayım' diye haykırdı ve yuvarlanıır gibi gelen bu adamın kim olduğunu kestiremeyerek sordu:

- Kimsin?

Beriki bu soruya uzun sözlerle cevap verdi:

- Aman Murad Ağa! Beni nasıl tanımadın? Ben İlyas değil miyim?

Deli Kurt, o kadar Gökçen'le doluydu ve onun dışında her şeyi o kadar unutmuştu ki, birden bire boş bulunarak:

- Hangi İlyas? diye sordu. İlyas'ın cevabı pek hoştu:

- Dünyada kaç İlyas var ağa! Piç İlyas!

Deli Kurt, büyük kederi arasında gülümsedi:

- Kaybolmuşsun. Şimdi nereden çıktın?

İlyas yaklaşmıştı. Elindeki iri testiye yere koyarak cevap verdi:

- Testi boşalmıştı da, doldurmaya gittim.

- Testini neden buraya getirdin?

- Testimi buraya getirmedim. Onu yukarıda bıraktım.

- Ya bu ne?

- Onu da sana getirdim ağam.

Deli Kurt, kızar gibi oldu:

- Bre! Senden şarap isteyen mi oldu?

Piç İlyas, buna gayet tuhaf fakat yıldırım tesiri yapan bir karşılıktı bulundu:

- Padişah Murad Beğ tahtını bırakıp çekildi de...

Deli Kurt, heyecanlandı:

- Ne dedin ? Murad Beğ çekildi mi?

- Evet ağam. Macarlarla on yıllık barış yaptı. Eflak'ı Macar aldı. Sırbistan Sırp beğine verildi. Murad Beğ Macar'a tutsak düşen damadı Mahmud Çelebi'yi kurtarmak için yetmiş bin altın ödedi. Sonra da tahtını bırakarak Manisa'ya çekildi.

- Ya yerine kim geçti?

- Oğlu Mehmet Beğ...

- O daha çocuk be!...

Deli Kurt, bunu istemeyerek söylemişti. İlyas bile yine sarhoş olduğu halde bu sözün manasızlığını anlamıştı:

- Çocuk ama beğ oğlu. Osmanlı tahtına Piç İlyas'ı geçirecek değiller ya...

Deli Kurt güldü:

- Doğru söylüyorsun İlyas. Şarabı getirdiğine de iyi etmişsin. Yarın çadıra uğrayıp akçanı al. Ama bir daha da buraya, bu ağacın altına geleyim deme...

İlyas, eliyle göğsüne vurdu:

- İlyas yok mu, Piç İlyas? Yaşasın Piç İlyas!... Piç İlyas bir daha buraya gelirse bacakları kırılınsın... Kafası kopsun... Şarapsız kalsın...

Sonra yuvarlanır gibi bir hareketle uzaklaştı ve gözleriyle onu takip eden Deli Kurt:

- Murad Beğ çekildi ha! ... Demek dünya yükü ona da ağır gelmeye başladı, diye söylendi.

Günler geçip gidiyordu. Deli Kurt bütün işleri Satı Ana'ya, büyük kızı Zeyneb'e ve Topuz Ahmed'e bırakmıştı. Satı Ana'nın buyruğunda her şey öyle bir düzeninde gidiyordu ki, Deli Kurt'a Yassı Tepe'de kaval çalmaktan başka bir iş kalmıyordu.

Bir akşam yine kavalını alıp gelmiş, Gökçen'in ağacına yaslanarak günün iyice kararmasını beklemiş, sonra kavala el atmıştı. Gökçen gibi ta uzaklara duyuracak kadar çalamıyordu ama yine de usta bir kavalcı olduğunu belli ediyordu. Bu ezgiler gönlünden geliyor, çalarken aklına gelen babası İsa Beğ, anası Bala Hatun, Çakır ve Evren için bir şeyler söylüyor, sonra bunların hepsini unutturan Gökçen'i düşünerek üflüyor, üflüyordu.

Kaval çalarken gözleri yıldızlara değince onların parlaklığı, aklına hemen Gökçen'in ışıklı gözlerini getiriyor, geceleyin öten bir kuşun sesindeki güzellik, Gökçen'in billur sesini düşündürüyordu. Bir yandan da çalıyor, durmadan çalıyor.

Gecenin yarısı geçmiş, Deli Kurt yorulmuştu. Kavalını yanına koyarak başını ağaca dayadı. Yorgunluk çıkarmak ister gibi gözlerini kapayarak öylece kaldı. Bu bir uyku değildi. Uyku ile uyanıklık arasında, insanlarda ara sıra görülen bir durumdu.

Birden kendisine 'Sipahi !' diye seslenişle ayıldı. Gözlerini açmamıştı:

- Sipahi! Beni bekle!

Gökçen'in sesiydi. Ağacın arkasından geliyordu. Başını çevirdi. Kimsecikler yoktu. Bu sefer aynı ses önünden geldi:

- Sipahi! Beni bekle!

O ürpertici, gönüllere işleyici sestir. Kısacası Gökçen'in sesiydi. Yüzünü döndürdü. Ses hafifliyordu:

- Mutlaka bekle!.. Mutlaka Bekle!... Mutlaka...

Heyecanla ayağa kalktı. Gözleri şifalı suyun doğrultusunda idi. Orada bir çift yeşil ışık parlıyordu.

Işıkları süzerken birden bire söndüklerini gördü. Sonra sağda, solda, yakında, uzakta birçok yeşil ışıklar parlayıp sönmeye başladılar.

Deli Kurt, içinde duyduğu ürperti ile geriye doğru bir adım attı ve ayağının altında bir çıtırtı duydu. Eğilip baktı! Yazık! Dalgınlıkla can yoldaşı kavalı ezip kırmıştı.

Obaya dönmeye karar verdi. Aynı ışığın altında ağaca baktı. Ağaca... Gökçen'in ağacına... Gözleri ağacın gövdesine, Gökçen'in kazmış olduğu ağaç resmiyle oklara kaydı. Hey ulu Tanrı! Sarhoş muydu? Yoksa düş mü görüyordu? Biraz daha sokularak yakından baktı. Daha akşamleyin, Gökçen'in ilk yaptığı halde duran bütün ok resimleri kaybolmuş, yalnız ağacın resmi kalmıştı. Yanlış mı görüyorum diye elini sürerek yokladı. Yanlış görmüyordu. Ağacın gövdesinde yalnız ağaç resmi vardı. Korku ile titreyerek çevresine bakındı. Ne yeşil ışıklar gözüküyor ne de ses işitiliyordu. Hızlı adımlarla obanın yolunu tuttu.

Üç gün sonra obaya gelen ulak umulmadık bir haber getirdi. Macar ve yandaşları barış andlaşmasını bozarak yeniden yürüyüşe başlamışlar, çocuk padişah Mehmed Beğ de Manisa'da ki babasına yazarak gelip ordunun başına geçmesini bildirmişti. Murad Beğ Manisa'dan çıkmıştı. Bütün sancaklara hızlı ulankal göndemişti. Kendisi de bölük bölük, alay alay sipahileri toparlayarak yıldırım gibi bir çabuklukla Karası'ya geliyordu. Buradan da Bursa üzerine yollanacaktı.

Deli Kurt, obada son gecesini geçirecekti. Ertesi sabah erkenden oba halkından olan iki sipahi ve dört çebeliyi de alarak yola çıkacaktı. Akşamdan Satı Ana ile vedalaştı. Çadırında bazı hazırlıklar yaptı. Babasının mektuplarını anasının küçük sandığına yerleştirerek bunu evdeşine emanet etti. Kemerine yalnız anasından kalmış olan tek mektubu soktu. Titrek bir kadın yazısıyla yazılmış olan bu satırlar nedense Deli Kurt'a çok dokunuyordu. Sonra evdeşi ve kızlarıyla vedalaştı. Mini mini İsa'yı kucağına alarak biraz sevdi. Epeyce büyümüş, güzelleşmiş-ti. Hala o hazin ve masum bakışlarla, Deli Kurt'u yaralayan bakışlarla bakıyordu. Tek oğlunu öptü 'İnşallah devlete, millete yarar kişi olursun' dedi ve annesine verdi. Topuz Ahmed'e de veda etti. Atına atladı.

Obayı dolaşarak sipahilerle cebelilere ertesi sabah nerede buluşulacağını söyleyip Yassı Tepe'ye yöneldi. Atını otlara bırakıp Gökçen'in ağacı dibine çöktü. Daldı kaldı. Sevdiği kızı görmeden savaşa gidecekti. Boru değil, Macar savaşına gidiyordu. Gidip de gelmemek vardı. Gitmeden önce bu kutlu yerde sabahlamak ne hoş olacaktı. Burası hayatının en tatlı hatıralarıyla dolu bir yerdi. Gökçen onun hayatını burada kurtarmış, Gökçen'in dizinde burada yatmış, Gökçen'in gözlerini burada görmüştü. Yalnız onun sesini işitmek, yahut dizinde yatmak veya gözlerini görmek bir ömre değerdi. O, bu bahtiyarlıkların hepsini birden tatmıştı. Gökçen... Gökçen...

Bu yalnızca güzel bir kız değildi. İnsanüstü, olağan üstü bir kızdı. Gizli bilgiler biliyor, gözleriyle istediğini öldürüyor, istediğini yaşıyor, günlerce uzak yoldan insanın yüreğine seslenebiliyordu. Yalnız bu kadar mı ya? Bir pehlivan gibi güçlü, sipahi gibi binici, nişancı, vururcu, kırıcı idi. Ya o kavalı?

Deli Kurt, yüreğinin hızla çarptığını duydu. Suna boyu ile süzülür gibi yürüyüşünü, billur gibi sesini, insanı delirten ışıklı gözlerini hatırladı. Gökçen'in gözleri... İçinden yeşil ışıklar saçılan, bakılamayan o korkunç güzellikteki gözleri...

Deli Kurt, hatıralarla kendinden geçmişti. Sonra bu hatıraların yanına yenileri katılmaya başladı. Babası İsa Beğ, dedesi Yıldırım Bayazıd, dedesinin babası Şehit Murad Beğ, sonra dedesinin dedesi Orhan Beğ ve onun babası Osman Beğ...

Deli Kurt kaderin acı cilvelerini düşünmeye başladı. Aynı kandan, aynı soydan iki adaştan birini padişah Murad Beğ, birini Bölükbaşı Murad yapan cilveyi... Tanrı böyle yazmıştı. Ne denebilirdi ki!... Bunları düşünürken birden bire yanı başında bir gölge gördü ve bir ses işitti:

- Sipahi!

Deli Kurt, toparlandı. Aman Yarabbi!...Hayalet değil, Gökçen'in ta kendisiydi. Yanı başına kadar sokulmuş, atının üstünden peçesiz ısıltı ısıltı gözleriyle kendisine bakıyordu.

- Geldin mi Gökçen? diye seslendi. Belli belirsiz gülümsüyor, elini uzatarak 'Geldim' diyordu.

Deli Kurt, Gökçen'in uzattığı elini tutarak öpüp başına koydu ve:

- İnmez misin? diye sordu.

Gökçen çevik bir sıçrayışla atından atladı ve sağrısındaki yancığın el atarak:

- Sana getirdim, dedi. Bu, bir kavalı. Deli Kurt ne diyeceğini şaşırdı. Kısa bir susma oldu. Sonra Gökçen'in billur sesi havayı titretti:

- Yarın yine savaşa gidiyordun, değil mi Sipahi? Dört yıl seni bekledim. Geleceğini biliyordum. Sabaha kadar daha epey zaman var. Bu zamanı seninle dipdiri konuşarak geçirmem için şifalı suda yıkanmalıyım. Günlerdir at sırtında uyumadan geldim. Beklersin değil mi?

- Yikan Gökçen... Suyunu ben çekerim...

Deli Kurt, kuyuya doğru yürüdü ve oluğu doldurmaya başladı.

Gökçen, Deli Kurt'un yanına gerçekten dipdiri olarak gelmişti. Önce:

- Anam buraya gelecek ve bizi o evlendirecek, dedi. Sonra niçin anasının yanına gittiğini anlattı. Deli Kurt onu hayretler içinde dinliyor ve yeşil ışıklı gözlerine dalarak kendinden geçiyordu. Bir aralık Gökçen'in:

- Yorgunsun, dinlen diyerek başını dizlerine yatırdığını farkettiler. Sonra tan atıncaya kadar çaldığı kavalını dinledi.

Ortalık aydınlanırken kalktı. Gökçen'in dizlerinden kalkmak üç yıllık tutsaklıktan bile güçlü. Fakat buyruk padişah'tan geliyordu ve kendisi de tımarlı bir sipahi, bir bölükbaşıydı.

- Beni sen yaşattın Gökçen! Üstümde büyük hakkın var. Gelmezsem hakkını helal et, dedi.

- Bütün hakkım helal olsun ama döneceksin.

Gökçen bunu söyleyerek anasının yeni hazırladığı emden Deli Kurt'a verdi. Vedalaştılar. Biraz uygunsuz düştü ama Deli Kurt, bu kadar sevdiği kıza sarılmaktan kendini alamadı. Gökçen de ona sarılmıştı. Öpüştüler.

Deli Kurt, dünya güzeli Gökçen'in dudaklarıyla kavrulmaktaki tadı, dirliği boyunca unutamazdı. Ölerken en son anacağı an da bu an olacaktı.

VARNA MEYDAN SAVAŞI

İkinci Murad Beğ günlerdir yolda idi. Her gün yeni katılanlarla büyüyen ordusunu Bursa'dan Gemlik'e getirmiş, oradan Kocaeli yarımadasına girerek Anadolu hisarı önüne gelmişti. Haçlıların donanması Murad Beğ'in ordusunu Çanakkale Boğazı'nda beklerken, Murad Beğ onları aldatmış, Anadolu'nun sarp ve gizli yollarından yürüttüğü çerisini İstanbul Boğazı'na getirmişti. Daha yolda iken Cenevizlilerle anlaşmıştı.

Onlar da Hristiyanı ama Tanrıları akça idi. Akçayı alınca gözleri döner, Hristiyanlığı falan düşünmezlerdi. Hristiyan ordusunu yok etmeye gelen şu Türk ordusunu sırf alacakları oranın hatırı için Rumeli kıyısına geçireceklerdi.

Pazarlık yapılmıştı. Cenevizler her Türk askerini bir altına geçireceklerdi. Murad Beğ hazinesini dökmekten çekinmedi. Kırk bin altını vererek kırk bin askerini karşıya geçirdi.

Edirne'ye doğru hızlı bir yürüyüş başladı. Bütün Rumeli çerisi Edirne'de padişahı bekliyordu. Murad Beğ, burada beğleri ve kumandanları ile kısa bir görüşme yapıp kuvvetli bir birliği Edirne'de bıraktıktan sonra 50 bin kişiyle Filibe'ye doğru yürüdü.

Ordu, kesin buyruk almıştı. Büyük bir sessizlik içinde yürünecek, sağa sola taşmalar olmayacaktı. Gece yürüyüşleri yapıyorlar, Hristiyan ahali ile rastlaşmamaya dikkat ediyorlardı.

Güz başlamıştı. Fakat havalar çok güzel, çok düzende gidiyordu. Sözün kısası tam yürüyüş mevsimi ve savaş havasıydı. Deli Kurt'un bölüğündeki sipahiler hep yeni ve genç erlerdi. En yaşlısı yirmi beşinde bulunuyordu. Deli Kurt kırk bir yaşı ile kendisini bunların arasında kocamış olarak görüyordu.

Zorlu düşmana gidiyorlardı ama bu savaşta kendisine ölüm yoktu. Gökçen 'Döneceksin' demişti. Gökçen yanılmazdı. Ah Gökçen... Gökçen... Adını anarken bir tuhaf oluyordu. O, insan değildi ki... Peri kızı idi. Peri kızından da üstün bir şeydi. Deli Kurt, Gökçen'le dolu olduğu halde ordu ile Şıpka Geçidi'ni geçti. Gökçen'le dolu olduğu halde Tırnova'yı aştı. Gökçen'le dolu olduğu halde Niğbolu'ya vardı.

Buraya ikinci geliyordu. Gökçen'in sesini çok uzaklardan Macar tutsaklığından kaçtığı zaman burada Türk toprağına basmıştı. Şimdi aynı yerde, dedesi Yıldırım Bayazıd Beğ'in Haçlı ordularını basıp darmadağın ettiği yerdeydi. Macarlar ve yandaşları Niğbolu'dan beş gün önce geçmişlerdi. Murad Beğ hızla arkalarına düştü. Onların yürüdüğüün iki misli yol alıyordu. Razgard ve Şumnu üzerinden aştılar.

9 Kasım 1944 akşamı Murad Beğ ordusu Varna önüne geldi. Düşman, birkaç saat önce gelmiş ve dört bin adım uzakta Türk karargâhının kurulduğunu görünce dehşete düşmüştü.

Onlar Murad Beğ'i daha hala Anadolu'da sanıyorlardı. Deli Kurt, o gece Karası Sancağı sipahilerini dolaşarak padişahın ertesi günkü savaş için olan buyruklarını bildirdi. Ordugâhta çıt çıkmıyordu. Atlar bile kişnemiordu. Nöbetçilerden başka herkes bir yere çökmüş, kimi uyukluyor, kimi göğ'e bakıyor, kimisi de okuyordu.

Deli Kurt da okuyanlar arasında idi. İslî bir çıranın ışığı altında Yasin okuyordu. Düşman ordugâhı ise ışıklar arasında idi ve gürültüler geliyordu. Ertesi günü burada bir hesaplaşma olacaktı.

Gece bitti, Güneş doğdu. İki ordu, ters cephe ile vuruşacaktı. Çünkü Türkler, daha sonra gelmişler ve düşmanın kuzeyinde yer tutmuşlardı. O halde savaşta Türklerin yüzü güneğe dönük olacaktı.

Murad Beğ'in buyruğu ile daha bir kaç ay önce on yıl için yapılmış olan andlaşma bir kargının ucuna geçirilerek Türk karargâhının önüne asılmıştı. Türk ordusunun sağ kanadına Turahan Beğ kumanda ediyordu. Bunun buyruğunda Rumeli sipahileri vardı. Sol kanadına Karaca Paşa kumanda ediyordu. Bunun buyruğunda da Anadolu sipahileriyle akıncılar ve azaplar bulunuyordu. Akıncılarla azaplar sol kanadın sol ucunda idiler. Başbuğ olan İkinci Murad Beğ ise kapıkulu askeriyle geride duruyordu.

Savaş, Murad Beğ'in buyruğu ile başladı. Azaplarla akıncılar düşmanın sağ kanadına, onu çevirecek şekilde yaklaştılar. Azaplar düşmanı ok yağmuruna tuttuktan sonra akıncılar hızla ileri atıldı. O zaman sol kanadın kumandanı olan Karaca Paşa, buyruğundaki bütün Anadolu sipahilerini taaruza kaldırdı.

Deli Kurt, bölüğüne saldırış buyruğunu vermişti. Kısa bir zamanda düşmanla göğüs göğüse geldiler. Kendisi ve bütün Anadolu sipahileri zorlu Macarlarla karşılaşacaklarını sandıkları halde önlerinde Hırvatları bulmuşlardı. Hırvatlar, Macarlardan daha iri ve boylu idiler, ama onlar gibi sert asker değildiler...

Deli Kurt, bölüğü ile birlikte Hırvatların içine daldı. Yaman dalmışlardı. Kılıcı kalkıp iniyor, her inişte bir Hırvat'ı yere indiriyordu. Bölüğü de öyle idi. O genç çeriler de büyük bir istekle vuruşuyorlar, iri Hırvatları dağıtıp şaşkına çeviriyorlardı. Kendisini bir aralık bir tümsekte bulan Deli Kurt, sağ kanada çabuk bir bakış fırlattı. Rumeli sipahileri de düşmanla kılıç kılıca idiler. Yer gök kılıç şakırtısından ve savaş haykırışından inliyordu.

Hırvatları bataklığa doğru sürüyorlardı. Onlar da kendilerini bekleyen sonucu anlamış, yedekteki bütün kuvvetlerini toplayarak dayanmaya çabalıyorlardı. Boşuna çabaladılar. Kısa bir zaman sonra canlı Hırvat kalmamıştı.

İşte o zaman Anadolu tımarlarının özlediği iş oldu. Yanko Hunyad zırhlı Macarların ardına Boşnakları da takarak Karaca Paşa'nın Sipahilerine yandan saldırdı. Bu saldırış gerçekten yaman ve korkunç bir saldırıştı. Çünkü hem yandan yapılıyor hem Macarlar tarafından yapılıyor, hem de bunu Ynako Hunyad idare ediyordu.

Deli Kurt ve bölükdaşları toplu bir halde idiler. Sancak beğinin de yanında bulunuyorlardı. Kıyasıya bir vuruşma oluyordu. Bu, biraz önceki yalnız Hırvatları kırmakla geçen savaşa benzemiyordu. Bir yandan Macarları deviriyorlar bir yandan da kendileri düşüyorlardı. Sancak beğinin, gerideki Yeniçerilerin soluna doğru çekilme buyruğunu verdiğini işittiler. Deli Kurt çekilmelerden hoşlanmazdı. Yarışı şehit olmuş bulunan bölüğünü kendi çevresinde toplamıştı. Yüzleri Macara dönük olduğu halde çekilecekler, düşmana sırt göstermeyeceklerdi.

Fakat zırhlı Macarların saldırışı, safları parçalayacak bir şekilde yapılıyor, bunu önlemek için yalnız bölükbaşılar değil alay beğleri, sancak beğleri bile ön safhada vuruşuyorlardı. Çok geçmeden Anadolu Beğlerbeği Karaca Paşa da Macarlarla yüz yüze geldi. Macarlar onu sancağından ve kılıcından tanımışlardı. Üstüne doğru geliyorlardı. Deli Kurt, beğler beğinin yanındaki çerilerin birer birer düştüğünü gördü. Gözleri bir anda kendi sipahilerinden ikisini görerek bağırды:

- Bre Dursun!.. Bre Mustafa!... Beğlerbeğini yalnız bırakmayalım!?

Karaca Paşa'ya doğru at sürdüler. Deli Kurt, ilk vuruşunu yaptı. Tam bir sipahi vuruşuydu. Zırhlı olduğu halde Macar atlısı devrildi. Arkasından bir vuruş daha yapıp bir Macarın kılıcını düşürdü. Üçüncü vuruşunu yandan bir Macar atının ard ayağına yaptı. Dördüncü vuruş kendisine savrulan bir kılıcı çeldi. Bu Macarla at üstünde kılıçlaştılar. Dursun'un bir dürtüşü onu da devirdi. Fakat bu sırada arkadan yeni gelen Macar atlılarının çarpışı Deli Kurt'u iki sipahisinden ayırdı ve o bir kaç düşmanla sarılmış olduğu halde dövüşen, kendini korumaya çalışan Karaca Paşa ile yalnız kaldı. Paşa haykırdı:

- Davran bre bölükbaşı !...

Karaca Paşa'ya bir kaç kılıç değmişti. Zırhları kendisini kurtarıyordu. Deli Kurt, atını şahlandırıp yükselterek, paşayı sarmış olan Macarlardan birine tepeden inme bir kılıç savurdu. Devirdi de... Fakat başka bir Macarın kılıcı da paşayı tulasız bıraktı. Şimdi o, düşmanları için daha kolay bir vadi. Buna rağmen paşanın yanına gelebildi.

Anadolu tımarlıları vuruşa vuruşa ve kırıla kırıla, yeniçerilerin soluna doğru çekiliyordu. Fakat Beğlerbeği Karaca Paşa ile Bölükbaşı Deli Kurt, çekilen sipahilerin yerini bir deniz gibi bürüyen Macar dalgaları ortasında küçük kız ada gibi kalmışlardı. Umutsuzca çarpışıyorlardı.

Bu ana baba gününde Deli Kurt, kendisi için ölümü aklına bile getirmiyordu. Çünkü Gökçen öyle söylemişti. Gökçen yanılmazdı. Bütün kaygısı beğlerbeğini kurtarmaktı. Karaca Paşa, uzun kargısı ile dürtüşler yapıyor, Macarları yaklaştırmamaya uğraşıyordu. Gerileyen Türk saflarıyla aralarından yirmi adım ya var, ya yoktu. Bunu bir aşabilse... Fakat Macar bırakmıyor, saldırı üstüne saldırı yapıyordu.

Deli Kurt, tulası düşmüş olduğu için sol eliyle kalkanını kullanarak başını koruyordu. Üst üste savrulan kılıçları tutmak için kalkanını kaldırıyor, fakat o zaman, kısa bir an için olsa da önünü göremiyor, atını kendi haline bırakıyordu. Yine, başını korumak için kalkanı ile siper aldığı bir sırada atının tökezlediğini hissetti, hemen arkasından da kendisini yerde buldu. Sıçrayarak fırlarken, kılıcını savurdu ve üstüne gelmekte olan Macarın atını sinirledi. Ödeşmişlerdi. Fakat aynı anda Karaca Paşa'nın da atı yıkılmış, beğlerbeği yere kapaklanmıştı.

Deli Kurt, birkaç Macarın birden Karaca Paşa'ya kılıç düşürdüklerini görerek seğirtti, kılıcını savurup kendine yol açarak yanına vardı. Ölüm dirim anı idi. Beğlerbeği kalkmak için davrandı. Fakat başına yediği bir kılıçla yine kapaklandı. Deli Kurt, vuran Macarı görmüştü. Eğilerek kılıcını at ayağı hizasında savurdu ve Macarın atı devrilirken sol elindeki kalkanını atarak Karaca Paşa'yı omuzundan kavrayıp kaldırdı. Beğlerbeği kanlar içindeydi. Kargısını sınıksız tutuyordu. En yakın Macar'a sert bir dürtüş yapmaktan geri kalmadı. Çevrildikleri zaman bütün çerilerin yaptıkları gibi Deli Kurt da Karaca Paşa ile sırt sırta vermişti. İyice yorulmuş kolu ile kılıç savurarak kimseyi yaklaştırmamaya uğraşıyordu. Birden beğlerbeğinin sesini duydu:

- Benim işim bitti bölükbaşı... Kendini kurtarmaya bak!...

Deli Kurt, o can pazarı kargaşalığında kısacık bir an için başını geriye çevirecek zaman bulmuş ve alnına kılıç yiyen Karaca Paşa'nın sırtüstü yere düştüğünü görmüştü. Koca beğlerbeği son dakikasında kargısını bir düşman atının karnına sançıyordu. Bir Macar kargısının da örme zırhını delerek paşanın göğsüne saplandığını gördü. Arkasından beğlerbeğinin 'Allaaah' diyen sesini işitti. Karaca Paşa şehit olmuştu.

O zaman Deli Kurt, artık yapılacak başka bir iş kalmadığı için Türk saflarına katılmak üzere yalın kılıç ileri atıldı. Deliliği tutmuş olduğu için Macarlar onu durduramıyorlardı. Tulasız ve kalkansız olduğu halde öyle vuruşlar yapıyordu ki, bir adamı biçiyor, yahut bir atı yarıya kadar biçerek yere seriyordu. Yüzü kan içinde, giyimleri parça parça idi. Fakat düşmandan sıyrılmış ve Sipahi saflarına katılmıştı. Anadolu sipahileri büyük kayıp verdikleri halde düzgün bir çekilişle yeniçerilerin soluna gelmişler ve saf bağlamayı başarmışlar, fakat beğlerbeğini şehit vermişlerdi.

Bu düzgün safları görünce Macarlar durdular ve kendilerine bir çeki düzen vermek için gerilediler. Deli Kurt, sağına baktı. Rumeli sipahileri de yeniçerilerin sağına doğru çekiliyordu.

Murad Beğ, planının ilk kısmını başarı ile tatbik etmişti. Hem Hırvatları yok etmiş, hem de başlangıçta taaruza kaldırdığı sağ ve sol kanatları hareket noktalarından daha geriye çekmekte düşmana savaşın ilk çarpışmasını kazandığı fikrini vermişti.

İkinci Murad Beğ, bir savaş kurdu idi. Evvelce kendisini yenmiş olan Yanko Kunyad'ın nasıl bir kumandan olduğunu biliyor, Macarların askerliğini iyi tanıyordu. Bu ilk çatışmada düşman daha çok kayıp vererek sayı üstünlüğünü kaçırmış, buna karşılık biraz ilerlemişti. Fakat şu da vardı ki, o bütün kuvvetini savaşa sokmuş olduğu halde kendisini kapı kulu askerleri daha çarpışmaya katılmamışlardı.

Yanko burada aldandı. Püskürtüp geriye attığı sipahilerle azap ve akıncıları yenilmiş ve ezilmiş sanarak ortadaki Kapıkulu askerine yüklendi.

Deli Kurt, yeniçerilerle kapıkulu sipahilerinin düşmana ok serptikten sonra geri çekildiklerini gördü. Murad Beğ yine kaz kanadı denilen Türk oyununu yapıyordu. Düşman, çekilen ortadan ilerleyecek, böylece sağ ve sol kanatlar onun gerisinde kalacak, bu sırada ilerleyecek olan sağ ve sol kanatlar düşmanı çember içine almış olacaktı. Macarlar, yeniçerileri sürerek Türk karargâhına doğru ilerlerken, sağ ve sol kanatlardan hücum boruları öttü ve düşmanın bitmiş sandığı sipahilerle azaplar ve akıncılar düşman ordusunu kuşatacak şekilde ileri atıldı.

Akşam oluyordu. Macar ordusu çevrilmişti. Fakat Macar atlıları da Murad Beğ'in karargâhının önüne kadar gelmişti. Bu gelenlerin başında Macar kralı bulunuyor, askerleriyle birlikte Murad Beğ'e doğru saldırıyordu. Savaşın en korkunç boğuşması burada yapılıyordu. Artık tımarlı, akıncı, azap, yeniçeri birbirine karışmış, son güçleriyle savaşı bitirmeye uğraşıyorlardı. Deli Kurt, uzun zamandır birkaç azapla birlikte padişahın on adım ilerisinde düşmanla vuruşuyorlardı. Yanında bir iki yeniçeri ile Sekbanbaşı Yazıcı Doğan vardı. Kimi atlı, kimi yaya olan Macarlarla çala kılıç savaşıyorlardı. Kılıçlar çentiliyor kalkanlar parçalanıyor, tulgalar kırılıyor ve savaşçıların soluması bütün sesleri bastırıyordu.

Macar kralı, yanında birkaç beğ olduğu halde padişaha doğru ilerliyor, askerleri onları durdurmak için canlarını düşlerine takıyorlardı. Macar zırhlıları adım adım padişaha yaklaşıyordu. Murad Beğ bunu görüyor, kılıcını çekmiş olduğu halde soğukkanlılıkla yerinde duruyor ve her taraftaki durumu görerek ona göre buyruklarını veriyordu. Yanında Azap Beğ vardı. Birden zırhlı bir Macarın, iki eliyle kaldırdığı büyük kılıcını korkunç bir indirişle indirdiği görüldü. Sekbanbaşı Yazıcı Doğan bu kılıçla yere serilmiş, Deli Kurt da kılıcını, karnına doğru Macarın atına batırmıştı. Fakat arkadan Macar kralı Ladislas geliyordu. Kılıcını Deli Kurt'un başına doğru savurdu. Eğer o sırada bir azap eri vuruşu çelmeseydi, Deli Kurt sağ kalmayacaktı. Rüstem adındaki bu azap, kralın hücumunu savdıktan sonra atının ayaklarına

doğru bir savuruş yaptı. At kapaklanmış, kral yere düşmüştü. Deli Kurt, ayağa kalkan kralla karşı karşıya idi. O sırada herkes bir başkasıyla uğraşmakta olduğundan, bu ikisinden birine yardıma gelen kimse yoktu. İki savaşçı kılıçlarını çarpıştırdılar. Sonra havada hızla dönen kılıçlar görüldü ve ötekilerine benzemeyen bir ses işitildi. Kral devrilmiş, Deli Kurtta alnından aldığı bir çizikle sersemlemişti.

Murad Beğ, yüzü gözü kan içinde olmasına rağmen adaşını tanımıştı. Gür bir sesle bağırdı:

- Bre Murad ! Vuruştüğün yetişir. Artık savaşı kazandık. Buraya gel!...

Deli Kurt, padişahın sesini işitince kendine gelmiş ve Murad Beğ'e doğru yürümüşü. Kılıcını sol eline aldı. Sağ eliyle bağrına basıp baş eğerek Padişahı selamladı. Padişah gülümseyerek eliyle bir şey gösteriyor ve:

- Artık düşman dayanamaz, diyordu. Deli Kurt, Murad Beğ'in gösterdiği yere baktı. Koca Hızır adında yaşlı bir yeniçeri, kralın başını keserek kargıya takmış ve havaya kaldırmıştı.

Gün batarken Macar ordusu yok edilmişti. Yanko bir kaç bin Ulah'la birlikte kaçıyor.

Gece savaş alanında geçirildi. Deli Kurt, Gökçen'in verdiği emi yaralarına sürdükten sonra kalanını da bölükbaşları için kullandı. Yarası olmayan yok gibiydi. Sonra bulunduğu yerde derin bir uykuya daldı. O kadar yorgundu ki ne yaralarının acısı, ne gecenin soğuğu bu uykuya engel olamadı.

YOLLARIN SONU

Deli Kurt, yaralar, bereler içinde tek başına Karası'ya dönüyordu. 10 Kasım 1444'te Macarlarla yandaşlarını yenmişler, ertesi sabahta krallarının öldüğünü ve kumandanları Yanko'nun kaçtığını bilmeyerek yük arabaları arkasında bekleyen Macar birliklerine saldırarak yok etmişlerdi. Macar kralının iki yüz arabası Murad Beğ'in eline geçmişti. Çok şehit verilmiş, fakat büyük bir zafer kazanılmıştı, izledi'nin öcü alınmıştı.

Savaştan sonra Murad beğ, yanında Azap Beğ ve Deli Kurt olduğu halde alanını geziyordu. Yığın yığın şehitler, yığın yığın Macar ölüleri gözün alabildiğine uzanıyordu. Acı duymamak kabil değildi.

Birden Murad Beğ durdu. Macar ölülerini göstererek:

- Şunlara bak Azap Beğ, dedi. Azap Beğ tarihin unutamayacağı cevabı verdi:

- İçlerinde bir tane aksakallı bulunsaydı bu halde düşmezlerdi! Aralarında bir tane yaşlı, aksakallı kişi yok. Bu nice iştir?

Murad Beğ, evet der gibi başını salladı. Sonra Deli Kurt'a dönerek:

- Bölükbaşı, dedi. Bugün nasıl vuruştüğünü gördüm. Devletin ekmeği sana helal olsun. Seni alay beğliğine yükseltiyorum. Kendi atlarımdan da iki tanesini sana vereceğim. Başak bir dileğin var mı?

Deli Kurt'un gözleri parladı, yüzü kızardı. Elini göğsüne basıp başını indirdikten sonra:

- Dileğim sağlığındır padişahım! Beni hemen yurduma salarsan yetişir, dedi.

İşte şimdi padişahın izniyle, orduyu beklemeden köyüne, tımarına, çoluk çocuğuna, Gökçen'e dönüyordu. Murad Beğ'in hediye ettiği atlar yedeğinde, alay beği buyrultusu koynunda olduğu halde dörtnala yol alıyordu.

Gönlü ve beyni yalnız Gökçen'le doluydu. O kadar doluydu ki, arada bir kendisinin kim olduğunu bile unutuyordu. Tımarlı Murad diye yaşarken bir de Osmanoğlu İsa Beğ'in oğlu olma, yani Osmanlı şehzadesi olmak, onu adeta iki şahsiyetli bir insan durumuna sokmuştu. Gökçen bütün varlığını doldurmasa, o an her şeyi unutturmasa o zaman, gizli bi Osmanlı şehzadesi olmanın ne belalı nesne olduğunu düşünebilecekti. Fakat bir tek düşünceden başka her kaygıdan o kadar sıyrılmıştı ki, tehlikeler içinde yüzdüğünü anlamıyordu.

Dört nala gitmek istiyor, fakat yolların çamuru atların hızını kesiyordu. Göz başlamıştı, yağmurlar aralıksız yağıyordu ama bu kadar çamuru şimdiye dek ne görmüş ne işitmişti.

Yollar uzadıkça uzuyor, bitmeyecek gibi geliyordu. Her zaman kendisini Gökçen'e kavuşturmak için kısalan yollar bu sefer neden değişmişti. Birde 'Ya Gökçen'i bulamazsam' diye düşündü ve bu düşünce ile içi olmadık şekilde sızladı.

Yollar bitmiyor, sonunda Gökçen olan yollar kendisine oyun ediyordu. Atını mahmuzladı. Boşuna... İki karışık çamurda at nasıl gidebilirdi? Deli Kurt, artık çevresiyle bütün ilgisini kaybetmişti. Sırtında gocuğu olduğu halde ısladığının farkında değildi. Hayvanların aç olduğunu da unutmuştu. Hatta köyüne varmadan önceki son konakta, bir handa gecelerken bir kaç yolcunun kendisine bakarak gizlice bir şeyler konuştuğunu da görmemişti.

Gözünde alay beğliği, şehzadelik yoktu. Hatta Melek Hatun'la kızlarını, hatta küçük İsa'yi bile düşünmüyordu. Gözünde ancak Gökçen vardı. Çılgın bir secgiye tutulmuş olduğunu anlıyordu. Gökçen... Büyücü dünya güzeli Gökçen... İnsanüstü, peri kızı Gökçen... Sonra onun kavalı... Hele billur sesi... Hele gözleri... Yeşil ışıklar saçan gözleri... Deli Kurt, bitmeyecek gibi uzayan geceyi büyük bir sıkıntı içinde geçirdi. Üç yıl süren tutsaklık hayatında bile bu kadar sıkıntı çekmemişti. Erkenden yola düştüğü zaman yağmurun da, çamurun da korkunç bir hal aldığını gördü ve bunaldığını duydu.

Deli Kurt yağmursuz çamursuz havada yarım günde kolaylıkla alabileceği yolu bütün bir günde güçlükle bitirerek akşam basarken köyüne vardı. Yağmurdan olacak, görünürde kimseler yoktu. İçinde bir gariplik duyarak atından atladı. Kapiyı vurdu.

Her zaman kapiyı Zeynep açar, Melek Hatun da onun arkasında durarak hazin gülümseyişiyle kendisine bakardı. Bu sefer öyle olmayacağını Deli Kurt anlamıştı. Çünkü içerden kapiya yaklaşan yürüyüşü Zeyneb'in çevik yürüyüşü değildi. Bu ağır, hantal bir yürüyüştü. Deli Kurt, bir önsezi ile bu işten hoşlanmadı ve kapiyı kimin açacağını merak ve sabırsızlıkla bekledi. Yolların bir türlü bitmeyişi gibi atların bir türlü yürüyememesi gibi kapiya yaklaşan da bir türlü tokmağa el atamıyordu. Nihayet gelebildi. Kapiyı ağır ağır açtı ve Deli Kurt, karşısında o-nu görünce beyninden vurulmuşa döndü. Eşiğin önünde Piç İlyas duruyor, alık alık kendisine bakıyor, bir yandan da avurtlarını şişire şişire ağzındaki iri lokmayı çiğnemeye çalışıyordu.

Deli Kurt konuşamaz olmuştu. Bu da ne demektir? Bu pis gavur bozuntusu kendi evinde ne arıyordu? Gözlerini arkaya dikerek bakındı. Evdeşi, çocukları yoktu. Birden yüzünü kan бүрүdü. İlyas'ı iterek içeri girdi. Bir ölüm sessizliği vardı. Oracıkta, yerde karma karışık bir sofra kurulmuştu ve büyük şarap testisinden de belliydi ki bu sofraya İlyas'ındı. Yavaş fakat çok sert bir sesle sordu:

- Bre piç! Burada ne arıyorsun?

İlyas, ağzındaki lokmayı yutmuş olduğu halde cevap vermiyor, şaşılma gözleriyle bakıyordu. Deli Kurt'un öfkeli sesi bu sefer gürledi:

- Sana söylüyorum! Burada işin ne?

Piç İlyas susuyordu. İyice sarhoş olduğu halde çok ürkek ve çekingen bir hali vardı. Çenesi titriyordu. Karşısındakinin bir adım attığını görünce her yeri birden titremeye başladı. Kekeleyerek mırıldandı:

- Seni bekliyordum ağam!

Deli Kurt, yeniden şaşaladı. Çok pis olduğu için evlere alınmayan, her zaman ahırlarda yatan İlyas'ın böyle ev içinde bulunması olağanüstü bir şeydi:

- Bre, beni ne diye bekliyorsun?

Bu sorusu cevapsız kaldı. İçine kötü şeyler doğuyordu. Öfkeli gözükmemeye çalışarak sordu:

- Hatunla çocuklar nerede?

Piç İlyas insanın kanını donduran bir uyuşuklukla bir Deli Kurt'a bir şarap testisine bakıyor, fakat bir şey söylemiyordu. Deli Kurt bağırdı:

- Sağır mısın? Hatunla çocuklar nerede?

Yüzü korkunç bir şekil almıştı. İlyas iyice korktu ve yine bir şey söylemeyerek eliyle batı yönünü işaret etti. Batıda Türkmen obası vardı ve Deli Kurt Varna seferine çıkarken hepsi de orada idiler. Fakat soğuklar başlayınca köye dönmüş olmaları gerekirdi. Bu kadar aralıksız yağmur yağarken hala yaylada, çadır altında olamazlardı ya... Fakat şu mendebur neden oba tarafını gösteriyordu?

- Obadalar mı?

- Evet ağam!

Birden Deli Kurt'un deliliği tuttu. Bu pis galiba kendisiyle eğleniyordu:

- Bre kart domuz! Benimle alay mı ediyorsun? diye adeta kükredi ve eline geçirdiği ağır bir nesneyi, ne olduğunu farketmeden İlyas'ın kafasına fırlattı. Bereket versin tutturamamış fakat İlyas'ın feryadı akşam sessizliğinde köyü çınlatmıştı. Deli Kurt, elini kılıcına atmıştı ki:

- Murad Ağa!... Murad Ağa, diye bağırarak bir sesle kendine geldi. Köyün imamı Bayram Hoca kapıda duruyor ve kendisine bakıyordu:

- Aman Murad Ağa ! Hiç yoktan elini kana mı bulayacaksın?

- Sen misin Bayram Hoca? Bari sen söyle. Nedir bu işler?

İmam içeriye girmiş, İlyas'ın şarabını görmüştü:

- Burada duracağına git de ağanın atlarını ahıra sok, diye bağırdı. Onun sendeleyerek çıkışını seyrettikten sonra:

- Hele bir otur da soluk al ağa, dedi.

Bayram Hoca'nın bir şeyler söyleyeceği belliydi. Acı şeyler söyleyeceğini seziyor, fakat sezdiğini anlamıyordu. Uyku ile uyanıklık arasında gibiydi. Böyle olduğu halde imamın tereddüt geçirdiğini fark ederek söze girişti:

- Bayram Hoca! Giriş yapmaya davranma. Ne biliyorsan bir an önce söyle de öğreneyim. Çocuk değilim ki avundurayım...

İmamın kaşları çatılmıştı. Yere bakıyordu. Din adamı edasıyla şöyle dedi:

- Murad Ağa ! Kazaya rıza gerek. Takdir böyle imiş. Hatunun merhum oldu...

Deli Kurt bu sözün manasını birden bire anlayamadı. Derin bakışlarla baktıktan sonra, birden bire arık ve bitkin olarak obaya götürdüğü evdeşini hastalıktan öldü diye düşünüp sordu:

- İnce hastalıktan mı öldü?

İmam başını salladı:

- Ne gezer!... Tanrının afeti geldi. Ortallığı tufan bastı. Her şeyi aldı, götürdü...

Tanrının afeti... Tufan... Deli Kurt, aralıksız yağın yağmurunu ve yolların çamurunu hatırladı. Sonra birden irkilerek bağırdı:

- Ya çocuklar?

İmam, büyük bir gayretle karşısındakinin yüzüne bakabildikten sonra, mezar başında dua edenlerin sesiyle:

- Onlar da öldüler, diyebildi.

Deli Kurt'un yüzü dehşetle gerilmişti. Haykırdı:

- Ya İsa?

Bayram Hoca'nın cevabı koca alay beğini sanki can evinden vurdu:

- O da öldü!

Deli Kurt, başını yukarı kaldırarak:

- Ah! Oğlum! diye inledi. Susuyordu. Ağlamıyordu. Fakat kederden ölecek hale gelmişti. Her şeyi bilmesi için Bayram Hoca ilave etti:

- Senin Satı Kadın da, Topuz Ahmed de hep boğuldular. Bütün obadan ancak sekiz on kişi kurtuldu. Kurtulanların biri benim baldız. Yüzen bir ağacı yakalayıp canını kurtarmış. Olanları ondan dinledim. Senin İsa'yı kurtarmak için Topuz Ahmed'le büyücü kız, canlarını dişlerine takarak sonuna kadar uğraşmışlar ama sel üçünü de alıp götürmüş... Deli Kurt, tıkanacak gibi oldu:

- Büyücü Kız mı dedim?

- Evet!

- Gökçen mi?

- Canım yüzü peçeli kız işte... Gökçen olacak.

Deli Kurt, eliyle göğsünü tutarak:

- Allah! Ok değdi ' diye haykırdı. Ok değseydi bundan daha çok acı duymazdı. Can evinden vurulmuştu. Benzi sapsarıydı. Ayakta duracak gücü kalmamıştı. Bayram Hoca, mumu yakarak odayı aydınlattıktan sonra:

- Allah sana sabır versin, Murad Ağa,dedi.

Büyük felaket... Günahları taşmış biri var ki Allah bu cezayı verdi...

Günahları taşmış birisi... Bu acaba kendisi miydi? Devletin bir askerini öldürüp düşman ülkesine gizlice gitmişti. 'Sen evlisin, aradan çekil' diyen Türkmen beğinin oğluyla vuruşmuştu. Yassı Tepe'de Gökçen'le büyüğü geceler geçirmişti. Taşan günahlar bunlar mıydı? Büyük bir bezginlik içinde:

- Bayram Hoca! Kim bu günahları taşan kişi, diye sordu.

- Onu ancak Allah bilir. Ama belki de şu büyücü kızdır...

Gökçen ha?.. O kadar iyi yürekli olan o kız günahkardı ha? Deli Kurt, acı acı gülümsedi. İnsanları ne kadar yanlış tanıyorlardı!

Gökçen ve ölüm... Bu ikisini birden düşünmek ne kadar yakışıksız ve aykırı düşüyordu. Gökçen ölebilir miydi? Gökçen ölmüş müydü? Ya o billur sesi, hele o ışıklı gözleri ne olmuştu?

Dayanamıyordu. Dayanamayacaktı. Atları ahıra yerleştirip gelen İlyas'a birçok akça vererek sofrasını kaldırmasını, atlara bakmasını ve ahırda yatmasını söyledikten sonra oda da gezinmeye başladı.

Koskoca dünyada kimsesi kalmamıştı. İçinde türlü acılar birbirine karışıyor, melek yüzlü Melek Hatun'u, kızlarını, oğlunu, analığını, Topuz Ahmed'i hep ayrı ayrı düşünüyor, fakat Gökçen'i düşündükçe bir başka oluyordu.

Yaralıydı. Yedi sekiz kişiyi birden kaybetmek ne demekti? Bu acıya nasıl dayanacaktı. Birden Beğlerbeği Karaca Paşa ile birlikte Macarlara karşı yaptıkları korkunç savaşı hatırladı ve - ' Keşke orada öleseydim ' diye söylendi. Ölmemiştir. Fakat artık kendisine yaşıyor denebilir miydi? Mum yavaş yavaş söndü. Şimdi oda kapkaranlıktı. Sessiz ve duygusuz duvarlar, bu zifiri karanlık içinde sabaha kadar, kutsuz bir erkeğin, kahramanlığı dolayısıyla alay beği olan bir sipahi'nin, gizli bir Osmanoglu'nun hıçkırıklarını dinlediler...

Sabahın erken vaktinde Deli Kurt en seçkin atını getirterek binerken yüzü solgun ve bitkindi. Kapının eşğinde borkünü giyerken, atı tutan İlyas, Deli Kurt'un tamamıyla ağarmış olan saçlarına baktı. Bu saçlar bir gecede ağarmış ve o koca bahadır çökmüş, kocalmıştı. Kırk bir yok dimdik kaldıktan sonra, ölümcük yaralar alıp tutsaklık çektikten sonra, işte nihayet bir gecenin içinde bu hale gelmişti.

Yassı Tepe'ye gidiyordu. Gökçen'in hatıralarıyla dolup taşan o kutlu yeri bir daha görmeden edemeyecekti. İçinde bir duygu vardı. Yassı Tepe'yi aşınca, oradaki ağaca dayanmış olan Gökçen'i yine görüvereceğini sanıyordu.

Hava soğuktu. Fakat sert rüzgâr estiği halde güneş açmıştı. Rüzgâr ve güneş, toprağı hızla kurutuyordu. Sel, tufan yapacağını yaptıktan sonra bitmişti:

İkinciye doğru obanın yaylağına vardı. Görünürde değişen hiç bir şey yoktu. Burada bir felaket kasırganın estiğine dair en küçük iz bile görünmüyordu. Yassı Tepe'ye yöneldi.

İlk gelişindeki heyecanı yeniden duyuyordu. Şimdi tepeye varınca aşağıya bakacak, ağacın altında Gökçen'i görecek. Yaklaştı. Tepeye vardı ve durdu. Yüreği hızla çarptı. Ağaç yoktu. Korkunç sel onu da alıp götürmüştü. İçinde büyük bir acı duydu. Gökçen'in yaslandığı, üstüne ağaç ve ok resimleri kazdığı, kendisinin, gölgesinde Gökçen'in dizine yattığı ağaç sökülüp gitmişti. Şifalı suyun olduğu yere doğru ilerledi. Yoktu. Ne kuyu ne de taş oluk kalmıştı. Acaba yanlış mı gelim diye düşünerek çevresine bakındı. Olabilir miydi? Burası onun karış karış bildiği yerd.

Gökçen'e ait iki hatırayı yerinde bulamayınca 'Gökçen Pınarı'na' doğru at sürdü. Gecenin karanlığında onu ilk defa burada görmüş ve yeşil ışıklarla gözleri ilk defa burada kamaşmıştı. Pınar olduğu gibi duruyordu. Sevdalıların dua ettiği çına... Atından indi. Eğilerek bir kaç yudum içti. Yüzünü yıkadı. Alnını serinletti. Bu soğuk günde bile alnının serinliğe ihtiyacı vardı. Sonra ayağa kalkarak ellerini açtı. Gözleri ıslanarak 'Tanrım' Beni Gökçen' tez kavuştur' diye dua etti.

Yaşlar, gözlerinden bol bol akıyordu. Koynundan bir ak çevre çıkararak gözlerini sildi. Birden, bir şey hatırlamış gibi çevreyi açarak baktı: Bu Gökçen'in çevresiydi. Üstünde kanı ile yazdığı yazı vardı. 'Yine geleceğim...'

Bunu, şimdi kaybolan şifalı suyun başına bırakmıştı. 'Yine geleceğim'. Yazıyı okuyunca Deli Kurt'un gözlerinden yaşlar boşandı. 'Artık gelmeyeceksin' dedi ve gözlerini silerek ilave etti : 'Bu sefer ben sana geleceğim...'

Gökçen'in iki kelimelik mektubu Deli Kurt'a başka bir mektubu hatırlattı. Babasının iki mektubu ile birlikte kemerinde sakladığı bu mektup, anası Bala Hatun'undu.

Bu bir mektup değil, zavallı anasının öleceği gece karaladığı bir temenni idi. Çıkarıp puslu gözlerle onu da okudu:

'Yetim Murad'ım... Yakında öksüz de kalacaksın. Seni Allah'a emanet ediyorum, garip ve zavallı oğlum'

Anası ve Gökçen... İki büyük hasreti... Yalnız o kadar mı? Ya ötekiler ve oğlu?... Ya babası?... Ve bunların yanında Satı Kadın, Çakır, Evren hatta Topuz Ahmed?..

Şimdiye kadar birçok ölüleri metanetle anmıştı. Ya şimdi bu yufka yüreklilik nereden geliyordu? Gökçen her şeyi alıp götürmüştü. Gökçen'in ölümüne dayanılmazdı. Onun için ağlamaya başlayınca da artık hiç bir ölü için katı yüreklilik gösterilemezdi. Ne yapacaktı? Ne yapmalıydı? Şimdi bir Çakır da yoktu ki, akıl öğretiydi...

Anasının yazısını ve çevreyi yerlerine koyduktan sonra atına bindi. Gidiyordu. Burayı görmeye dayanamayacaktı. Burada her şey Gökçen diye bağırıyordu. Hüzünlü gözlerle çevresine bakınarak uzaklaştı. Deli Kurt, ertesi sabah erkenden köyü terk etti. Yalnız köyü değil her şeyi bırakıyordu. Çökmüş, bitmiş, mahvolmuştu. Kaçıyordu. Tımarını, alay beğliğini, evini bırakarak bilmediği bir yere gidiyordu. Nereye gideceğini kendisi de bilmiyordu. Yollar nereye götürürse oraya gidecekti.

Bir gün önceki güneş yoktu. Kar yağıyordu. Hiç kimseye bir şey söylemeden yola çıkmıştı. Gökçen'e kavuşuncaya kadar böyle gidecekti.

İssız ve sessiz yollar uzayıp gidiyor ve 'niçin ötekilerini de düşünemiyorum' diye vicdan azabı duyan Deli Kurt, yalnız Gökçen'le dolu olduğu halde, bu tükenmez mesafelerde at sürüyordu. Arada bir köylerden geçiyor, insanlara, hayvanlara, arabalara rastlıyor. Fakat hiç birini görmeden yoluna devam ediyordu.

Gece indi. Karanlık yavaş yavaş her yeri örttü ve ebedi yollarda kâh 'Allah' diye inleyerek, kâh 'Gökçen' diye sayıklayarak giden yolcuyu kavradı. Bu meçhul Osmanlı şehzadesi, kendisinden önce gelen ve gelecek olan sayısız Osmanlı şehzadesine tarihin mukadderatının çizdiği büyük ıstırap içinde, ancak kendisinin görebildiği yeşil ışıklar içinde, bütün gözlerden silinerek kayboldu. Artık hiç bir şey görünmüyor, fırtınanın uğradığı bu yolda yalnız bir atın nal sesleri ve bir insanın hıçkırıkları iştiliyordu...

ATSIZ

Maltepe, 30.07.1958